

UV RAPPORT 2014:45

ARKEOLOGISK UNDERSÖKNING

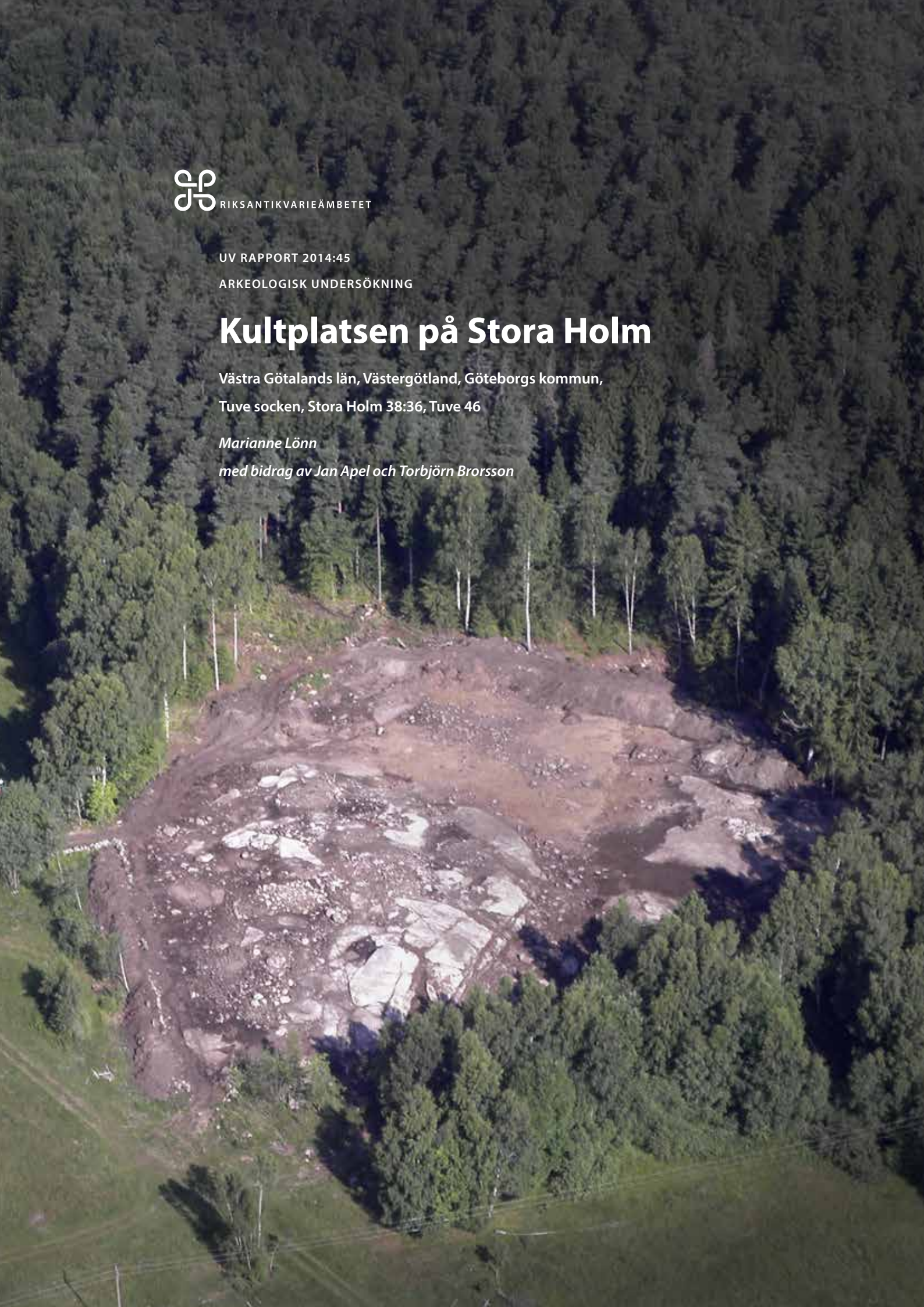
Kultplatsen på Stora Holm

Västra Götalands län, Västergötland, Göteborgs kommun,

Tuve socken, Stora Holm 38:36, Tuve 46

Marianne Lönn

med bidrag av Jan Apel och Torbjörn Brorsson

UV RAPPORT 2014:45

ARKEOLOGISK UNDERSÖKNING

Kultplatsen på Stora Holm

Västra Götalands län, Västergötland, Göteborgs kommun,

Tuve socken, Stora Holm 38:36, Tuve 46,

Dnr 3.1.1-00146-2011

Marianne Lönn

med bidrag av Jan Apel och Torbjörn Brorsson

Riksantikvarieämbetet,
arkeologiska uppdragsverksamheten (UV Väst)
Kvarnbygatan 12
431 34 Mölndal
Tel.: 010-480 80 00
Fax: 010-480 82 13

e-post: uvvast@raa.se
e-post: fornamn.efternamn@raa.se
www.arkeologiuv.se

© 2014 Riksantikvarieämbetet
UV Rapport 2014:45

Kartor ur allmänt kartmaterial, © Lantmäteriet Gävle 2012. Medgivande I 2012/0744.
Kartor är godkända från sekretessynpunkt för spridning.

Bildredigering Lena Troedson
Layout Lena Troedson
Omslag Flygbild över Stora Holm och Tuve 46. Foto: Marianne Lönn.
Tryck/utskrift Elanders Sverige AB, 2014

Innehåll

FÖRORD 5

INLEDNING 7

Sammanfattning 7

Förutsättningar 7

Strandlinjer, fornlämningar och natur i Tuve

under senneolitikum, bronsålder och äldre järnålder 9

Undersökningens målsättning och metod 16

BESKRIVNINGAR 27

Berget och stenpackningen 27

Småstenspackningar (A4312, A4321, A43028 och A55421) 37

Kommentar 37

Skeppsformad stensamling (4641) 42

Brättet 42

Stenpackning A1242 med gravliknande förhöjningar

A3240, A3254, A3265, A55384 och härd A6203 44

Kommentar 47

Kommentar till berget och stenpackningen 48

Gravar 48

Stensättning A452 med gravgömmorna A5643 och A5663 48

Kommentar 54

Stensättning A478 54

Kommentar 58

Stensättning A5070 58

Kommentar 59

Osäkra gravgömmor A864 och A872 63

Osäker, förstörd grav A4715 63

Kommentar till gravarna 63

Skärvestenshögar och skärvestensflak 64

Skärvestenshög A411 64

Kommentar 71

Skärvestenshög A5817 72

Kommentar 75

Skärvestensflak A2662 och A2686 76

Kommentar till skärvestenshögar 77

Kulthus A464 78

Kommentar 83

Kommentar om kulthus 85

Röse/stensättning? Stenpackning? A4521 86

Kommentar till anläggningen 91

Gropar 93

Härdar 97

Kokgropar 100

Stolphål 102

Kommentar kring ytan utanför berget

och dess anläggningar 104

FYND 105

Flintan från Tuve 46 105

Inledning 105

Formella artefakter 105

Flintdepositionerna 108

Eldpåverkad flinta 111

Övrig flinta 111

Tolkning 112

Kommentarer till flintan 112

Keramik och bränd lera från Tuve 46 113

Inledning 113

Metoder 113

Mellan- och senneolitikum 113

Yngre bronsålder och äldre

förromersk järnålder 114

Yngre förromersk järnålder, romersk

järnålder och folkvandringstid 115

Bränd lera 116

Sammanfattning 116

Kommentar till keramiken 117

Keramikkoncentrationer med

brända växtdelar 117

Övriga fynd 119

DATERINGAR 120

¹⁴C-dateringar 120

Keramik 120

Flinta 121

Makrofossil 121

Anläggningar 121

Sammanställning 121

AVSLUTANDE TOLKNING OCH DISKUSSION 123

Händelser på och omkring berget 125

Tidiga besök 125

Flintslagning i senneolitikum/tidig bronsålder 125

Ombyggning av berget, begravningar, eldande och matlagning under yngre bronsålder och början av förromersk järnålder	126
Återkomster	127
Kommentar	128
Jämförelse med Tuve 65 – kultberget i Unnered	128
Kommentar	129

REFERENSER 132

ADMINISTRATIVA UPPGIFTER 134

BILAGOR 135

Bilaga 1. Fyndtabeller	135
Fyndtabell	135
Specialregistrering av keramikmaterialet från Tuve 46	199
Bilaga 2. ¹⁴C-dateringar	207

Bilaga 3. Vedartsanalys 209

Bilaga 4. Miljöanalys 210

Bakgrund och syfte	210
Metod	210
Källkritiska aspekter	210
Jordprovernas innehåll	211
Diskussion	211
Sammantagen bild av resultaten	214
Referenser	214

Bilaga 5. Fosfatanalys 215

Bilaga 6. Osteologi 217

Bilaga 7. Sortering av flintmaterialet 218

Flintkoncentrationer	222
Referenser	230

FIGUR- OCH TABELLFÖRTECKNING 231

Förord

Denna rapport var tung att skriva men samtidigt mycket intressant att arbeta med. Fornlämningen Tuve 46 var komplex och innehöll många olika komponenter. Det tunga var att sortera ut och presentera de olika delarna och det intressanta var att samla kunskap och diskutera dessa samt att sammanfoga dem och försöka förstå helheten.

Jag har inte varit ensam om arbetet även om jag var den som satte ihop rapporten. De flesta, som var med i fält, skrev underlag till text genom sina beskrivningar av anläggningar och av undersökningsarbetet. Förutom jag själv deltog följande personer i undersökningen: Jessica Andersson, Torun Atterberg, Cecilia Falkendahl, Linda Andersson, Pia Claesson (Bohusläns museum), Lotten Haglund, Anders Kjellin, Gundela Lindman, Betty-Ann Munkenberg, Jörgen Streiffert och Gisela Ängeby. Ett mycket

stort arbete gjorde Gundela Lindman, som registrerade och sorterade all flintan. Mikael Karlsson och Sven-Erik Hillar deltog som maskinförare och Mari Wickerts (Göteborgs stadsmuseum) höll tillsammans med deltagare i stadsmuseets projekt Stora Holm i den publika verksamheten. Bland deltagarna där ska särskilt Kristin Amfors och Sissel Thurán Wallstedt nämnas. Det är också på sin plats att tacka alla för gott arbete och god stämning.

Samarbetet med exploatören Göteborgs stad fungerade utmärkt på alla plan, allt från risröjning till avtalsskrivning.

Så närmar sig ännu ett arkeologiskt uppdrag sitt slut. Jag skriver 'närmar sig' för det återstår fortfarande en del intressanta fördjupningar och diskussioner kring platsen. Dessa presenteras dock senare och i ett annat forum.

Mölndal juni 2013

Marianne Lönn

Figur 1. Platsen för undersökningen markerad på utsnitt ur GSD-Översigtskartan, blad 253 Göteborg (skala 1:250 000), och GSD-Sverigekartan.

Inledning

I maj 2011 började undersökningen av det som skulle bli en stor överraskning, en lämning så unik att den än så länge bara har en riktig like. Fornlämningen var Tuve 46 på Hisingen i Göteborg, ett stensatt berg med brätte. På berget fanns depåer med flintavslag, gravar, skärvestenshögar, kulthus och ett antal svårförståeliga anläggningar och konstruktionsdetaljer. Nedanför berget, och i någon mån också på det, fanns stolphål, gropar, kokgropar, skärvestenflak och härdar. Över hela området låg mycket spridd flinta, ganska mycket keramik och i mindre grad några andra typer av fynd. Det fanns fynd från mesolitikum till modern tid på och runt berget, men platsen brukades huvudsakligen under två perioder. Den ena var senneolitikum-äldre bronsålder då man tillverkade flintredskap och efterlämnade depåer av produktionsavfall. Den andra perioden var yngre bronsålder-äldsta delen av förromersk järnålder, då berget formades om med sten och användes för kultiska aktiviteter, bland annat eldande, matberedning och begravingar. Kultplatsen återbrukades sedan fram till folkvandringstid, men då på ett något annorlunda sätt.

Sammanfattning

Undersökningen av Tuve 46 gjordes under maj, juni och juli 2011 med Riksantikvarieämbetet, UV Väst som ansvarig undersökare. Bohusläns museum deltog med en arkeolog och med Göteborgs Stadsmuseum var ansvarig för de publika insatserna. Göteborgs stad stod för kostnaderna.

Tuve 46 var en stenklädd bergknalle med tre säkra gravar och tre osäkra, två skärvestensrösen, ett kulthus, en till tolkningen oklar stenpackning, runt 20 flintdepåer med bland annat flathuggna avslag, två gropar och en härd. Nedanför berget fanns en yta med två skärvestensflak, åtta gropar, tre härdar, två kokgropar och tio stolphål.

Förutom anläggningar fanns ett stort fyndmaterial. Det bestod huvudsakligen av flinta och keramik, men där fanns också bergart, bränd lera, brända ben, kvarts, sentida mynt och en fossiliserad sjöborre. Flintan och keramiken var spridd över hela berget.

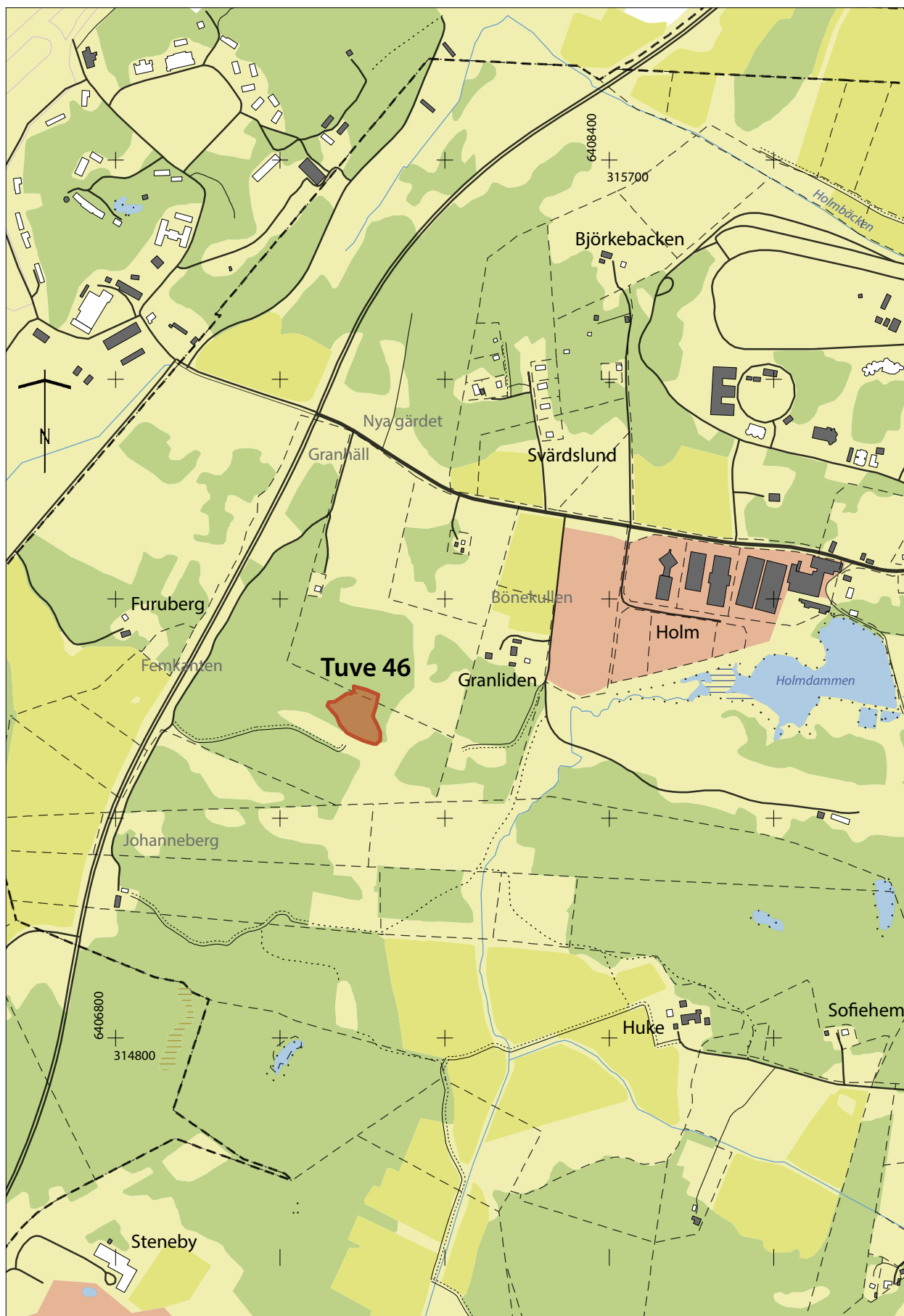
Flintmaterialet hörde huvudsakligen kronologiskt till senneolitikum/äldre bronsålder, men där fanns också lite äldre material. Keramiken representerade en längre period, från slutet av mellanneolitikum till folkvandringstid. Makrofossilmaterialen tycktes i första hand höra ihop med yngre bronsålder och 15 av de 17 ¹⁴C-analyserna gav entydigt en period som täckte yngre bronsålder och lite in i förromersk järnålder. Därutöver gav en datering senneolitikum och en modern tid.

Man kunde se flera kronologiska skeden på Tuve 46: Under senmesolitikum och de äldre delarna av neolitikum fanns svaga spår av en mänsklig närvaro platsen. I senneolitikum tillverkades redskap på eller i närheten av berget och produktionsavfallet deponerades på berget. I yngre bronsålder kläddes berget med sten och tolkningen är att man därmed skapade en kultplats. Samtidigt anlades gravar, skärvestenspackningar, kulthus och en röseliknande anläggning. Det eldades före anläggandet av gravarna och kulthuset och det eldades i härdar och kokgropar nedanför berget och i viss grad även uppe på det. Där restes också stolpar och lagades eller på annat sätt hanterades mat.

Matlagningen skedde på många ställen: i kulthuset, vid skärvestenshögarna och i härdarna utanför berget. Under hela äldre järnålder återkom man sedan till platsen, dock inte i någon större grad. Vid dessa besök efterlämnade man keramikskärvor. Platsen upphörde att fungera som en speciell mötesplats i och med folkvandringstid.

Förutsättningar

I maj 2011 började undersökningen av Tuve 46. Fornlämningen beskrevs i Länsstyrelsens förfrågningsunderlag för upphandling som en boplats av i huvudsak bronsålderskaraktär. Vidare skrev man, att det inom boplatsen fanns röjningsrösen, som skulle kunna vara gravar och att där fanns spridda inslag från flera förhistoriska perioder, framför allt förro-

Figur 2. Undersökningsområdet markerat på utsnitt ur Fastighetskartan, blad 64D 0bN Tuve. Skala 1:10 000.

mersk järnålder. Vid sonderingsgrävning 1970 och vid förundersökning 2007 påträffades härdar, kulturlager, skärvtenshögar, skärvtensflak och odlingsrösen. Fyndmaterialet bestod av keramik, bränd lera, slagen flinta, slagen bergart och kvarts. Ett flathugget flintmaterial noterades speciellt.

I Göteborgsinventeringen från 1920-talet registrerades platsen som nr 10 i Tuve socken. Den beskrevs som följer: ”Gravfält beläget å höjdryggen av den låga ljungbevuxna bergås, som går mellan Holm och Hukö. Fornminnet ligger cirka en kilometer västsydväst om Holms herrgård och cirka 300 meter söder om Oskar Anderssons gård. Marken tillhör Nationalföreningen etcetera. Fornminnet består av 7 högar, de flesta är rätt otydliga.”

Ur Riksantikvarieämbetet, UV Västs anbudstext hämtas följande: ”Över hela eller större delen av ytan finns kulturlager, spridd flinta och keramik, bränd lera, sländtrissa, kvarts, slagen bergart, flathuggna redskap och flintkoncentrationer. De anläggningar, som hittats, är skärvtenshögar/gravar, härdar, stenpackningar, nergrävningarna, mörkfärgningar och samlingar av odlingssten. Vi ser två tolkningar för lokalen. Avsaknaden av stolphål försvagar boplatstolkningen och talar mer för, att platsen använts för kultiska aktiviteter under perioden äldre bronsålder till förromersk järnålder. Om där ändå finns en boplatz har lokalen minst två tids- och aktivitetsfaser: en boplatz från äldre bronsålder överlagras av skärvtstenpackningar/gravar från yngre bronsålder. Sedan finns också indikationer på förromersk järnålder i keramiken.”

Delar av ovanstående visade sig vara helt rätt. Där fanns gravar, härdar, skärvtensrösen och skärvtensflak och i fyndmaterialet fanns mycket riktigt ett flathugget flintmaterial och där fanns också flintkoncentrationer, keramik, bränd lera och annan slagen flinta. Att platsen användes för kultiska aktiviteter var också rätt. Helheten var dock fel. Det var ingen boplatz och heller inget kulturlager. Det var ett stenklätt berg med brätte och på detta berg fanns gravar, skärvtenshögar, kulthus, flintdepåer och en del oklara anläggningar och konstruktionsdetaljer. I ett område nedanför berget fanns gropar, stolphål, härdar, kokgrop och skärvtensflak. Flinta och keramik låg spritt över hela området och där fanns även andra typer av fynd om än ganska få.

På senare år har stenklädda bergstoppar, -hyllor och -kanter och stenflak av olika slag kommit fram vid arkeologiska undersökningar i Bohuslän

och Göteborg och det har diskuterats en hel del runt fenomenet (se Munkenberg 2012). Liknande fornlämningar finns även i andra delar av landet, bland annat i Mälardalen (Karlenby 2011). Ännu så länge finns emellertid bara en likadan som Tuve 46. Det är det så kallade kultberget i Unnered, Tuve 65, som ligger bara en kilometer ifrån det nu undersökta Tuve 46 (Andersson 1976 och även 2005). Vid sonderingsgrävning 1971 av Tuve 46, som alltså gjordes innan det första stenklädda berget hade undersökts, fanns stenklädda berg inte ens i tankevärlden och det är därför inte alls konstigt, att man inte identifierade det. Även vid förundersökningen 2007 var det svårt. Unika och därtill övervuxna fornlämningar är mycket svåra att upptäcka.

Vid maskinavbaningen 2011 tog det emellertid inte lång tid att förstå, att något inte stämde. Kulturlagret såg inte ut som ett sådant borde se ut och det kom alldeles för mycket sten runt och på berget. På tredje dagen stod det klart, att detta var ett stensatt berg och att det troligtvis fanns gravar på det. Ett mycket omfattande stenrensings- och stenflyttarbete tog då sin början. Så småningom kom även brättet fram och ett område med anläggningar nedanför berget. Fyndmaterialet bestod av mängder av flintavslag varav många var flathuggna, ganska mycket keramik samt en del annat.

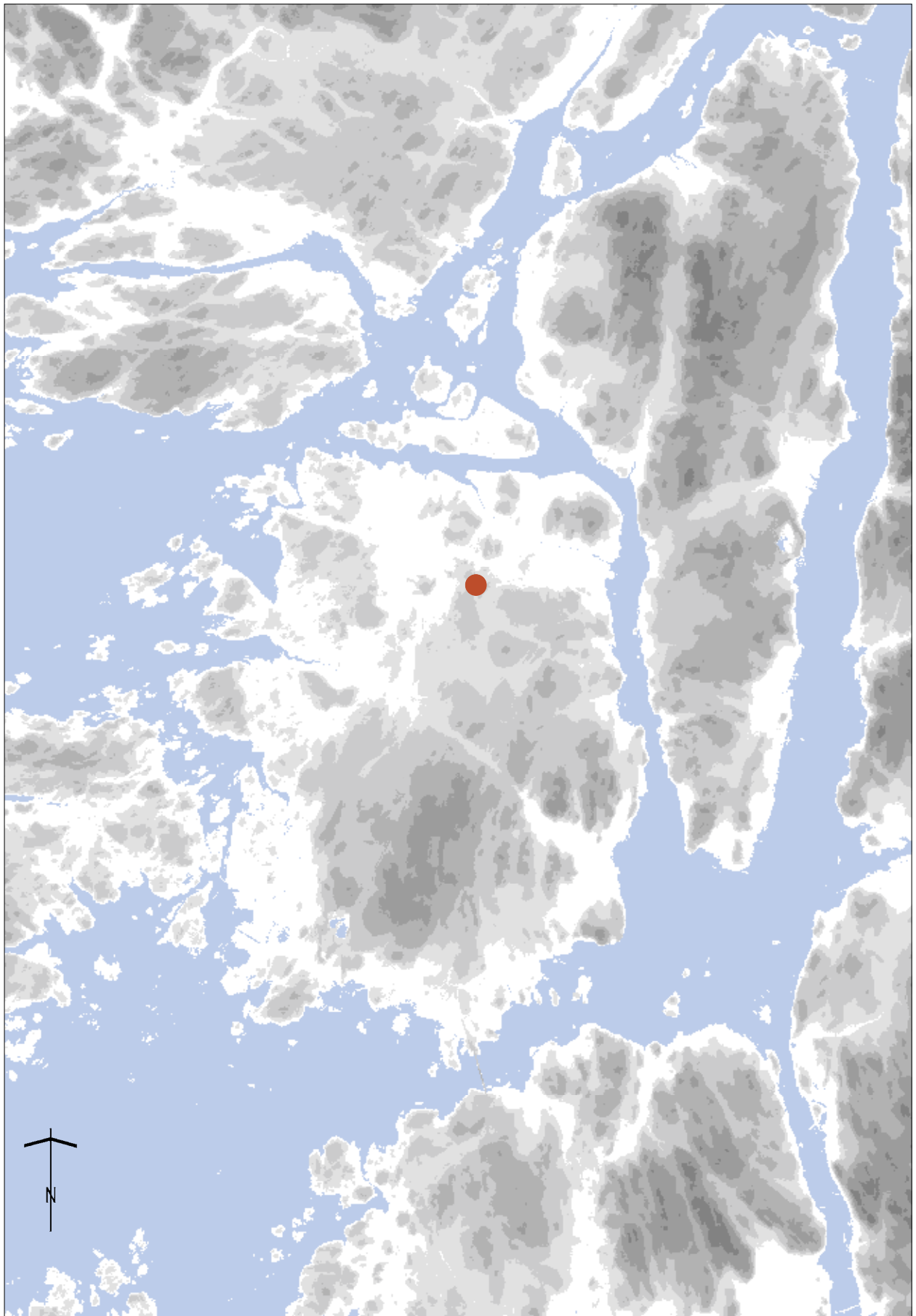
Arbetet pågick mellan 18 maj och 8 juli 2011. Totalt ingick tolv arkeologer och två maskinförare i arbetsstyrkan, alla var dock inte med hela tiden. Göteborgs Stad var beställare och bekostade arbetet. Riksantikvarieämbetet, Arkeologiska uppdragsverksamheten (UV Väst) utförde det. Göteborgs stadsmuseum skötte den publika verksamheten.

Strandlinjer, fornlämningar och natur i Tuve under senneolitikum, bronsålder och äldre järnålder

Eftersom berget Tuve 46 i huvudsak brukades från senneolitikum till folkvandringstid, är det dessa perioder vi ska se närmare på. Först och främst kan man konstatera att Hisingen, där socknen Tuve ligger, är en fornlämningstät ö och den är bland annat känd för sin bronsålder. Med en strandlinje på runt tio meter över dagens nivå, vilket ungefär motsvarar övergången mellan neolitikum och bronsåldern, blir Hisingen tre stora öar och en hel del små. Sundet mellan den västra och den mittersta ön har bland arkeologer kallats *Bronsålderssundet* på grund av alla de rösen, stensättningar och boplatser från bronsål-

Figur 3. Tuve 46 markerad på karta över Hisingen med tio meters strandlinje.

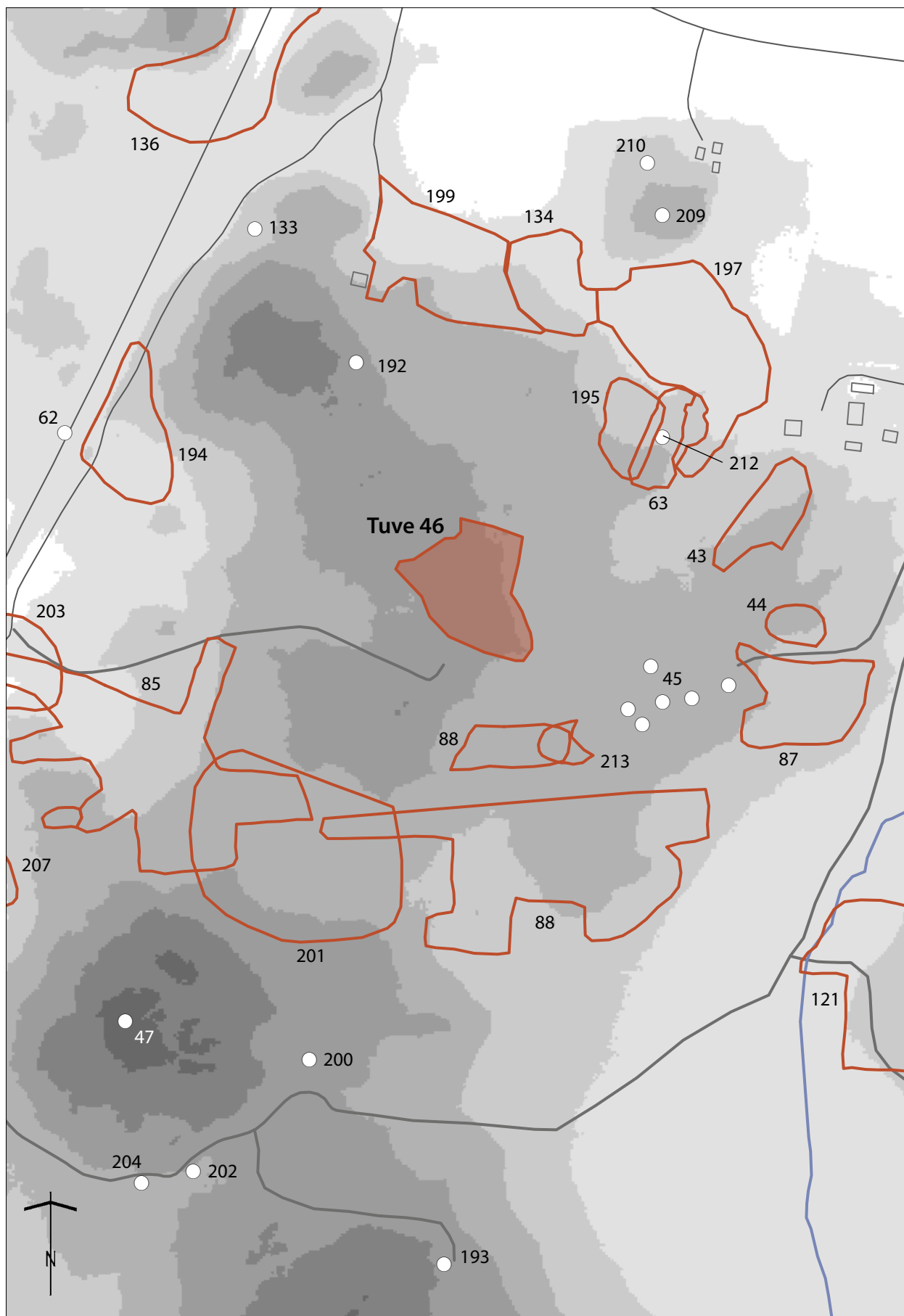
Figur 4. Tuve 46 markerad på karta över Hisingen med åtta meters strandlinje.

Figur 5. Tuve 46 markerad på karta över Hisingen med fyra meters strandlinje.

Tabell 1. Lista över närliggande fornlämningar. Referenser: Andersson & Urwitz 1972, Nieminen & Nordström 2006, Åberg 2008 samt Riksantikvarieämbetets fornminnesregister (FMIS).

Tuve	Typ	Innehåll	Kommentar
43	Gravfält	Minst tre runda stensättningar. Enligt tidigare inventering cirka 20 anläggningar. Datering till romersk järnålder	Två skilda gravfält
44	Boplats?	Flinta med stort inslag av spån, keramik. Oklar datering	Tidigare registrerat som gravfält
45	Röjningsröse, stensättning, fornl. likn. lämning.	Minst fyra stensättningar, gravfältet delas i två delar. Dessutom finns boplatsyta med flinta och keramik	Tidigare registrerat som gravfält. 1972 ändrat till två gravfält och en boplats. Senare ändrat enligt andra kolumnen
47	Röse	Fem meter i diameter	
62	Husgrund	Historisk	
63	Gravfält	Minst två stensättningar	
85	Boplats	Större boplatsyta med mycket mesolitisk flinta inom begränsat område. Ett fåtal keramikbitar dateras till senneolitikum	
87	Boplats	Flinta	
88	Boplats	Flinta, avslag och några redskap	
121	Boplats	Flinta	
131	Boplats	Flinta, avslag och redskap	
133	Fyndplats	Flinta, avslag och redskap	
134	Boplats	Flinta	
136	Fyndplats	Flinta, avslag och redskap	
167	Boplats	Flinta	
176	Fyndplats	Keramik, flinta, bränd lera, tegel, järnspik	
192	Fyndplats	Flinta, avslag	
193	Fyndplats	Keramik	
194	Boplats	Flinta, avslag och en kärna	Bpy 9 i Nieminen & Nordström 2006
195	Boplats	Riktligt med flinta, keramik, härd. Keramiken dateras allmänt till bronsålder–äldre järnålder. ¹⁴ C-datering gav yngre bronsålder–förromersk järnålder	Bpy 4
197	Boplats	Flinta, bränd lera/lerklining, kulturlager, keramik, skärersten. Delundersökt 2011. Romersk järnålder	Bpy 3 i Nieminen & Nordström 2006
199	Boplats	Flinta, ben/horn, skärersten, övrig bergart/mineral. Undersökt 2011. Mellanmesolitikum	Bpy 1 i Nieminen & Nordström 2006
200	Fyndplats	Flinta, avslag	
201	Boplats	Flinta, avslag bl a något flathugget, dolkfragment, stolphål	Bpy 6 i Nieminen & Nordström 2006
202	Fyndplats	Flinta, avslag	
203	Boplats	Flinta, varav en kärna. Datering mellanmesolitikum	Bpy 7 i Nieminen & Nordström 2006
204	Fyndplats	Flinta, avslag	
207	Boplats	Flinta, avslag bl a ett spån och en kärna	Bpy 8 i Nieminen & Nordström 2006
209	Stensättning		
210	Fyndplats	Flinta, avslag	
212	Hällristning	Skålgrop	
213	Boplats	Flint, avslag och en flathuggen spets, keramik, härdar, gropar. Två ¹⁴ C- gav äldre och yngre bronsålder	Bpy 5 i Nieminen & Nordström 2006

Figur 6. Fornlämningar i närområdet till Tuve 46.

Figur 7. Undersökta fornlämningar i närheten av Tuve 46.

dern, som låg och fortfarande ligger på båda sidor om detta sund. Ett annat sund, det som ligger mellan den mittersta och den östliga ön, är en äldre och betydligt större variant av ån *Kvillen*. Av någon anledning är antalet gravar betydligt färre längs detta sund. Strandlinjerna är hämtade från Pässe 1996.

Under yngre bronsålder låg strandlinjen på runt åtta meter med den osäkerhet, som givetvis finns i sådana beräkningar. En kartbild över Hisingen med den strandlinjen visar en nästan likadan bild, som ovanstående karta från en något tidigare period.

Kartan nedan visar Hisingen under romersk järnålder med en strandlinje på 4 meter.

I samtliga kartbilder kan man se, att berget med Tuve 46 inte ligger vid den dåtida kusten och heller inte alldeles intill ett vattendrag. Ett sådant finns dock i närheten, ungefär 350 meter från platsen. Tuve 65 ligger lite längre uppströms längs samma vattendrag och knappt 150 meter ifrån det. Det är alltså en kort gångväg från vattendraget till båda platserna, vilket gör dem ganska lätta att ta sig till, eftersom terrängen är ganska lätt att gå i.

Tuve 46 låg i de centrala delarna av Hisingen i lätt kuperad terräng med skogbeklädda berg och mellanliggande flacka lerdalgångar. I närområdet finns idag flera naturtyper och därmed resurser för en bosättning: skog, betesmark, odlingsbar mark för ett tidigt jordbruk, sötvatten och inte alltför långt borta finns havet. Fornlämningen låg på ett lågt bergsparti med gammal odlingsmark framför allt i öster. Åt öster sluttar också marken svagt mot en mindre dal. Själva lokalen bestod av en mindre bergshöjd och ett område utanför detta. Hela undersökningsområdet utom bergshöjden är påverkat av historisk odling.

Vedartsanalysen från ¹⁴C-proverna till Tuve 46 visade att, den träbit som daterades till senneolitikum var ek. Övriga prover hade alla dateringar i yngre bronsålder, någon gick in i förromersk järnålder. Dessa prover innehöll träslag al, björk, en, ek, hassel, lönn, sälj och tall. Alen dominerade tätt följd av björk och även ek. Övriga träslag förekom bara en gång i analysen. Det fanns också ett exempel på idegran, men den fick en modern datering. Om analysens fördelning motsvarar en verklighet under yngre bronsålder, är givetvis osäkert. Det tycks dock ha funnits en ekblandskog på platsen under yngre bronsålder.

I närområdet finns många fynd- och boplatser med flinta och även gravar, gravfält och en husgrund (se karta och tabell).

Granskningen av fornlämningar i det omedelbara närområdet visar, att det finns en krans av boplatser och fyndplatser med flinta runt Tuve 46. Inom en radie av drygt 200 meter ligger nio sådana platser. Bland dessa nio finns både mesolitiska och neolitiska boplatser/fyndplatser. Flera av dem har samma typ av flathuggna flintavslag som Tuve 46. I övrigt hittar man gravar, gravfält och en husgrund i samma närområde.

Flyttar man fokus till ett lite större område märker man att samma typ av fynd- och boplatser med flinta finns även där, dock något mindre frekvent. Man kan således säga, att det ligger ovanligt många boplatser och fyndplatser med flinta runt berget med Tuve 46, även om sådana lokaler allmänt sett är vanliga i området.

Bland de undersökta fornlämningarna i närheten av Tuve 46 finns två boplatser från senneolitikum. Den ena är Tuve 122, den stora så kallade Hukeboplatsen och den andra är Tuve 179, där man hittade en slagplats med närmare 1000 flathuggna avslag.

Ganska nära Kvillesundet undersöktes en skärvstenshöj, Tuve 147. Högen är daterad till bronsålder och är en av ett 30-tal skärvstenshögar, som är kända i Göteborgs kommun. Alla ligger på Hisingen. Strax nordväst om skärvstenshögen fanns den mycket rika graven Tuve 141. Till ytan var den bara sex meter i diameter, men innehöll en bronsdolk, två bronsbleck, en brons Halsring och två urnor med brända ben. Halsringen daterades till bronsålderns period V, alltså i slutet av perioden (Andersson, Hall, Ragnesten, Wigforss red.). 2005, s. 139f.).

Den mest intressanta platsen att jämföra Tuve 46 med är den snarlika Tuve 65. Den ligger inte mer än cirka en kilometer söderut och är till både utseende, datering och innehåll lik Tuve 46. Mer om Tuve 65 kommer längre fram i rapporten.

Från äldre järnålder är både boplatser och gravar undersökta i närområdet till Tuve 46. En boplatser är Tuve 187 och bland gravar kan nämnas Tuve 181, som ligger på gränsen mellan Björlanda och Tuve och därför också finns registrerat som Björlanda 110.

Undersökningens målsättning och metod

När undersökningen startade var målsättningen att med hjälp av maskin frilägga ett kulturlager och förmodade men osäkra gravar på ett flackt berg. Därefter skulle delar av kulturlagret grävas i rutor för att fånga upp så mycket av det förväntade materialet som

Figur 8. Bergshöjden i mitten av undersökningsytan före avbaning. Med grävmaskin tas ris bort från delar av ytan. Foto: Marianne Lönn.

Figur 9. Gärdesgård och en plan ytan norr om berget före avbaning. Foto: Marianne Lönn.

Figur 10. Ris ligger kvar på undersökningsytans östra del. Foto: Marianne Lönn.

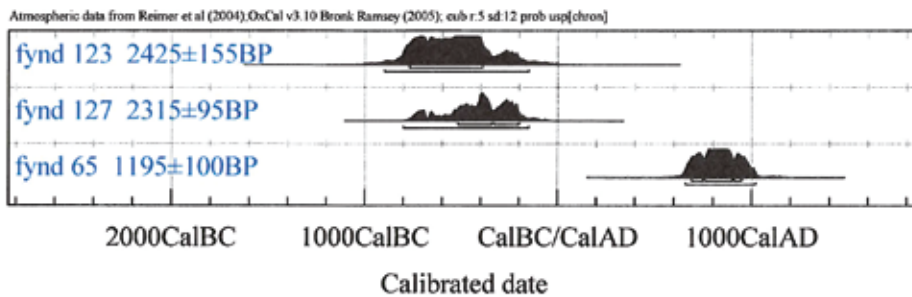
Figur 11. Yta sydost om berget före avbaning. Foto: Marianne Lönn.

Figur 12. Avbaningen påbörjas på den plana, nordvästra ytan. Foto: Marianne Lönn.

Figur 13. Den nordvästra, plana ytan och delar av berget avbanade. Sten börjas synas. Foto: Marianne Lönn.

Figur 14. Kalibrerade ^{14}C -dateringar från Tuve 65.

möjligt. Eventuella gravar eller andra anläggningar skulle undersökas var för sig.

Området låg i ytterkanten av ett skogsområde med betesmark på två sidor. En gärdesgård löpte runt den sydöstra halvan av undersökningsområdet och delvis över det. Vid ankomsten till platsen var avverkningen gjord, men allt ris var inte borttaget. Man kunde ana höjden av berget och några bergsklackar och block, som stack fram bland gräs, ris och torra löv. Nästan hela gärdesgården var synlig.

Avbaningen började i undersökningsområdets nordvästra del beroende på att riset var borttaget där. Det visade sig snabbt, att det så kallade kulturlagret var ett naturligt avsatt lager, som även fortsatte över berget och väl däruppe stötte vi snabbt på stenpackning.

Med minnen från undersökningen av det stenkädda berget Tuve 65 i bakhuvudet (se Andersson 1976) vaknade tanken, att vi här stött på ytterligare ett stensatt berg. Metod och målsättning ändrades då till att ta bort grästorven över delar av berget för att se om misstanken stämde. Det visade sig, att så var det. När detta väl konstaterats ändrades målsättningen, prioriteringarna och delvis också metoden för undersökningen. Målsättningen blev nu istället att fokusera på det stensatta berget och undersöka det med erfarenheten från Tuve 65 som bakgrund. Mycket kortfattat kan den senare fornlämningen beskrivas som ett berg där alla fördjupningar och skrevor var täckta av sten och där det också fanns ett brätte av sten runt om. Överst på berget låg en fem meter stor, oregelbunden stensättning, vilken var den ursprungliga orsaken till undersökningen av Tuve 65. Stensättningen var känd från Riksantikvarieämbetets fornminnesinventering, men övriga delar av fornlämningen kom som en överraskning vid undersökningen 1975. Spritt över hela stenpackningen fanns mycket flinta, såväl avslag, som redskap, kärnor och naturliga flintstycken. Bland redskapen fanns yxor, mejslar, borrar och skrapor och en del av dessa redskap var flathuggna. Flintan var inte jämnt spridd utan

vissa områden hade mer, andra mindre. Största flintmängden fanns närmast bergsfoten. Anmärkningsvärt var dock, att många av avslagen var mycket små. Andersson menar, att det bör tyda på att flintslagning förekommit på platsen (1976, s. 92). Flintmaterialet daterades med viss tveksamhet till bronsålder.

Keramik daterad till bronsålder och förromersk järnålder fanns också, men med en något annan spridningsbild än flintan. Den största mängden låg samlad i ett av de flintfattigare områdena. Där fanns bland annat skärvor från ett rabbat kärl och en mynningskant med pålagd list ornerad med fingeravtryck.

Även andra typer av fynd förekom, men i betydligt mindre omfattning. Tre ^{14}C -dateringar gav 2425±155, 2315±365 och 1195±100 (St 5445, St 5449 respektive St 5448). Därtill fanns ett prov som gav en datering till mindre än 250 år. Kalibrerat ger dessa dateringar följande resultat:

Första steget i arbetet på Tuve 46 blev att ta bort torven från berget och stenpackningen med maskin. Det innebar en del svårigheter. Man kunde inte gå för djupt, eftersom man då förstörde stenpackningen. Å andra sidan skulle det bli mycket arbetskrävande, att handrensa där det fanns mycket jord, stubbar och rötter kvar.

När maskinen gjort sitt och stenpackningen i grovt sett var framtagen, vidtog rensning för hand. Det var ett mycket tidskrävande och slitsamt arbete, men bedömdes som nödvändigt för att kunna ta vara på fynd, uppfatta eventuella skillnader inom området och även för att upptäcka små egenheter i varje delområde eller anläggning. Fyndmaterialet dominerades av flintavslag, men där fanns också keramik, brända ben, bergart, bränd lera, järn/metall och slagg. Alla fynd mättes in individuellt för att vi skulle kunna få en god uppfattning av spridningen. Undantag gjordes för flintkoncentrationerna, som mättes in som en enhet.

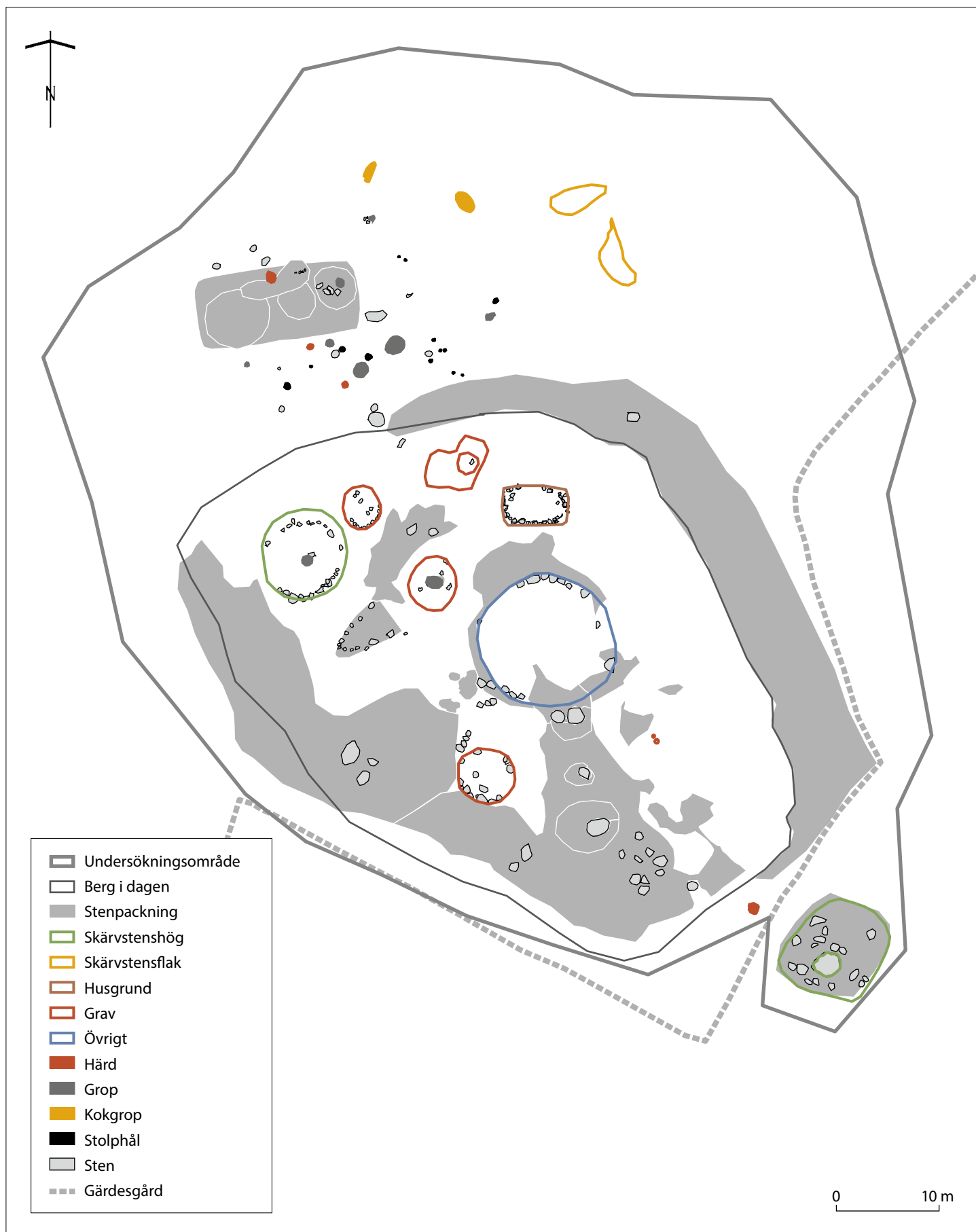
Även kvarts låg spridd över hela området, men eftersom berget innehöll kvarts kan denna vara naturlig. Bland annat fanns en smal kvartsgång, som

*Figur 15. Den sydöstra delen
av berget grovt avbanad.
Foto: Marianne Lönn.*

*Figur 16. Smal kvartsgång
vid bergets nordvästra sida.
Foto: Marianne Lönn.*

Figur 17. Plan över undersökningsområdet med stenpackningar och anläggningar. Skala 1:500.

löpte nästan som en gräns vid bergets nordvästra kant där brätte saknades.

Fynden relaterades till lager och anläggning i ett försök att arbeta enligt single context-metoden. Det fungerade emellertid inte så bra och det blev inget riktigt single context-grävande, även om vi försökte. I efterhand kan jag förstå åtminstone någon orsak till problemet. Över hela ytan fanns ett brunsvart, humöst, sandigt lager, som tolkades vara bildat genom naturliga processer under och efter anläggningens användningstid. Lagret kallades *lager 100* och det fortsatte även ner mellan stenarna. Stenpackningen innehöll alltså egentligen två företeelser eller blandade händelser. Den ena var stenpackningen i sig och det andra det fyndförande jordlagret mellan stenen. Blandningen uppstod genom att fynd och allt, som genom naturens gång bildat jordlagret, kommit ner i alla håligheter mellan stenarna. Två tidsmässigt skilda händelser fanns således i vad man kan kalla ett kombinationslager eller möjligen ett stort lager. Under tiden jordlagret bildades spreds keramik, flinta och en del andra fynd över området och blandades in i lagret. Det kan även vara så, att åtminstone en del av den flinta, som fanns i packningens nedre delar, fanns på plats när packningen byggdes. Det är svårt att förstå, hur man skulle ha kunnat separera de båda händelserna vid undersökningen. Att skilja dem genom mätning var helt omöjligt. På grund av stenarna var det också mycket svårt att se, om lager 100 egentligen bestod av flera delar.

Att vi diskuterade och började tänka 'single context' gjorde ändå, att vi blev mer inställda på att tänka i händelser och vad, som skett först och sist. Några revolutionerande resultat blev det dock inte. Bara skärstenshögar hade några egentliga skeenden att diskutera. Såsom arkeolog av en äldre skola, ville jag ha profiler som en säkerhet, ett minne. Det visade sig också vara en hjälp vid tolkningen, dels för att se hur olika lager låg i förhållande till varandra stratigrafiskt, dels för att kunna gå tillbaka med vissa frågor om lager eller hur marken under anläggningen såg ut. En profil, den från skärstenshögen med block i mitten A5817, blev aldrig ritad utan bara fotograferad. Där blev det också svårare för mig att reda ut resultatet och förstå högens uppbyggnad. Om det beror på, att jag är ovan vid single context-tänkande eller inte, låter jag vara osagt. Möjligen är det så att en profil, åtminstone för mig, blir lättare att förstå, eftersom den ger en bild, ett synminne av själva högen. I båda

fallen föregås tolkningen av flera steg med tidigare tolkning, så där finns ingen skillnad.

Att följa skeenden på hela platsen blev svårt. Få anläggningar gick i eller över varandra. Tolkningen av det stora skeendet bygger därför på ett litet antal situationer, där något klart överlagrar något annat.

När hela berget och stenpackningen inklusive brättet var framrensat undersöktes och dokumenterades de anläggningar, som kommit fram. De var tre säkra gravar och tre osäkra, en skärstenshög, ett möjligt kulthus och en tolkningsmässigt oklarstensättning, två gropar och en härd. Där fanns också cirka 20 flintkoncentrationer av vilka några kom fram vid rensningen och några, när anläggningar och stenpackning togs bort.

Beteckningen *flintkoncentration* var under diskussion både under fältarbetet och under rapporttiden, eftersom tolkningen av dessa fynd var oklar. Var de slagplatser eller något annat? I skrivande stund verkar det vara mest troligt, att de ska tolkas som flintdepåer bestående av produktionsavfall. Man samlade i så fall avlagsmaterialet efter tillverkning av redskap och la det medvetet på en plats på berget. Den mer allmänna beteckningen *flintkoncentration* har dock fått stå kvar för att inte läsa diskussionen.

Området runt berget banades också av. Det, som tidigare uppfattades som kulturlager på nordvästra sidan av berget, undersöktes lagervis med maskin ner till orörd nivå, varvid fynd mättes in och samlades in. Där fanns förutom några stenpackningar även åtta gropar, tre härdar, två skärstensflak, tio stolphål och två kokgropar. Dessa undersöktes och dokumenterades.

I sydöstra kanten framkom ytterligare en skärstenshög. Den var skild från stenpackningen i berget genom en från sten renplockad yta och en gärdesgård, men den hörde naturligtvis ihop med övriga anläggningar.

Slutligen togs all stenpackning bort med hjälp av maskin såväl på berget som utanför. Därvid påträffades, dokumenterades och tillvaratogs ytterligare några flintkoncentrationer. När vi lämnade platsen var berget nästan stenfritt, såsom det bör ha varit den dag då man började klä det med sten.

Det fanns ett jordlager med varierande djup i fördjupningar på berget. Sannolikt låg det en del sådana här och var under stenpackningen. Det såg dock ut som om större delen av stenpackningen lagts direkt på berget och att det mesta av det humösa materialet

bildats under årens lopp och fyllt upp mellanrummet mellan stenarna och även byggts upp så att stenen helt täcktes.

Söder om berget, utanför undersökningsområdet, fanns enligt Göteborgsinventeringen från början av 1900-talet ännu en grav. Det är sannolikt samma lämning, som syntes som en flack åkerholme vid Riksantikvarieämbetets fornminnesinventering 1964 och som då bedömdes som en fornlämningsliknande lämning. Vid provundersökningen 1971 tolkades de stenar, som framkom i ett schakt, som odlingssten. Efter diskussion med länsstyrelsen vid undersökningstillfället 2011 drogs ett schakt igenom en svag förhöjning och där fanns sten och lite svagt skörbränt material. Någon fortsatt och ordentlig undersökning kunde vi inte göra inom förevarande tid och budget och länsstyrelsen beslöt då, att den eventuella graven inte skulle undersökas.

*Figur 18. Flygfoto över Turve 46.
Foto: Marianne Lönn.*

Figur 19. Södra delen av berget när stenpackningen tagits bort med maskin. Foto: Marianne Lönn.

Figur 20. Norra delen av berget när stenpackningen tagits bort med maskin. Foto: Marianne Lönn.

Beskrivningar

Berget och stenpackningen

Form: oregelbunden efter bergets form.

Storlek: 60×40 meter.

Höjd: runt 3 meter (mellan 35 och 40 meter över havet).

Stenstorlek: Från stora block till småsten, vanligast dock runt 0,2×0,2×0,2 meter.

Lager: ett eller flera lager beroende på bergets form.

Fynd: rikligt med flintavslag, en del keramik, några brända ben, några bitar bränd lera, ett fåtal bergartsavslag, kvarts samt enstaka fynd av slagg, järn och någon sorts metall.

Själva berget omfattade högre och lägre partier, flacka ytor, branta sidor och några skrevor. Större delen av detta berg har medvetet täckts med sten och block och ett brätte av sten var lagd runt nästan hela berget. Som bredast var det ungefär nio meter. Ett stycke av brättet saknades på den nordvästra sidan av berget, den del, som vette mot en yta med anläggningar och en mindre stenpackning.

Vid avbaningen togs bara själva grästorven bort. Därunder syntes stenarna i ett humöst, mörkgrått lager, som sannolikt bildats under tidens lopp, både under fornlämningens användningstid och efter. I detta lager, inne bland stenarna, fanns fynden.

Kvarts förekom spridd över berget, men eftersom det fanns flera kvartsgångar i berget, var det svårt att avgöra vad som var naturligt sprucket och vad som kan ha varit medvetet sönderslaget och spritt. Kvartsen samlades därför bara in om biten möjligen kunde vara slagen eller på annat sätt värd att uppmärksamma. Totalt samlades 24 bitar in.

Det humösa lagret mättes in som L100 och alla fynd, som påträffades där, relaterades till lagret. Vid undersökningsarbetet märktes inga skikt i jordlagret

och fynden låg ofta, men inte genomgående, i nedre delen av lagret. Alla fyndsorter låg blandade både vertikalt och horisontellt så, att man kunde hitta ett flathugget avslag på samma nivå och bara någon meter ifrån keramik från romersk järnålder.

Stenpackningen bestod ibland bara av ett lager sten, ibland av flera. Det var helt beroende på hur berget såg ut. I skrevor och fördjupningar var packningen tjockare. På sina ställen fanns ingen packning alls, utan berget kom helt i dagen vid avbaningen.

De största blocken var runt 1–1,5 meter långa, någon meter höga och breda och de minsta stenarna var mindre än knytnävsstora. Även de stora blocken var ditflyttade, vilket man kunde se genom att det låg små stenar under några av dem. De flesta stenarna var runt storleksordningen 0,2×0,2×0,2 meter och intrycket var, att sten av denna storlek täckte berget. Blocken och småstenen var mer undantag.

Den stora mängden fynd gör det omöjligt att numrera vart och ett på planerna. Jag hänvisar istället till fyndlistor i bilaga 1 och till korta beskrivningar av fyndtyperna. Längre fram i rapporten behandlas fynden noggrannare.

Delar av stenpackningen mättes in som anläggningar eftersom de vid rensningen på något sätt skilde ut sig från den omgivande packningen. Några stensamlingar låg också utanför berget på dess nordvästra sida.

De båda ¹⁴C-dateringarna gav modern tid respektive mellersta bronsålder.

På några ställen fanns mindre ytor med småstenspackningar. De undersöktes som anläggningar och presenteras närmare nedan. Ingen innehöll några fynd eller annat, som kunde förklara att man samlade småsten på det viset. Runt flera av blocken fanns speciell packning av något mindre stenar. Inte heller i dessa fanns några fynd. Runt berget låg ett brätte av sten och utanför berget fanns en friliggande del,

som ändå tycktes höra ihop med berget och dess stenpackning. Även dessa kategorier behandlas längre fram i texten.

Tabell 2. ¹⁴C-dateringar från stenpackningen.

Anl.	Provnr	Material	Vedart	Lab.nr	Resultat BP	Kalibr. 2 sigma
A4369	PK5000012	Kol	Idegran	Ua-30413	2698±36	920 BC–800 BC
A4655	PK5641	Kol	björk	Ua-30414	2775±92	1210 BC–790 BC

Figur 21. Panorambild över berget. Foto, från sydöst: Gundela Lindman.

Figur 22. Panorambild över berget. Foto, från nordväst: Gundela Lindman.

Figur 23. Övertorvat berg. Foto: Marianne Lönn.

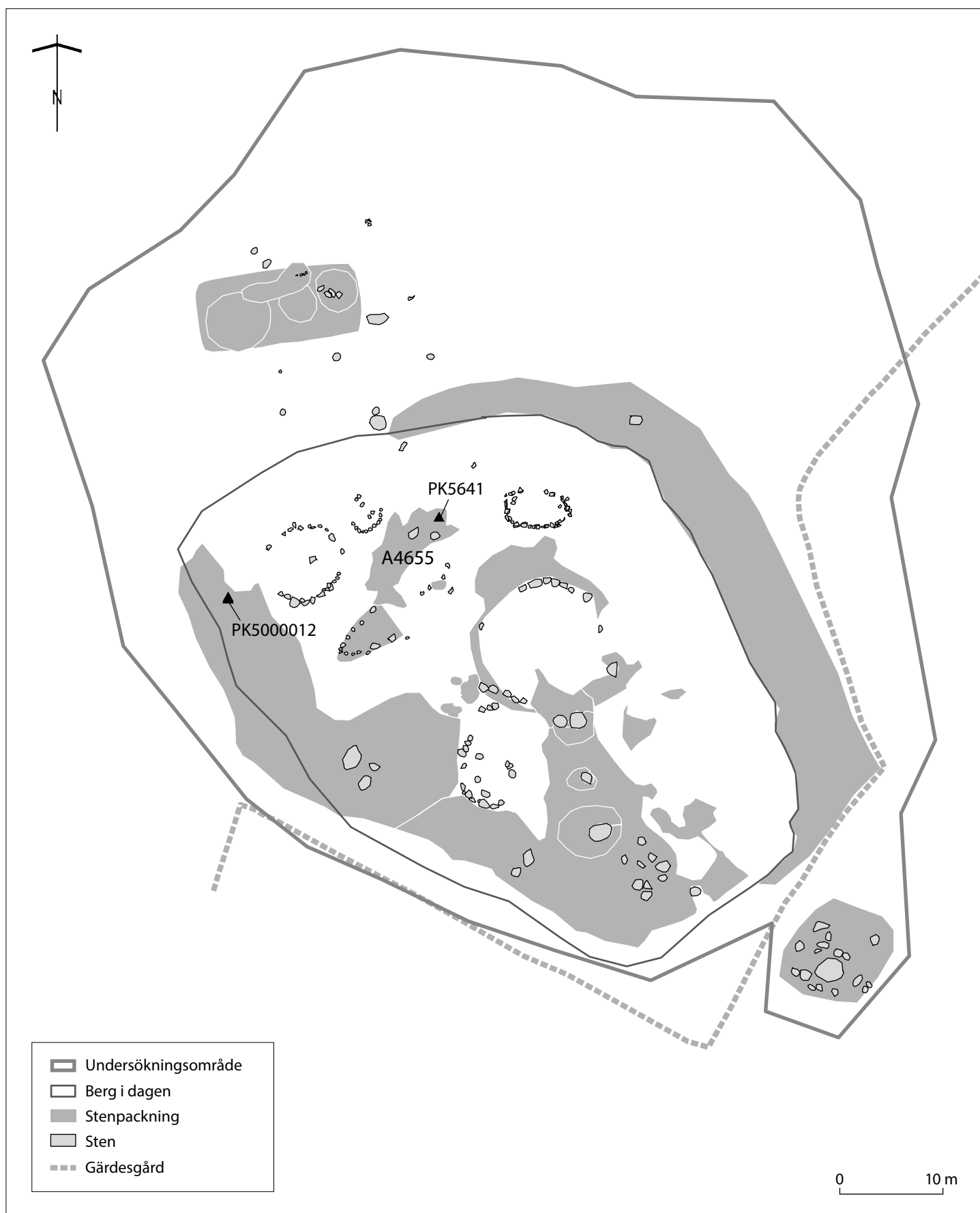
Figur 24. Avtorvat men icke rensat berg. Foto: Marianne Lönn.

Figur 25. Berg med rensad stenpackning. Foto: Marianne Lönn.

Figur 26. Stenpackning på sydöstra delen av berget. Foto: Gundela Lindman.

Figur 27. Plan över undersökningsområdet med stenpackningen markerad som en grå yta. Enskilda mindre stenar och små ytor med gles packning är inte med. Skala 1:500.

*Figur 28. Stenpackningen följde bergets yta.
Södra delen av berget. Foto: Gundela Lindman.*

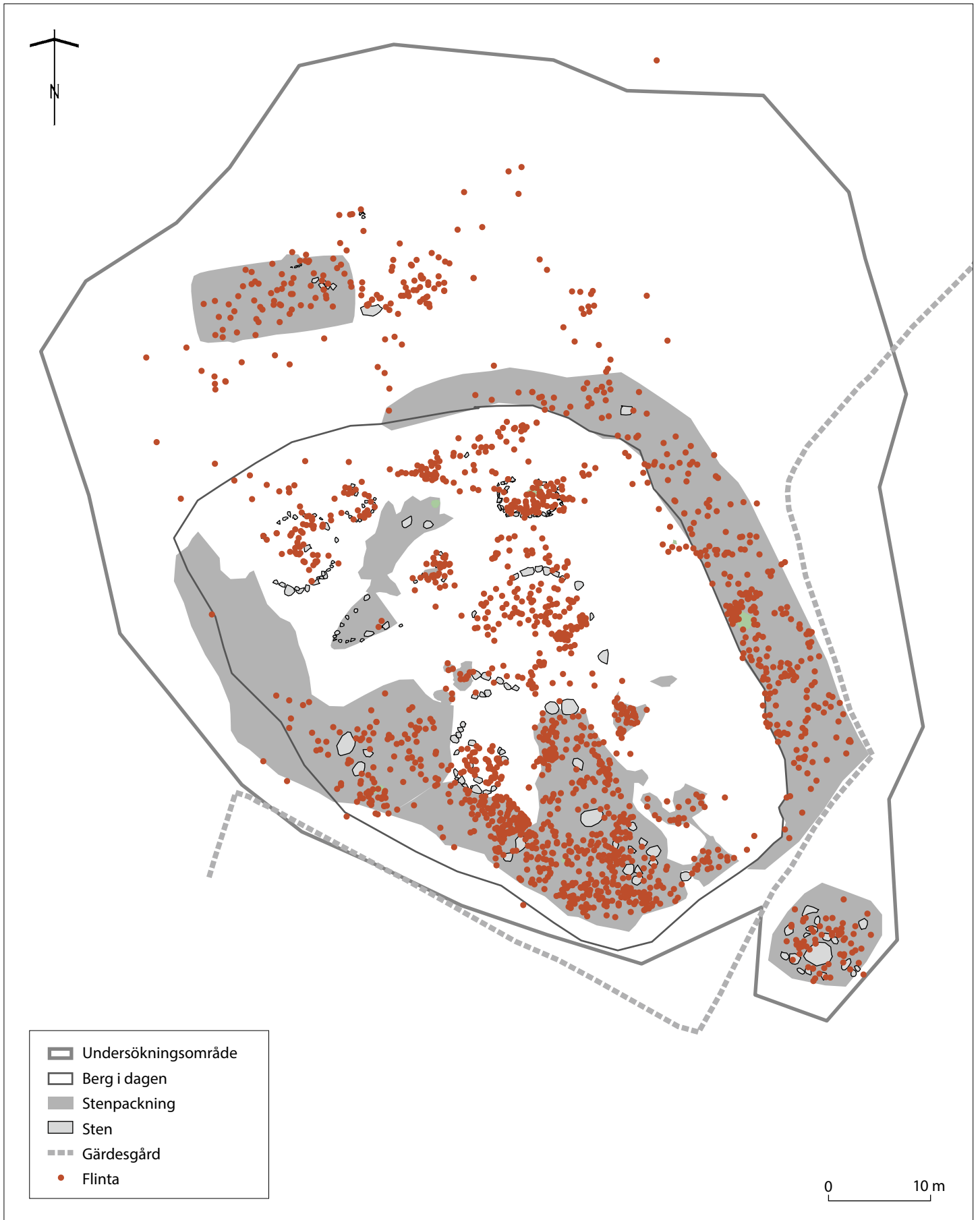
*Figur 29. Även små sprickor kunde vara sten-
fyllda. Foto: Gundela Lindman.*

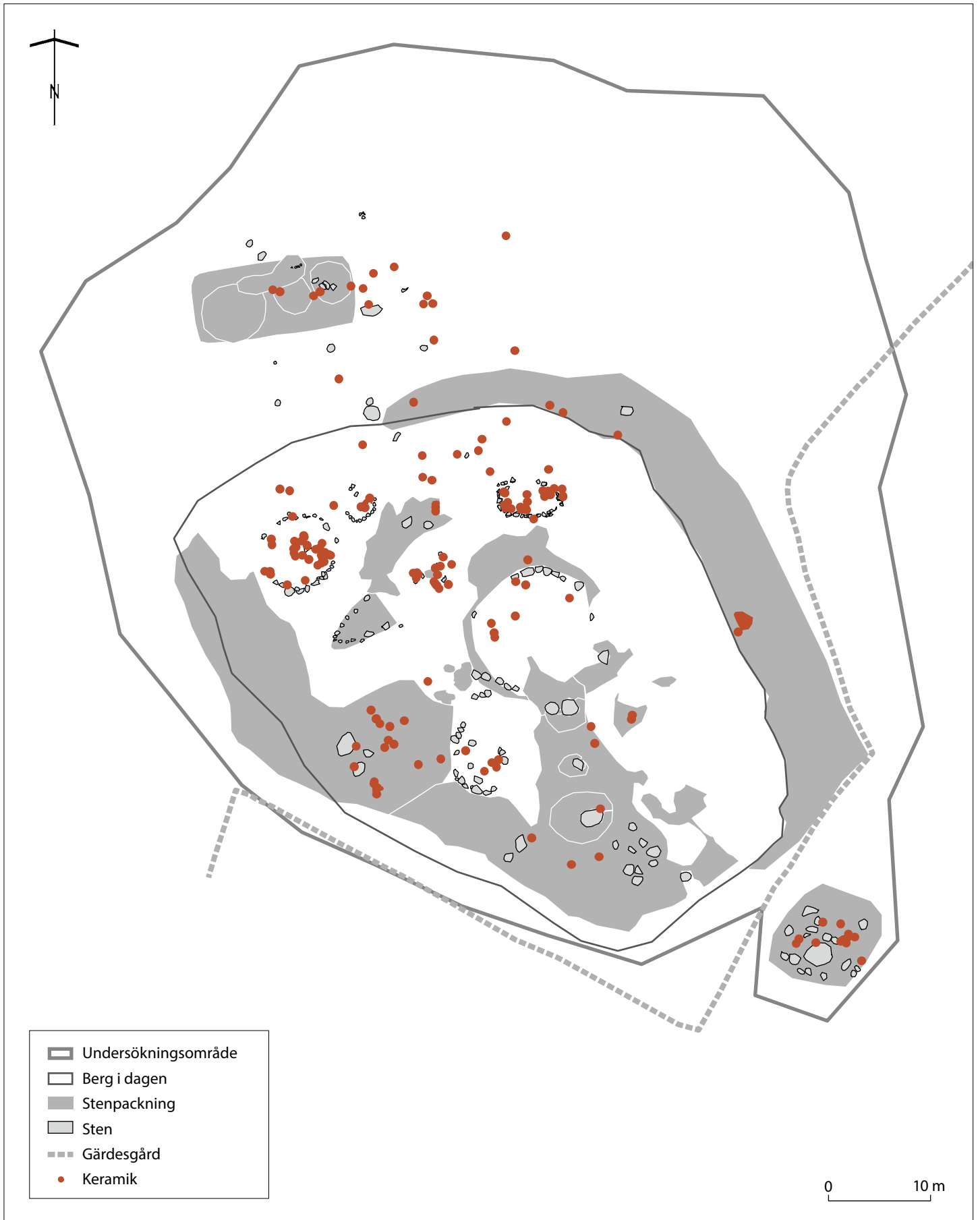
*Figur 30. Del av brättet på bergets
nordöstra sida. Foto: Gundela Lindman. =>*

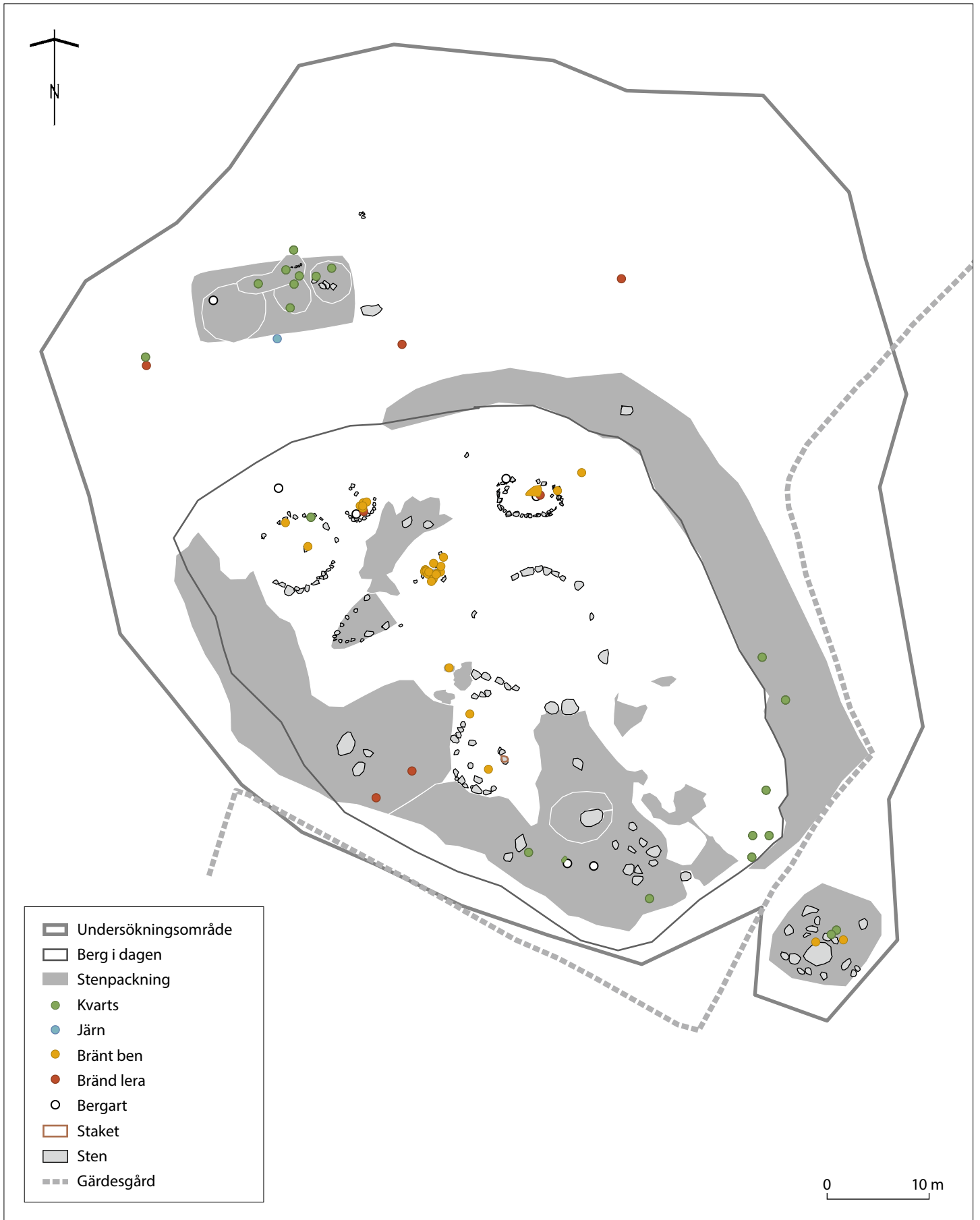
Figur 31. I stenpackningen fanns flinta, keramik och några andra fyndtyper. De flesta fynd mättes in enskilt. Om några låg precis intill varandra, blev de inmätta tillsammans och flintkoncentrationer mättes som en enhet. Foto: Anders Kjellin.

Figur 32. Plan med flintfynd. Skala 1:500.

Figur 33. Plan med keramikfynd. Skala 1:500.

Figur 34. Plan med övriga fynd. Skala 1:500.

Småstenspackningar (A4312, A4321, A43028 och A55421)

Form: oregelbundna efter formen av fördjupningar i berget.

Storlek: som störst 6,6×1,3 meter, som minst 1,2×0,9 meter.

Höjd: 0,05–0,1 meter.

Stenstorlek: i övre lagret 0,05–0,15 meter, i undre lagret upp till 0,35 meter.

Lager: ett till ett par lager sten beroende på bergets form. Stenen låg i humös, siltig sand.

Fynd: flinta.

Här och var på berget och utanför fanns ett flertal tydliga stenpackningar med betydligt mindre stenar än i den övriga packningen. Dessa mättes in som anläggningar och undersöktes som sådana. Förutom den ovan nämnda A55384 fanns också A4312, A4321 och A43028. Ytterligare en småstenspackning registrerades, en som låg runt ett stenblock, A55421.

Packningarna A4312 och A43028 såg till en början ut att vara en enda packning på grund av att de såg ut att vara sammanhängande. Vid undersökningen visade sig dock bara det översta lagret hänga ihop. Därunder fanns två stenpackningar i var sin sänka i berget.

Anläggningen A4312 var belägen strax väster om bergets krön och den framkom först vid rensning av det fyndförande lagret (L100). Efter att det översta lagret avlägsnats syntes ett nytt lager med något större stenar. Dessa var inte lika tätt lagda. Packningen fyllde ut en fördjupning i berget och i botten påträffades kraftigt skörbränd sten och flinta. Den fördjupning, i vilken stenpackningen låg, hade en märkbart skrovlig yta.

Ett miljöprov togs och det innehöll lite träkol och medelmåttigt med förkolnade örtdelar däremot inga fröer.

Jens Heimdahl skriver:

Tabell 3. Miljöprov från A43212.

Anläggning	Miljöprov	Resultat
A43212	PM55538	Lite kol, medelmåttigt med förkolnade örtdelar

Tabell 4. ¹⁴C-datering från A5000807.

Anl.	Provrnr	Material	Vedart	Lab.nr	Resultat BP	Kalibr. 2 sigma
A5000807	PK5019	Kol	Ek	Ua-30412	3778±34	2300 BC–2040 BC

”I stenpackning A4312 finns en liknande sammansättning som i keramikoncentrationerna, men utan spår av spannmål eller annan mat. Uppenbarligen har man eldat gräs och örter på eller i packningen, men syftet är osäkert.”

Något brändes alltså i gropen innan packningen lades på. Att det eldades i fördjupningen tyder också den kraftigt skörbrända stenen på.

Stenpackningen A43028 låg alldeles invid A4312. Anläggningen hade en oregelbunden form och var flackt välvd. Stenarna var fint lagda och bestod av en blandning av natursten och skärvig sten. En del stenar tycktes vara utvalda som dekorativa inslag, eftersom de till färg och form utmärkte sig från den övriga packningen.

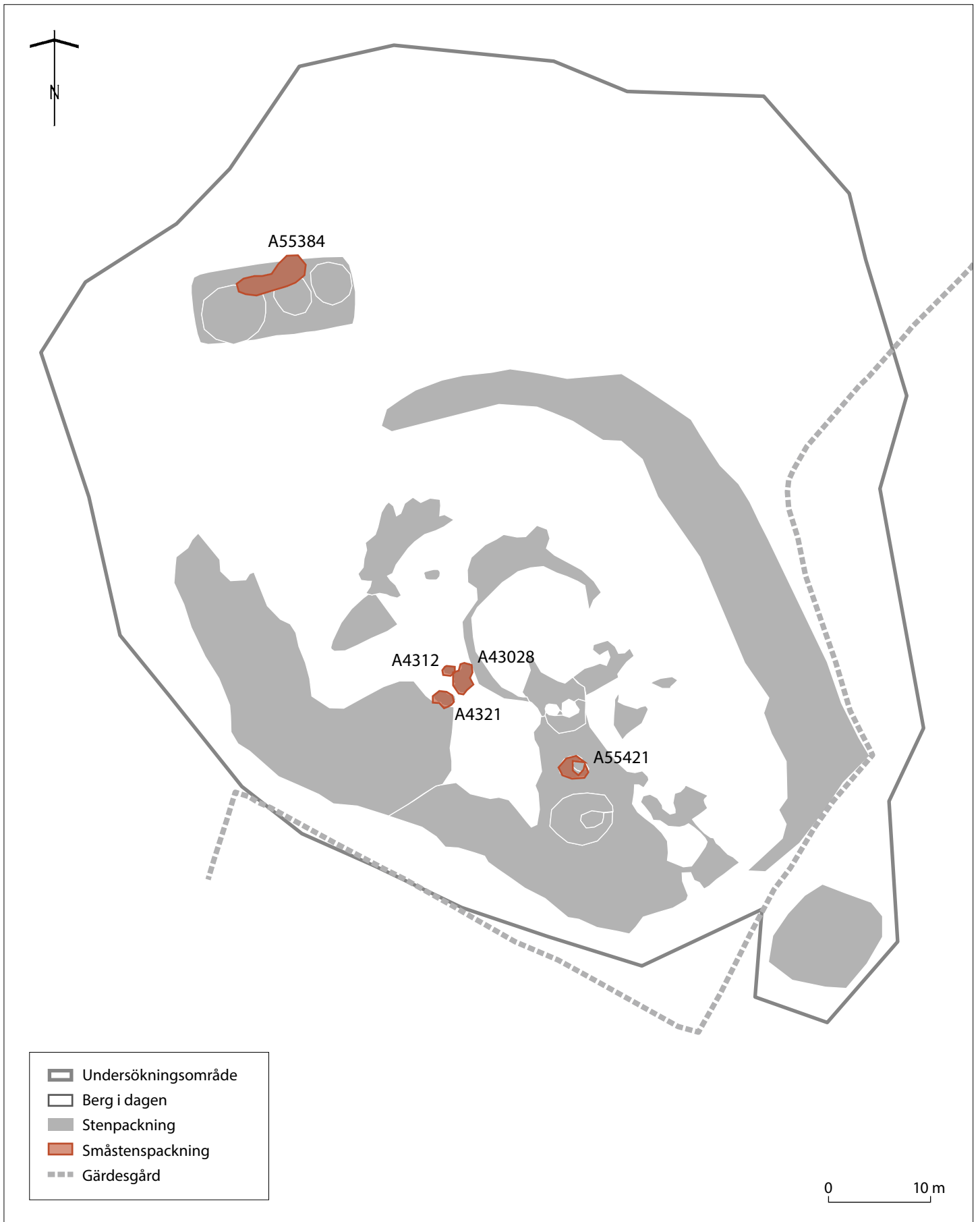
Anläggningen var lagd direkt på berget, på en häll med naturliga ojämnheter. Packningen var mycket tätt lagd i mittpartiet och glesare i ytterkanterna. Fynd av flinta tillvaratogs, bland annat en skrapa. Också obearbetad flinta observerades och kan möjligen ha haft ett dekorativt syfte.

Den tredje småstenspackningen, A4321, undersöktes inte lika noggrant som de båda andra utan togs bort i samband med att den övriga stenpackningen flyttades bort med hjälp av maskin. Det fanns ingenting under stenpackningen.

I den södra delen av berget fanns flera block med stenpackning runt omkring. Packningen bestod oftast av mindre stenar och var därför möjlig att skilja ut från övrig sten, bland andra A55421. Denna och andra småstenspackningar runt block undersöktes i samband med att all stenpackning togs bort med maskin. Där fanns då inga fynd och inget särskilt anmärkningsvärt.

Kommentar

Sammanfattningsvis kan man säga, att de små stenpackningarna inte var några gravar. De låg alla i fördjupningar i berget och i botten var dessa naturligt

Figur 35. Plan med småstenspackningar markerade. Skala 1:500.

*Figur 36. Packningen
A4312/43028.
Foto: Jessica Andersson.*

*Figur 37. De båda packningarna
när översta stenlagret tagits bort.
I nedre hörnet till vänster syns
småstenspackningen A4321.
Foto: Jessica Andersson.*

*Figur 38. A4312 halvt undersökt.
Foto: Jessica Andersson.*

*Figur 39. Berget under A4312.
Foto: Jessica Andersson.*

Figur 40. A43028 halvt undersökt. Foto: Jessica Andersson.

*Figur 41. Berget under A43028.
Foto: Jessica Andersson.*

Figur 42. A4321. Foto: Jessica Andersson.

*Figur 43. Block med stenpackning.
Foto: Marianne Lönn.*

*Figur 44. Block med stenpackning.
Foto: Marianne Lönn.*

*Figur 45. Block med stenpackning.
Foto: Gundela Lindman.*

ojämna. I en av fördjupningarna fanns skörbränd sten och enligt miljöanalysen eldade man eldat gräs och örter i fördjupningen, innan man fyllde den med särskilt utvalda, små stenar. Fördjupningen i berget ser ut att ha använts på samma sätt som en grävd grop i marken. Det kan finnas anledning att fundera omkring jämförelsen mellan jord och berg, mellan en grop i jorden och en grop i berget.

Varför man lagt småstenspackningar runt stenblock är lika osäkert som varför man lagt de andra småstenspackningarna. Även här kan det vara idé att fundera omkring relationen jord–berg och vad berget och stenen betyder.

Man får också intrycket av att dessa småstenspackningar skapades vid ett tillfälle och i ett syfte. I en av dem (A4312) låg en slät rund sten med en skadad sida i det övre lagret medan den avslagna biten låg i det undre. Åtminstone packningen verkar alltså ha lagts vid ett tillfälle.

Skeppsformad stensamling (4641)

Form: skeppsformad.

Storlek: cirka 7×3 meter.

Djup: 0,3–0,5 meter.

Stenstorlek: 0,1–0,3 meter.

Lager: stenpackning och därunder ett sotigt mörkbrunt/svart sandlager med skörbrända stenar.

Fynd: flinta och keramik.

En del av stenpackningen tolkades på grund av sin form som en möjlig skeppssättning (A4641). Anläggningen var emellertid ingen grav utan endast en samling stenar i en försänkning i berget. Formen föranleddes av bergets form. Sotet och de skörbrända stenarna under packningen gör det troligt, att man eldat även i denna försänkning i berget. I packningen fanns samma typ av material, som i övrigt på berget.

Brättet

Runt nästan hela berget fanns ett brätte eller rester av ett brätte, som var upp till nio meter brett. Gärdesgården, som löpte runt bergets sydöstra halva, byggdes sannolikt av sten från såväl brätte, som packningar och anläggningar, vilket har gjort att stenpackningar av olika slag är skadade här och var. Det kan förklara varför en yta på bergets nordvästra del saknade brätte.

Figur 46. Brättelös kant. Foto: Marianne Lönn.

Figur 47. Brätte i nordost. Foto: Gisela Ångeby.

Figur 48. Stenpackning och brätte i söder och sydväst. Foto: Marianne Lönn.

Det finns också en möjlighet att stenpackningen A1242 (se nedan), som låg utanför berget, ursprungligen legat som ett brätte i den nordvästra delen. En tredje möjlighet till avsaknad av brätte just där är, att det låg ett område med anläggningar utanför berget just där brättet saknades. Kanske fanns det en öppning mot denna aktivitetsyta.

I nordost var berget brant och vid foten av berget var brättet cirka 6–9 meter brett och närmare 50 meter långt. Det var uppbyggt av olikstora stenar, allt från block till mindre sten. Gärdesgården löpte utmed ungefär halva dess längd. Under detta brätte, ungefär vid mitten, fanns en slagplats som via ¹⁴C-daterades till senneolitikum.

I söder och sydväst var brättet mindre distinkt. Dels flöt det ihop med stenpackningen på berget, dels var det bitvis sönderplockat. Att skillnaden mellan packningen på berget och brättet var otydlig berodde också på att berget sakta sluttade neråt och att det inte fanns någon klar bergsfot.

Stenpackning A1242 med gravliknande förhöjningar A3240, A3254, A3265, A55384 och härd A6203

Form: närmast rektangulär.

Storlek: 16×7,5 meter

Höjd: 0,4 meter.

Stenstorlek: 0,05 till 0,7/0,8 meter stora stena och humös sand.

Lager:

1. Sten med inrasad, humös sand cirka 0,04 meter.
2. Något fetare brunsvart humös sand 0,1–0,25 meter.
3. Brun sand/grus 0,05–0,1 meter.
4. Botten bestod av ljusgul/brun sand/grus.

Fynd: flinta, keramik bland annat ett helt, senneolitiskt keramikkrärl.

I rubriken nämnda lämningar låg utanför och nordväst om berget på en flack yta med anläggningar av olika slag. A1242 var en stenpackning i ett lager, där stenarna bildade en närmast rektangulär form. I stenpackningen fanns tre gravliknande förhöjningar. Under packningens mellersta del låg en härd, cirka 0,6 meter i diameter, 0,2 meter djup (A6203). Kol från härden daterades till yngre bronsålder. Det stämmer helt med den datering till yngre bronsålder, som de flesta anläggningar på berget visade sig ha. Två flintavslag påträffades i alven. Cirka två meter öster om stenpackningen invid en större sten låg en i det närmaste hel kruka från senneolitikum–äldre bronsålder (F609). Den beskrivs närmare under keramik nedan.

Stenmaterialet varierade i storlek, en del var jordfasta men merparten var ditförda. Norr om den mittersta förhöjningen fanns ett 4–5 m² stort parti med huvudsakligen småsten 0,04–0,1 meter stora (inmätt som A55384).

Emellan och under en del av stenarna fanns ett 0,1–0,2 meter tjockt lager av humös, lätt sand. Ett fåtal flintor framkom, men inga iakttagelser av stolphål eller andra anläggningar gjordes. Två av de tre upphöjda packningarna innehöll var sin kraftig rot. Förhöjningen längst i öster bestod av en samling av stenar och block samt en flat kvadratisk sten, 0,6×0,6×0,2 meter. 1,2 meter från denna fanns ytterligare en flat sten, 0,7×0,45×0,1 meter.

Denna östliga förhöjning (A3265) antogs kunna utgöra en grav (stensättning). Den var närmast rund, 4 meter i diameter och 0,5 meter hög och med fyllning av 0,15–0,8 meter stora, mest rundade stenar. I öster fanns en grop (inmätt som A55353), rund, 0,9 meter i diameter och 0,4 meter djup. I gropen låg en sten, 0,6×0,5×0,3 meter. Där fanns också två

Tabell 5. Miljöprover från stenpackning A1242.

Anläggning	Miljöprov	Resultat
A1242	PM55321	Lite kol
A1242	PM55322	Lite kol, 1 skalkorn

Tabell 6. ¹⁴C-dateringar från härd under stenpackning A1242.

Anl.	Provnr	Material	Vedart	Lab.nr	Resultat BP	Kalibr. 2 sigma
A6203	PK6251	Kol	Al	Ua-30418	2712±36	930 BC–800 BC

Figur 49. Plan över stenpackningar utanför berget. Skala 1:100.

Figur 50. Närbild av den östligaste av de gravliknande förhöjningarna (3265). Foto: Gundela Lindman.

Figur 51. Profil i södra kanten av stenpackningen 1242. Foto: Gundela Lindman.

*Figur 52. Översikt över den rektangulära stenpackningen och berget och resterna av markvägen emellan dem.
Foto: Marianne Lönn.*

rosa block. Inga tecken på att det skulle vara en grav framkom.

En profil genom A1242 grävdes med maskin ner till ett djup av 0,35 meter under den framrensade ytan.

Två miljöprover insamlades, båda nära botten vid profilen. Proven innehöll mycket lite material, endast kol och något enstaka sädeskorn. Enligt Jens Heimdahl (se bilaga 5) var det i jämförelse med miljöprover från övriga anläggningar ett magert resultat.

Kommentar

Denna stenpackning eller snarare stensamling låg alltså inte uppe på berget utan nedanför på den plana ytan nordväst om berget. Mellan berget och stensamlingen fanns en sentida markväg, som gick fram till en dumpningsplats för diverse skräp på norra och nordöstra sidan av berget. I den rektangulära stenpackningen fanns tre gravliknande upphöjningar, men ingen av dem innehöll något gravindikerande material. Detsamma gällde för packningen

med småsten. Det magra resultatet från miljöprovet understryker, att stenpackningen inte var en reguljär anläggning utan snarare just bara en samling stenar.

Andra fakta att uppmärksamma är, att härden under stenpackningen hade samma datering, som anläggningarna på berget och att stenpackningen därför måste ha tillkommit efter yngre bronsålder eller i alla fall efter att härden använts. Lagret med brunsvart, humös sand i och under stenpackningen var sannolikt samma lager, som fanns under torven i hela undersökningsområdet och som mättes in som lager 100. Eftersom lagret delvis fanns under stenpackningen A1242 bör denna ha skapats senare än stenpackningen på berget, möjligen också efter övergivandet. Stenen i packningen A1242 kan ursprungligen ha legat som ett brätte vid bergets nordvästra kant, där det idag är tomt på sten. Man kan ha flyttat stenen i sen tid för att få en jämnare väg fram till avskrädesplatsen. Här finns emellertid så många osäkerheter, att det känns omöjligt att slå fast någon riktigt rimlig tolkning.

Kommentar till berget och stenpackningen

Stenpackningar har uppmärksammats under en ganska lång tid, men med ett allt mer växande material har diskussionen omkring dem ökat. De kan kallas stenpackning, stenflak, stenkädda berg, stenmattor, stensjok och liknande i rapporterna, men gemensamt för dem är att de består av medvetet lagd eller omplockad sten. Några gånger finns även skörbränd sten i anläggningen. Ibland är basen en naturlig stenmatta, som byggts på eller ändrats och ibland är det fråga om sten, som medvetet tagits till en plats. Några stenpackningar finns på boplatser, andra finns i gravmiljöer (Munkenberg 2012).

Stenstorleken varierar även inom en packning. Där finns ibland områden med mindre sten eller sten lagda i en speciell form. Höjden varierar också, men är generellt sett högre i gravmiljöer och flackare på boplatser. Det verkar också som om de packningar, som finns i gravmiljöer är större än de på boplatser. De förra har också en form, som i större grad följer terrängen än de senare. Allmänt verkar det som om stenpackningens syfte är att plana ut eller jämna ut underlaget antingen det består av berg eller något annat. Skrevor och fördjupningar i berg är fyllda med sten, medan redan släta, högre partier kan vara stenfria.

En fråga att besvara är om avslagsdepåerna på Tuve 46 täcktes med sten. Är den stenpackning vi ser på Tuve 46 enbart tillkommen i samband med aktiviteter under yngre bronsåldern eller fanns det redan då övertäckta ytor, där flintdepåerna låg? Det finns inga andra exempel på att avslagsdepåer täckts (J. Apel muntligen), däremot finns många exempel på att stenpackningar har samband med gravar och andra anläggningar (Munkenberg 2012). Även om det inte finns några klara bevis för saken, bör stenpackningen därför höras ihop med gravarna, skärvtenshögarna och kulthuset och inte flintkoncentrationerna. Den byggdes då under yngre bronsålder.

Det är vanligt, att man finner spår av eldning vid stenpackningarna och speciellt i gravmiljöer påträffas vanligast fynd som flinta, keramik och brända ben. Läget för stenpackningarna är ofta i ett slags skärningspunkter i landskapet, exempelvis mellan berg och slätt eller berg och vatten (Munkenberg 2012).

Tuve 46 stämmer ganska bra in på Munkenbergs beskrivning ovan, men skiljer sig ändå från de flesta andra. Exempelvis var Svarteborg 116 också stor och med ett tydligt brätte, men hade ett helt eget och annorlunda uttryck. Där fanns heller inga gravar på

berget, däremot alldeles invid. Ett annat stenkädda berg eller snarare stenkädda bergstopp är Foss 239. Där fanns gravar, som så att säga bands ihop och även täcktes av en stenpackning, vilket inte riktigt var fallet hos Tuve 46. Fyndmaterialet på Foss 239 var också mycket mer sparsamt. Hittills är det bara det tidigare nämnda Tuve 65, som är riktigt lik Tuve 46.

Gravar

På berget fanns tre stensättningar, två osäkra gravgömmor utan överbyggnad och en osäker grav. Stensättningarna var A452, A478 och A5070. A452 hade två gravgömmor A5643 och A5663. De båda osäkra gravgömmorna var A872 och A864 och den osäkra graven var A4715.

Över hela området och därmed även i gravarna fanns fynd av flinta, som dock inte bör ha med dessa gravar att göra. Flintan finns med på gravplanerna, men kommenteras inte utan speciell anledning. Keramiken, däremot, finns oftast med och kommenteras eftersom den kan höras ihop med graven.

Stensättning A452 med gravgömmorna A5643 och A5663

Form: rund med kantkedja av cirka 0,4–0,5 meter stora stenar.

Storlek: 3,5 meter i diameter.

Höjd: 0,15–0,35 meter.

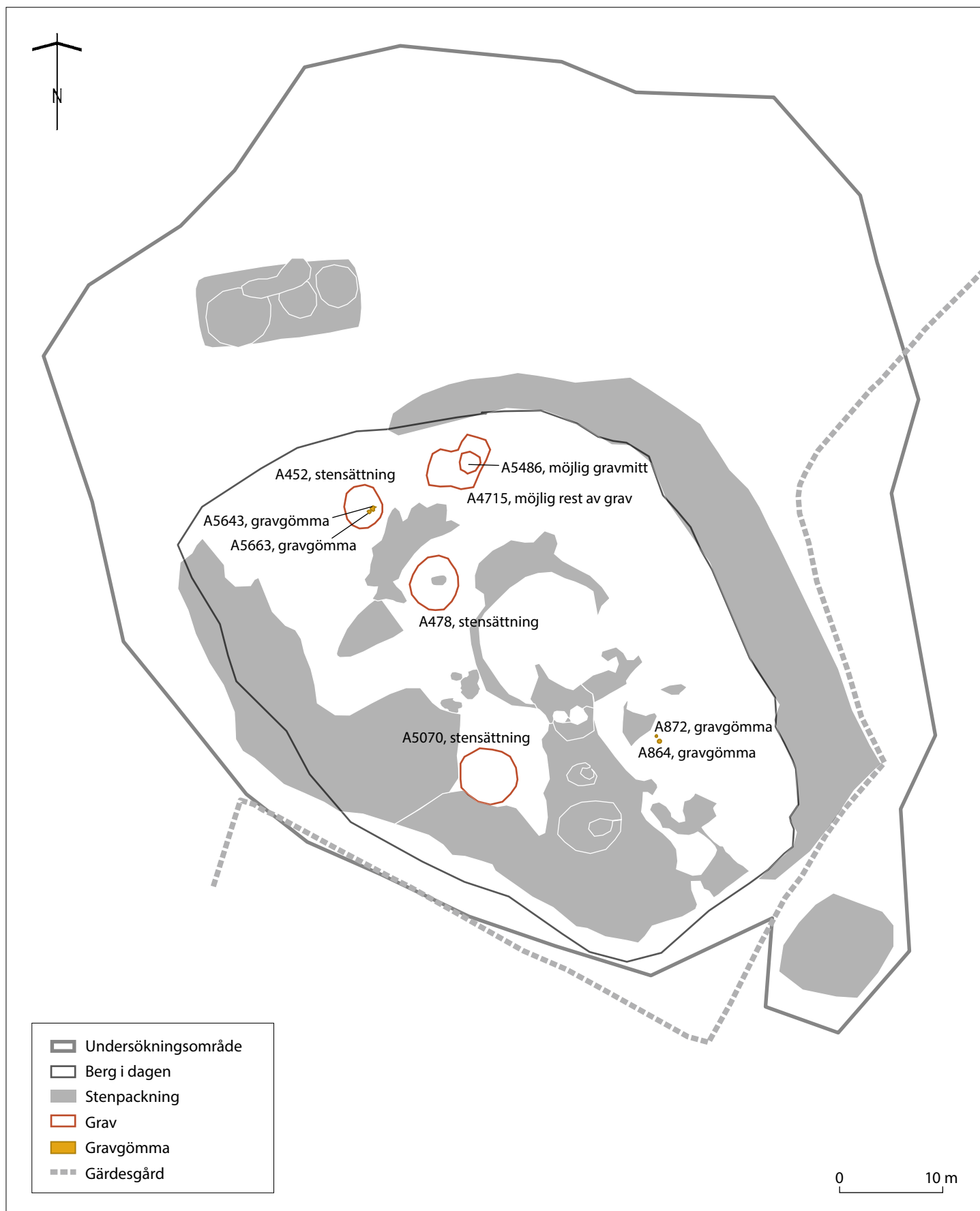
Stenstorlek: 0,1–0,2 meter i ett övre skikt och upp till 0,5 i ett undre.

Lager: fyllningen mellan stenarna bestod av två lager.

1. L100: Mörkt brungrå, siltig sand. Detta var det översta lager, som täckt hela ytan på berget.
2. L4294: Mörkbrun, humös, siltig sand. Det var fyndförande och innehöll båda stensikten samt gravgömmorna.
3. Botten av bergsskrevan täcktes av naturlig sjösand.

Fynd: flinta, keramik, brända ben, kol.

Stensättningen var delvis anlagd direkt på berget, delvis över en ganska smal, 0,2 meter djup skreva i berget. Berget välvde sig i ett svagt krön och stensättningen var placerad centralt på krönet. Graven var tydligt avgränsad i söder där kantkedjan var välbevarad, men otidlig i norr och öster, där endast ett par stenar var bevarade. Både kantkedja och stenpackning var utrasade längs bergets sluttande nordsida. Möjligen har graven skadats vid avbaningen av berget

Figur 53. Plan med tre säkrastensättningar (A452, 478 och 5070), två osäkra gravgömmor (A864 och 872) och en osäker grav (4715). Skala 1:500.

Figur 54. Plan över grav A452. Skala 1:25.

Tabell 7. Osteologiska resultat från A452.

Fnr	Vikt (g)	Bedömning
663	3,5	Rörben av människa
664	0,1	Obestämbart
670	6,2	Rörben av människa
671	12	En del små fragment av spongiös vävnad, från antingen kroppens större leder eller kotor samt rörbensfragment från människa
2719	45	Rörben av både djur och människa

Tabell 8. Miljöanalys från A452.

Anläggning	Miljöprov	Resultat
A5663	PM55537	Obestämt sädeskorn, enstaka amorfa förkolnade klumpar och enstaka mineralsmältor
A5643	PM5676	Lite kol

Tabell 9. ¹⁴C-datering från A452.

Anl.	Provnr	Material	Vedart	Lab.nr	Resultat BP	Kalibr. 2 sigma
A5663	F671	Bränt ben	–	Ua-30408	2954±160	BC 1550–800

Figur 55. A452 före avbaning syns till höger om markvägen. Foto: Marianne Lönn.

Figur 56. A452 när stenarna rensats fram. Foto: Linda Andersson.

Figur 57. Profil från A452. Foto: Cecilia Falkendahl.

Figur 58. Gravgömmen A5643 med keramik och ben i graven A452. Till vänster syns en sprucken sten, som är lockstenen till gravgömmen A5663. Foto: Linda Andersson.

Figur 59. Samma vy som ovan men med lockstenen borttagen. Foto: Linda Andersson.

eftersom denna startade just vid grav A452 och det då inte fanns någon kunskap om vad som väntade.

Två gravgömmor påträffades, en trolig urnegrav och ett benlager (A5643 respektive A5663).

Stenpackningen var lagd i två skikt. Det övre var glest med en relativt jämn yta. Det undre var packat med mer blandad stenstorlek. De större stenarna återfanns företrädesvis i gravens södra del, där fyllningen var djupare och även täckte skrevan. Två av de större stenarna i den undre packningen utgjorde täckstenar till de två gravgömmorna.

Berget under gravens centrala del var mycket vitt-rad/skärvig. Det skulle kunna vara spår av eldning på berget innan gravan anlagts, men inga spår av sot och endast enstaka kolbitar påträffades.

I stenpackningen utanför gravgömmorna fanns en keramik-koncentration (F642) och två keramik-skärvor (F553 och 589). Dateringarna på de båda senare var äldre järnålder respektive bronsålder-äldre järnålder. Koncentrationen på 90 gram innehöll rab-

bad keramik och daterades till bronsålder och äldre förromersk järnålder.

I övrigt noterades en blå sten i gravens norra halva inte så långt från mitten och att flintan och en keramikskärva med dateringen yngre bronsålder-förromersk järnålder (F554) kom fram vid rensningen av lagret L100.

Gravgömma A5643

Denna gravgömma var troligen en urnegrav med locksten/täcksten. Den var ocentralt placerad i stensättningens sydöstra del och bestod av en keramik-koncentration (F612) med brända ben (F671) bland skärvorna, täckt av en flat sten, cirka 0,4 meter stor. De brända benen låg koncentrerade till ena sidan av keramikens utbredningsområde, där de delvis täcktes av några skärvor. Det tolkades som att de ursprungligen varit placerade i ett kärl. Kärlet har i så fall placerats nästan direkt på berget och täckts av en flat sten. Eventuellt har kärlet krossats redan vid detta

tillfälle. Keramiken daterades med viss tveksamhet till förromersk järnålder.

Koncentrationen med keramik (F612) innehöll närmare 700 gram, var magrad med krossad bergart och hade en glättad yta. Dateringen uppskattades med viss tveksamhet till förromersk järnålder, men den kan vara äldre.

Gravgömma A5663

Denna gravgömma bestod av ett benlager (F2719) och låg något ocentralt i stensättningens sydöstra del. De brända benen låg nästan direkt på berget, endast ett tunt jordlager fanns mellan dem och berget. Benen täcktes av en sten, cirka 0,4 meter stor. Spridda brända ben påträffades också i fyllningen runt bengömman. Ett ben daterades till mitten av bronsålder.

Kommentar

Graven bestod alltså av ett lager och detta fanns direkt under det lager L100, som täckte hela berget. Båda gravgömmorna låg i botten av gravlagret. Graven tycks vara byggd vid ett tillfälle trots de båda gravgömmorna.

Ett bränt ben i ena gravgömman, A5663, daterades till mitten av bronsålder. Provet är bland de äldre och har ett uppskattat ¹³C-värde till 25 ‰. Det skulle kunna finnas en marin påverkan, alltså en reservoareffekt, som kan göra dateringen något äldre än vad den egentligen skulle vara. Orsaken är i så fall att den dödas diet innehållit mycket fisk eller andra havslevande varelser. Även med en justering på ett eller ett par hundra år framåt i tiden, faller resultatet emellertid inom bronsåldern och även inom samma spann som övriga prover.

Keramiken i graven hade en datering till äldre järnålder och en till bronsålder–äldre järnålder och den i gravgömman var med viss tveksamhet daterad till förromersk järnålder men kunde vara äldre. Gravgömmans datering stämmer någorlunda med ¹⁴C-dateringen och detsamma gäller en av gravens skärvor. Den andra skärvan är något för ung, vilket kan förklaras med senare aktiviteter på platsen och det faktum att gränsen mellan L100 och underliggande lager är lite osäker.

Stensättning A478

Form: oval.

Storlek: 4×6 meter.

Höjd: 0,45 meter.

Stenstorlek: oftast 0,07–0,15 meter, några 0,25–0,40 meter,

Lager: fyra lager dokumenterades i högen.

1. L100: mörkt brungrå, siltig sand.
2. L3668: gulbrun svagt humös sand med enstaka gruspartiklar och rikligt med sten, mindre och i regel mer skörbrända i nedre delen av lagret.
3. L3668b: mörkbrunt, mer humöst och mindre grusigt än L3668. Det syntes först vid upprensning av profilen och mättes inte in.
4. L5745: mörkt brungrå sandig silt med fläckar av kol och sot. I högens mitt fanns en rödaktig lerlins under A5745. I detta lager, speciellt centralt i graven, var stenpackningen tätare och bestod enbart av kraftigt skörbränd sten.

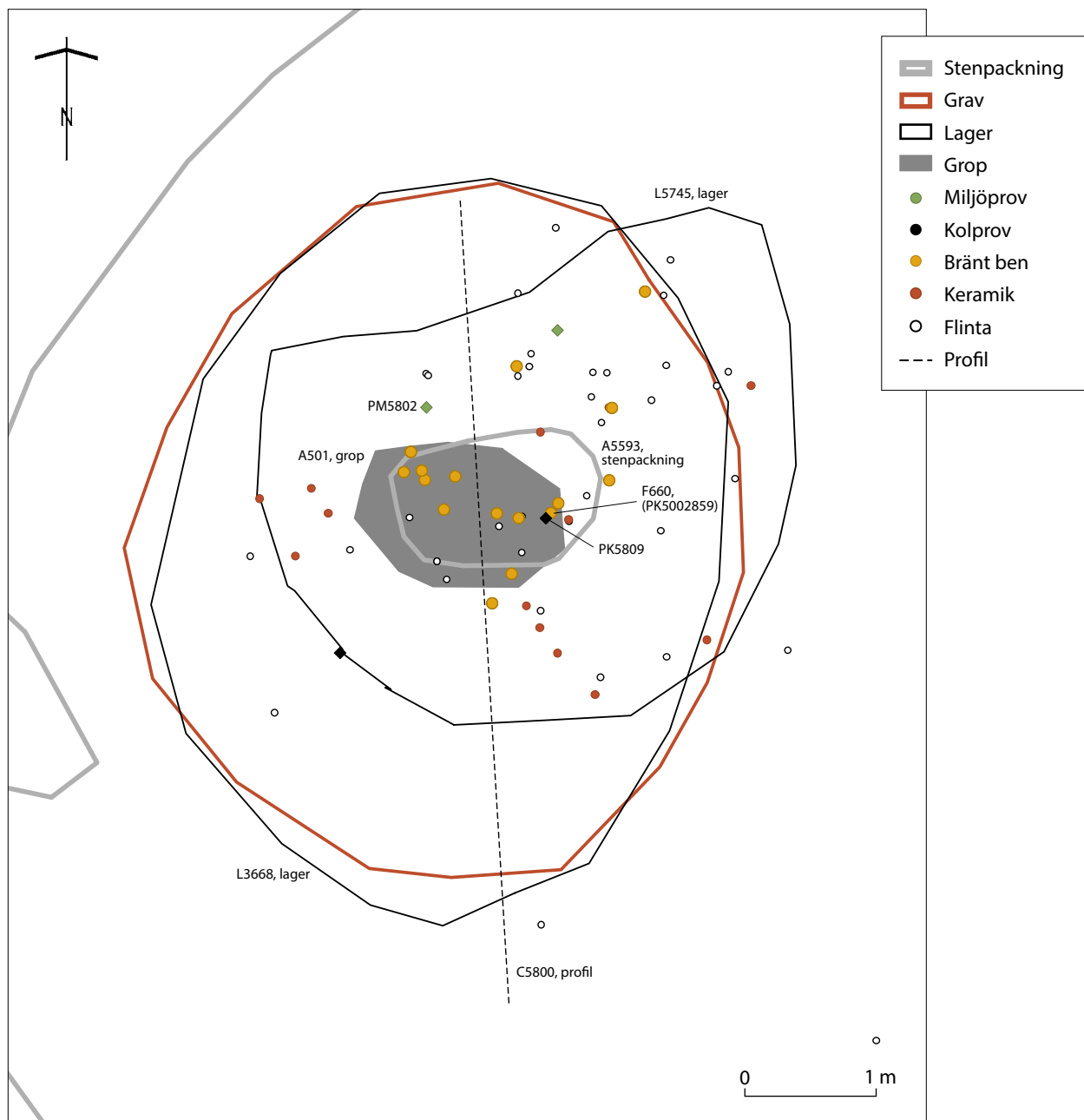
Fynd: flinta, keramik, brända ben, kol.

Efter rensning syntes en relativt vällagd stenpackning bestående av en blandning av skärvsten och naturlig sten. Stenen var dock till dels uppblandad med lager 100 i ytan. Högen var klart avgränsad, men saknade kantkedja. Den låg direkt på bergsytan på den nordvästra delen av berget. Efter avbaning runt högen framgick, att berget här sluttade i söder och i norr. Högen måste därför ha framträtt tydligare än vad första anblicken gav intrycket av.

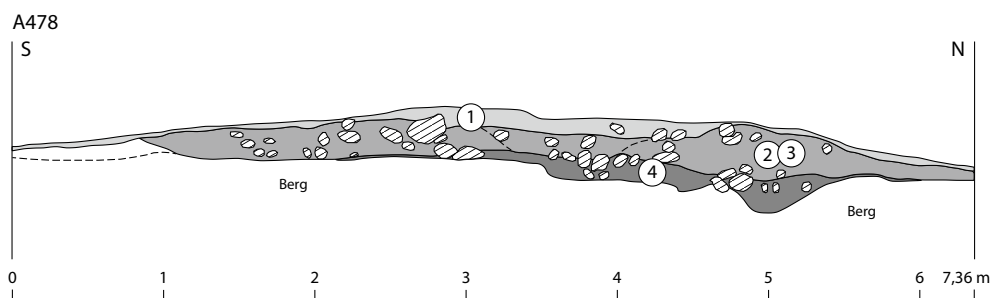
En profil lades i nord-sydlig riktning.

Lager L3668 innehöll 13 keramikskärvor vars dateringar sträckte sig från bronsålder till folkvandringstid (F548–552, 578, 583, 589–592, 627 och 635). Fyra daterades till romersk järnålder–folkvandringstid (F548–551) och tre till äldre järnålder allmänt (F552, 590 och 592). De övriga sex föll inom perioden bronsålder–äldre järnålder och kan stämma med ¹⁴C-dateringen till mitten av bronsålder. Liksom i fråga om den andra bendateringen (se ovan grav 452) kan en viss reservoareffekt spela in. I så fall kan ¹⁴C-dateringen dra sig mer åt yngre bronsåldern till, men romersk järnålder och folkvandringstid kan det aldrig bli fråga om. Gränsen mellan L100 och L3668 var dock oklar, vilket kan förklara åtminstone en del yngre keramikdateringar.

L3668 innehöll de flesta fynden. Där fanns flinta (F1589, 1591, 1593, 1595, 1598–1602, 2039–2044, 2080–2083, 2085, 2115–2119, 2151–2152, 2157 och 2161), nästan alla brända ben (F2709–2713) och i

Figur 60. Plan över grav 478. Skala 1:50.

Figur 61. Profil från A478. Skala 1:50.

1. L100: mörkt brungrå, siltig sand.
2. L3668: gulbrun svagt humös sand med enstaka gruspartiklar och rikligt med sten, mindre och i regel mer skörbrända i nedre delen av lagret.
3. L3668b: mörkbrunt, mer humöst och mindre grusigt än L3668. Det syntes först vid upprepning av profilen och mättes inte in.
4. L5745: mörkt brungrå sandig silt med fläckar av kol och sot. I högens mitt fanns en rödaktig lerlins under A5745. I detta lager, speciellt centralt i graven, var stenpackningen tätare och bestod enbart av kraftigt skörbränd sten.

Figur 62. Gräven A478 efter första rensningen. Foto: Marianne Lönn.

Figur 63. Osäker stencirkel. Foto: Lotten Haglund.

Tabell 10. Osteologiska resultat från A478.

Fnr	Vikt totalt (g)	Vikt best. (g)	Bedömning
F658	0,4		Rörben av människa
F659	0,4		Rörben av människa
F660	0,2		Rörben av människa
665	0,1		Rörben av människa
666	0,2		Rörben av människa
667	1,0		Rörben av människa
668	0,2		Obestämbart
669	0,1		Rörben av människa
2706	2,2	0,2	Två små skalltaksfragment och rörben av människa
2707	0,6		Rörben av människa
2709	0,4		Rörben av människa
2710	0,1		Rörben av människa
2711	1		Rörben av människa
2712	0,2		Rörben av människa
2713	0,1		Rörben av människa
2714	0,1		Rörben av människa
2715	1,2		Rörben av djur

Tabell 11. Miljöanalys från A478.

Miljöprov	Resultat
PM5802	Medelmåttigt med kol, lite amorfa förkolnade klumpar, 1 råglösta, 3 obestämda sädeskorn, 1 korn, 1 brödvete. Kraftig FE utfällning

Tabell 12. ¹⁴C-dateringar från A478.

Anl.	Provnr	Material	Vedart	Lab.nr	Resultat BP	Kalibr. 2 sigma
L3668	F660	Bränt ben	–	Ua-30404	2775±92	BC 1210–790
L5745	PK5809	Kol	Björk	Ua-30409	2809±35	BC 1060–840

princip all keramik (F548–552, 578, 583, 589–592, 627 och 635). Den mesta keramiken låg i den östra delen medan det verkade vara något mer ben i den västra. Benen låg väldigt spritt, någon tydlig gömma fanns inte.

L3668b skulle ha kunnat mätas in som ett eget lager centralt i graven. Man valde dock, att inte mäta in det i efterhand på grund av, att det inte blev synligt förrän profilen rensades upp och för att det fanns fynd kopplade till A3668.

Det fanns inga tydliga konstruktioner i graven bara en något osäker inre stencirkel (A501) kring L3668b. Den mättes in och fotograferades. Inne i

denna hittades de flesta av de brända benen och även lite keramik.

Det understa lagret, L5745, innehöll de båda keramikskärvorna (F5000570 och 5000768). De daterades till förromersk järnålder respektive förromersk järnålder–romersk järnålder. Överensstämmelsen mellan keramikdateringen och ¹⁴C-resultatet är således inte helt bra. Det kan bero på, att keramik från yngre bronsålder generellt är mycket lik den från förromersk järnålder (Brorsson muntligen). Eftersom det är svårt att skilja på de båda periodernas keramik, kan det vara fråga om en feldatering. Det kan naturligtvis också vara så, att rörelser i jorden, djur eller

annat kan ha flyttat keramikbitarna. Lagret innehöll också flinta (F2153–2155) och brända ben (F2706 och 2715).

Vid byggandet av högen har man använt sig av en mindre naturlig fördjupning i berget. Skador på berget och i anslutning till fördjupningen verkar ha uppkommit i samband med eldning. Det löper även två starkt vittrade kvartsgångar i nord-sydlig riktning under högens östra del. Dessa var fyllda av lager L5745.

Kommentar

Två ¹⁴C-dateringar gjordes, en i vardera lager L3668 och 5745. Det förra daterades på ett bränt ben och det senare på kol. Båda fick dateringar runt mitten av bronsålder även om bendateringen var något tidigare än koldateringen.

Trots att det fanns minst två lager i graven tycks den vara byggd vid ett tillfälle. Innan man byggde upp själva monumentet, eldade man på berget. Möjligen har ett område med lera fått sin röda färg vid det tillfället.

Stensättning A5070

Form: nästan rund med en kantkedja, som bestod av block i storleken 0,5–0,75 meter lagda i en cirkel med en flat sida utåt.

Storlek: cirka 6×5 meter.

Höjd: cirka 0,3 meter.

Stenstorlek: 0,2–0,6 meter.

Lager:

1. L100.
2. L5872, stenpackningen innanför kantkedjan, bestod i huvudsak av rundade stenar och mörkbrun, något humös, sandig silt. I största delen av anläggningen gick detta lagret ända ner mot steril markyta och i övergången såg en del stenar skärviga/skörbrända ut. Lite kol.
3. L6118, ett tunt, ytmässigt begränsat lager något öster om gravens mitt. Något lerig silt, lite kol. Brända ben i en koncentration (F2720).
4. Den underliggande marken bestod av rödbrunt, sandigt grus med sten.

Fynd: flinta, keramik, brända ben, kol.

Figur 64. I profilen av A478 syns att stenen lagts direkt på berget. Foto: Lotten Haglund.

Graven A5070 låg under en sentida stenhög och upptäcktes när delar av den senare plockats bort. Den moderna högen var åtminstone från några sidor mycket lik en grav och har också uppfattats som en sådan. I Göteborgsinventeringens anteckningar är detta sannolikt grav nummer 5.

Emellertid fanns en del alltför skarpkantade stenblock, som såg ut att vara sprängsten och formen på vissa delar av högen gav anledning att tvivla på gravtolkningen. Åtminstone vissa block var tydligt sent ditlagda. Sådana stenblock plockades bort med hjälp av en grävmaskin med en grip och under det arbetet kom kanten på en stensättning fram.

Anläggningen låg på sydvästra fjärdedelen av berget, på en i det närmaste plan yta med endast någon svag lutning mot söder. Mellan de sentida blocken och stensättningen fanns L100, som gick i nivå med de övre delarna av kantkedjan. Det visade, att de högre liggande stenarna verkligen var ditlagda i ett senare skede.

Vid undersökningen lades en profil i nord-sydlig riktning.

Innanför kantkedjan fanns en stenpackning, som delvis gick under kantkedjan. I mitten fanns en fördjupning, som tolkades som en del av gravkonstruktionen.

Stenpackningen, L5872, var vällagd och tät och stenarna var enhetliga. Inga inre konstruktioner uppmärksammades, bara det att lagret med de brända benen var koncentrerat till en liten del av graven. I

det området fanns också något färre stenar än i övrigt. Benkoncentrationen bör vara gravgömmen.

I lager L5872 hittades ganska många flintavslag (F2163–2167, 2244–2251, 2253–2261, 2282–2289, 2295–2296, 2356, 2361–2364, 2447 och 2449), en flintspets med urnupen bas (F2252) och någon enstaka keramikskärva (F2194) med datering till yngre bronsålder. I östra delen av stensättningen gick den yttre kantkedjan rakt över en fördjupning i berget. Mellan denna och stenarna i kantkedjan fanns en flintkoncentration (A5002877, F2621). Ytterligare en flintkoncentration (A5002870, F2272) hittades i nära anslutning till den förra under en flat sten, som i sin tur syntes när en sten i kantkedjan togs bort. De båda flintkoncentrationerna låg under graven och såg ut att höra till en tidigare fas än graven. De många flintavslagen hörde sannolikt ihop med flintkoncentrationerna. Pilspetsen var avbruten så, att spetsen saknades. Det är mer sannolikt, att den hörde till flintkoncentrationerna än till graven.

Ett ¹⁴C-prov (Ua-30415) gav dateringen sen yngre bronsålder. Detta var den yngsta dateringen på berget.

Kommentar

Denna ytas historia började i senneolitikum eller äldre bronsålder med att någon eller några tillverkade pilspetsar och/eller andra flintverktyg och deponerade avslagsmaterialet på ytan. I yngre bronsålder, alltså ett antal hundra år och ganska många genera-

Tabell 13. Osteologiska resultat från A5070.

Fnr	Vikt totalt (g)	Vikt best. (g)	Bedömning
F2720	90	17,6	Skalltak och rörben av människa. Alla tre skalltaksskikten är observerbara och indikerar att den gravlagde var en äldre tonåring/vuxen individ

Tabell 14. Miljöanalys från A5070.

Miljöprov	Resultat
PM6001	Medelmåttigt med kol, lite förkolnade örtdelar, lite tröskningsrester (halm), fyra sädeskorn av obestämd art, ett ospecificerat av korn och två av naketkorn
Pm6448	Förkommet och inte analyserat

Tabell 15. ¹⁴C-datering från A5070.

Anl.	Provnr	Material	Vedart	Lab.nr	Resultat BP	Kalibr. 2 sigma
L5872	PK6000	Kol	AI	Ua-30415	2447±31	760–400 BC

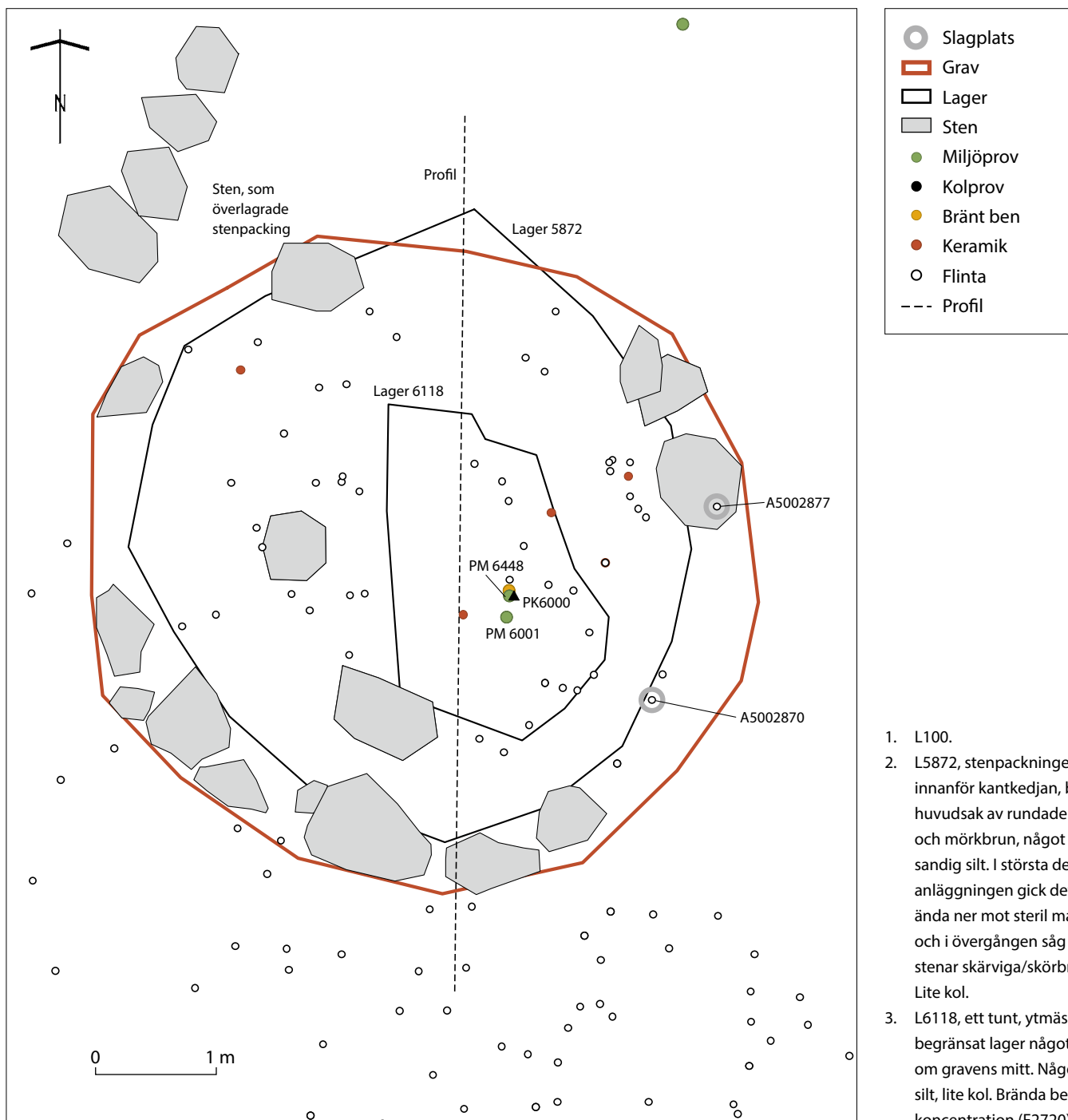
Figur 65. Den sentida stenhögen från norr. Foto: Marianne Lönn.

Figur 66. Stenhögen från söder. Foto: Marianne Lönn.

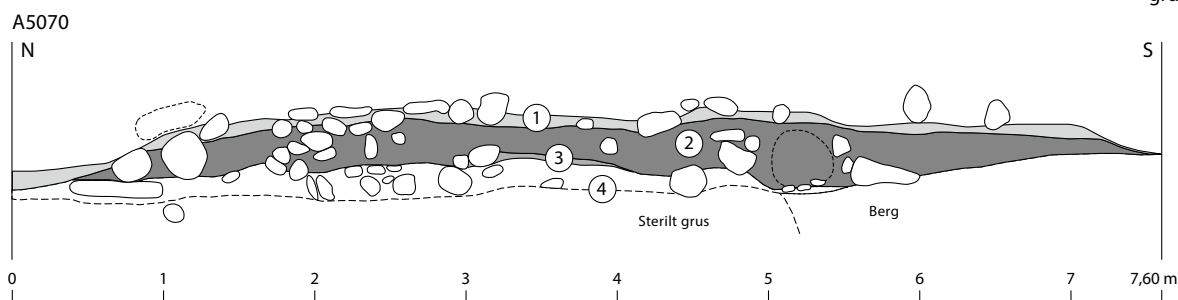

Figur 67. Grav A5070 syns under den sentida stenhögen. Foto: Marianne Lönn.

Figur 68. Plan över A5070. Skala 1:50.

1. L100.
2. L5872, stenpackningen innanför kantkedjan, bestod i huvudsak av rundade stenar och mörkbrun, något humös, sandig silt. I största delen av anläggningen gick detta lagret ända ner mot steril markyta och i övergången såg en del stenar skärvida/skörbrända ut. Lite kol.
3. L6118, ett tunt, ytmässigt begränsat lager något öster om gravens mitt. Något lerig silt, lite kol. Brända ben i en koncentration (F2720).
4. Den underliggande marken bestod av rödbrunt, sandigt grus med sten.

Figur 69. Profil av A5070. Skala 1:50.

Figur 70. Stensättningen A5070 från öster. Foto: Anders Kjellin.

Figur 71. Stensättningen läg till största delen på ett lager av rödbrunt sandigt grus med sten, endast längst i norr på berg. Foto: Lotten Haglund.

Figur 72. Sten från kantkedjan ovanpå stenpackning. Foto: Lotten Haglund.

tioner senare och i en helt annan kulturell och ekonomisk kontext, togs marken i anspråk för kult- och begravningsaktiviteter. Gravbyggnationen föregicks av något slags eldande, då såväl en människa som säd och örter bränts. Om det var gravbålet, som var placerat på platsen är oklart, men inte omöjligt.

En liten samling med brända ben lades direkt på marken utan urna eller annan benbehållare. Ovanpå detta byggde man en stenpackning och slutligen placerades en kantkedja runt och delvis på stenpackningen.

Osäkra gravgömmor A864 och A872

Både A864 och A872 var små områden med keramik och brända ben intill en brant bergskant på sydöstra delen av berget. De kom fram när stenpackningen tagits bort och marken under den undersöktes för hand. Benen var så små och upplösta, att de var omöjliga att samla in. Anläggningarna skulle kunna vara rester av samma brandbegravning, men dateringen av keramiken talar något emot det. Keramiken i A864 har daterats till äldre förromersk järnålder (F269) och A872 till yngre förromersk järnålder (F271).

Osäker, förstörd grav A4715

Anläggningen A4715 har registrerats som en möjlig rest av förstörd grav och A5486 som ett möjligt centrum i denna. Inga andra uppgifter finns om anläggningen än en uppskattad utbredning av grav respektive centrum. Flinta och keramik fanns i området i ungefär samma kvantitet, som i stenpackningen i övrigt.

Kommentar till gravarna

De anläggningar, som tolkats som gravar, är de som innehöll någon form av gravgömma, antingen fritt liggande brända ben eller brända ben tillsammans med keramik. Även skärvstenschögarna innehöll brända ben, men bara enstaka och de låg inte samlade i en gravgömma.

På detta berg, där en oerhörd arbetsinsats lagts ner på att klä in eller omforma det med sten, fanns bara maximalt sju begravda människor, troligtvis något färre. Till det hör att platsen har använts under mycket lång tid, mycket längre än vad sju begravningar och minnet av dem behöver. Räknar man från mitten av bronsålder till folkvandringstid blir

Figur 73. Platsen där de båda anläggningarna (A864 och A872) låg alldeles bredvid varandra. Foto: Marianne Lönn.

det runt 1600 år. Det motsvarar runt 60 generationer. Frågan återkommer således: vad är det för plats och vilka är det, som är begravda där?

Det fanns spår av eld i eller under alla tre stensättningarna. A452 låg på berg, som var eldskadat. A478 bestod av en blandning av naturlig sten och skörbränd sten och centralt i graven bestod stensättningen enbart av skörbränd sten. Dessutom var berget även under denna grav eldskadat. A5070 låg inte direkt på berget, men där fanns skörbränd sten i övergången mellan graven och den sterila markytan under graven. All skörbränd sten tyder också på att eldandet har med själva kulten att göra. Det kan vara rester efter ceremonier eller gravbål. Man kan också ha bränt av berget eller marken, innan graven byggdes. Eftersom man verkar ha eldat även på andra delar av berget, alltså inte bara under gravarna, har elden även haft med annat än begravning att göra.

Två av stensättningarna låg alltså direkt på berget och detsamma gjorde den osäkra förstörda graven A5486. En av stensättningarna och de båda osäkra gravgömmorna låg däremot på ett marklager. Det betydde antagligen inte så mycket om berget var rent eller inte. Troligtvis hade bergknallen i yngre bronsålder både ytor med kalt berg och jordfyllda sänkor och bergssidor sannolikt be vuxna med gräs och ris. Knallen såg då ut som sådana knallar ser ut även idag.

De osäkra gravgömmorna hade ingen speciell överbyggnad. Däremot låg de under stensättningen. Dennas relation till gravarna var alltså inte likadan överallt. I övriga kompletterade så att säga gravarna och stensättningen varandra. De båda osäkra gravgömmorna hittades i början av fältarbetet och var de första antydningar till gravar vi såg. I efterhand kan man nog säga, att hade de hittats senare i arbetet, skulle de inte ha bedömts som gravar utan bara som keramik- och möjliga benfynd. Allt eftersom arbetet fortskred hittades mer keramik och även möjliga brända ben och de fynden tolkades bara som fynd och inte gravar.

Det fanns sädeskorn av olika slag och i olika mängd i de tre klara gravarna. Sädeskornen bör ha kommit dit genom ett medvetet handlande och har troligtvis ingått i ceremonier. ”I två av proverna från gravar (A478 och 5663) påträffades förkolnat spannmål i kombination med förkolnade amorfa klumpar, som kan vara spår av bränd mat (det tredje provet innehöll endast enstaka träkolsfragment). Matresterna i kombination med träkolet i proverna gör det möjligt att tolka resultatet som att matlagning ägt

rum på gravarna eller, i fallet A5663 som utgörs av en fyllning, invid dessa. Det går också att tänka sig att rester av matlagning på en annan plats deponerats på eller i gravarna eller att spannmål och annan mat bränts på (eller invid, för att sedan deponeras på) gravarna.” (Heimdahl, ur miljöanalysen bilaga 5.)

Skärvestenshögar och skärvestensflak

Skärvestenshög A411

Form: närmast rund.

Storlek: 9×8,7 meter.

Höjd: 0,4 meter.

Fyllning och stenstorlek: huvudsakligen skärvig sten, vanligen 0,01–0,16 meter.

Lager:

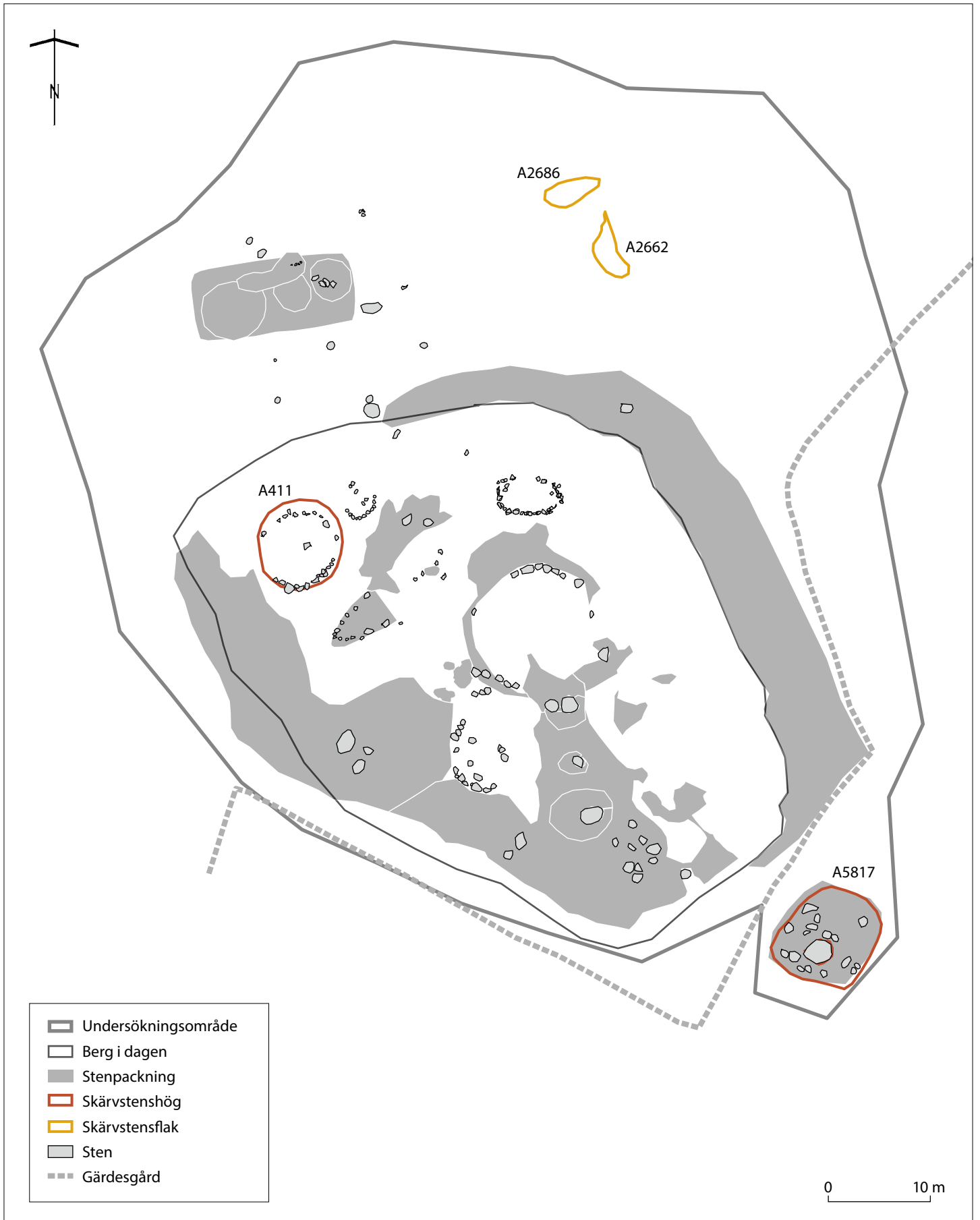
1. L100, humös, grusig sand.
2. L3415, ett brunt, grusigt sandlager med rikligt med skärvig sten, 0,05–0,1 meter stora.
3. L55266, brunsvart, grusigt sandlager med kol/enstaka kolbitar och skärvig och rundad sten. Båda lagren har i det närmaste samma utbredning som hela högen.
4. Under L55266 fanns ytterligare två lager. Det översta av dem var ett naturligt, vattenavsatt, brunsvart sandigt/humöst lager, som sannolikt var en gammal markyta. Det andra, det undre av dem bestod av ljusgrå finsand. Dessa båda lager har inte blivit inmätta.
5. I norra kanten av A411 fanns ännu ett lager, inte heller detta är inmätt. Det bestod av mörkbrun, något humös sand.

Fynd: flinta, keramik, bränd lera, bränt ben.

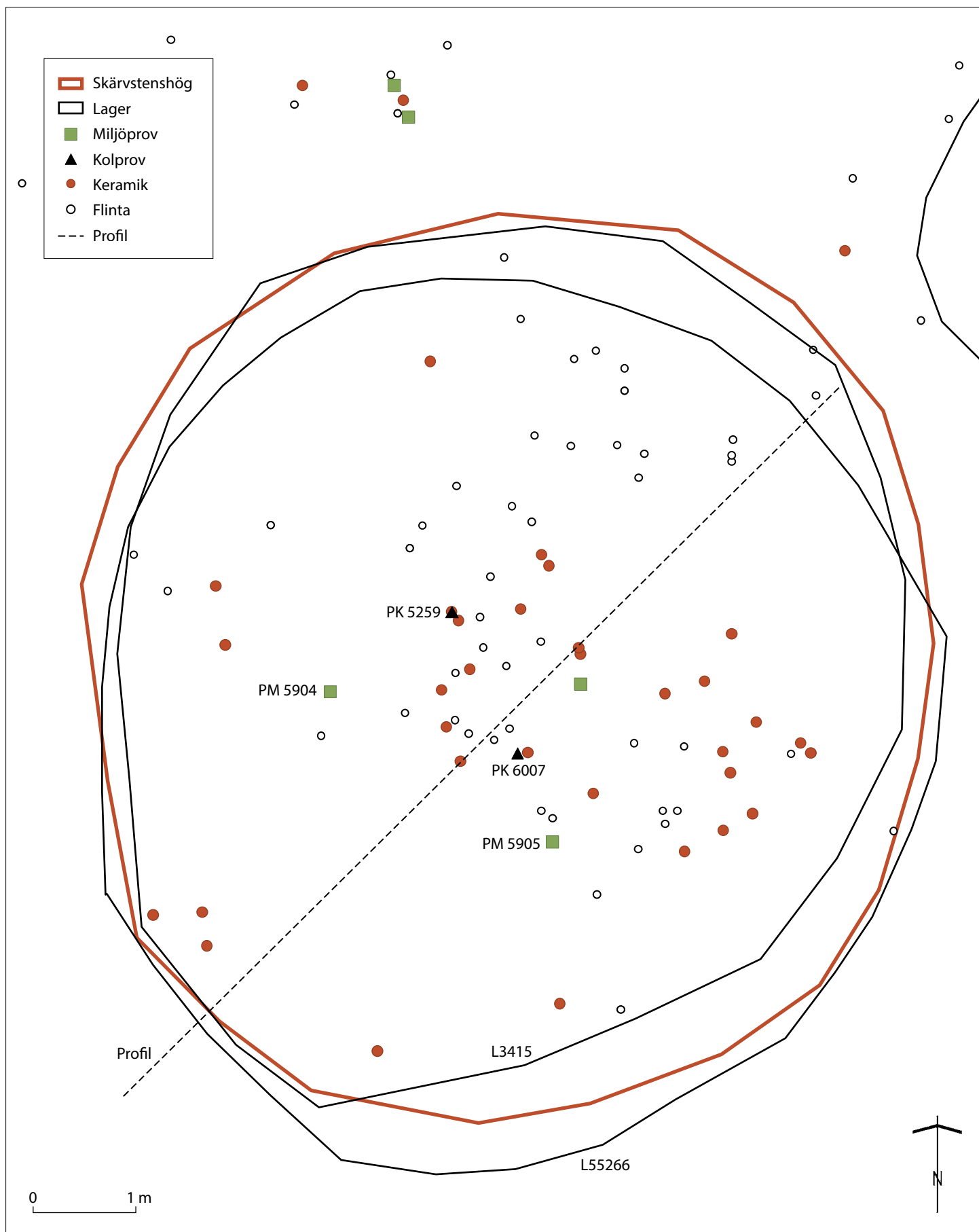
Det översta lagret, L100, rensades för hand och högen fotograferades. Därefter grävdes detta lager bort och fynd mättes in.

Lager L3415 innehöll relativt mycket flinta (F1522–1527, 1590, 1592, 1596–1597, 2045–2049, 2059–2070, 2086, 2108 och 2128). De flesta var avslag, varav ett med retusch (1527). Där fanns också keramik (F577, 579, 581–582, 585, 588, 593, 636–637 och 644) och ett bränt ben (F661). Ett kolprov daterades (Ua-30353) och gav yngre bronsålder. Det brända benet var ett rörben av människa.

En del av keramiken stämde inte riktigt in i datering till yngre bronsålder. Av tio skärvor daterades fem skärvorna till perioden bronsålder eller yngre bronsålder till äldre järnålder. Fyra (F579, 585, 588 och 577) fick en ganska vid datering till äldre järnålder, varav en (F588) har sin början i yngre för-

Figur 74. Plan över Tuve 46 med skärvtenshögar och skärvtensflak markerade. Skala 1:500.

Figur 75. Plan över skärvstenshög 411 med lager, fynd och prover. Skala 1:50.

*Figur 76. Göteborgsinventeringens grav nr 1, vår skärvtenshög A411, i mitten till höger om markväg före avbaning.
Foto: Marianne Lönn.*

Figur 77. A411 avbanad men inte rensad. Foto: Marianne Lönn.

Figur 78. A411 rensad. Foto: Marianne Lönn.

Figur 79. Närbild av stenpackningen i A411. Foto: Marianne Lönn.

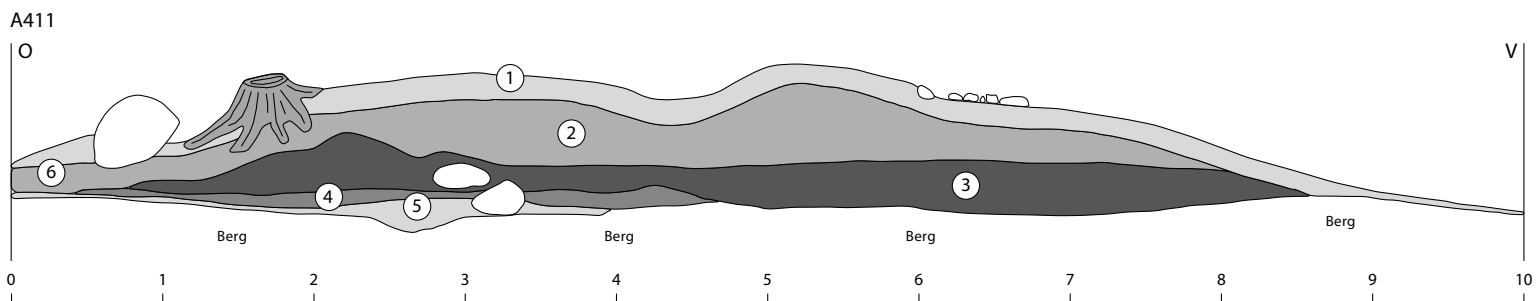
Figur 80. A441 efter att lager 3415 tagits bort och lager 55266 syns. Foto: Pia Claesson.

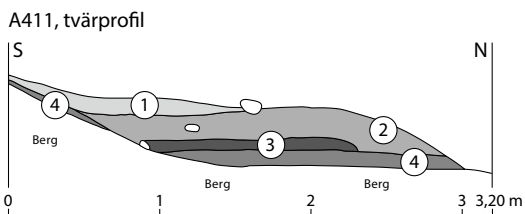
Figur 81. Närbild av lager 55266. Foto: Pia Claesson.

Figur 82. A411 i profil. Foto: Kristin Amfors.

Figur 83. Ritad profil av A411. Skala 1:50.

Figur 84. Tvärprofil i norra sidan av A411. Skala 1:50.

1. L100, humös, grusig sand.
2. L3415, ett brunt, grusigt sandlager med rikligt med skärvig sten, 0,05–0,1 meter stora.
3. L55266, brunsvart, grusigt sandlager med kol/enstaka kolbitar och skärvig och rundad sten. Båda lagren har i det närmaste samma utbredning som hela högen.
4. Under L55266 fanns ytterligare två lager. Det översta av dem var ett naturligt, vattenavsatt, brunsvart sandigt/humöst lager, som sannolikt var en gammal markyta. Det andra, det undre av dem bestod av ljusgrå finsand. Dessa båda lager har inte blivit inmätta.
5. I norra kanten av A411 fanns ännu ett lager, inte heller detta är inmätt. Det bestod av mörkbrun, något humös sand

Tabell 16. Osteologiska resultat från A411.

Fnr	Anläggning	Vikt totalt (g)	Bedömning
F661	411	0,1	Rörben av människa
F2717	411	0,1	Rörben av djur

Tabell 17. Miljöanalys från A411.

Anläggning	Miljöprov	Resultat
L55266	PM5904	Mycket kol
L55266	PM5905	Mycket kol

Tabell 18. ¹⁴C-dateringar från A411.

Anl.	Provnr	Material	Vedart	Lab.nr	Resultat BP	Kalibr. 2 sigma
L3415	PK5259	Kol	Björk	Ua-30353	2704±30	910–800 BC
L55266	PK6007	Kol	Björk	Ua-30403	2698±36	920–800 BC

romersk järnålder. En skärva (F636) daterades till enbart förromersk järnålder. Den vida dateringen betyder, att keramiken lika gärna kan vara från förromersk järnålder som från folkvandringstid och med tanke på sammanhanget är det sannolikt denna äldre datering, som gäller.

Lager 55266 innehöll flinta (2158, 2160–2170, 2238–2242, 2263–2265, 2404, 2543–2546) bland annat en flintkoncentration (F2545, A5002872) och en knocksten (F2404), keramik (F604, 614–616, 621, 623 och 680), bränd lera (F657) och ett bränt ben (F2717). Det senare var ett rörben av ett djur.

Ett kolprov (Ua-30403) fick en datering, som var nästan identiskt med det övre lagrets datering. Miljöproven (PM 5904 och 5905) innehöll bara träkol.

Även här skiljer keramiken ut sig något dateringsmässigt. Bland de sju skärvorna daterades två till perioden förromersk järnålder–folkvandringstid (F614 och 621). Övriga faller huvudsakligen inom perioden bronsålder till förromersk järnålder.

Materialen i de båda lagren L3415 och L55266 var likartade och kolproven gav i det närmaste identiska dateringar, vilket borde tyda på att de är samtida. Skillnaden mellan de båda lagren var, att det undre var mörkare och innehöll mer kol. Det kan vara fråga om en urlakning och i så fall var de båda lagren egentligen ett. Om det är riktigt, är det inget tvivel om, att högen byggts vid ett enda tillfälle.

A411 lag inte direkt på berget utan på en gammal markyta. I norra kanten av anläggningen grävdes en tvärprofil för att se närmare på lagren och stratigrafien.

Profilen tolkades så, att fyllningen tillhörande stenpackningen på berget (lager 3) överlagrades av skärvstenshögens L3415, här lager 1. Det skulle betyda att skärvstenshögen tillkommit efter stenpackningen konstruerades.

Kommentar

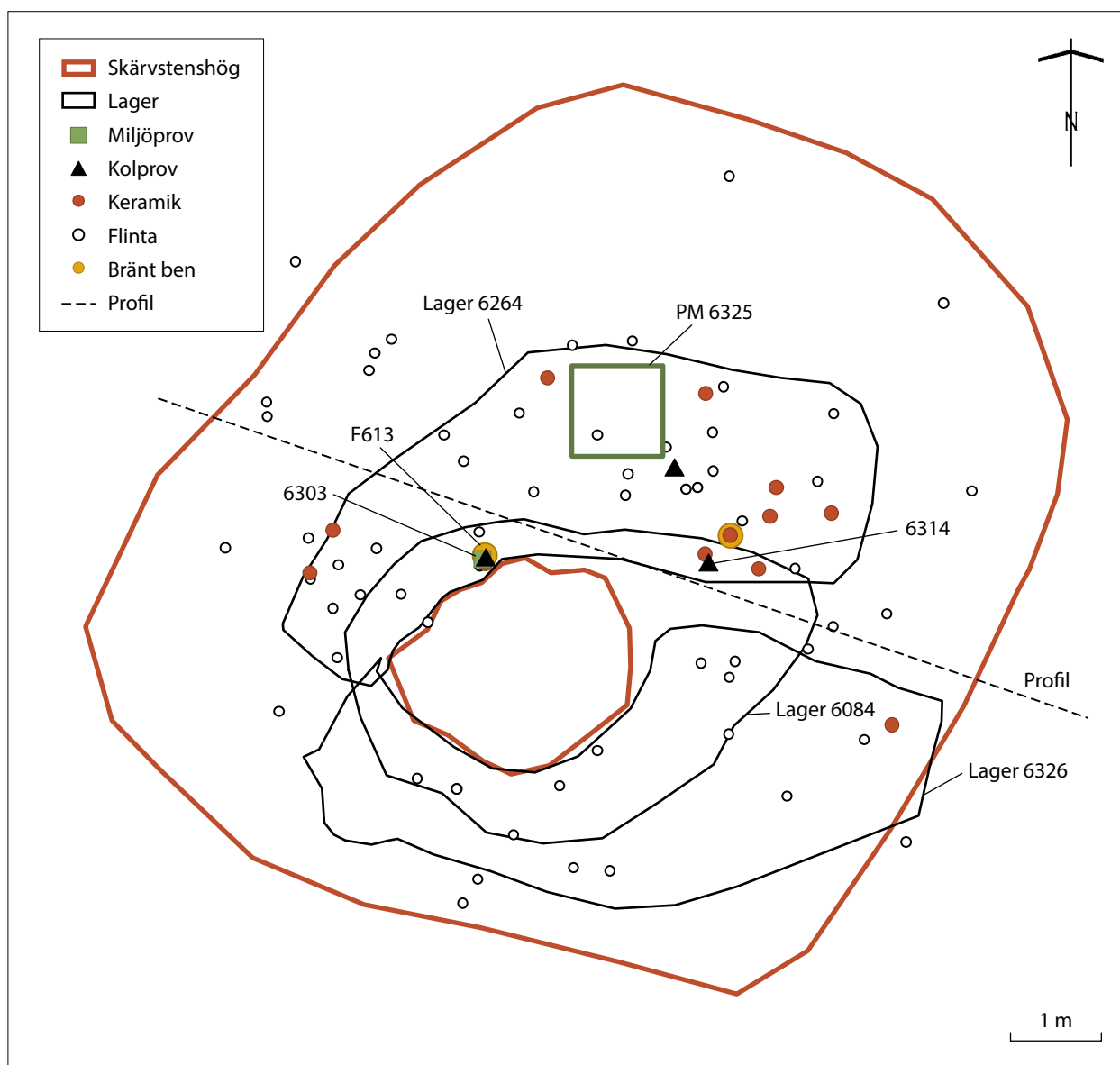
Följande kommentar av Jens Heimdal är avgörande för hur man ska se skärvstenshögen (se bilaga 5).

”Skärvstenshög A411

Det förkolnade organiska materialet från skärvstenshögen innehöll bara träkol och kan alltså inte användas för att påvisa någon annan aktivitet än eldning i sig. Däremot är det värt att notera, att materialet i hög utsträckning utgjordes av en osorterad mineraljord med ursprung i morän. I tolkandet av skärvstenshögen måste denna jord tas med. Det går till exempel inte att bara kalla materialet för avfall efter stenuppvärmning med eld, vilket skulle bestått av bara skärvsten och träkol. Mineraljorden, som bygger upp högen måste vägas in i tolkningen och dess förekomst gör att högen snarare är att betrakta som en primär konstruktion snarare än en sekundär avfallsdeponi.

Ett liknande förhållande fanns vid en ungefärligt likåldrig skärvstenshög vid Nibble utanför Enköping och här kunde konstateras att även själva mineraljorden var brandpåverkad och att själva bränningen ägt rum på en helt annan plats (Heimdahl 2011).

Det är i så fall en mycket intressant iakttagelse, det att bränningen inte ägt rum där skärvstenshögen

Figur 85. Plan över skärvstenshögen 5817. Skala 1:75.

låg vid undersökningen utan på någon annan plats. Denna plats skulle kunna vara området med brandlager under kulthuset strax öster om skärvstenshögen. Att vissa yngre skärvor låg längre ner i högen betyder då inte något speciellt, eftersom materialet har rörts runt vid byggandet av högen. Skärvstenshögen A411 har i så fall byggts under förromersk järnålder, medan själva eldningen skett tidigare under yngre bronsålder.

Skärvstenshög A5817

Form: närmast rund, skadad i den södra kanten.

Storlek: 9 meter i diameter.

Höjd: uppskattningsvis 0,3–0,6 meter. Skillnaden beror på starkt sluttande mark.

Stenstorlek: huvudsakligen natursten blandad med skärvsten i olika storlekar från 0,05–0,1 meter upp till block på 0,8–1,2 meter. Närmast blocket var packningen tätare lagd med skärvig och mindre sten cirka 0,05–0,1 meter i storlek.

Lager:

1. L6084 var ett skärvstenslager närmast runt stenblocket. Lagret innehöll bara några enstaka flintor.
2. Lager L6264 låg norr om stenblocket och innehöll gråbrun sand och rikligt med rundad och skärvig sten.
3. Lager 6326 låg söder om stenblocket och bestod av ett gulbrunt, grusigt sandlager innehållande

Figur 86. Översikt över skärvestenshögen 5817 från öster. Foto: Marianne Lönn.

Figur 87. Den skadade västra kanten av skärvestenshögen. Foto: Marianne Lönn.

Figur 88. Skärusten i lager 6084 överst och närmast stenblocket. Foto: Marianne Lönn.

Figur 89. Skärustenshögen A5817 efter att lager 6084 tagits bort. Foto: Pia Claesson.

Figur 90. Del av profilen från A5817. Foto: Marianne Lönn.

en stor mängd mestadels skärvig sten och ett flertal rundade stenar.

Fynd: flinta, keramik, brända ben.

Anläggning A5817 var en välvd stenpackning belägen sydost om berget utanför gårdesgården. Ungefär i mitten av stenpackningen fanns ett block, som troligen var markfast. Stenpackningen var lagd runt blocket, men bredde ut sig mer mot nordväst, varför blocket inte riktigt bildade mittpunkt. I väst och sydväst var packningen skadad, vilket också kan vara orsak till att blocket inte låg i mitten. Vid rensningen framkom fynd av flinta.

A5817 gav efter rensning ett asymmetriskt intryck med skärviga mindre stenar i ytan på den sydöstra sidan av blocket, medan det på den motsatta sidan fanns större rundade block. I anläggningen fanns ett flertal större block, men dessa låg inte i form av en kantkedja eller liknande.

Efter att L6084 tagits bort med hjälp av maskin, gav de underliggande lagren (L6264 och L6326) ytterligare en bekräftelse på den asymmetri, som kunde iakttas i ett tidigare skede.

I lager L6264 hittades flera fynd: flinta (F631, 724–725, 2373, 2375–2384), keramik (F586, 596, 613, 625, 629–630, 632, 648 och 650) och ben (F725 och 2705). En del av en kruka med botten och mynning hittades intill den stora stenen i nordväst (F613). Botten var 0,11 meter i diameter, höjden kunde inte bestämmas.

Ett kolprov (Ua-30417) analyserades och resultatet blev yngre bronsålder.

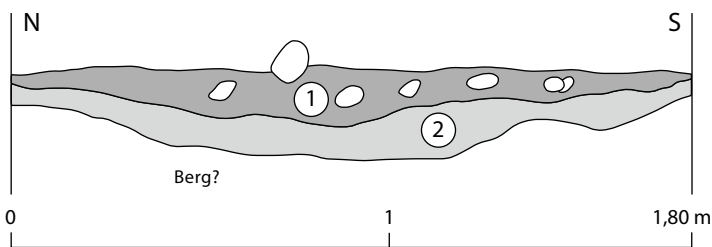
Keramikens daterades till perioden bronsålder till folkvandringstid. Där fanns både dateringar till äldre järnålder och till förromersk järnålder–folkvandringstid.

I lager L6326 fanns enstaka fynd av keramik (F628, 678 och 681) samt flinta (F2385–2392 och 2636–2637). Några prover togs inte i lagret. Två av de tre keramikfynden daterades till äldre järnålder. Tidsbrist och hållregn gjorde att profilen på A5817 inte blev ritad.

Kommentar

Skärvestenshögen A5817 var ganska lik den andra skärvestenshögen på platsen, A411, till såväl mate-

A2662

1. Mörk, gråbrun grusig sand med rikligt med skärvsten och ett fåtal fragment av kol.
2. Mörkbrun siltig sand = äldre markhorisont.

Figur 91. Profil från A2662. Skala 1:20.

Tabell 19. Osteologiska resultat från A5817.

Fnr	Anläggning	Vikt totalt (g)	Bedömning
F725	L6264	0,6	Rörben av människa
F2705	L6264	0,1	Rörben av djur

Tabell 20. Miljöanalys från A5817.

Anläggning	Miljöprov	Resultat
L6264	PM6303	Mycket kol, lite amorfa förkolnade klumpar, 1 obestämt sädeskorn, 3 korn (ospecificerat), 8 naketkorn
L6264	PM6525	Mycket kol, lite mineralsmältor, 1 obestämt sädeskorn, 2 naketkorn

Tabell 21. ¹⁴C-datering från A5817.

Anl.	Provnr	Material	Vedart	Lab.nr	Resultat BP	Kalibr. 2 sigma
L6264	PK6314	Kol	Al	Ua-30417	2694±36	910 BC–800 BC

rial som datering. Deras ¹⁴C-resultat var närmast identiska. Det fanns dock en del skillnader. A5817 innehöll ett mer blandat stenmaterial än A411. Dels fanns icke bränd sten blandad med skörbränd sten, dels fanns ett stort mittblock och flera andra stora block. I A5817 fanns också spår av matlagning, vilket saknades i A411.

Ur Jens Heimdals rapport (bilaga 5) hämtas följande: ”I proverna från blocket med brättet (A5817) finns dock spår som mer tydligt kan sättas i samband med matlagning. Stora mängder träkol i kombination med förkolnade klumpar och totalt 17 stycken sädeskorn. Matlagningsplatser invid större block är inte helt ovanliga, och det är troligt att blocket kan ha tjänat som värmereflektor.”

Skärvstenshögen A5817, med sina icke brända block och stenar och sina ytmässigt spridda lager, var inte alls lika enhetlig som A411. Läger man till matlagningsrester, verkar A5817 antingen vara en

avskrädeshög eller en plats där man lagade mat och, möjligen senare, lade skörbränd sten.

Även här fanns det en viss diskrepans mellan keramikens och ¹⁴C-dateringen från anläggningen.

Skärvstensflak A2662 och A2686

Anläggningarna A2662 och A2686 har kallats skärvstensflak. A2662 var 5×2,25 meter och A2686 är 5,5×2,4 meter. Båda kom fram vid avbaningen och bestod av 0,05–0,15 meter tjocka lager av skärvsten och sot, som lagts mot kanten av en berghäll.

A2686 undersöktes inte och det fanns inga anteckningar om anläggningen. A2662 undersöktes till hälften i samband med att en profil ritades. Enligt anteckningarna fanns ytligt liggande skärvsten ovanpå en förmodligen äldre markhorisont. I öster avgränsades skärvstensflaket av berg i dagen.

Lager:

1. Mörk, gråbrun grusig sand med rikligt med skärvsten och ett fåtal fragment av kol.

2. Mörkbrun siltig sand = äldre markhorisont.
Fynd: Inga fynd registrerades i skärvstensflaken.
Några få meter från flaken fanns dock enstaka flintavslag och en keramikskärva.

Kommentar till skärvstenshögar

Skärvstenshögar ansågs förr vara avfallshögar på bronsålderns boplatser, men har senare diskuterats utifrån andra aspekter. Lars Lundqvist (1991) föreslog en mer symbolisk funktion möjligen kopplad till dispositionsrätt till marken. Han satte det i samband med en fastare organisation av kulturlandskapet under bronsåldern. Ett flertal arkeologer ägnade senare tid åt denna fornlämningstyp och då betonades de kultiska och religiösa tolkningarna allt mer liksom likheten med gravar och gravmaterial (se Karlenby 2011 och där cit. litt. och Kaliff 2007 och där cit. litt.).

Anders Kaliff har i flera arbeten poängterat betydelsen av eld i förhistoriska, kultiska sammanhang (Kaliff 1992, 2007). Han menar, att det fanns en indo-europeisk tradition där elementen berg, vatten och eld, transformation och skapelse var centrala begrepp. Berg och eld skapade tillsammans bränd sten och sådana manifesterades i skärvstenshögar. Dessa ska då inte ses som avfall eller rester av annan aktivitet utan som en egen aktivitet med en egen betydelse.

Även vatten fanns med i transformationen både för att spräcka sten och för att skapa ånga. Att hölja något i ånga hade troligtvis också betydelse (Claesson 2004, Karlenby 2011, s. 27).

Frågan är om man samlade in denna skörbrända sten allt eftersom och på så sätt skapade skärvstenshögar eller om högar representerade var sin egen aktivitet. A411 såg enhetlig ut, men det gjorde inte A5817 på riktigt samma sätt. Emellertid syntes inga linser efter markvegetation eller löv och liknande mellan skärvstenslagren i profilen på någon av högar. Det borde det ha gjort, om det förflutit tid mellan ett lager och nästa. Antingen var högar byggda vid ett tillfälle eller under väldigt kort tid. Det talar för att de är primära anläggningar, vilket också Heimdahl menar. Hans slutsats bygger på den mineralsand, som fanns i miljöproverna och ett förtydligande av argumentationen följer nedan:

”Med mineraljord menas jord, som består av icke-organiskt material i olika fraktioner ler, silt, sand, grus etcetera. I detta fall rör det sig om morän, som innehåller en blandning av dessa fraktioner. Själva

skärvstenshögen består alltså till stor del av denna typ av jord. Ibland har skärvstenshögar betraktats som avfallshögar för att de innehåller skärvsten och träkol, alltså material som kan tolkas som avfall. Jag menar alltså, att denna hög (A411) till stor del är uppbyggd av ett material, som inte är ett avfall. Att man har skottat upp jord i en hög visar alltså att syftet med att högen inte varit att lägga avfall på en viss plats, utan att just skapa en hög. Det är detta jag menar med primär konstruktion. Om det hade varit en avfallshög, hade det primära syftet ha varit att slänga avfall på just den platsen, men inte nödvändigtvis att skapa en hög. Konstruktionen hade då varit sekundär, eftersom formen av den hade varit underordnat ett annat syfte.” (Jens Heimdahl, e-post).

Heimdals slutsats utifrån skärvstenshögar på just Tuve 46 stämmer bra med andra arkeologers åsikter, att skärvstenshögar är en egen manifestation med en egen betydelse (se ovan).

Den enda osäkerheten i detta är keramiken och dess datering. Den kan förklaras med en viss feldatering. Keramik från yngre bronsålder kan vara svår att skilja från keramik från förromersk järnålder (muntligen Torbjörn Brorsson, Kontoret för keramiska studier). Den kan också ha med naturliga processer i marken att göra och den kan också bero på förflyttning av material av djur, frost eller annat. Även om diskrepansen således går att förklara, kan man ha den lilla osäkerheten i åtanke inför fortsatta undersökningar och diskussioner.

Var har då skärvstenen skapats? Det eldades ganska friskt på flera ställen på berget på Tuve 46. Det fanns spår av eld både under gravar och under delar av stenpackningen. Dessutom fanns ett brandlager under och i ett område nordväst om kulthuset. (Tyvärr mättes lagret inte in och beskrevs heller inte specifikt. I efterhand uppskattades det ha varit runt 15×7 meter och upp till någon decimeter tjockt. Det upptäcktes i samband med undersökningen av kulthuset och nämns i beskrivningen av detta.) Det är möjligt att åtminstone delar av skärvstenshögar material har eldats/skapats i det området. Om det funnits jord på berget vid eldningen, förklarar det mineraljorden.

En annan observation är, att det var fråga om väldigt mycket skärvsten särskilt i A411. Det måste ha eldats länge eller ha varit en mycket stor eld. Det ligger naturligtvis nära till hands, att tänka på ceremonier och vid dessa tycks även matlagning ha förekommit.

Skärvestenshögar generellt har flera olika kopplingar till gravar. De förekommer på gravfält och kan även uppfattas som gravar för döda föremål eller avfall (Viktor 2002, s. 39, Karlenby 2011, s. 116). Utseendemässigt har de en stor likhet med gravar och många gånger har de bedömts som gravar före undersökning (Lundqvist 1991). Ser man till fyndinnehållet, finns det i skärvestenshögar på Tuve 46 ungefär samma material som i gravarna utom då bengömmor. Där finns flinta, keramik och bränt ben. Benen är av både av djur och av människa. Det är inte bara skärvestenshögar på Tuve 46, som innehåller människoben. Lundqvist (1991) nämner en undersökt skärvestenshöga på i Lundby på Hisingen, som också hade människoben och Karlenby nämner flera andra platser (Karlenby 2011, s. 116). Djurben kan lätt förklaras med mat, antingen att äta eller som offer. Det blir svårare med människoben. Är det offer eller rester efter ett gravbål? Här kommer vi in på en fråga, som egentligen gäller hela platsen. Är det en gravplats primärt eller en kultplats, där somliga blivit begravda? Det handlar ändå om ganska få gravar på en stor plats.

Kulthus A464

Form: rektangulärt. Kantkedja av överväganden hällar och plana block, 0,3 till 0,6 meter långa.

Storlek: 6×4 meter.

Höjd: 0,1–0,25 meter.

Stenstorlek: mindre block, stora stenar och mindre rundade och skärviga stenar, 0,05–0,15 meter stora.

Lager:

1. L100, humös sand.
  2. L5042, svartbrun, grusig sand med stenpackningen.
  3. L5312, ett mörkare och sotigare lager (brandlager).
  4. I botten fanns gråbrun sand med enstaka stenar.
- Fynd: flinta, keramik, bränt ben, obränt ben.

Vid avbaningen noterades en annorlunda anläggning på norra delen av berget. Dels var formen fyrkantigare än gravar och andra anläggningar brukar vara, dels var kantstenarna platta och såg formade ut. Anläggningen var också i sin helhet platt och låg på en närmast flat yta. Den norra raden av kantstenar

Tabell 22. Osteologiska resultat från A464.

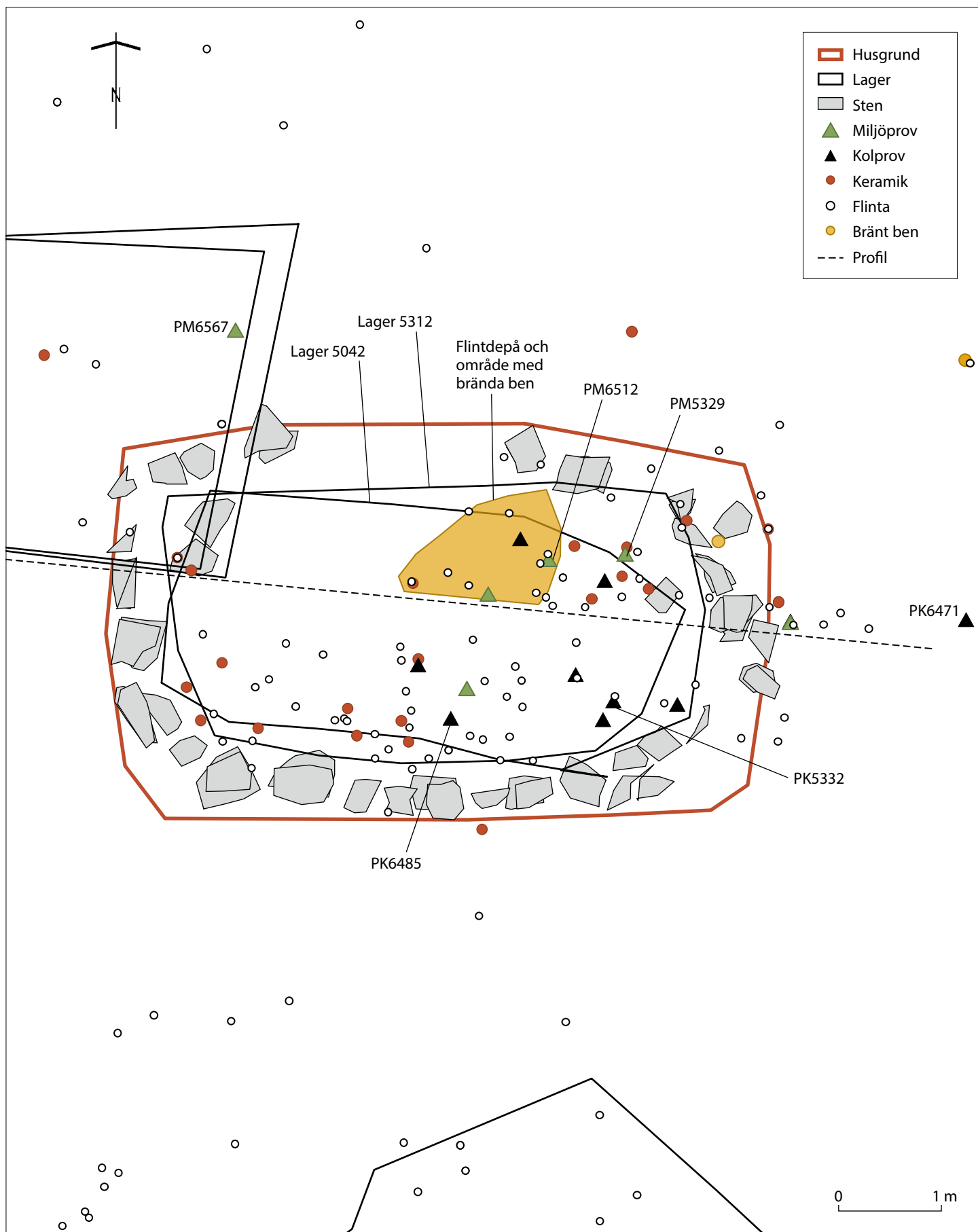
Fnr	Anläggning	Vikt totalt (g)	Bedömning
2716	A464	0,1	Obestämt
2718	A464	0,1	Obestämt
2708	L100 nära kulthuset	0,4	Bränt benfragment obestämt, obränt revbensfragment från mindre djur

Tabell 23. Miljöanalys från A464.

Anläggning	Miljöprov	Resultat
L5312	PM5329	Mycket kol, 4 obstämnda sädeskorn, 1 svinmålla, 1 skalkorn, 2 korn (ospecificerade), 7 naketkorn, 1 enbär, 1 ärt, 1 bröd-/kubbevete
L5042	PM6512	Mycket kol, 2 havre (ospecificerade), 11 obestämda sädeskorn, 4 svinmålla, 5 skalkorn, 6 korn (ospecificerade), 21 naketkorn, 1 råg, 2 bröd-/kubbevete, 5 speltvete, 2 spelt-/emmervete, 1 kråkvicker
Norr om kulthuset	PM6567	Medelmåttigt med kol, 1 flinta, 1 obestämt sädeskorn, 1 hassel, 1 naketkorn, 1 trampört

Tabell 24. ¹⁴C-dateringar från A464.

Anl.	Provnr	Material	Vedart	Lab.nr	Resultat BP	Kalibr. 2 sigma
Utanför kulthuset	PK5332	Kol	Björk	Ua-30505	2801±35	1050–840 BC
L5312	PK6485	Kol	Ek	Ua-30407	2783±41	1040–820 BC
L5312	PK6471	Kol	Harts	Ua-30506	2694±35	910–800 BC

Figur 92. Plan över kulthuset, A464. Skala 1:50.

*Figur 93. A464, kulthuset,
framtaget men orensat.
Foto: Cecilia Falkendahl.*

*Figur 94. Norra stenkanten.
Foto: Gundela Lindman.*

låg direkt på berget och blev något skadad vid avbanningen och det sydvästra hörnet blev lite skadat av stubbrytning.

I det övre lagret med stenpackningen (L5042) fanns enstaka flintor. Fläckar av mörkare och fetare jord observerades vid rensning. Ingen nedgrävning kunde iakttas. Det mörka och sotiga lagret (L5312)

fanns även utanför huset i väster och öster. Detta uppfattades som ett brandlager. Brandlagret var cirka 0,1 meter tjockt med kol, sotig sand och enstaka skörbrända stenar. Det blev tyvärr aldrig inmätt, men uppskattades i efterhand vara runt 17×15 meter totalt och fanns under samt öster, söder och väster om kulthuset. Underst i brandlagret, speciellt i norra

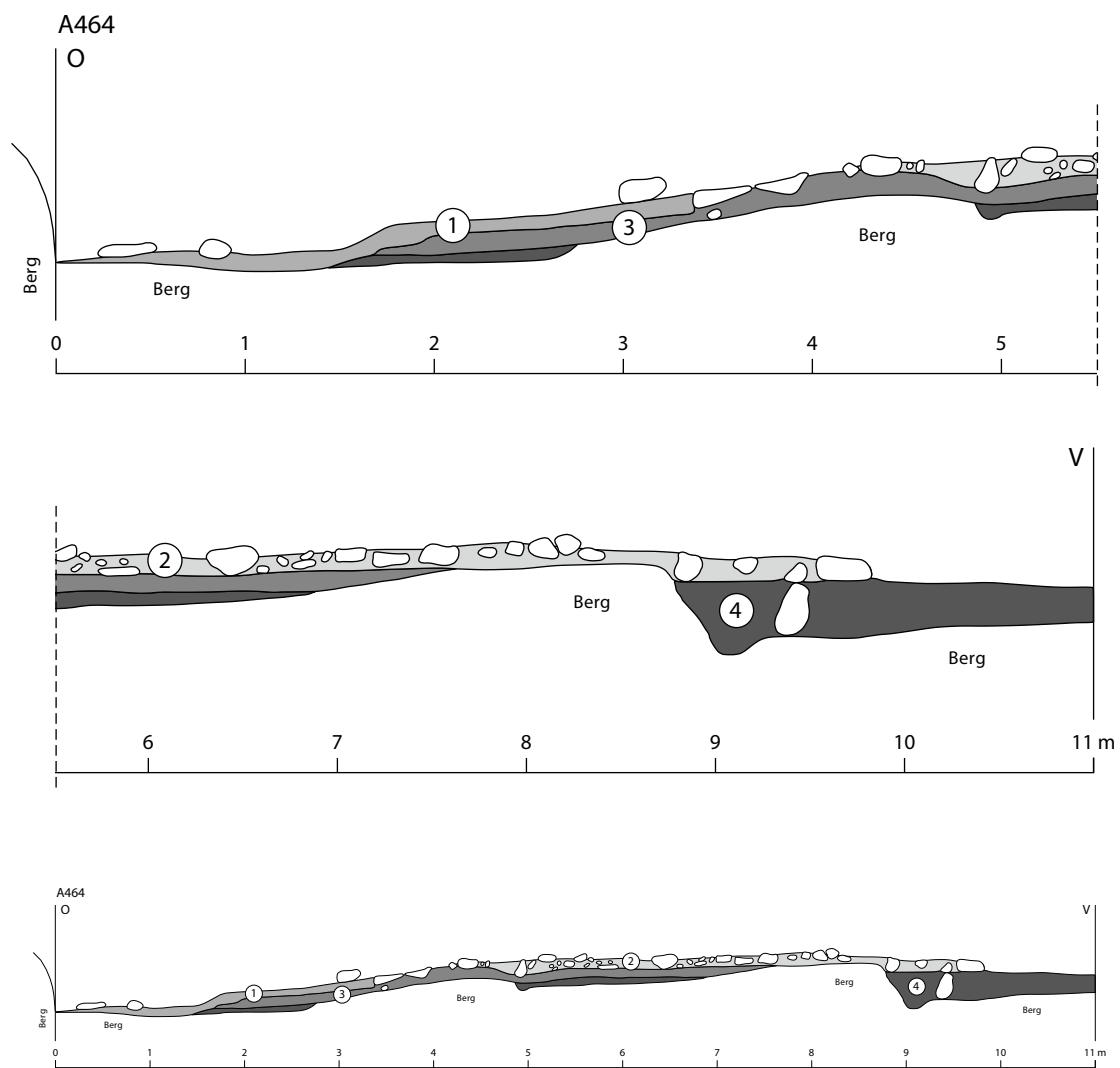
Figur 95. Stenpackningen framrensad på halva ytan. Foto: Betty-Ann Munkenberg.

Figur 96. Detalj av de dubbla stenraderna. Foto: Betty-Ann Munkenberg.

Figur 97. Mindre område med skärvig sten. Foto: Sissel Thurang Wallstedt.

Figur 98. A464, profil. Skala 1:40, och nertill hela profilen i skala 1:80.

1. L100, humös sand.
2. L5042, svartbrun, grusig sand med stenpackningen.
3. L5312, ett mörkare och sotigare lager (brandlager).
4. I botten fanns gråbrun sand med enstaka stenar.

Figur 99. Ett tjockare lager under A464, kulthuset, där berget bildade en hylla. Foto: Pia Claesson.

delen, observerades även vita prickar. Det gick dock inte att bedöma om dessa var brända ben. I botten fanns enstaka fläckar av bränd lera, keramik och bränd flinta (några småflisor, som inte samlats in). Dessutom fanns fläckar av smulig sten.

I södra delen av anläggningen låg en inre rad av hällar/häll-liknande block, som bildade ett slags dubbelkantkedja. Uppenbarligen hade man eftersträvat en plan yta, eftersom runda block delats innan de lagts i packningen. Blocken var skörbrända mot närmast underliggande lager (L5312, lager 5 i profilen figur 98).

I mitten av anläggningen kunde man ana en linje med dubbla stenrader i nordsydlig riktning i mitten av stenpackningen.

Profilen och den norra halvan av anläggningen (norr om profilen) rensades i huvudsak ner till berg för hand, medan den motsatta halvan undersöktes med maskin. Rikligt med bränd och värmepåverkad flinta kom i ett fyndområde (slagplats A5002872, F2445) i lager 7, alltså under kulthuset och i jordlagret närmast berget. Flintmaterialet var till stor del eldskadat, varför det inte gick att sortera detta material på samma sätt som övrigt. Det såg ändå ut att vara samma typ av flintmaterial som den övriga flintan på platsen och det tolkades som en depå för produktionsavfall.

I anläggningens nordvästra kant gick berget i dagen, men anläggningen fortsatte åt nordväst så, att ett slags förgård bildades. Längst upp i nordvästra hörnet gick berget neråt nästan en halv meter, vilket bildade en hylla (se profilen figur 98). Anläggningen fortsatte ändå åt väster ovanpå de jordlager, som fanns på den lägre bergshyllan. I detta nordvästra hörn, nere på bergshyllan, låg några hällar, som var betydligt större än i anläggningen i övrigt.

Kommentar

Miljöproven visade, att mängden fröer var betydligt större inne i huset än utanför. Skillnaden mellan inne i huset och utanför är således tydlig och sannolikt speglar det en kultisk verksamhet inne i huset.

Jens Heimdahl skriver:

"Kulthus A464

Huset undersöktes med tre prover, två från golvlagret i huset (PM5329 och 6512) och ett från marken utanför huset (PM6567). Tillsammans innehåller dessa prover nära hälften (47 procent) av alla identifierade vegetabiliska fragment av matrester på

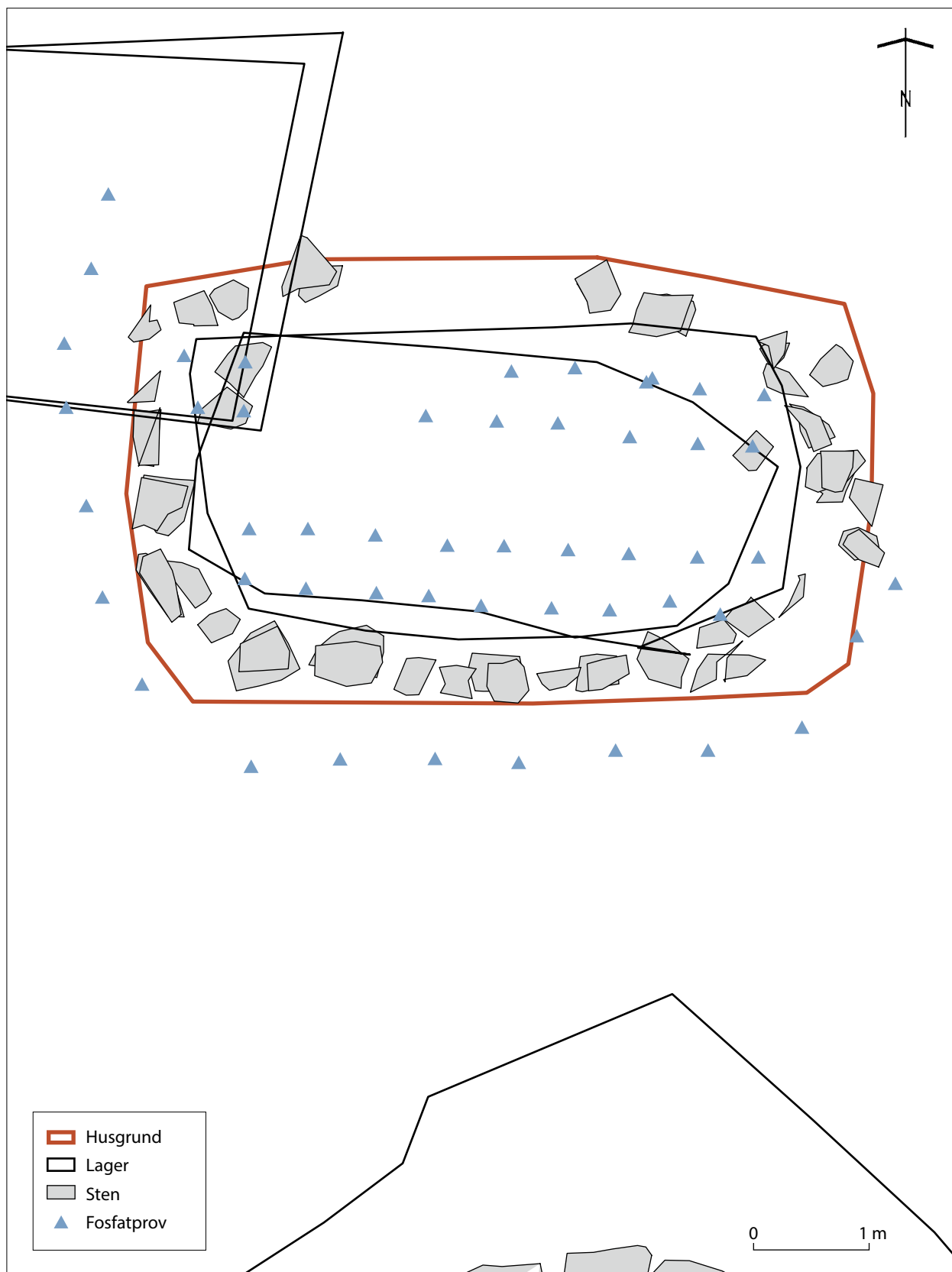
platsen totalt. I synnerhet är prov PM6512, taget i den nordöstra delen av huset mycket rik på material. Materialet domineras av spannmål, främst naketkorn följt av skalkorn, men även skal- och naketveten förekommer liksom ärt, enbär och hasselnöt. En mindre del av frömaterialet utgörs också av ogräs (sannolikt rester av åkerogräs i spannmålen) som svinmålla, råglosta, trampört och kråkvicker. Ogräsen kan också spegla floran lokalt på platsen, vilket i så fall innebär, att det var ett flitigt besökt område med sliten mark och hög näringshalt i jorden (till följd av intensivt eldande, matlagning etcetera). De många förkolnade matresterna i golvhorisonten liksom den rika förekomsten av träkol indikerar att matlagning ägt rum i byggnaden, och att man här främst konsumerat odlat spannmål, men även insamlade vilda växter. Fyndet av ärt är intressant, då det är sällsynt till följd av att ärtor är känsligare och lättare förstörs vid förkolning. Detta innebär att ärtor i förhållande till spannmål är kraftigt underrepresenterade i arkeobotaniska material."

I och strax utanför kulthuset togs fosfatprover för att se, om man kunde spåra någon aktivitet inne i huset. Resultatet visade, att det fanns högre fosfatvärden inom husets gränser än utanför. Dessutom såg den norra halvan ut att ha något högre värden än den södra. Någon skillnad mellan den östra och den västra halvan, som skulle kunna ha samband med de dubbla stenraderna i husets mitt, fanns dock inte.

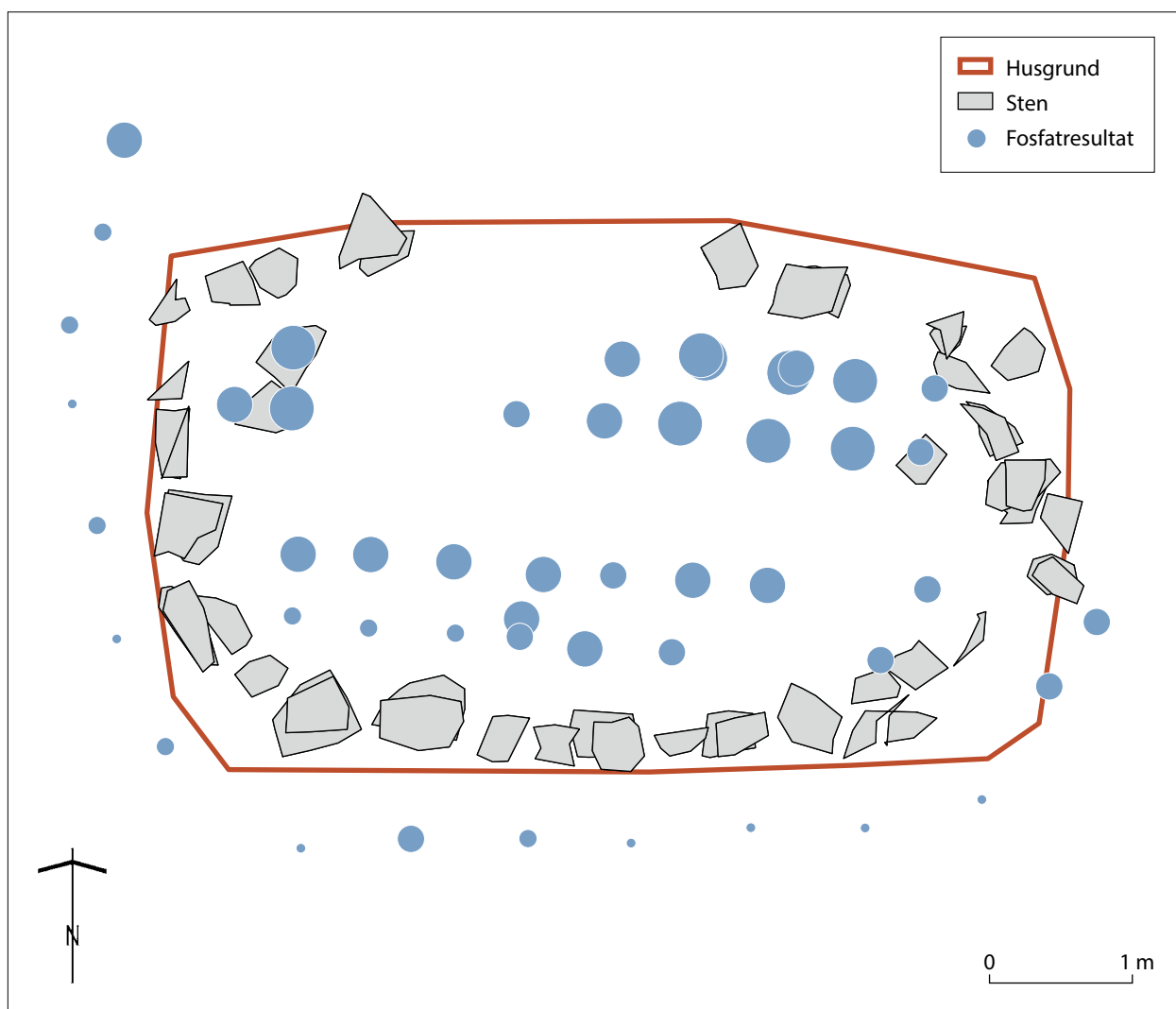
Tre ¹⁴C-prover analyserades. Dateringarna var mycket samstämmiga och hamnade i yngre bronsålder.

Något försiggick uppenbarligen inne i huset. En högre fosfathalt än utanför talade för det, likaså den större mängden kol och fröer inuti huset. Miljöproverna talade för att matlagning ägt rum i byggnaden och att man främst konsumerade odlat spannmål, men även samlade in vilda växter. Med tanke på tolkningen till just *kulthus* är det väl troligt, att det är fråga om ceremonier av något slag.

A464 låg på ett brandlager med betydligt större omfång än själva huset. Troligen hörde dessa lager (L1-4, 8-11) samman med aktiviteter på platsen, som föregick anläggandet av kulthuset. Eftersom det fanns skörbränt material och sotig jord i anläggningen konstruerades den sannolikt snabbt efter att brandlagret faktiskt brunnit. Hällarna i kantkedjan var betydligt mindre brandskadade än stenmaterialet innanför. Det bör betyda, att lagret svalnade något innan kantstenarna lades dit. Vid byggandet av huset

Figur 100. Plan över fosfatkartering. Skala 1:50.

Figur 101. Karta över fosfatvärden i kulthuset. Skala 1:50.

följde man alltså inte brandlagrets yta, utan skapade en egen form för huset.

Kommentar om kulthus

Tolkningen till kulthus bygger i första hand på anläggningens utseende och vad den inte ser ut att vara. När den kom fram vid avbaningen, representerade den något nytt, något ingen av de närvarande hade sett tidigare. Ganska stora, flata stenar låg i en tydlig rektangel med en stenpackning på insidan. Det var helt klart en medvetet anlagd form. Anläggningen såg inte ut som en grav och inte heller som ett förhistoriskt, profant hus. Där fanns inga stolphål, ingen härd, inga gropar. Det såg heller inte ut som ett sentida färhus och inte heller som rester av ett timmerhus. *Kulthus* blev ganska snart en möjlig tolkning och anläggningen kallades under fälttiden för *templet*.

Kulthuset på Tuve 46 stämmer inte riktigt bra med någon av de båda typer av kulthus, som Helena Viktor presenterar i boken *Med graven som granne* (2002). Det ligger ändå närmaste till hands att placera det i den yngre gruppen. I den äldre gruppen var husen stora och kraftiga och byggda med tjocka väggar och de låg monumentalt i landskapet. I den yngre gruppen var husen mindre. De var ofta uppbyggda med stolpar och saknade den monumentala placeringen. A464 var mindre, hade inga tjocka väggar och var inte monumentalt placerad. Det hade sannolikt varit svårt att sätta upp stolpar på platsen, eftersom det sterila lagret och kulturlagret tillsammans inte var mer än som mest 20 centimeter. Anläggningen kan vara det, som Viktor kallar *stengolvshus* (Viktor 2002, s. 67). Hon hänvisar till två undersökta sådana, men kommenterar också att de är undersökta för mycket

länge sedan och där kan ha funnits stolphål, som inte uppmärksammats.

Enligt Viktor (2002) har kulthuset med transformation, passagen mellan liv och död att göra. De representerade tröskeln eller portalen mellan två världar, förfädernas inuti och de levandes utanför. Här kunde man genom förfäderna kommunicera med gudarna.

Röse/stensättning? Stenpackning? A4521

Form: Oregelbunden, men var möjligen ursprungligen närmast rund.

Storlek: 12,5 meter i diameter.

Höjd: 0,8–0,9 meter.

Stenstorlek: 0,15–0,6 meter stora rundade/kantiga stenar och block. Skörbränd sten förekom framför allt i södra kanten.

Lager: Lagerföljden har inte beskrivits närmare.

1. L100, gråaktig, humös sand.
2. L6144, sten och block blandade med mellanbrun, sandig silt.
3. L6598, begränsad utbredning, mörkbrun silt.

Fynd: Flinta, keramik.

På bergets högsta punkt och i nordslutningen alldeles nedanför denna punkt fanns en stenpackning, som kanske ursprungligen varit ett röse eller en stor stensättning.

Före avbaningen syntes bara en träd-, busk-, ris- och gräsbevuxen förhöjning på bergknallens högsta punkt. Där fanns två förhöjningar (A512 och 3370) i västra delen, som ursprungligen tolkades som enskilda gravar.

Efter avbaningen kom sten och jord fram och man kunde ana något som såg ut som en oregelbunden stenpackning. Den sträckte sig från högsta punkten ner i en nordslutning och västerut där berget var nästan lika högt som högsta punkten. Särskilt de västra delarna verkade skadade, möjligen av att sten hämtats till de närliggande gärdesgårdarna. I provundersökningsrapporten från 1972 fanns en stensättning, A3, markerad på schaktplanen i området, där A4521 senare identifierades. A3 är dock mycket mindre än A4521. Ett schakt drogs igenom A3 och därmed också igenom delar av A4521, som då skadades ytterligare. (Andersson & Urwitz 1972, s. 289). Även avbaningen kan ha flyttat åtminstone några mindre stenar.

Det fanns kantkedja eller rest av sådan på flera ställen, en på nordslutningen och en i anläggningens

södra och västra del. Båda hade cirkulär form. Slutatsen om den runda formen bygger dels på denna kantkedjas form, dels på stenens utbredning.

I kantkedjan på nordslutningen var flertalet stenar 0,9×0,8 meter. De var placerade med en flat sida utåt och lagda varannan rosa, varannan vit/blåfläckig. I söder och väster var tre stora block bevarade av kantkedjan, även dessa var lagda med en rak sida utåt. De var från 1,1×0,7×0,2 meter till 0,7×0,5×0,5 meter stora. Eventuellt har anläggningen haft ett brätte längst ner i nordslutningen, men det är osäkert eftersom stenpackningar täckte berget för övrigt.

Det verkade som om kantkedjan var lagd först och åtminstone den yttre stenpackningen senare. Man kunde se, att stenpackningen var lagd upp emot blocken i kantkedjan.

Även osäkra inre cirklar av sten kunde iakttas.

Vid framrensningen av stenpackningen framkom spridda flintor och sådana hittades också vid den fortsatta undersökningen, då sten och block plockades bort. Detta arbete gjordes både för hand och med hjälp av en grävmaskin med gripklo. Utmärkande var den stora mängd jord, som fanns mellan stenarna.

En keramikdepå påträffades högt upp i rösets centrala del (F647), men inga ben eller andra indikationer på gravgömma.

I västra halvan av anläggningen under lager med sten och jord fanns en mindre, något mörkare yta, L6598, men inte heller här fanns några fynd eller annat, som kunde knytas till en gravgömma. Ett miljöprov ( ) togs i lagret och det visade, att något slags handling, som involverar växter och eld, gjordes innan platsen täcktes av stora mängder sten.

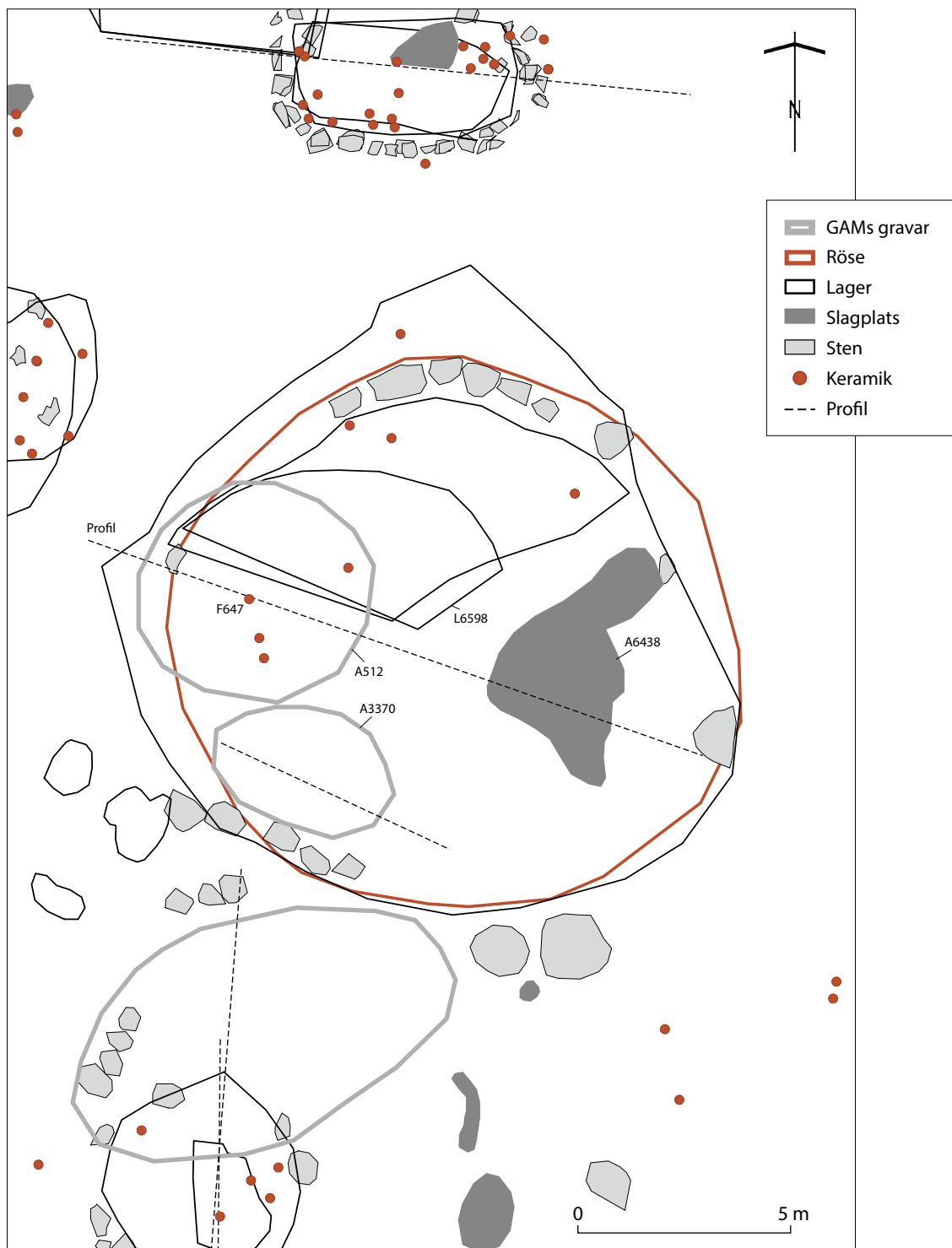
Jens Heimdahl skriver:

"...Röse A4521,

Även i röse A4521 hittades liknande material (gräs och örter), men här fanns även rikligt med träkol och ett par förkolnade sädeskorn. Av sammansättningen går det inte att avgöra om det är spår av matlagning eller en liknande brandofferhandling, som påträffades i flintdepåerna."

Alldeles sydväst om bergets krön, under stenpackningen, påträffades en flintkoncentration, A6438 (se vidare nedan under flintkoncentrationer).

Man kan se i profilen hur ojämn bergsytan är och hur anläggningen följer berget och verkligen ser ut att ha jämnat ut bergets profil.

Figur 102. Plan över A4521. Skala 1:150.

Tabell 25. Miljöanalys från A4521.

Anläggning	Miljöprov	Resultat
L6598	PM6725	Mycket kol, medelmåttigt med förkolnade örtdelar, medelmåttigt med pinnar/kvistar/ris, medelmåttigt med rottrådar och basstamsdelar från obestämda örter, 1 naketkorn, 1 bröd-/kubbvete
L6144	PM6730	Enbarr, rottrådar och basstamsdelar från obestämda örter, amorfa förkolnade klumpar

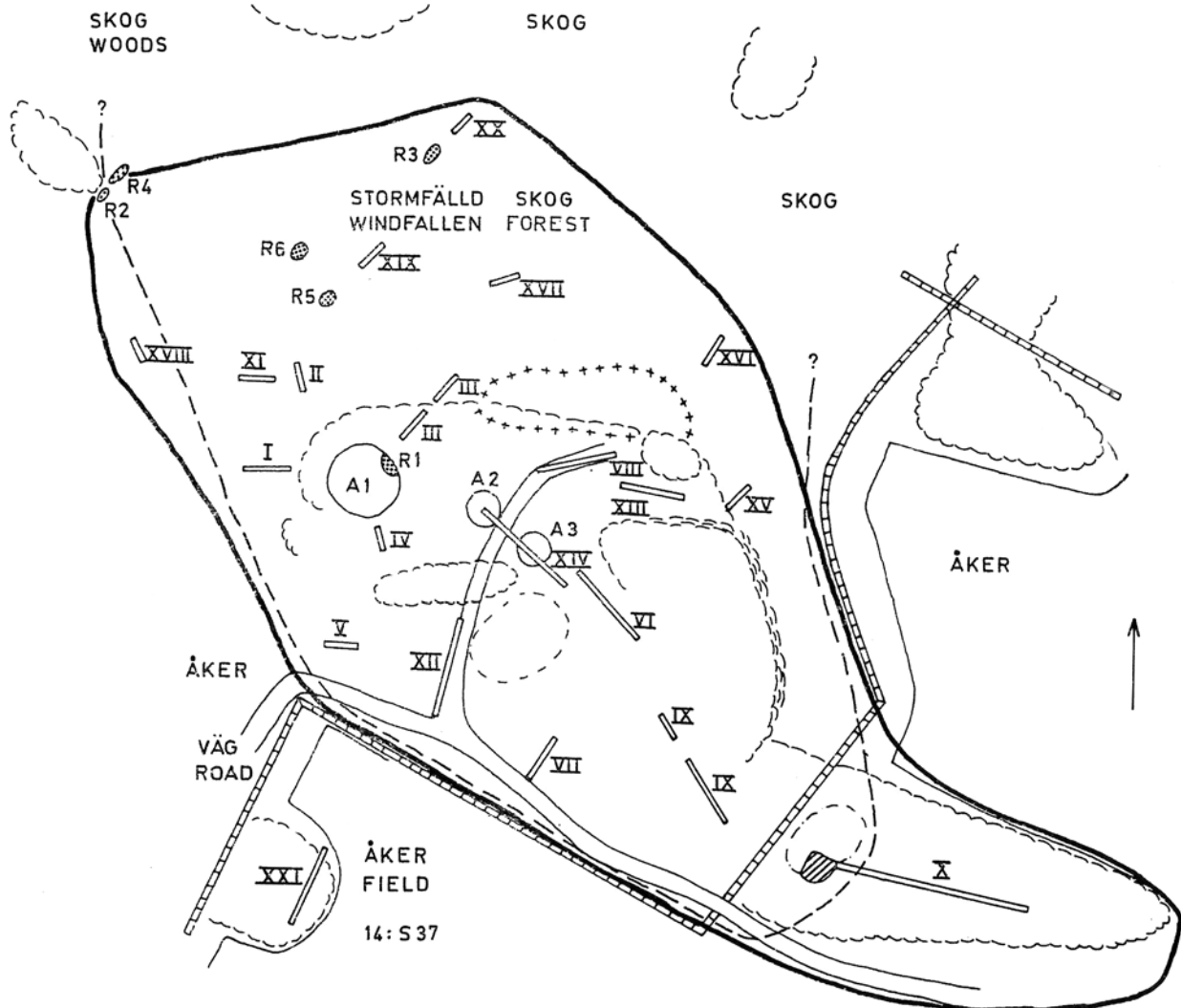

Figur 103. A4521 efter avbaning, men före rensning. Foto: Marianne Lönn.

Figur 104. A4521 efter andra rensningen. Ett lager sten har alltså tagits bort. Foto: Marianne Lönn.

PROVGRÖPAR OCH SCHAKT
TRIAL-PITS AND TRENCHES

- AVGR. AV FORNLÄMNING, EFTER. PROVUNDERSÖKNING (BOPLATS)
- ++++ SOPTIPP
- SPRÄNGSTENSHÖG
- ▨ ROTVÄLTA I VILKEN FYND PLOCKATS

- LIMIT OF PREHISTORIC SITE AFTER EXCAVATION (SETTLEMENT)
- DUMP
- CAIRN OF BLAST STONES
- WINDFALLEN TREE IN THE ROOTS OF WHICH FINDS WERE MADE

SKALA 1:800

FIG 2

Figur 105. Schaktplan från provundersökningen 1971. Ur Fyndrapporter 1972.

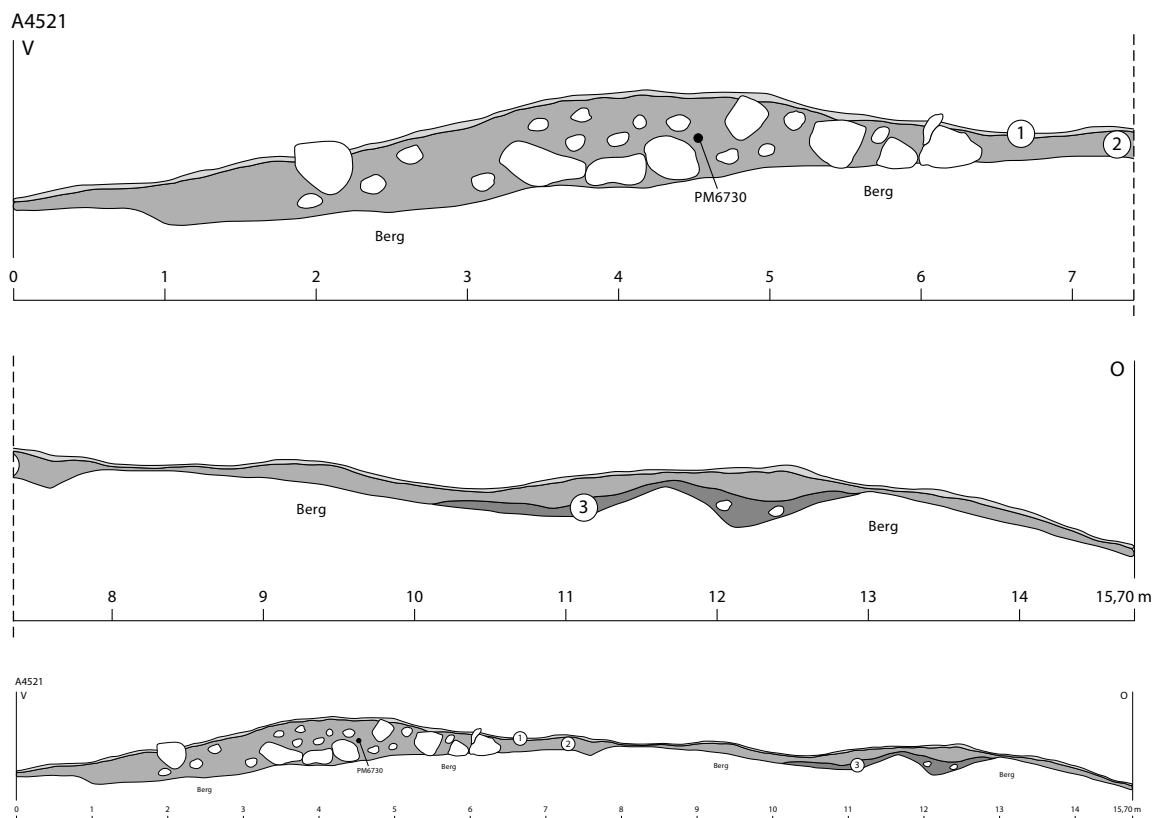

Figur 106. Del av kantkedja på norra sidan av A4521. Foto: Marianne Lönn.

Figur 107. Sten lagd upp emot kantkedjan i A4521. Foto: Marianne Lönn.

Figur 108. Flinta kommer fram under stenpackningen. Foto: Marianne Lönn.

Figur 109. Profil från A4521. Skala 1:50 och skala 1:100..

1. L100, gråaktig, humös sand.
2. L6144, sten och block blandade med mellanbrun, sandig silt.
3. L6598, begränsad utbredning, mörkbrun silt

Kommentar till anläggningen

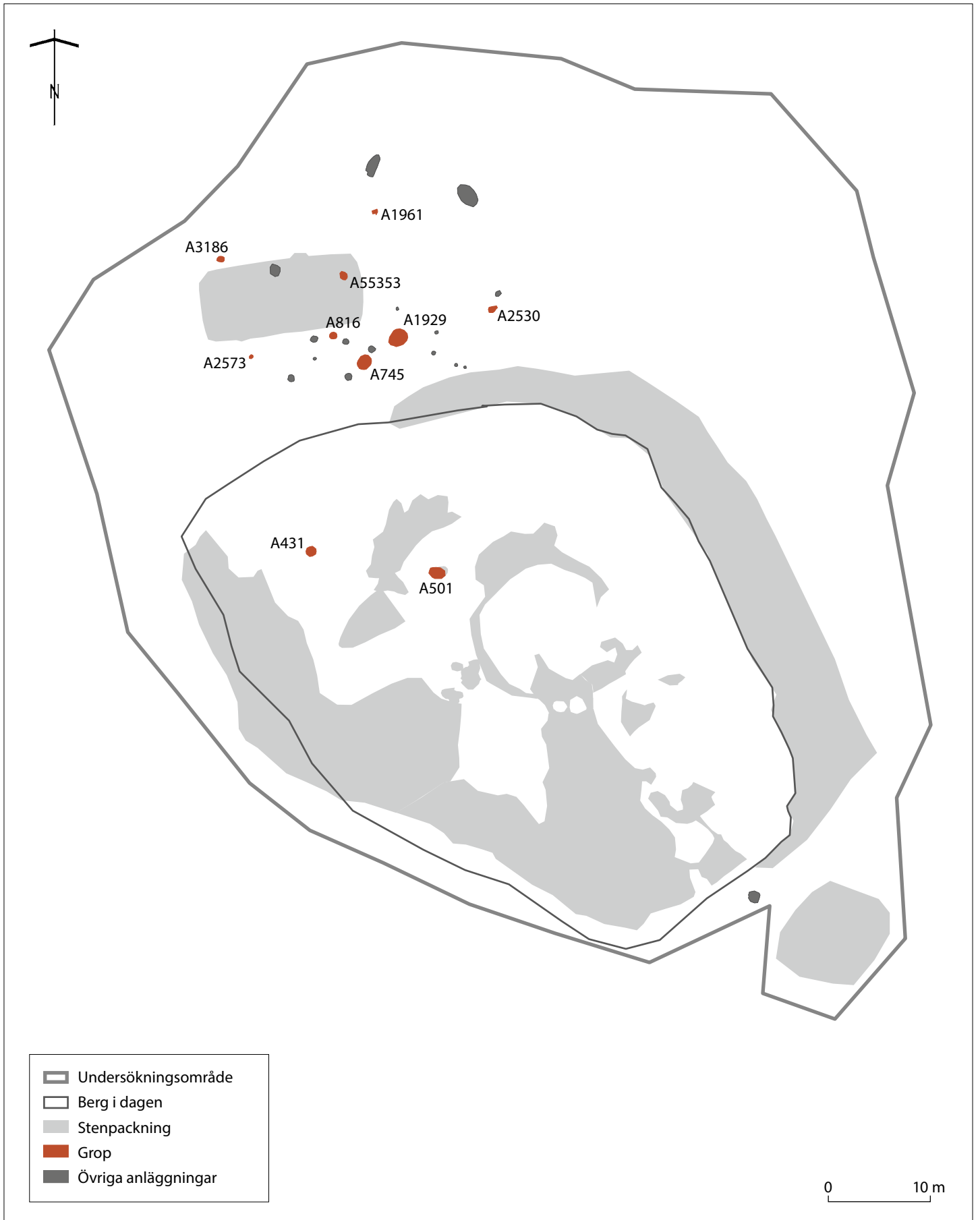
Det är väldigt osäkert vad den trasiga stenpackningen på bergets högsta punkt egentligen var. Vad man kan säga är, att den var anlagd med omsorg. Det kan vara ett röse, även om läget inte var klassiskt och det var också betydligt mer jord mellan stenarna än vad som brukar finnas i ett vanligt röse. Det senare kan möjligen bero på att rösen vanligtvis ligger på bergstoppar där det inte finns så mycket växtlighet, som kan ramla ner mellan stenarna och förmultna. Anläggningen kan också vara en stor stensättning. I båda fallen rör det sig om gravtolkningar, men där fanns ingen gravgömma. Nederdelen av stenpackningen var intakt och borde ha skyddat en gravgömma, om denna hade legat längst ner i graven. Där fanns heller inga tecken på en skelettgrav.

Den kan också vara ett slags stenflak, eller helt enkelt en del av stenpackningen, som syftat till att ge berget en jämnare och rundare form (jfr Munkendal 2012). Hittills finns dock inga kända stenflak med så fint lagda kantkedjor. Däremot finns ett exempel på en stenklädd bergstopp, där skeppsformade

konstruktioner dolde sig bland stenen (Foss 239, Lindqvist & Toreld 2005). Konstruktionerna där tolkades som gravar och dateringen på anläggningen var i huvudsak bronsålder.

Karlenby (2011, s. 232f) skriver om bergets centrala betydelse i kosmologin och hur man med hjälp av stenar kunde bygga ett nytt berg. Han skriver också om berget, hargen och axis mundi (s.237ff). Möjligen är det i dessa kosmologiska sammanhang man ska se stenpackningen överst på berget på Tuve 46. Även om den har form och utseende som en grav, kan det vara antingen en harg i sig själv eller en del av en harg, om man ser hela berget som ett sådant.

Karlenby (2011, s. 237ff) har diskuterat begreppet *axis mundi*. I religiösa och mytologiska sammanhang står begreppet för världens mitt eller kopplingen mellan himmel och jord (wikipedia). Denna mittpunkt är ofta ett berg, men kan också vara en påle. På berget skapas former och rum, som har med ceremonier och handlingar att göra. De skapas genom att förflytta sten och bygga nya bergsformationer (Karlenby a.a.).

Figur 110. Plan över gropar. Skala 1:500.

Mindre anläggningar

Gropar

Tio gropar registrerades, varav åtta låg på den plana ytan norr om berget. Anläggningarna beskrivs nedan:

A431

Finns inga uppgifter.

A501

Finns inga uppgifter.

A745

Finns inga uppgifter.

A816

Djup: 0,18 meter.

Storlek: 0,77×0,67 meter.

Fyllning: mörkbrun, lucker, humös sand. I gropen fanns sten 0,05–0,15 meter.

A1929. Stenfylld grop

Djup: 0,27 meter.

Storlek: 1,6×1,8 meter i öst-västlig riktning.

Fyllning: gråbrun sand med mycket sten, 0,05–0,25 meter stora.

A1961

Djup: 0,58 meter.

Storlek: 1,05 meter i diameter.

Fyllning: Gråbrun, sandig och humös silt med sten, i allmänhet 0,05–0,25 meter samt ett par på 0,45–0,6 meter.

A2530. Stenfylld grop

Djup: 0,19 meter.

Storlek: 0,9×0,6 meter i öst-västlig riktning.

Fyllning: Humös, svartgrå, sandig silt, Mycket sten, 0,1–0,3 meter.

A2573

Djup: 0,11 meter.

Storlek: 0,4×0,45 meter.

Fyllning: Humös, stenig, grusig sand.

A3186

Djup: 0,2 meter.

Storlek: 0,8×0,7 meter.

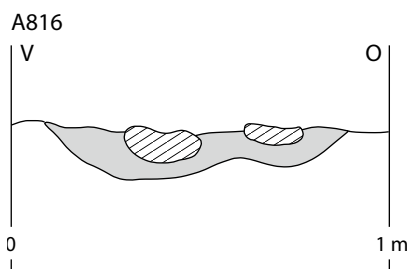
Fyllning: mörkt brun, siltig sand med ett fåtal fragment av kol och ett fåtal mindre stenar.

A55353

Inga uppgifter finns.

Tabell 26. Miljöprov från A816.

Anläggning	Miljöprov	Resultat
A816	PM5000562	Lite träkol, lite rottrådar och basstamsdelar från obestämda örter, lite amorfa förkolnade klumpar, lite förkolnad matskorpa (från kärl)

Figur 111. Profil av gropen A816.
Skala 1:20.

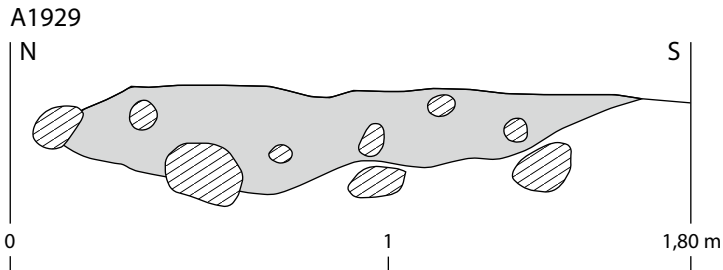
Mörkbrun, lucker, humös sand. I gropen fanns sten 0,05–0,15 meter.

Figur 112. Gropen A816. Foto: Lotten Haglund.

Tabell 27. Miljöanalys från A1929.

Anläggning	Miljöprov	Resultat
A1929	PM3413	Lite kol, lite förkolnade örtdelar, lite pinnar/kvistar/ris, lite rotträdar och basstamsdelar från obestämda örter

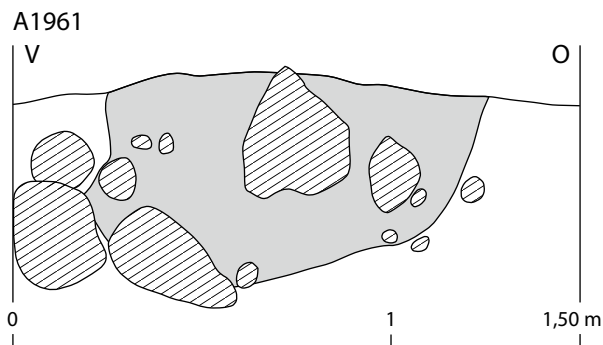

Figur 113. Profil av gropen A1929.
Skala 1:20.

Anläggningen innehöll gråbrun sand med mycket sten, 0,05–0,25 meter stora.

Tabell 28. Miljöanalys från A1961.

Anläggning	Miljöprov	Resultat
A1961	PM3563	Mycket träkol, medelmåttigt med amorfa förkolnade klumpar, lite fossil kalk, 1 havre (ospecificerat), 1 råglösta, 1 obestämt sädeskorn, 3 skalkorn, 2 korn (ospecificerat), 2 naketkorn och 1 våtarv

Figur 114. Profil av gropen A1961.
Skala 1:20.

Gråbrun, sandig och humös silt med sten, i allmänhet 0,05–0,25 meter samt ett par på 0,45–0,6 meter.

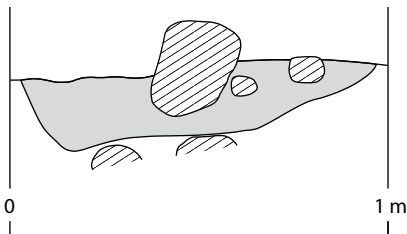

Figur 115. Gropen A1961.
Foto: Cecilia Falkendahl/
Lotten Haglund.

Tabell 29. Miljöanalys från A2530.

Anläggning	Miljöprov	Resultat
A2530	PM3414	Medelmåttigt med kol

A2530

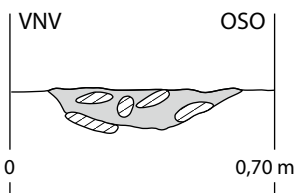

Figur 116. Profil av gropen A2530.

Skala 1:20.

Humös, svartgrå, sandig silt,
Mycket sten, 0,1–0,3 meter.

A2573

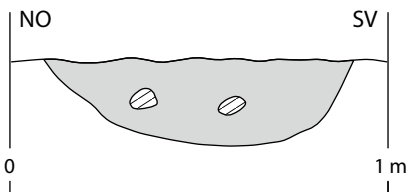

Figur 117. Profil av gropen A2573. Skala 1:20.

Humös, stenig, grusig sand.

Humös, stenig, grusig sand.

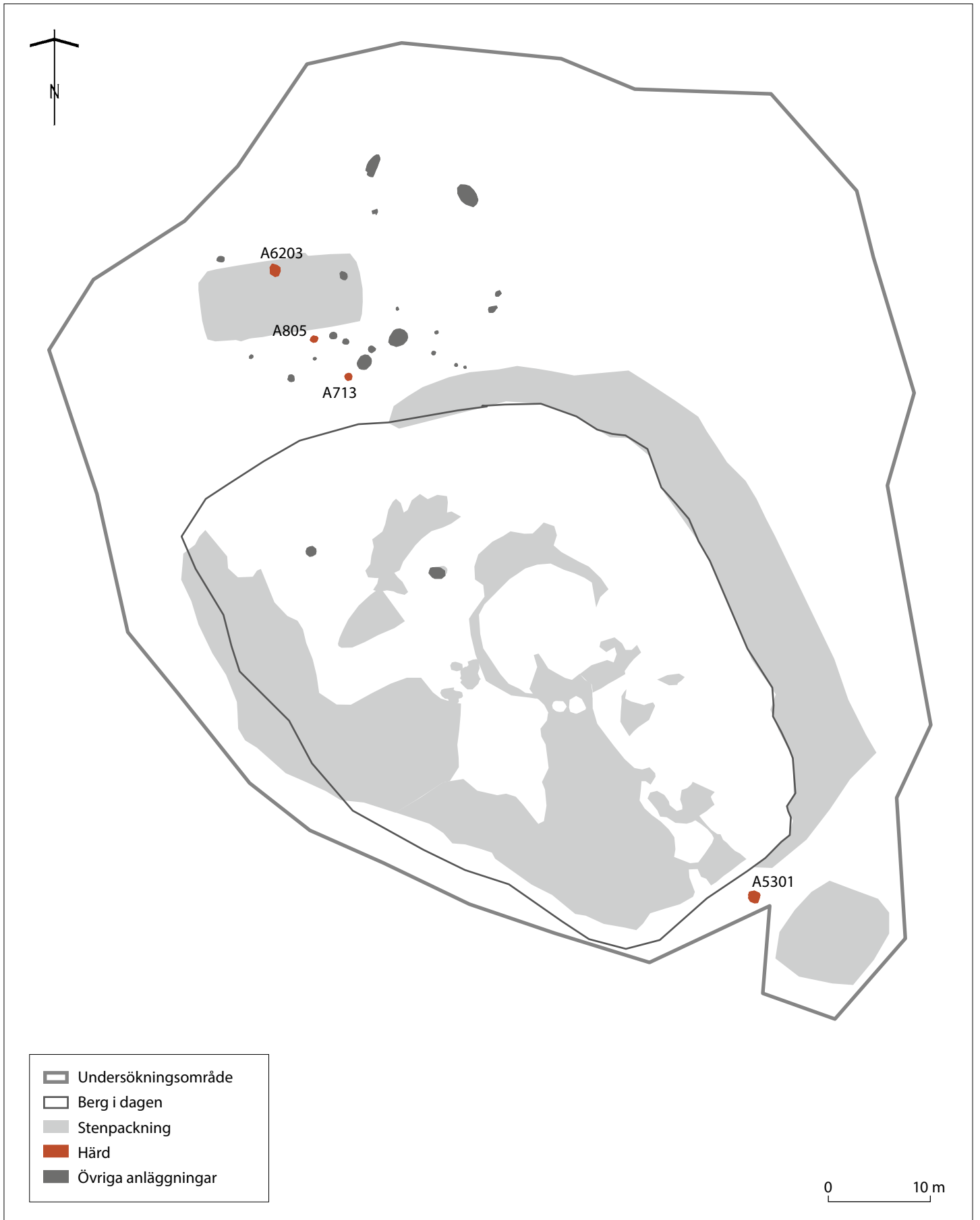
A3186

Figur 118. Profil av gropen A3186. Skala 1:20.

Skala 1:20.

Mörkt brun, siltig sand med
ett fåtal fragment av kol och
ett fåtal mindre stenar.

Figur 119. Plan över härdar. Skala 1:500.

Härdar

Tre härdar låg på ytan utanför berget (A713, 805 och 6203) och en låg på berget (A5301).

A713

Djup: 0,11 meter.

Storlek: 1×0,75 meter.

Fyllning: svartbrun silt. Rikligt med sten/småsten.

Fynd: keramik.

Miljöanalys: Innehållet skiljer sig inte särskilt ifrån andra miljöanalysresultat i undersökningsområdet.

A805. Tveksam härdrest

Djup: 0,12 meter.

Storlek: 0,8×0,7 meter.

Fyllning: lucker sandig och humös jord med enstaka kolbitar och sten, mindre än 0,1 meter.

A5301

Djup: 0,2 meter.

Storlek: 1,2×0,8 meter.

Fyllning: sotig och kolbestänkt sand med skörbrända stenar och kolbitar.

A6203

Djup: 0,2 meter.

Storlek: 0,6 meter i diameter.

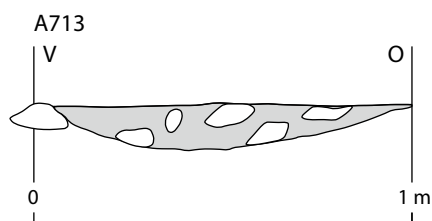
Fyllning: humös urlakad sand med skörbränd sten och enstaka mindre kolbitar.

Tabell 30. Miljöanalys från A713.

Anläggning	Miljöprov	Resultat
A713	PM3228	Medelmåttigt med träkol, 1 obestämt sädeskorn, 1 skalkorn, 1 naketkorn

Tabell 31. ¹⁴C-datering från A713.

Anl.	Provnr	Material	Vedart	Lab.nr	Resultat BP	Kalibr. 2 sigma
A713	PK3284	Kol	Björk	Ua-30410	2627±35	900–760 BC

Figur 120. Profil av härden A713. Skala 1:20.

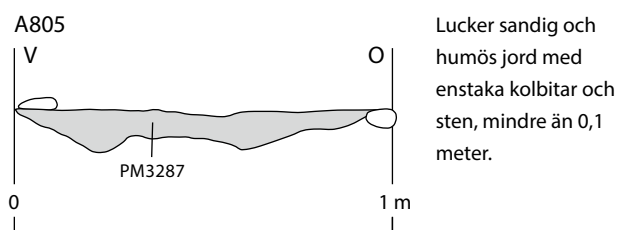
Svartbrun silt. Rikligt med sten/småsten.

Figur 121. Härden A713. Foto: Anders Kjellin.

Tabell 32. Miljöanalys från A805.

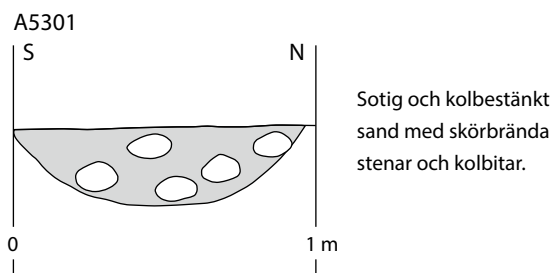
Anläggning	Miljöprov	Resultat
A805	PM3287	Mycket träkol

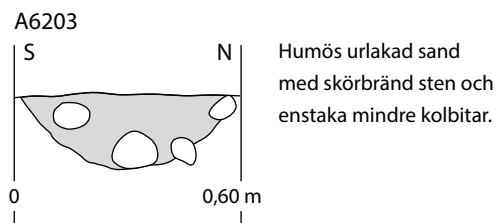
Figur 122. Profil av härdresten A805. Skala 1:20.

Figur 123. Härden A805. Foto: Lotten Haglund.

Figur 124. Profil av A5301. Skala 1:20.

Figur 125. Profil av A6203. Skala 1:20.

Figur 126. Plan över kokgroppar. Skala 1:500.

Kokgropar

Totalt fanns två kokgropar, båda på ytan utanför berget.

A2448

Djup: 0,34 meter.

Storlek: 1,8×1,0 meter.

Fyllning: mörkt svartbrun, sandig silt med inslag av kol/sot och rikligt med skörbränd sten.

A2496

Djup: 0,34 meter.

Storlek: 1,7×2,2 meter.

Fyllning:

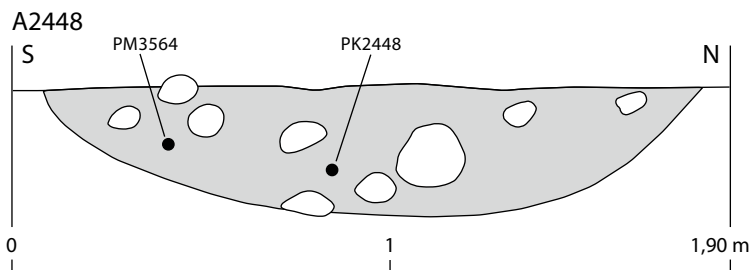
1. Lager A, gråbrun sand med skörbränd och obränd sten, 0,07–0,2 meter.
2. Lager B, svartgrå, svagt humös sand med skörbränd och obränd sten, cirka 0,1 meter, lite kol.

Tabell 33. Miljöanalys från A2448.

Anläggning	Miljöprov	Resultat
A2448	PM3564	Mycket kol

Tabell 34. ¹⁴C-datering från A2448.

Anl.	Provrnr	Material	Vedart	Lab.nr	Resultat BP	Kalibr. 2 sigma
A2448	PK3565	Kol	Hassel	Ua-30411	2764±35	1000–830 BC

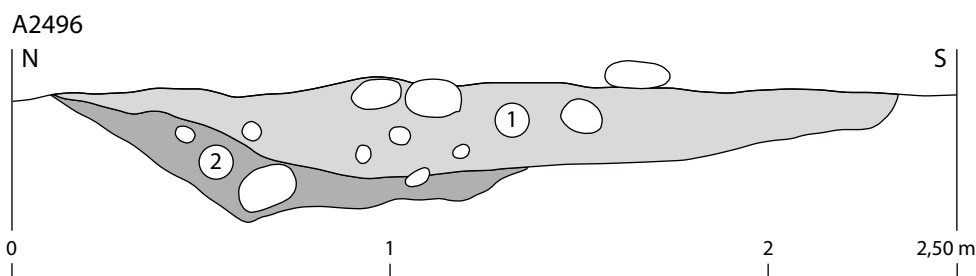
Figur 127. Profil av kokgropen A2448. Skala 1:20.

Mörkt svartbrun, sandig silt med inslag av kol/sot och rikligt med skörbränd sten.

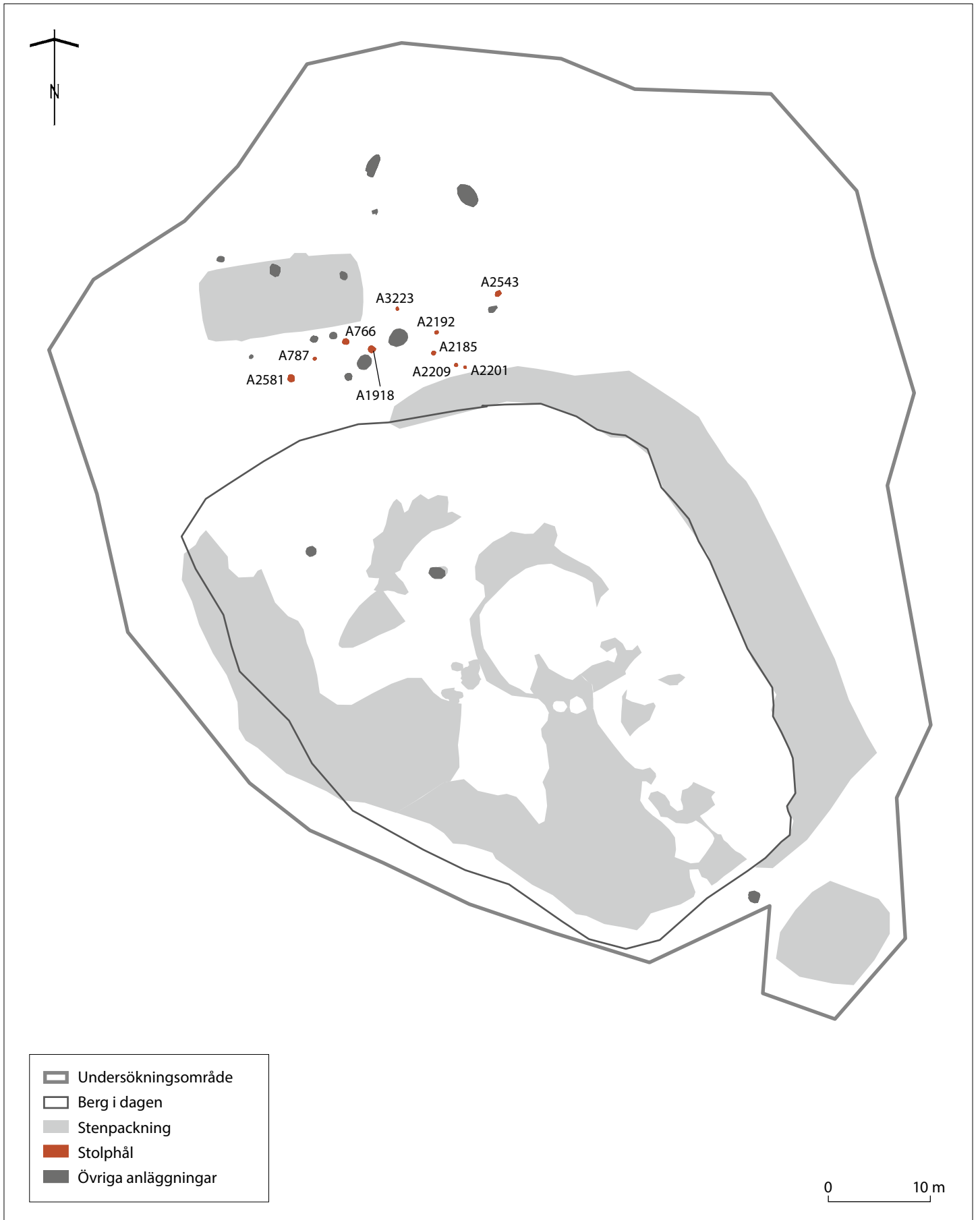
Figur 128. Kokgropen A2448.

Foto: Lotten Haglund/
Cecilia Falkendahl.

1. Lager A, gråbrun sand med skörbränd och obränd sten, 0,07–0,2 meter.
2. Lager B, svartgrå, svagt humös sand med skörbränd och obränd sten, cirka 0,1 meter, lite kol.

Figur 129. Profil av kokgropen A2496. Skala 1:20.

Figur 130. Plan över stolphål. Skala 1:500.

Stolphål

Allt som allt fanns tio stolphål, alla låg på ytan utanför berget.

A766

Djup: 0,42 meter.

Storlek: 0,35×0,4 meter.

Delvis bevarad stenskoning.

A787. Osäkert stolphål

Djup: 0,14 meter.

Storlek: 0,3 meter i diameter.

Fyllning: mellanbrun, sandig silt med små och mellanstora stenar.

A1918

Djup: 0,25 meter.

Storlek: 0,75×0,7 meter.

Fyllning: mellanbrun, siltig sand.

Fynd: flinta.

A2185

Djup: 0,18 meter.

Storlek: 0,32×0,3 meter.

Fyllning: mörkt brun, sandig silt, rikligt med sten.

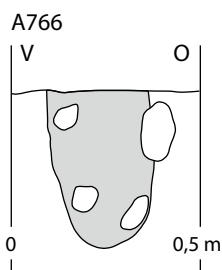
Djupet är något osäkert eftersom mätningen försvårades av vidliggande sten.

A2192

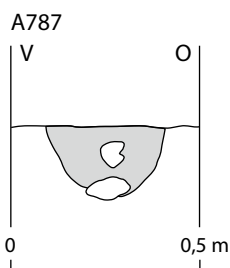
Djup: 0,32.

Storlek: 0,32×0,5 meter.

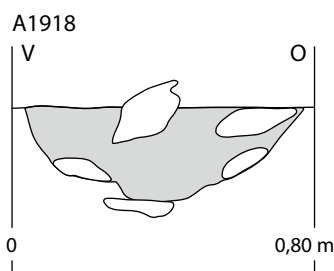
Fyllning: svartgrå, sandig silt med stora stenar. Viss skoning.

Figur 131. Profil av stolphål A766. Skala 1:20.

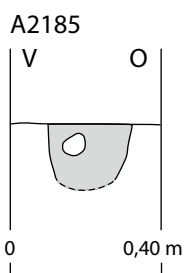
Figur 132. Profil av stolphål 787. Skala 1:20.

Figur 133. Profil av stolphål A1918. Skala 1:20.

Figur 134. Stolphålet A1918. Foto: Anders Kjellin.

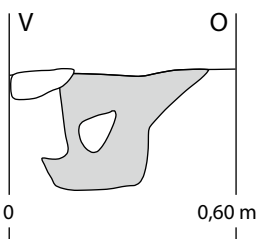

Figur 135. Profil av stolphål A2185. Skala 1:20.

Figur 136. Stolphålet A2185. Foto: Cecilia Falkendahl.

A2192

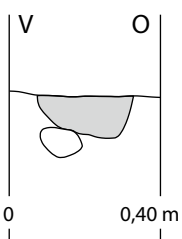

Figur 137. Profil av A2192. Skala 1:20.

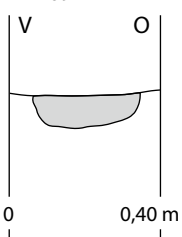
Figur 138. Stolphålet A2192. Foto: Lotten Haglund.

A2201

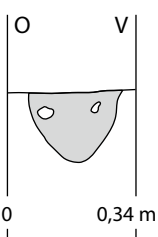
Figur 139. Profil av A2201. Skala 1:20.

A2209

Figur 140. Profil av A2209. Skala 1:20.

A2543

Figur 141. Profil av A2543. Skala 1:20.

A2201. Botten av stolphål

Djup: 0,1 meter.

Storlek: 0,28×0,3 meter.

Fyllning: Svartgrå, sandig, humös silt, hårt packat.

A2209. Botten av stolphål

Djup: 0,07 meter.

Storlek: 0,3 meter i diameter.

Fyllning: Svartgrå, sandig, humös silt.

A2543. Osäkert stolphål

Djup: 0,21 meter.

Storlek: 0,28×0,3 meter.

Fyllning: mörk brun, sandig silt, rikligt med sten.

A2581

Djup: 0,35 meter.

Storlek: 0,4 meter i diameter.

Fyllning: grått, sandigt grus, rikligt med sten.

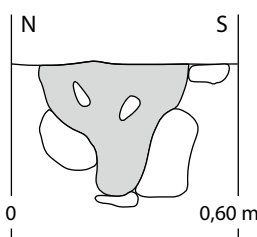
A3223

Djup: 0,2 meter.

Storlek: 0,6 meter i diameter.

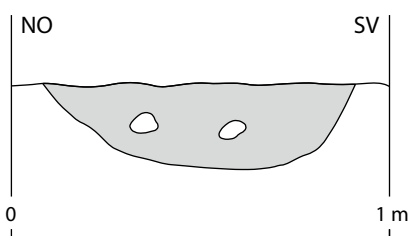
Fyllning: Urlakad sand med skörbrända stenar och enstaka mindre kolbitar.

A2581

Figur 142. Profil av A2581. Skala 1:20.

A3186

Figur 143. Profil av A3223. Skala 1:20.

Kommentar kring ytan utanför berget och dess anläggningar

Ur miljöanalysrapporten saxas följande kommentarer:

”Härddar A713 & 805 och kokgrop A2448.

Härddar är generellt nyckfulla vad gäller bevarandepotential av makroskopiskt växtmaterial. En förekomst bekräftar, att härden använts för matlagning, men en frånvaro av fynd utesluter inte ett matlagningssyfte, eftersom bevarat material lätt förstörs sekundärt om härden eldas hårdare med högre temperatur eller om matlagning skett på sådant sätt att vegetabiliska rester inte spillts och förkolnats. Detta gäller för härd A805 och kokgrop A2448 som endast innehöll träkol.

Härd A713 innehöll tre förkolnade kornkärnor, och måttligt med träkol. Två av kornen bestämdes till skalkorn, ett sädeslag som behöver rostat för att skalet ska lossna. Härden innehåll gör det rimligt att tolka den som en rostningshärd, men det är möjligt att den också använts för andra typer av matberedning.

Gropar A816, 1929, 1961 och 2530.

I samtliga dessa gropar gjordes fynd, som tolkas som förkolnade spår efter matlagning. I tre av dem påträffades förkolnat spannmål, varav i två (A1929 och 2530) var enstaka kärnor så hårt brända, att de inte gick att identifiera, men i den tredje (A1961) var bevarandet bättre och nio spannmålskärnor samt ett par ogräs (råglosta och våtarv) påträffades. Spannmålet utgörs främst av korn, både skalkorn och nakedkorn, samt en kärna av havre. Utan agndelar går det inte säkert att skilja mellan den odlade formen av havre och åkerogräset flyghavre. Det finns möjlighet att även ogräset råglosta behandlats som spannmål. I ett par av groparna (A816 och 1961) påträffades även förkolnade amorfa klumpar, som kan vara spår av bränd mat, kanske någon form av gröt eller gryta. I A816 fanns även fragment, som tolkades som rester av en förkolnad matskorpa, som suttit på insidan av ett kärl.

Analysen visar att samtliga provtagna anläggningar av denna typ är förknippade med matlagning, kanske rör det sig om en form av grophärddar (i synnerhet A1961 och 2530 som innehöll stora träkolsmängder) eller gropar med en funktion i anslutning till andra matlagningsanläggningar.” (Ur miljöanalysen, Jens Heimdahl, bilaga 5.)

Det verkar som om området nedanför och nordväst om berget användes för matlagning, förberedande matlagning och möjligen också för måltider. Både anläggningstyperna och miljöanalysen tyder på det. Ätandet i sig bör dock ses rituellt, eftersom det försiggick invid gravar och möjligen i samband med begravingar eller strax därefter. Elden i sig var också viktig, både som symbol och för att skapa värme.

Generellt användes inte kokgropar bara till att laga mat i. Det fanns flera andra användningsområden, bland annat olika kultiska aktiviteter (Lönn 2007, 2010, Streiffert 2012). Pia Claesson har exempelvis föreslagit, att gravar kan ha inhöljts med rök från kokgropar (Claesson 2004).

Stolparna hade eventuellt också en funktion i kultiska aktiviteter. Anders Andrén diskuterar exempelvis olika representationer av och föreställningar kring världsträdet. Det beskrivs oftast i yngre järnålderssammanhang, men har ett betydligt äldre ursprung. En stolpe kan mycket väl representera världsträdet eller en världspelare i kultiska sammanhang (Andrén 2004). Även Gisela Ängeby (2013) diskuterar världsträdet eller världspelare (*axis mundi*). Hon vill med det se orsaken till att en stolpe placerats i en grav på gravfältet Skee 1090. Graven var betydligt yngre än anläggningarna på ytan vid berget på Tuve 46, men, som sagts ovan, tycks traditionen om världsträd och världspelare ha gamla anor.

Sammanfattningsvis bör området och anläggningarna ses som en yta, som hörde ihop med gravfältet och där olika kultiska aktiviteter ägde rum i samband med gravläggande och kanske andra aktiviteter. ¹⁴C-prover talar för att de små anläggningarna hör till yngre bronsålder och de har därmed samma datering som gravar, skärvstenhögar och kulthus.

Fynd

Flintan från Tuve 46

Jan Apel

Inledning

Vid undersökningen av Tuve 46 tillvaratogs 61 kilogram flinta fördelat på cirka 18 000 flintor. I detta kapitel presenteras och tolkas detta material. Tuve 46 var på många sätt en komplicerad lokal och detta gällde inte minst flintmaterialet. Vid undersökningen tillvaratogs flinta över hela fornlämningen. Dessutom påträffades ett trettiotal flintkoncentrationer på ytan. Eftersom lokalen användes under en lång period som åtminstone sträcker sig från den första delen av senneolitikum (cirka 2350–1950 f.Kr.) fram till och med äldre järnålder kommer analysen att ta avstamp i en diskussion kring flintmaterialets tidsställning, som framförallt baseras på vedertagen typologi men även på ¹⁴C-dateringar. Efter detta kommer några av föremålsformer och kontexter att diskuteras mer i detalj.

Formella artefakter

Tjocknackiga yxor

Ett förarbete till en tjocknackig, fyrsidig flintyx tillvaratogs i en av flintdepositionerna på Tuve 46 (F2258, figur 144). Flera av de flintdepositioner som tillvaratogs innehöll flintavslag som var typiska för fyrsidig yxproduktion. Avslag med slipfacetter antyder, att fler yxor fanns på platsen, men att de avsiktligt förstördes eller användes som råmaterial för mindre föremål i flinta. Under nästan hela neolitikum tillverkades stora mängder fyrsidiga yxor i södra Skandinavien: tunnackiga yxor under tidigneolitikum och tjocknackiga yxor under mellanneolitikum och senneolitikum I (2350–1950 f.Kr.). Produktionen av fyrsidiga flintyxor upphörde i samband med att de första kantlyxorna i brons började gjutas i södra Skandinavien och detta skedde vid övergången mellan SN I och SN II, alltså runt 1900 f.Kr. (Vandkilde 1996). Vid denna tidpunkt ersatte alltså kantlyxan den fyrsidiga flintyxan som arbetsyxa i södra Skandinavien. Vi kan således vara relativt säkra på, att det fyrsidiga yxämnet, som tillvaratogs på Tuve 46, tillverkades före 1950 f.Kr. Yxproduktion av den här typen var

ovanlig utanför områden med tillgång till mycket bra flinta. Det finns anledning att överväga om yxorna och yxavfallet från Tuve 46, med tanke på att tillverkningen med all sannolikhet skedde på platsen, möjligen producerades av en ambulerande flintsmed, som hade sin bakgrund i ett flintrikt område i södra Skandinavien. Det är nämligen osannolikt, att det gick att upprätthålla en teknologi, som krävde en sådan hög grad av hantverksskicklighet i områden där lämpligt råmaterial var svårt att få tag i.

Konsten att tillverka fyrsidiga yxor var bortglömd i nästan 4000 år när den danske flintsmeden Anders Kragh på 1960-talet återupptäckte denna teknik (Kragh 1964). Från ett teoretiskt perspektiv framstod det som omöjligt, att genom direkta slag tillverka redskap som hade 90-gradiga vinklar mellan plattformen och avspaltningssytan och fyrsidiga yxor har just sådana vinklar. Kragh demonstrerade dock, att detta var möjligt. Genom att använda sig av ett mellanstycke, en puns, vid tillverkningen lyckades han på det sättet replikera de förhistoriska flintsmedernas fyrsidiga yxor.

Flintdolkar

Tre fragmenterade flintdolkar tillvaratogs på Tuve 46. En spets av en fint huggen flintdolk hade en form, som antydde att bladet skulle kunna ha haft sin största bredd nära spetsen eller åtminstone i bladet mitt. Detta tyder på, att det skulle kunna röra sig om en typ I eller II dolk och i så fall bör den dateras till SNA I (2350–1900 f.Kr.). En sådan datering harmonierar fint med den relativa dateringen av de fyrsidiga flintyxorna, som sannolikt inte tillverkades senare än 1950 f.Kr. De två andra dolkfragmenten utgjordes av starkt fragmenterade delar av dolkgrepp.

Flathuggna pilspetsar

Två flathuggna pilspetsar med urnupen bas tillvaratogs på Tuve 46 (figur 145). Flathuggna pilspetsar introducerades till södra Skandinavien under övergången mellan mellanneolitikum och senneolitikum. I västra Danmark och södra Norge kopplas de tidigaste spetsarna samman med klockbägarkultur.

Figur 144. Ämne till en fyrsidig tjocknackig flintyxan (F2258) tillsammans med ett litet urval av avslag ur den flintdeposition (F2257) som yxan hittades invid. Sannolikt härstammar avslagen från produktionen av yxan. Skala 1:2. Foto: Jan Apel.

I Limfjordsområdet finns flera så kallade krigargravar med fint flathuggna spetsar som gravgåvor (Sarauw 2007). Dessa spetsar användes med största sannolikhet tillsammans med pilbåge och det är inte ovanligt, att handledsskydd av till exempel skiffer hittas i klockbägargravar, något som ytterligare understryker att det rör sig om bågskyttegravar. I motsats till situationen under mesolitikum, då de första pilbågarna finns belagda, tycks inte senneolitiska pilbågar ha använts till jakt. Snarare rör det sig om vapen (Apel & Darmark 2007). De har tillverkats med hjälp av en enkel tryckteknik. Båda dessa spetsar tillverkades med tunna avslag som råämnen. Det visas bland annat av att båda spetsarna uppvisar delar av de ursprungliga avslagens avspaltningsyta. De tryckavslag, som formade spetsarna, nådde alltså inte in till spetsarnas centrala yta och det berodde sannolikt på att det ursprungliga ämnet var för platt och saknade den konvexitet, som krävdes för att avslagen ska täcka hela spetsens yta. Detta är typiskt för de flathuggna pilspetsar, som tillverkades utanför de flintrika områdena i södra Skandinavien. I södra Skandinavien användes två olika metoder för att tillverka flathuggna pilspetsar (Apel & Darmark 2007). I flintrika områden utgick man från tjockare ämnen och använde sig till att börja med av direkt slagteknik med mjukt slagverktyg för att

ge pilspetsämnet den konvexitet och tjocklek som krävdes för att sedan täcka hela spetsen med regelbundna, negativa avslagsärr med hjälp av tryckteknik. Det tillvägagångssättet ledde till mer omsorgsfullt arbetade spetsar med regelbundna parallella negativa avslagsärr, men krävde å andra sidan en stor hantverksskicklighet som var svår att upprätthålla i områden som saknade råmaterial av god kvalitet. Det ledde till att denna typ av spetsar framförallt tillverkades nära råmaterialkällorna, alltså i de flintrika områdena på norra Jylland, södra Själland, Falster, Lolland, Fyn och sydvästra Skåne.

Figur 145. Två flathuggna pilspetsar i flinta från Tuve 46 (F9 och 2252). Notera att de avslagsärr som format spetsarna inte når in till mitten, här framträder istället det ursprungliga avslagets yta. Skala 1:1. Foto: Jan Apel.

Slutsats

De enkla, flathuggna pilspetsarna, som hittade på Tuve 46, tillverkades sannolikt inte av samma personer som framställde de firsidiga flintyxorna på platsen. Spetsarna var producerade enligt en metod, som var utbredd över hela Mellansverige under denna period. Metoden resulterade vanligen enbart i ett litet antal små, tunna, nagelformade flintavslag, som avskilts med tryckteknik. Det var alltså en teknik, som behärskades av många människor även utanför områden med bra tillgång på råmaterial och metodens relativa enkelhet har även bekräftats experimentellt (Darmark & Apel 2008). Sådana små avslag fanns i materialet från Tuve 46, men för att ytterligare komplicera det hela fanns också större tunna, bifaciala avslag på platsen. Dessa kunde inte kopplas till några av de färdiga flathuggna föremål, som hittats vid undersökningen. Visserligen tillvaratogs flera dolkfragment, men statusen på dessa föremål antyder, att de inte tillverkades lokalt utan cirkulerade i de senneolitiska samhällena under en längre tid innan de deponerades på platsen. Ett undantag utgjordes möjligen av den ovan nämnda, fint huggna dolkspetsen (F182). Den såg inte ut att ha använts eller uppskäpts och skulle kunna vara del av en dolk, som tillverkades på platsen men som gått sönder (figur 146).

Skivformade avslag

Enligt den preliminära fyndrapporten bestod den vanligaste fyndkategorin i flinta av avslag med retusch och enkla avslagsskrapor. Om vi tänker oss,

Figur 146. Spets från en flintdolk från Tuve 46. Dolkbladet ger intryck av att ha haft sin största bredd nära spetsen vilket tyder på att dolken tillhör någon av de tidiga typer I–III och alltså sannolikt ska dateras till SN I (2350–1950 f.Kr.). Skala 1:1. Foto: Jan Apel.

att huvuddelen av flintan från Tuve 46 dateras till SN I och tidig bronsålder, var detta en förväntad fyndkategori. Retuscherade avslag, ofta benämnda avslagsskrapor, är ett vanligt fynd i hållkistor, flintdepåer och offerfynd från denna tid i södra Skandinavien.

Figur 147. (a–c) Retuscherade avslag som sannolikt är förarbeten till bifaciala pilspetsar. Skala 1:1. Foto: Jan Apel.

Det har föreslagits att en stor del av dessa fynd bör klassificeras som förarbeten till flathuggna pilspetsar (Apel 2001). Tolkningen baserar sig bland annat på kontextuell information. Denna typ av ”skrapor” hittas nämligen ofta tillsammans med just flathuggna pilspetsar, inte minst som gravgåvor/personlig utrustning i senneolitiska hällkistor eller i depåer/offerfynd. Ett tydligt exempel på detta är till exempel depån från Råbelöv i Fjälkestad socken i Skåne, i dag utställd på Lunds Universitets Historiska Museum. Den bestod av 16 flintartefakter varav åtta utgjordes av förarbeten till hjärtformiga flathuggna spetsar och åtta utgjordes av skivformade avslag med eller utan retusch (Malmer 1955, s. 6f). Flera av de så kallade skivformade skrapor, som hittade på Tuve 46, var sannolikt förarbeten till flathuggna pilspetsar (147 a–c).

Flintdepositionerna

Ett trettiotal flintdepositioner tillvaratogs på Tuve 46 (tabell 3). Det rörde sig framförallt om depåer av avslag från tillverkning av olika typer av redskap, framförallt fyrsidiga yxor och mindre flathuggna redskap. De flesta depositionerna innehöll avslag från flera olika produktionssekvenser, ofta både från tillverkningen av yxor och flathuggna föremål och detta antyder att tillverkningen av dessa redskap ska betraktas som kronologiskt samtida. En sannolik datering av kontexterna skulle i så fall ligga i tidig, senneolitisk tid, det vill säga någon gång mellan

2350–1950 f.Kr. Ur en teknologisk synvinkel avspeglar avslagen en hög grad av teknologiskt kunnande. I en av depositionerna, F2257, hittades även ett förarbete till en tjockknackad, fyrsidig flintyxa (F2258).

Vissa av depositionerna tycktes innehålla avslag från produktionen av endast en typ av föremål (tabell 35). Fem av depositionerna bestod till exempel till övervägande del av avslag, som kunde kopplas till yxtillverkning. Det rörde sig om avslag som hade en djup, bred och ofta facetterad plattform och vars vinkel mellan plattformensresten och avspaltningssytan låg nära 90 grader (figur 147 a–c). Det är dock viktigt att notera, att det vid fyrsidig yxproduktion även producerades ett mindre antal bifaciala avslag, det vill säga avslag som hade små plattformrester och en mindre vinkel mellan plattformensresten och avspaltningssytan. Sådana avslag producerades framförallt vid forandet av yxans egg. I de fall jag nämner flintdepositioner, som innehöll produktionsrester från både yxor och flathuggna redskap, rörde det sig om depositioner där man tydligt kunde se detta och inte de ovan nämnda mindre inslagen av bifaciala avslag på yxproduktionsplatser.

Ett exempel på en flintkoncentration som sannolikt innehöll avslag från en eller flera fyrsidiga flintyxor var A5000807 (F1616). Denna flintkoncentration tillvaratogs på en yta om 1,9×1,5 meter i stenpackningen norr om berget (se figur 183) och bestod av 2800 flintor med en sammanlagd vikt av

Figur 148. Typiska avslag från produktionen av fyrsidiga yxor från Tuve 46. Skala 1:1. Foto: Jan Apel.

Tabell 35. Flintdepositionerna på Tuve 46.

Anläggning	Fnr	Antal	Vikt (g)	Vikt/antal (g)	Tolkning
A5002863	F329	129	48	0,37	–
A5002864	F332	78	119	1,52	–
A5002865	F1155	258	264	1,02	–
A5000806	F1487	92	226	2,46	Bi spets med förarbete
A5002866	F1615	2349	2364	1	Bi, Y
A5000807	F1616(+F1617)	2838	6058	2,13	Y
A5002867	F1663	26	–	–	Olika typer av avslag
A2874	F1675–6	288	540	1,88	Y
A5002868	F2112	21	–	–	–
A5002869	F2145	1915	1198	0,62	Y Bi
A5894	F2257	1140	4627	4,09	Y
A5002870	F2272	160	375	2,34	Bi
A5899	F2290	214	1472	6,88	Bi Y
A5002871	F2315	120	951	7,92	Bi Y
A5002872	F2445	376	929	2,47	Bränd flinta
A5002881	F2567	376	426	1,13	Bi skära?
A5002882	F2575	60	121	2,02	Bi skära?
A5002875/6	F2594, F2595	1090	3677	3,37	Y
A5002878	F2726	37	142	5,26	–
A6438	F2620	2995	439	0,15	–
A5002877	F2621	172	1855	10,78	Y
	F1613–1614	418	645	1,54	Bi spets
A6042	F1611	2995	439	0,15	Bi
A6054	F1612	67	114	1,7	Bi spets

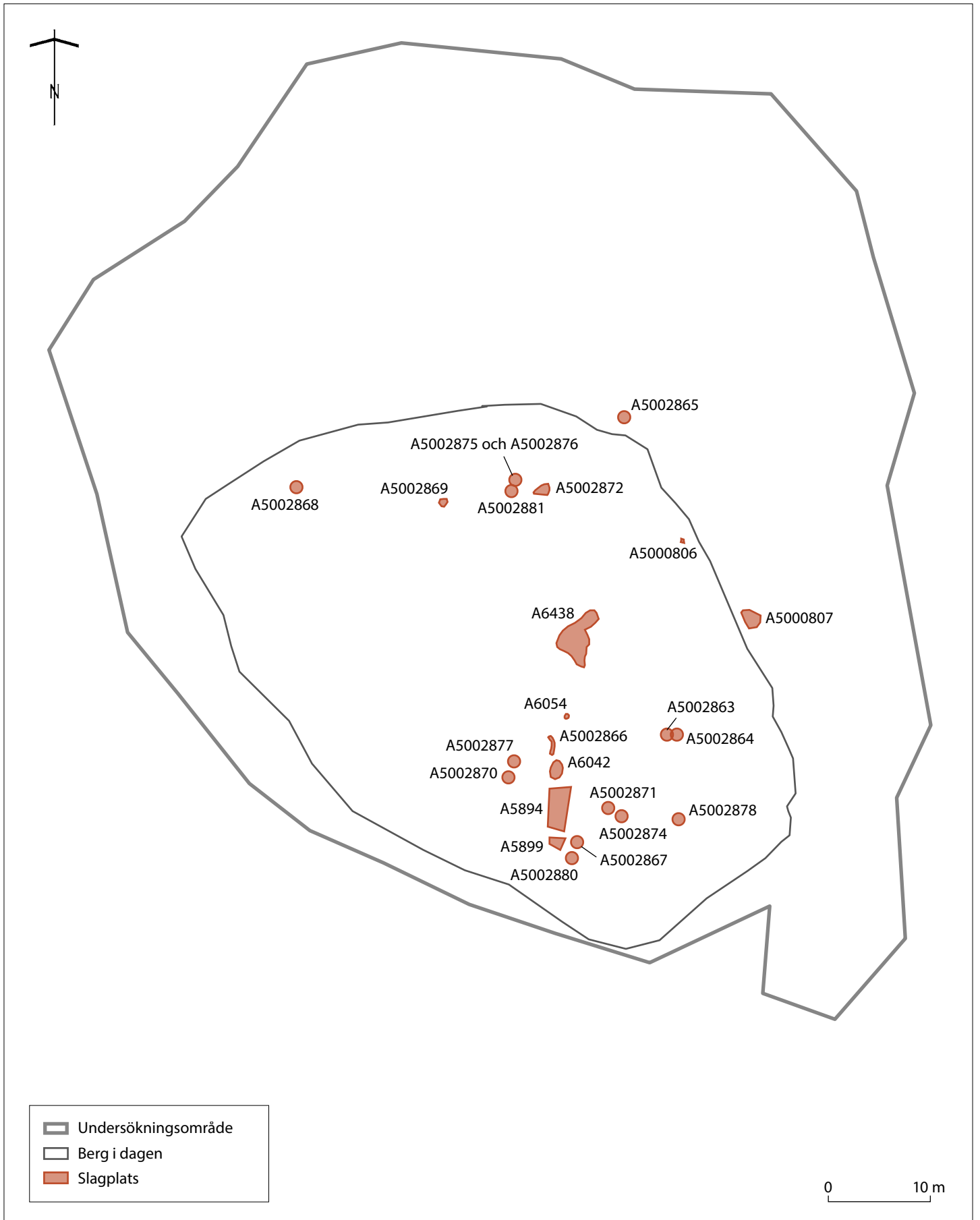
6058 gram. Det rörde sig om framförallt avslag. Flera avslag uppvisade kalkcortex på den dorsala sidan och detta antyder att koncentrationen innehöll flintavfall från en tidig del av en reduktionsprocess. En större mängd avslag uppvisade en plattformsvinkel på nära 90 grader och hade breda, facetterade plattformrester (Högberg 1998). Ett mindre antal tunna avslag med små plattformrester fanns också representerade i materialet. Sannolikt var A5000807 (F1616, 1617) en tillverkningsplats för tjockackiga, fyrsidiga flintyxor och en ¹⁴C-datering från kontexten gav en datering till cirka 2100 f kr. En sådan datering ligger i linje med vad vi i dag vet om de tjockackiga, fyrsidiga flintyxornas datering.

Denna koncentration skulle kunna representera en primär slagplats, även om detta inte går att säkert bekräfta. Inom ramen för detta arbete har det inte funnits tid till att noggrannare jämföra den koncentrationen med experimentellt material och med

arkeologiska undersökningar av produktionsplatser för fyrsidiga yxor (Hansen & Madsen 1983), men en sådan studie skulle sannolikt vara mycket givande.

En annan koncentration, som sannolikt innehöll avslag från tillverkningen av en eller flera fyrsidiga yxor är A5894 (F2257). Denna koncentration bestod av 1140 flintor med en sammanlagd vikt av 4627 gram och i anslutning till koncentrationen hittades ett fyrsidigt yxämne (figur 144).

Andra depositioner hade alltså avslag från tillverkning av olika typer av redskap, både från fyrsidiga yxor och från olika typer av flathuggna redskap som till exempel spetsar, skärar och eventuellt dolkar. Det saknades dock riktigt stora bifaciala förtunningsavslag i materialet och det indikerar, att det inte var någon produktion av riktigt stora flathuggna redskap, som exempelvis stora dolkar. Det rörde sig sannolikt om produktion av mindre flathuggna föremål.

Figur 149. Plan över flintdepositionerna på Tuve 46. Skala 1:500.

Figur 150. (a–b) Exempel på ytfunna flintor från Tuve 46 som mer eller mindre krossats med direkt hård teknik. Skala 1:1. Foto: Jan Apel.

Eldpåverkad flinta

En liten andel av flintorna från Tuve 46 uppvisade spår av eldpåverkan. Det kan röra sig om kraftig påverkan, förmodligen av direkt eld, som resulterade i oregelbundna brottytor, en kritvit, blåaktig patina och en krackelerad yta. Flera stycken uppvisade även så kallade grytlock, alltså små runda flintspån, som poppade ur flintan vid uppvärmningen. Det fanns även tecken på mindre kraftig, indirekt påverkan i form av en ljus patina, som helt eller delvis täckte flintornas yta.

Det finns många exempel på hur flinta utsattes för eldpåverkan under förhistorisk tid. Många råmaterial hade till exempel värmebehandlats med hjälp av eld för att lättare kunna bearbetas, framförallt med tryckteknik. Det gällde framförallt tuffa råmaterial, som var svåra att bearbeta. Värmebehandling kunde förbättra råmaterialets kvalitet avsevärt eftersom det tenderade att göra materialets yta sprödare och lättare att avskilja avslag ifrån. Avsiktlig värmebehandling finns belagd på flera fyndplatser i södra Afrika under perioden 90 000–70 000 före nutid, i västra Asien från cirka 30 000 år framåt och i Västra Europa för cirka 20 000 år sedan i Västra Europa. I Nordamerika finns värmebehandling belagd från den tidigaste pionjärfasen för cirka 13 000 år sedan fram till historisk tid. I Skandinavien har värmebehandling ännu inte belagts. Det kan bero på att de sydsandinaviska råmaterialen är av mycket god kvalitet och att värmebehandling inte krävdes för att förbättra materialen.

En annan typ av tuffare värmebehandling hörde samman med rituella beteenden. Det handlade om

en form av rituell förstöring av hela föremål som var vanlig i Skandinavien under neolitikum. Det var exempelvis inte otroligt, att de två flintdolksfragment som hittades vid undersökningen av Tuve 46 (F182 och 821) kan vara resultatet av en avsiktlig destruktion genom eld. Detsamma gällde fragmentet av en lövkniv med tydliga spår av kiselglans på eggen (F1044). En av flintkoncentrationerna bestod även enbart av bränd, krackelerad flinta (F2445). I detta fall rörde det sig med största sannolikhet om en deposition av brända flintor som avsiktligt deponerades.

Möjligen undantaget dessa kontexter får vi dock utgå från, att de flesta eldpåverkade flintor som tillvaratogs på Tuve 46 var resultatet av en sekundär bränning, som skett lång efter det att flintorna deponerades på platsen. Det är rimligt att tänka sig, att allt det eldande som skedde på platsen under yngre bronsålder och äldre järnålder påverkade de flintor som låg nära markytan.

Övrig flinta

En hel del flinta låg spridd över stenpackningarna och kunde inte kopplas till någon speciell kontext. Efter en översiktlig genomgång av dessa flintor tycks materialet bestå av i huvudsak två komponenter: dels olika typer av avslag, som verkar ha sitt ursprung i de olika depositioner som redovisats ovan, dels ett antal avslag och kärnrester som ur ett teknologiskt perspektiv skiljer sig från platsens övriga flintmaterial. Det rör sig om avslags- och kärnfragment med frakturer som indikerar en hård direkt teknik

och en låg nivå av hantverksskicklighet (figur 149 a–b). Dessa flintor härrörde troligen inte från samma reduktionsprocesser som den specialiserade flintan i flintkoncentrationerna. Sannolikt bearbetades denna flinta under den senare delen av Tuve 46 användningstid och flintorna bör i så fall dateras till sen bronsålder/tidig järnålder.

Tolkning

Vilka kan då ha slagit flintan på Tuve 46? Det råder ingen tvekan om att det rör sig om en mycket komplicerad fornlämning, både avseende de kronologiska sammanhangen och de rika rester av flinthantverk som deponerats på platsen. Majoriteten av de deponerade flintkoncentrationer, som tillvaratogs på platsen uppvisade en stor hantverksskicklighet. Både fyrsidiga yxor och olika typer av flathuggna redskap (spetsar, skärar, kanske dolkar?) tillverkades på plats eller i platsens omedelbara närhet. Då det krävs stor tillgång på råmaterial av god kvalitet för att inom ett samhälle upprätthålla så pass komplicerade teknologier, kan vi anta att de hantverkare, som tillverkade dessa föremål, hade sitt ursprung i södra Skandinavien. Idéer om ambulerande flintsmeder diskuterades exempelvis av Eriksen (2007) angående tidig bronsålder i Danmark och Pelegrin (2006) diskuterade möjligheten i samband med sin genomgång av den neolitiska produktionen av storspån i olika delar av Europa.

En tvärkulturell sammanställning av hantverk i etnografiskt och historiskt kända traditionella jägarsamlar och jordbrukssamhällen visar, att stenhantverk i allmänhet var en utpräglat manlig syssla (Murdock & Provost 1973). I studien bedömdes olika hantverks könsbundenhet utifrån en skala från 0 till 100 där 0 innebär att sysslan alltid utfördes av kvinnor och 100 att sysslan alltid utfördes av män. På denna skala erhöll stenhantverk värdet 95,9 (Murdock & Provost 1972, s. 207, Table 1).

Vi kan alltså tänka oss, att en eller flera hantverkare från södra Skandinavien besökte Tuve 46 vid något eller några tillfällen under loppet av senneolitikum I (2350–1950 f.Kr.). Vid dessa besök tillverkades fyrsidiga yxor och olika typer av flathuggna redskap, sannolikt pilspetsar, skärar och möjligen även enklare dolkar. Flintavfallet, och i vissa fall även förarbeten, deponerades sedan på platsen. I något fall kan även vissa flintkoncentrationer tolkas som primära slagplatser. Det är dock svårt att belägga, eftersom avslagen i dessa koncentrationer dokumenterades

som kontexter och inte i exempelvis kvartsmeterrutor eller som enskilt inmätta fynd.

De val av råmaterial som gjordes av flintsmederna på Tuve 46 är i sammanhanget intressant. På jylländska boplatser från denna tid var det vanligt, att yxor tillverkades i danienflinta (Högberg & Olausson 2007), som är en mattare och robustare typ av flinta som härrörde från kalkavlagringar i södra Skandinavien. Skärande redskap däremot, såsom flintspetsar, skärar och dolkar tillverkades företrädesvis i finare senonflinta som i södra Skandinavien hittades i kritavlagringar (Apel 2001). Vi ser samma typ av råmaterialval på Tuve 46, och möjligen antyder detta, att flintsmederna tog med sig råmaterial från sina hemtrakter i de flintrika områdena kring Limfjorden på norra Jylland.

Som vi sett föregick det dock också enklare typ av flintproduktion på Tuve 46, som sannolikt inte ska kopplas till eventuella ambulerande flintsmeder från Jylland. Det rör sig dels om den lokala produktionen av enkla, flathuggna pilspetsar som hittades på platsen och som sannolikt tillverkades under senneolitikum och äldre bronsålder, dels om en enkel, slarvig reduktion av flintor som sannolikt pågick under sen bronsålder och tidig järnålder. Tillverkning av enkla flathuggna pilspetsar var vanlig i områden i södra och mellersta Skandinavien där man inte hade tillgång till stora mängder flinta. Istället för att tillverka spetsar från grunden utgick man i denna produktion från tunna, skivformade avslag som hade sitt ursprung i tillverkningen av större redskap som yxor, skärar, dolkar. Sådana skivformade avslag ingick som viktiga bytesvaror i de senneolitiska nätverken och hittas ofta nedlagda i depåer.

Kommentarer till flintan

Till ovanstående redogörelse omkring flinta på Tuve 46 ska bara läggas några kommentarer angående resultaten av miljöprover. De, som togs i flintdepåerna A2311 och 2376, gav följande:

”Proverna från dessa flintdepåer innehöll...förkolnade örtdelar och finare pinnar och kvistar, men endast en liten del träkol, i kombination med bränt spannmål. Vi skall här minnas, att förkolningsprocessen av säd och örtdelar är mycket känsligare än förkolningen av ved. Blir det för varmt förstörs säden och örterna och vi hittar inga spår av dem. För att örtdelar skall förkolnas krävs att temperaturen i branden inte blir för hög och att branden inte blir för våldsam

och långvarig. Vid matlagning eftersträvas långvarigt låg temperatur, vilket erhålls av glödande ved, men aldrig av pinnar/ris och örtdelar, som möjligen endast används som tändmaterial. Spåren kan alltså tolkas som små korta bränder av strån, halm och kvistar tillsammans med spannmålsskärnor, vilket knappast kan ha haft till funktion att tillaga det senare, utan snarare att bränna det.” (Ur miljöanalysen, bilaga 5.)

Det verkar alltså som om man haft mindre eldar och lagat mat medan man arbetade med flintan.

Keramik och bränd lera från Tuve 46

Torbjörn Brorsson

Inledning

Vid undersökningen av Tuve 46 år 2011 påträffades ett relativt stort keramikmaterial. Antalet skärvor uppgick till 1061 stycken och vikten var 9,6 kilogram. Keramiken registrerades förhållandevis detaljerat och syftet var främst att datera materialet och försöka identifiera likheter och skillnader inom området.

Utifrån form, dekor och ytbehandling daterades keramiken från senare delen av mellan- och senneolitikum fram till folkvandringsperioden. Den mest omfattande tidsperioden i keramikmaterialet var yngre bronsålder och förromersk järnålder.

Mängden bränd lera var däremot betydligt mindre, endast 65 gram, fördelat på åtta fyndposter påträffades. Förutom i lager 100 fanns bränd lera i endast fyra kontexter.

Metoder

Keramiken registrerades i Intrasis, och följande variabler studerades: vikt, antal skärvor, kärlform, kärldel, dekor, mynningsform, ytbehandling samt eventuell passning med andra skärvor. Magringstyp, största korn och skärvtjocklek uppmättes på ett urval skärvor. Syftet med att mäta kornstorleken och anteckna magringstyp var för att detta kan påvisa både kronologi och kärlfunktion. Mätning av skärvtjockleken syftade till att bestämma huruvida stora eller små kärl deponerades på platsen. När det var möjligt noterades en datering av skärvorna.

Mellan- och senneolitikum

Mer än hälften av krukskärvorna daterades till mellan- och senneolitikum. Fyndenheterna F2276 och F1913 utgjordes av 154 skärvor med en vikt av 5,7 kilogram och troligtvis tillhörde samtliga skärvor ett större senneolitiskt kärl (F609, F611). Kärlet

Figur 151. Keramik F609. Skala 1:2. Foto: Lena Troedson.

Figur 152. Keramik F611. Skala 1:1. Foto: Lena Troedson.

Figur 153. Keramik, F271, som daterats till senneolitikum och äldre bronsålder från Tuve 46. Skala 1:1. Foto: Maria Paring.

Figur 154. Keramik F645. Skala 1:1. Foto: Lena Troedson.

Figur 155. Keramik F282. Skala 1:1. Foto: Lena Troedson.

Figur 156. Keramik F682. Skala 1:1. Foto: Lena Troedson.

var framställt av ett mycket grovt gods med stora bergartskorn och var dessutom tjockväggigt men saknade dekor.

Det är viktigt att notera, att keramiken från äldsta bronsålder är lik den från senneolitikum och därför kan detta kärl även vara från äldre bronsålder.

Till samma tidsperiod hörde även keramik från skärvstenshög A411 och stenpackning A4362. I stenpackningen fanns bland annat likadan grov keramik som ovan nämnda kärl, fast denna var ornerad med taggrådmönster (F271). Båda anläggningar innehöll även betydligt yngre keramik. Träkol från en flintkoncentration (A4362) under stenpackningen daterades för övrigt till senneolitikum, vilket sammanföll väl med keramiken (Ua-30412, 2300–2040 BC, 2 sigma).

I grop A764 fanns gropornerad keramik (F282) och denna bedömdes vara mellaneneolitisk, men inget kunde egentligen utesluta en senneolitisk datering.

Från samma tid märktes även ett fynd av en skärva som ornerats med någon form av kamintryck i horisontella band (F682). Denna skärva påträffades som lösfynd. Den var mycket tjockväggig och var troligtvis senneolitisk.

Yngre bronsålder och äldre förromersk järnålder

Den period som var rikligast representerad i keramiken från Tuve 46 var övergången mellan bronsålder och förromersk järnålder. Till denna period daterades 421 skärvor, vilket är 40 procent av det totala antalet från undersökningen. Man kan notera, att nästan alla ¹⁴C-dateringar från undersökningen visade på en datering till främst yngre bronsålder men även med viss antydning till tidig förromersk järnålder.

Förutom en skärva från kulthuset A464 var samtliga skärvor ornerade. Skärvan (F691) med dekor hade vertikala streck nära botten. Den var glättad och framställd av ett bergartsmagrat gods.

Det förekom keramik, som var glättad, fint glättad samt rabbad. Den fint glättade keramiken fanns främst i lager 100 men även i kulthuset A464 och i grav A478, lager 3668. Här fanns skärvan F591. Denna keramik var möjligen från förromersk järnålder.

Den rabbade keramiken, som främst förknippas med bronsålder och äldre förromersk järnålder, påträffades i ett stort antal olika kontexter som exempelvis i lager 100, kulthuset A464, skärvstenshögar A411 och A5827, gravarna A452, A478 och A5070 samt i stenpackningarna A4362 och A4369. Delrabbad keramik, som dateras till yngre bronsålder och förromersk järnålder, fanns i A411, A464, A478 samt i A4369. Delar från ett näst intill helt kärl (F610)

Figur 157. Keramik F691. Skala 1:1. Foto: Lena Troedson.

påträffades som fyndenhet, F3103, i lager 100 och detta kärl var rabbat ända upp till mynningskanten, vilket normalt daterar kärlet till mellersta bronsålder. Den rabbade keramiken användes både som vanliga hushållskärl och som behållare för ben.

Slutligen kan man konstatera att glättad keramik fanns i flera kontexter och den typen av ytbehandling var vanligast under perioden.

I stort sett klassificerades samtliga skärvor från bronsålder och tidig förromersk järnålder som kärl, vilket innebar att något tydlig käriform inte kunnat bestämmas. Däremot tillhörde en skärva (F715) från kulhuset A464 troligtvis en kopp, och denna var av så kallad finkeramik, avsedd för att exempelvis dricka ur. Den användes inte för upphettning.

Yngre förromersk järnålder, romersk järnålder och folkvandringstid

Antalet skärvor, som tolkades tillhöra perioden yngre förromersk järnålder till folkvandringstid, var 131 stycken, varav flertalet kunde dateras till den tidigare delen inom denna tidsperiod.

Till skillnad från de övriga tidsperioder dominerades denna period av keramikfynd i lager 100, vilket kan innebära att skärvorna deponerades högst upp i anläggningarna och att de därmed utgjorde de yngsta spåren av aktiviteter på Tuve 46.

Anläggningar med keramik från denna tid var skärvstenhögarna A411, A5817 och A5827, kulhuset A464, gravarna A478, A864 och A872, samt stenpackning A4369. Keramiken i flertalet av de

Figur 158. Keramik F591. Skala 1:1. Foto: Lena Troedson.

Figur 160. Keramik F715. Skala 1:1. Foto: Lena Troedson.

Figur 159. Keramik F610. Skala 1:1. Foto: Lena Troedson.

Figur 161. Keramik F651. Skala 1:1. Foto: Lena Troedson.

Figur 162. Keramik F618. Skala 1:1. Foto: Lena Troedson.

Figur 163. Keramik F558. Skala 1:1. Foto: Lena Troedson.

anläggningarna var dock troligtvis från senare delen av förromersk järnålder eller möjligtvis äldre romersk järnålder. De folkvandringstida fynden fanns framför allt i lager 100.

Ornerad keramik fanns i lager 100 samt i grav A478. Sammanlagt var fyra skärvor (F188, 651 och 2200) ornerade med vertikala fåror på halsen och denna keramik kunde dateras till romersk järnålder eller folkvandringstid.

Liksom under tidigare period fanns glättad, fint glättad och polerad keramik. Den senare var representerad av sammanlagt 19 skärvor (F618, 720 och 2704), alla från lager 100. Även de polerade skärvorna kunde dateras till romersk järnålder och folkvandringstid.

Flertalet av skärvorna tolkades tillhöra anonyma kärl, men 39 stycken klassificerades som delar av koppar. Man skulle kunna förvänta sig, att flertalet koppar skulle påträffas i lager 100, men det gällde endast ett fåtal. Däremot fanns skärvor från koppar i kulthuset A464, skärvstenshögarna A411 och A5817 samt i grav A478. En hypotes är att skärvorna representerar koppar som sattes ned i respektive kontext. Avsaknaden av koppar i lager 100 skulle kunna betyda, att man under de senare aktiviteterna på Tuve 46 hade keramik, som man upphettade, alltså kokkärl. Dessa ingick kanske i kulten på Tuve 46.

I skärvstenshögen A411 påträffades en skärva (F558), som tillhörde ett silkärl. Det var en del av ett ångkokningskärl, där man möjligtvis kokade vegetabilier. Varför denna typ av skärva fanns i en skärvstenshög kan man diskutera, men silkärl var en typ av hushållskärl.

Bränd lera

Endast ett fåtal fragment bränd lera påträffades, bland annat en lerklump i kulthuset A464. Den kan ha fungerat som råmaterial till keramik. I lager L55266 i skärvstenshög A411 fanns lera, som kan ha fungerat som någon form av lerpäckning i kontakt med eld.

Det mest speciella fyndet i bränd lera var en lerkula (F677) som påträffades som lösfynd F3129 i lager 100. Lerkulan var 11 millimeter i diameter och den användes sannolikt i kulten på Tuve 46.

Sammanfattning

Keramiken från Tuve 46 visade på en lång kontinuitet och troligtvis kan de äldsta spåren dateras till övergången mellan mellanneolitikum och senneolitikum, då det bland annat fanns keramik som ornerades med kamintryck. Keramiken från senneolitikum och bronsålderns period I hade likartad keramik och denna fas representerades av ett fåtal större kärl med bland annat taggträdsdekor.

Den period som avsatte flest fynd var slutet av bronsålder och äldre förromersk järnålder. Det förefaller vara främst ordinära kärl, som deponerades i anläggningarna och från denna tid påträffades skärvor från endast en kopp. Man skall ha i beaktande, att man använde samma typ av keramik på boplatserna och i gravarna under slutet av bronsålder och förromersk järnålder. Man kan vidare notera att några fat, skålar eller andra speciella kärityper inte identifierades.

Keramiken från romersk järnålder och folkvandringstid påträffades till en stor del i lager 100, vilket innebär att skärvorna deponerats långt upp i anläggningarna eller rent av utanför dessa. Man kan vidare notera att keramik från denna tid påträffades i samma kontexter, som skärvor från äldre perioder. Kontexter som kulthuset A464 och skärvstenhög A411 förefaller därför ha varit använda under en lång period. (Jämför dock text under respektive anläggning. M. Lönn.)

Kommentar till keramiken

Angående miljöprover från två keramikkoncentrationer skriver Heimdahl:

”Keramikkoncentration A3103 och kruka A5000634

De organiska, förkolnade materialet i keramikkoncentrationen liknar i viss mån den i flintdepåerna, men med en något större andel träkol och även med spår av bränd mat och mineralsmältor. Det är viktigt att notera, att det knappast är samma brand, som gett upphov till mineralsmältorna som de förkolnade örtdelarna, säden och matklumparna. Smältor är nämligen tecken på högttemperaturbränder med aktiv syretillförsel, något som blir för hett för matlagning. Provet innehåller alltså både spår av en högttemperaturbrand och en lågttempererad brand, antingen en glödbädd för matlagning och/eller en mindre offerbrand...som matats med kvistar och strån.

Materialet i krukans består delvis av förkolnad matskorpa, vilket antagligen är knutet till densamma. Det visar att krukans använts för någon form av matberedning, men av skorpans struktur går inte att avgöra vad.”

Den stora keramikrukans användes således vid matlagning, åtminstone först. Senare fungerade den kanske som kärl i ett brandoffer. Om den gick sönder och därför lämnades på platsen eller om den medvetet deponerades av annan orsak är oklart.

Keramikkoncentrationer med brända växtdelar

Förutom kulthuset utmärkte sig tre keramikkoncentrationer (F610, 613 och 694) i fråga om mängden fröer. Kulhusets båda prover hade 18 respektive 30 stycken och keramikkoncentrationerna hade 15, 14 respektive 30 fröer. I övrigt fanns en grop (A1961) med elva, två gravar (A5070 och 478) med sju respektive sex fröer. Övriga miljöprover innehöll mellan noll och tre fröer förutom det utanför kulthuset, som hade

fyra. Det är möjligt, att vi i keramikkoncentrationerna ser rester av något slags offernedläggelse av krukor med brända växterester. Det skulle i så fall kunna vara sådana brandoffer, som Jens Heimdahl frågar efter i inledningen till sin rapport (se bilaga 5). Där nämner han medvetet uppeldande av mat (säd, vegetabilier eller animalier) i syfte att överföra mat till döda/gudomar. Detta är en fråga väl värd en fördjupning.

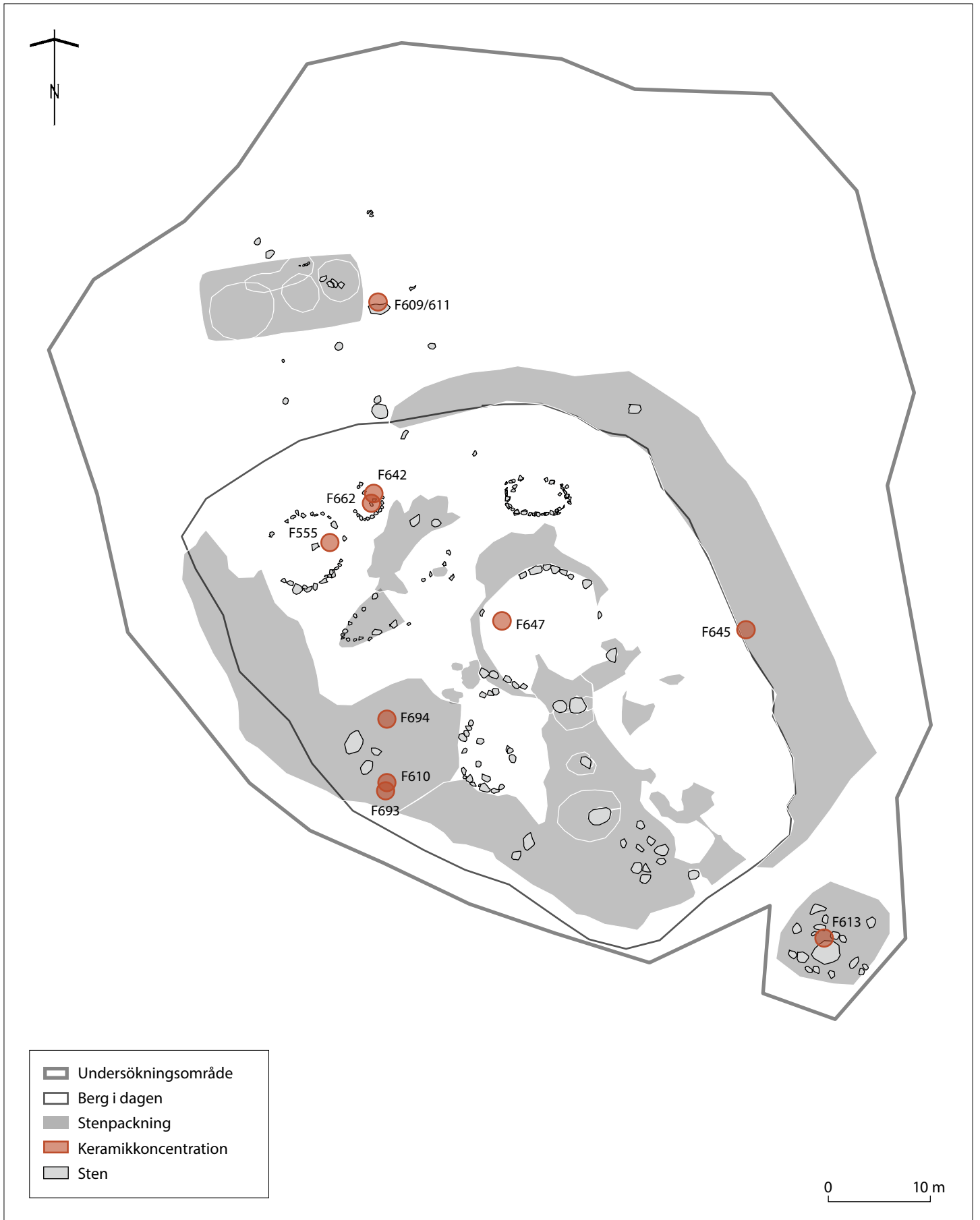
På Tuve 46 fanns ganska mycket keramik, men det mesta var enstaka skärvor. Det fanns dock några platser med rester av krukor eller en större mängd keramik, som låg tillsammans och skulle kunna vara rester av krukor. I nedanstående tabell redovisas sådana fynd. Storleks- eller rättare sagt viktmässigt sattes gränsen sattes vid 59 gram, eftersom det var vad en av den minsta miljöanalyserade koncentrationen vägde. Vikt är naturligtvis inte helt bra att utgå ifrån. En tjock, grovmagrad, neolitisk skärva väger mer än en tunn, finmagrad skärva från romersk järnålder. Ändå representerar båda ett kärl. En viss jämförelse med antal skärvor finns därför också med i bakgrunden.

I tabellen nedan finns alla keramikkoncentrationer med vikt på 59 gram eller mer, om de hörde till någon anläggning, vad de vägde, vilken datering keramiken hade, om där fanns ett miljöprov och vad det i så fall innehöll.

Enligt tabellen ovan hörde två keramikkoncentrationer till graven A452, F612 och 642. En av dessa (F612) låg i en av de båda gravgömmorna (A5643) tillsammans med brända ben. Den andra (F642) låg enskilt utanför gravgömmorna. Miljöprovet från gravgömmorna innehöll bara lite kol (PM5675). Ett miljöprov (PM55537) från den andra gravgömmorna innehöll kol, matrester (amorfa förkolnade klumpar), mineralsmältor och ett sädeskorn, men där fanns ingen keramik. Från keramikkoncentrationen vid sidan om gravgömmorna fanns tyvärr inget miljöprov. Det tycks som om den döda fick med sig lite mat, men inte i gravurnan. Istället låg det löst tillsammans med benen eller kanske i en kruka vid sidan av.

Skärvsteshögarna hade en keramikkoncentration var, F555 i A411 och F613 i A5817. Det fanns inget miljöprov, som kunde kopplas till F555, men däremot till F613 fanns ett (PM6303). Det innehöll kol, matrester och flera olika typer av sädeskorn. Här kan vi alltså ha ett kärl med bränt material, som ställdes ner invid det stora blocket i skärvsteshögen.

Även i anläggningen överst på berget (A4521) fanns en keramikkoncentration (F647) och ett miljöprov (PM6370) togs alldeles invid.

Figur 164. Plan över keramikkoncentrationer på Tuve 46. Skala 1:500.

Tabell 36. Keramikkoncentrationer (K-konc.) med vikt på 59 gram eller mer.

K-konc., Fnr	Anl.	Vikt (g)	Datering	Miljöprov PM	Resultat av miljöprov
555	A411	185	Yngre bronsålder-förromersk järnålder	–	–
609+611	(Hel kruka)	4600+1088	Senneolitikum	5000558 (1910)	Mycket kol, lite pinnar/kvistar/ris, medelmåttigt med förkolnad matskorpa (från kärl)
610	–	958	Bronsålder period V	3102	Medelmåttigt med kol, lite enbarr, medelmåttigt med pinnar/kvistar/ris, lite rottrådar och basstamsdelar från obestämda örter, lite keramik, lite mineralsmältor, 1 råglosta, 1 slankstarr-typ, 5 obestämda sädeskorn, 1 svinmålla-typ, 1 skalkorn, 1 ospecificerat korn, 4 naketkorn, 1 kråkvicker
612	A452, gravgömma A5643	693	Förromersk järnålder	5675 (55537 från närliggande gravgömma A5663)	Lite kol (medelmåttigt med kol, lite amorfa förkolnade klumpar, lite mineralsmältor, 1 obestämt sädeskorn)
613	A5817	316	Bronsålder period VI-äldre förromersk järnålder	6303	Mycket kol, lite amorfa förkolnade klumpar, 1 obestämt sädeskorn, 3 ospecificerade korn, 8 naketkorn, 2 bröd-/kubbvete
642	A452	90	Bronsålder-äldre förromersk järnålder	–	–
645	Vid flintdepå A5000807, F1616	61	Senneolitikum	–	–
647	A4521	98	Förromersk järnålder	6730	Enbarr, rottrådar och basstamsdelar från obestämda örter, amorfa förkolnade klumpar
693	Helt nära keramik-koncentration F610	120	Yngre bronsålder-äldre förromersk järnålder	3102	Jämför med F610 ovan
694	–	59	Yngre bronsålder-äldre förromersk järnålder	6528	Mycket kol, medelmåttigt med förkolnade örttdelar, lite pinnar/kvistar/ris, 1 ospecificerat havre, 3 råglosta, 1 obestämt sädeskorn, 1 svinmålla-typ, 10 skalkorn, 5 ospecificerat korn, 3 naketkorn, 1 hirs, 1 oidentifierat frukt/frö, 1 knölsyska, 1 bröd-/kubbvete, 2 kråkvicker

De fyra återstående koncentrationerna låg alla enskilt och alltså inte i någon anläggning. En, F645, fanns dock alldeles invid flintdepån A5000807 och hade en senneolitisk datering. En annan med neolitisk datering var den hela krukans, F606+611. Från den förstnämnda koncentrationen fanns inget miljöprov, men från krukans fanns ett och det innehöll förkolnad matskorpa och lite eldrester.

De resterande båda keramikkoncentrationer var daterade till i huvudsak yngre bronsålder. Båda hade miljöprov med växter av flera olika slag, eldrester och kol men inga matrester. Det mest utmärkande var dock mängden fröer. Min tolkning är, att dessa enskilt liggande keramikkoncentrationer är något slags offernedläggelser. Även fyndet invid blocket i skärvstenshögen kan höra hit. Det kan vara det slags brandoffer, som Jens Heimdahl nämnde, alltså ett medvetet uppeldande av mat (säd, vegetabilier eller

animalier) i syfte att överföra maten till döda eller gudomar. Skillnaden mellan den neolitiska krukans och de båda keramikkoncentrationerna från yngre bronsålder var mängden fröer, inte principen. Denna typ av nedläggelse förekom i så fall under lång tid.

Övriga fynd

Förutom flinta, keramik, kvarts och brända ben fanns bergart, bränd lera, järn (ett sentida, bultliknande föremål), keramik, metall (fyra sentida mynt), slagg (förslagat växtmaterial) och en fossiliserad sjöborre. Den senare hittades i stenpackningen och var således ingen gravgåva.

På nersidan av berget, vid den norra kanten, fanns en soptipp med metall- och plastskrot av olika slag. Därifrån kom ytterligare ett antal fynd, som dock inte togs tillvara.

Dateringar

Dateringsdiskussionen för Tuve 46 är baserat på flera material och analysresultat. Det gjordes 17 ¹⁴C-dateringar, de flesta på kol, några på brända ben. Keramiken analyserades och varje skärva fick en datering. Flintmaterialet finns också med i diskussionen och likaså resultaten av miljöanalysen.

¹⁴C-dateringar

¹⁴C-dateringarna visar en mycket entydig bild. Eldandet på Tuve 46 föregick under perioden 1550 till 400 BC, alltså under större delen av bronsåldern och in i förromersk järnålder men med en absolut tyngdpunkt mellan 1000 och 800 BC, alltså i början av yngre bronsålder. En grav, A5070, och en härd, A5301, utmärkte sig genom att ha en något yngre datering. Graven hade dateringen 760–400 BC och härden 830–560 BC kalibrerat med två sigma.

Den enda äldre dateringen, 2300–2040 BC, stamade från en flintkoncentration och är kopplad till flintslagningen, som alltså skett i senneolitikum. Ett prov gav en modern datering.

Keramik

De äldsta keramikskärvorna från Tuve 46 daterades till övergången mellan mellanneolitikum och senneolitikum. De yngsta daterades till folkvandringstid, mellan två och tre tusen år senare. Denna långa period efterlämnade dock inte material i jämn mängd utan den mesta keramiken var från slutet av bronsålder och äldre förromersk järnålder. Då var Tuve 46 brukat som intensivast. Före och efter den perioden var bruksintensiteten lägre.

Anl.	Anläggningstyp	Lager (L)	Provnr (PK)	Material	Vedart	Lab.nr
411	Skärvstenshög	3415	5259	Kol	Björk	Ua-30353
411	Skärvstenshög	55266	6007	Kol	Björk	Ua-30403
452	Grav		4992	Kol	Tall	
452	Gravgömma		FE5660 F671	Bränt ben		Ua-30408
464	Kulthuset		5332	Kol	Björk	Ua-30405
464	Kulthuset	5312	6485	Kol	Ek	Ua-30407
464	Utanför kulthuset	5312	6471	Kol	Harts	Ua-30406
478	Grav	3668	FE4306 F660	Bränt ben		Ua-30404
478	Grav	5745	5809	Kol	Björk	Ua-30409
713	Härd		3284	Kol	Björk	Ua-30410
2448	Kokgrop		3565	Kol	Hassel	Ua-30411
4369	Stenpackning		5000012	Kol	Idegran	Ua-30413
4655	Stenpackning		5641	Kol	Björk	Ua-30414
5070	Grav	5872	6000	Kol	Al	Ua-30415
5301	Härd		5539	Kol	Al	Ua-30416
5817	Block m brätte	6264	6314	Kol	Al	Ua-30417
6203	Härd under stenpackning A1242		6251	Kol	Al	Ua-30418
5000807	Flintkoncentration		5019	Kol	Ek	Ua-30412

Tabell 37. Tabell över daterade anläggningar och prover. Totalt 18 stycken varav 2 är bränt ben och 16 träkol. Ett prov kunde inte dateras på grund av att det löstes upp vid förbehandlingen (A452, PK4992).

Flinta

Den största delen av flintmaterialet var generellt ganska tydligt åldersbestämt till senneolitikum–äldre bronsålder. Det överensstämmer väl med en ¹⁴C-datering till senneolitikum för en flintkoncentration. Emellertid fanns också några mesolitiska föremål och även lite flinta från mellaneneolitikum.

Enligt Apel fanns i det flintmaterial sådana flintor, som inte har med flintkoncentrationerna att göra. Det var ett material, som skvallrade om en lägre nivå av hantverksskicklighet. Den flintan kan ha slagits ända fram i äldre järnålder.

Makrofossil

Kombinationen av fröer efter olika sädeslag gav en datering till yngre bronsålder.

Anläggningar

Den yngre typen av kulthus, till vilken kulthuset på Tuve 46 sannolikt hör, byggdes framför allt under yngre bronsålder. Skärvstenshögar har oftast också en bronsålderdatering, medan stensättningar av det slaget, som förekommer på Tuve 46, kan vara ifrån såväl yngre bronsålder som äldre järnålder.

Sammanställning

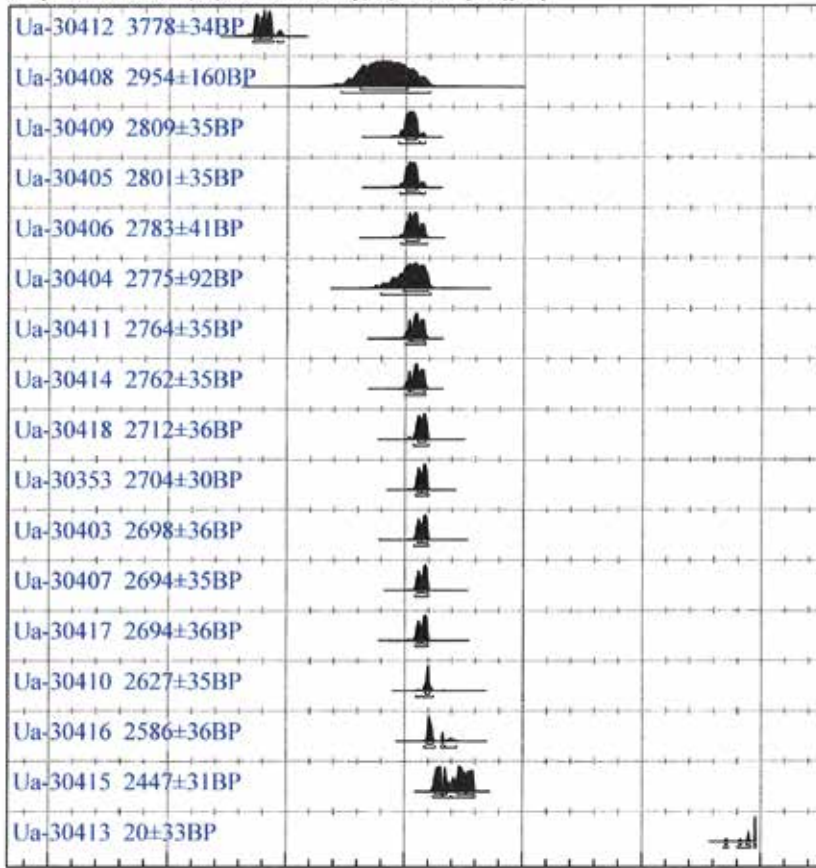
Totalt sett var dateringarna ganska samstämmiga. Flintarbetena pågick under senneolitikum och möjligen in i äldre bronsålder. Eldandet, byggandet av skärvstensrösen, gravar, kulthus och ett antal mindre anläggningar skedde huvudsakligen i yngre bronsålder och därefter besöktes anläggningen Tuve 46 under äldre järnålder.

Lab.nr	Resultat	Avvikelse	¹³ C	Kalibr. (OxCal) 1 sigma**	Kalibr. (OxCal) 2 sigma**
Ua-30353	2704	±30	-27,4	895 BC–810 BC	910 BC–800 BC
Ua-30403	2698	±36	-26,1	895 BC–810 BC	920 BC–800 BC
Ua-30404	2775	±92	-26,5	1020 BC–810 BC	1210 BC–790 BC
Ua-30405	2801	±35	-26,5	1000 BC–910 BC	1050 BC–840 BC
Ua-30406	2783	±41	-28,2	1000 BC–890 BC	1040 BC–820 BC
Ua-30407	2694	±35	-26,0	895 BC–805 BC	910 BC–800 BC
Ua-30408	2954	±160	-25*	1390 BC–990 BC	1550 BC–800 BC
Ua-30409	2809	±35	-27,3	1005 BC–915 BC	1060 BC–840 BC
Ua-30410	2627	±35	-27,5	825 BC–785 BC	900 BC–760 BC
Ua-30411	2764	±35	-25,8	970 BC–840 BC	1000 BC–830 BC
Ua-30412	3778	±34	-27,4	2280 BC–2140 BC	2300 BC–2040 BC
Ua-30413	20	±33	-26,2	–	–
Ua-30414	2762	±35	-27,5	970 BC–840 BC	1000 BC–830 BC
Ua-30415	2447	±31	-26,1	740 BC–410 BC	760 BC–400 BC
Ua-30416	2586	±36	-26,4	810 BC–670 BC	830 BC–560 BC
Ua-30417	2694	±36	-27,2	895 BC–805 BC	910 BC–800 BC
Ua-30418	2712	±36	-27,1	895 BC–825 BC	930 BC–800 BC

*Antaget värde, mycket litet prov. ** I några fall finns uppehåll i sekvenserna på som mest 30 år, oftare 10 år. Dessa har inte tagits med i tabellen, eftersom de är utan betydelse för helheten

Tabell 38. Resultat av ¹⁴C-dateringar.

Atmospheric data from Reimer et al (2004), OnCal v3.10 (Brock/Ramsey (2005), cub r5 sd 12 prob sup[close])

4000CalBC 3000CalBC 2000CalBC 1000CalBC CalBC/CalAD 000CalAD 2000CalAD
 Calibrated date

Figur 165. Bild av ¹⁴C-dateringarna.

Avslutande tolkning och diskussion

Tuve 46 var en stenkädd bergknalle med gravar, skärvestensrösen, kulthus, en osäker anläggning, flintdepåer, gropar och en härd. Nedanför berget fanns en yta med två skärvestenflak, åtta gropar, tre härdar, två kokgropar och tio stolhålar.

Gravarna på Tuve 46 var tre säkra stensättningar och dessutom fanns två osäkra benfynd och en eventuellt förstörd grav. Flintdepåerna var 20 till antalet och innehöll produktionsavfall från redskapstillverkning.

Förutom anläggningar fanns ett stort fyndmaterial. Det bestod av bergart, bränd lera, brända ben, flinta, järn (ett sentida, bultliknande föremål), keramik, kvarts, metall (fyra sentida mynt), slagg (förslagat växtmaterial) och en fossilerad sjöborre. Flintan dominerade stort och bestod till största delen av avslag, varav en hel del var flathuggna. Flintmaterialet var spritt över hela berget, möjligen med en viss tyngdpunkt i sydväst. Mängdmässigt följde keramiken efter flintan och även den var spridd över större delen av berget. Som tredje kategori mängdmässigt sett kom brända ben och därefter bränd lera. Övriga kategorier fanns bara i enstaka eller ett fåtal exemplar och en del av dessa var sentida. Kvarts förekom också i relativt stor mängd, men eftersom det fanns flera naturliga kvartsgångar på berget, togs sådana fynd inte om hand annat än i undantagsfall.

Flintmaterialet hörde kronologiskt huvudsakligen till senneolitikum/äldre bronsålder. Det fanns dock en del flintavslag, som verkar vara yngre och kunde höra ihop med aktiviteter från yngre bronsålder och även senare. Att flintmaterialet fanns spritt i stenpackningen och inte bara koncentrerat till depåerna, behöver inte betyda, att man strött ut den under senneolitikum. Ser man spridandet som en medveten handling, kan den lika gärna ha skett under senare aktiviteter på platsen. Det fanns mycket flinta att tillgå, om man ville använda sig av den.

Bergarts materialet omfattade mest avslag, men också en skafthålsyxa, en trindyxa, en bearbetad, rund skiva och en slipsten. Skafthålsyxan passade bra i en senneolitisk och tidig bronsålderskontext, medan trindyxan hörde till senmesolitikum. Även

äldre material förekom. Det fanns ett flertal boplatser med flintmaterial runt Tuve 46 och någon av dessa kan mycket väl vara ursprungsplatsen för trindyxan och annat äldre material.

Keramiken representerade en mycket lång period från slutet av mellaneneolitikum till folkvandringstid. Från neolitikum fanns bara några enstaka skärvor och från romersk järnålder och framåt fanns något fler, men inga stora mängder. Den absolut största mängden hörde till slutet av bronsålder och äldre förromersk järnålder, vilket överensstämde med andra dateringar på platsen.

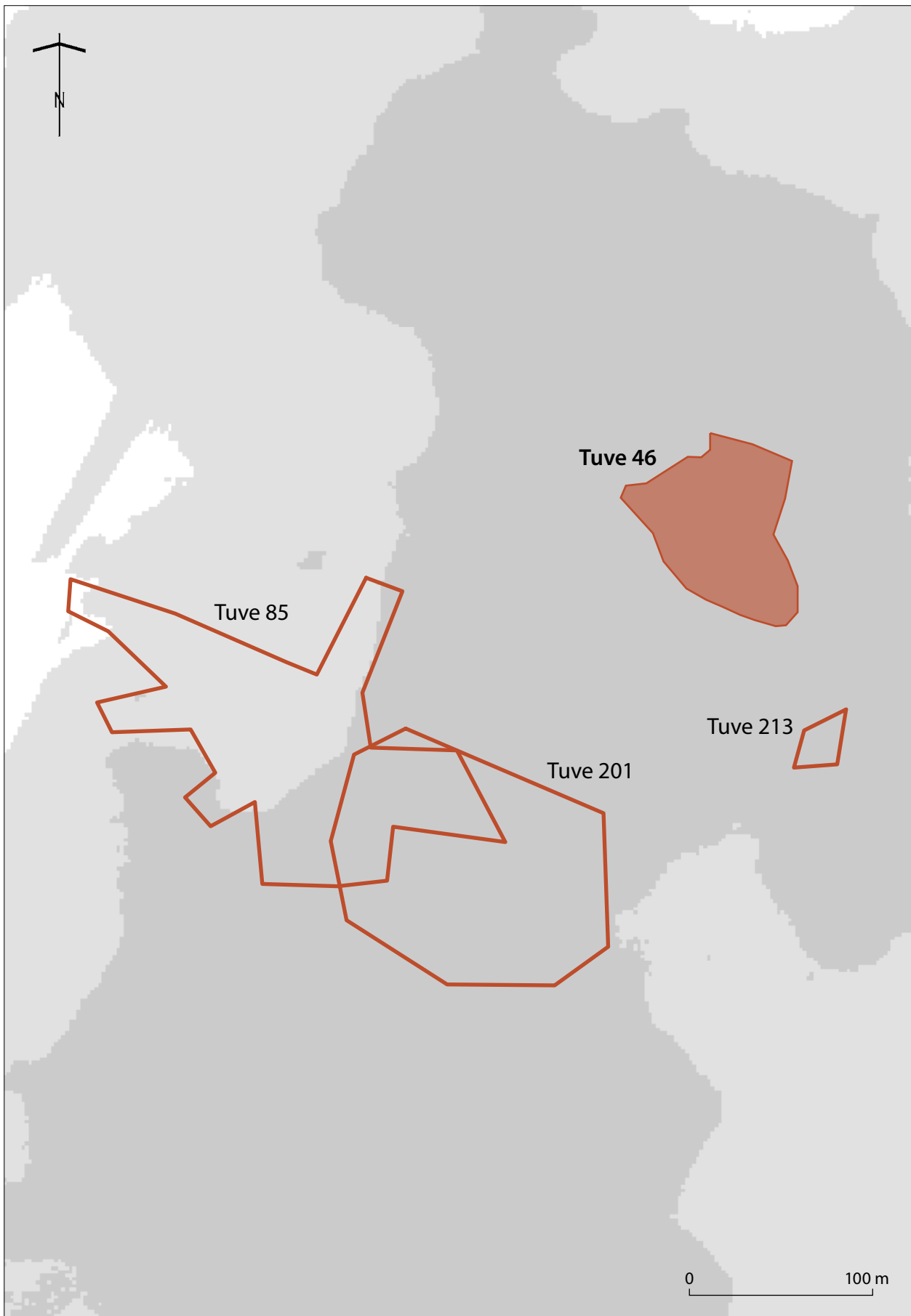
Även makrofossilmaterialet tycktes höra ihop med i första hand yngre bronsålder och 15 av de 17 ¹⁴C-analyserna gav entydigt en period, som täcker yngre bronsålder och lite in i förromersk järnålder.

Man kan se flera kronologiska skeden på Tuve 46:

Under senmesolitikum och de äldre delarna av neolitikum fanns svaga spår av en mänsklig närvaro på platsen.

I senneolitikum tillverkades redskap på eller i närheten av berget och produktionsavfallet deponerades på berget.

I yngre bronsålder kläddes berget med sten så, att det omformades och fick en rundare och helare siluett. Samtidigt anlades gravar, skärvestenspackningar, kulthus och en röseliknande anläggning. Det eldades före anläggandet av gravarna och kulhuset och det eldades i härdar och kokgropar nedanför berget och i viss grad även uppe på det. Där restes också stolpar och lagades eller på annat sätt hanterades mat. Matlagningen skedde på många ställen: i kulhuset, vid skärvestenshögar, i härdarna utanför berget. Krukor med brända fröer ställdes på olika ställen i stenpackningen. Omkring sådant skriver Heimdahl (se bilaga 5): De flesta lämningar tolkar jag som spår av regelrätt tillredning (det vill säga kokning, rostning etcetera) i syfte att äta. På en plats som denna med uppenbart kultisk funktion, blir det intressant. Det kan mycket väl röra sig om spår av någon form av kommunionsoffer, alltså ätande i gemenskap med gudar och/eller döda. Liknande offer finns också beskrivna från fornnordisk religion. Ytterligare en

Figur 166. Tuve 46 med tre närliggande och någorlunda samtida boplatser. Skala 1:3000.

form av spår består av vad som kan tolkas som mindre brandoffer av spannmål och kanske annat växtmaterial. En mycket liknande fyndkombination av kommunionsoffer och brandoffer i samband med stenrösen och stenpackningar har tidigare identifierats vid samtida liknande lämningar vid ett berg vid Nibble utanför Enköping (Heimdahl 2011).

Under hela äldre järnålder återkom man till platsen, dock inte i någon större grad. Vid dessa besök efterlämnade man keramikskärvor. Platsen upphörde att fungera som en speciell mötesplats i och med folkvandringstid.

Hur marken användes mellan folkvandringstid och fram till modern tid är oklart. I sen tid användes den som betesmark, skogsmark och även som soptipp.

Händelser på och omkring berget

Tidiga besök

Under senmesolitikum var antagligen någon eller några på platsen och efterlämnade bland annat en trindyxa. Möjligen slog någon också flinta och lämnade kvar en kärna. Eftersom det var så få saker från den tiden, kan det naturligtvis också vara så, att någon under en senare period hittade dessa saker och tog dem till platsen.

Samma sak gäller för några spånskrapor med trolig datering till mellaneneolitisk tid. De kan ha lämnats kvar av någon, som var på platsen vid något tillfälle.

Flintslagning i senneolitikum/tidig

bronsålder

Under senneolitikum användes platsen för att deponera produktionsavfall från tillverkning av yxor och flathuggna pilspetsar. Då låg Tuve 46 på en relativt stor ö i en skärgård. Inom 300 meter från berget fanns tre neolitiska boplatser och längre bort sannolikt fler.

De 20 flintdepåerna innehöll produktionsavfall från tillverkning av redskap. Denna tillverkning skedde i senneolitikum eller tidig bronsålder. Jan Apel (2001) menar, att det i Danmark fanns hemliga slagplatser vid flintfyndigheter (gruvor) där man enkelt tog de första stegen från flintnodul till färdig flintdolk eller andra stora redskap som till exempel yxor eller mejslar. Anledningen till att hålla platsen hemlig var att det tekniskt sett var lätt att slå de första stegen, om man hade kunskap om vad som ska göras. De, som hade kunskapen, ville behålla den för sig själva eftersom det gav status och särställning i

samhället. De fortsatta stegen i arbetsprocessen slog man på boplatser. De stegen var betydligt svårare att utföra och för att klara dem krävdes långvarig träning under sakkunnig ledning. Utan denna långvariga träning under ledning (ett slags gesällskap) fick man inte förmågan. Därför behövde heller inte dessa senare delar av arbetsprocessen hållas hemliga. Man kunde arbeta öppet och färdigställa redskapen på boplatser (Apel 2001).

Tillverkningen kan ändå ha förknippats med något slags kult. Enligt Heimdahl finns det spår av möjliga brandofferhandlingar i flintdepåer. Det kan också ha varit enkel matlagning (se bilaga 5).

I Mälardalen fanns varken kunskap eller förmåga att tillverka stora redskap som dolkar och annat. Däremot kunde man putsa till/skärpa upp sådana redskap och man kunde slå flathuggna pilspetsar från ett förarbete i form av skivor, som ser ut som skrapor (Apel 2001).

Tuve 46 tycks vara ett mellanting mellan Danmark och Mälardalen. Där fanns inga spår av de första arbetsstegen, eftersom det inte finns några flintfyndigheter. Däremot förekom tillverkning av yxor och pilspetsar. Ett yxämne med tillhörande avslag hittades när stenpackningen togs bort och där fanns ett flertal skrapliknande skivor, som sannolikt är förarbeten till pilspetsar. Viss tillverkning av större redskap fanns således och likaså av pilspetsar.

Den tillverkning, som pågick på berget, hörde således till den typ, som krävde kunnande och stor förmåga, alltså den som inte behövde vara hemlig. Tillverkningen skedde vanligen på boplatser och så kan det ha varit även i det här fallet. Enligt Apel (ovan) är det, med något undantag, inte själva slagplatsen man ser, utan det ihopsamlade produktionsavfallet. Detta deponerades på det närliggande berget.

Vem eller vilka var det då, som tillverkade redskapen? Yxorna tillverkades av skickliga hantverkare. Troligen kom sådana till platsen och tillverkade där redskapen. Pilspetsarna krävde inte samma skicklighet. Utifrån förarbeten kunde även mindre skickliga flintsmeder tillverka sådana. Varifrån kom då förarbetena till pilspetsar? Handlade någon med förarbeten, som sedan någon annan färdigställde eller hade någon med sig förarbetena och färdigställde pilspetsarna när man kom till boplatserna?

På andra lokaler med produktionsavfall täcktes inte flintan av en stenpackning. Antagligen gjorde man inte heller det på Tuve 46 utan den stenpackning, som finns, har kommit till i ett senare skede.

Ombyggnad av berget, begravingar, eldande och matlagning under yngre bronsålder och början av förromersk järnålder

Det försiggick en hel del för oss oförståeliga aktiviteter på och vid sidan av berget Tuve 46 under yngre bronsålder och in i förromersk järnålder. Man eldade på platser där senare gravar och kulthus byggdes och där stenpackning lades. Däremot eldade man inte under skärvstenshögar, under stora delar av stenpackningen eller på berg, som inte täckts av sten. Det tycks alltså vara så, att man eldade lokalt i samband med byggandet av gravar, före anläggandet av kulthuset och före anläggandet av vissa delar av stenpackningen.

Eldandet skulle kunna vara gravbål, som i så fall brunnit på själva gravplatsen. Exempel på sådant finns på flera håll (se Arcini 2007, Arcini & Lönn 2009, Lönn 2009.) När man nu främst genom Caroline Arcinis arbeten har fått ögonen på detta, kan nog flera mörka fläckar med brända ben komma att omtolkas. I exemplen ovan fanns brända ben kvar på bålplatsen. På Tuve 46 fanns brända ben av människa i de tre stensättningarna, de båda skärvstenshögar, i en av småstenpackningarna och i och strax utanför kulthuset. Samtliga fanns på platser där man eldat. Däremot fanns inte ben på alla platser där man eldat. Ser man till formen på brandlagret vid kulthuset, verkar det inte vara någon bålplats. Den är ytmässigt för stor för det. Det skulle istället kunna vara platsen, där man eldade sten till skärvstenshögar.

Eldandet hade sannolikt flera orsaker. Förutom de båda ovan nämnda eldande man i härdar, kokgropar och skärvstensflak. För de båda sistnämnda var det åtminstone delvis fråga om matlagning eller bränning av matvaror i kultiskt syfte. Tre av benfynden var dessutom ben från djur. De hittades i de båda skärvstenshögar och i närheten av kulthuset.

Ska man emellertid se eldandet mer generellt, kan det vara idé att titta närmare på det fenomen, som kallas *eldkult* (se bland annat Kaliff 2007). Förutom skärvstenshögar och skärvstensflak ser även en del kokgropar och kokgropsfält att ha med kultiskt eldande att göra (Gustafsson, Heibreen & Martens 2005, Lönn 2010). Kokgropsmaterialet antyder, att kultiskt eldande utvecklades under bronsålder och håller på fram emot folkvandringstid i Skandinavien. Det finns kokgropar från även andra perioder, men de, som inte kan förklaras på annat sätt än via föreställningsvärlden, har i huvudsak dateringar från bronsålder till folkvandringstid. Fält med allt från ett

tiotal till flera hundra kokgropar hör dit. Även stora härdområden skulle kunna ses på samma sätt.

Eldkult har, enligt Anders Kaliff (2007), sina rötter i en Indo-europeisk tradition. Kärnan i tänkandet är det, att jorden skapas genom att en urvarelse av något slag dödas och av dennes kroppsdelar byggs jorden och himlen. Alla delarna ska emellertid någon gång återgå till sitt ursprung och bli levande igen. En offeritual syftar till att hjälpa gudarna att återskapa och bevara världen genom att återställa styrka till skapelsens delar. En liknande funktion kan ha varit kopplad till ritualer för de döda, alltså bland annat bränningen av kroppen. Resterna av människan återförs därigenom till sina ursprungselement (Kaliff 2007, s. 195).

Bygga eller bygga om ett berg

Sten och berg hade en särställning åtminstone i brons- och järnålderns föreställningsvärld. Ovan diskuterades skärvsten och omvandlingen av sten genom eld. En annan typ av sten var den obrända, vanliga stenen och bergen. Också den kan ha med föreställningsvärlden att göra. En harg till exempel var ett slags altare byggt av sten. Ursprungsbetydelsen är 'stenrik mark', men ordet har fått en religiös innebörd eftersom dessa heliga platser var steniga (Karlenby 2011 med hänvisning till Vikstrand 2001). Hargen omtalas dock i beskrivningar från yngre järnålder, men begreppet kan ha förekommit även tidigare.

Det vi ser på Tuve 46 är ett slags ombyggnad av berget med hjälp av sten. Sprickor och fördjupningar fylldes och berget fick en jämnare yta och kanske också en rundare form. Det måste ha varit viktigt att klä berget i sten, eftersom man gjorde ett så stort arbete med att flytta alla dessa stenar. Det verkar således inte, som om det viktiga var att rensa något annat ställe från sten och då slänga upp den på berget. Stenen var placerad på berget, inte slängd dit. Stenpackningen var också jämn på ytan samtidigt som den fyllde ut bergets ojämnheter. Bland annat visade småstenpackningarna, att man lagt ner möda på att placera stenen på ett bestämt sätt. Anders Kraft (2013) påpekar, att man i samband med gravbyggnad har strävat efter en visuell upplevelse. Han tar fram flera exempel på att gravar kan förväntas ses från ett visst håll och därför ha en finare sida åt det hållet. Man skapade en illusion av något och i den illusionen borde också stenpackningen på bergets högsta del ha ingått. Höjdskillnaden var ganska stor just där. En större fördjupning blev utfylld med mycket sten och

man skapade inte bara en utjämning utan även en rund form med två rader kantkedjor byggda med rosa och blåa stenblock. Det låg alltså en hel del tanke och arbete bakom denna stenpackning. Var det centrum av centrum, alltså mittpunkten på berget, som i sin tur symboliserade världens mitt?

En annan fråga man kan ställa sig, är om det var berget eller stenpackningen, som var det viktiga. Man utnyttjade ofta en bergstopp för att få ett röse att se stort och högt ut. Det sparade såväl tid som sten och arbete. Om platsen, möjligen hargen, skulle se ut som en rejält stor stenpackning, blev berget egentligen bara ett byggnadsmaterial. Då blir det heller inte fråga om att bygga eller bygga om ett berg, då bygger man en harg. Det finns dock en skillnad mellan rösens läge och de stenklädda bergens, stenmattornas, hargarnas, läge. Rösen var visuellt tydliga på sina bergstoppar, hargen hade inte lika tydliga lägen, de syntes för dem som visste. Intrycket av rösen är att de strävade mot höjden (jfr Gerdin 1999), medan hargen mer följde berget och jämnade ut det (jfr Munkenberg 2012). Synbarheten och höjden var inte lika viktig. Tuve 46 är, liksom andra stenmattor i Bohuslän med omnejd, kopplade till berg, även om vissa delar av dem också sträckte sig ut över jord.

Då är frågan om det var formen som var det viktiga eller om man skapade en ny ytteryta på berget för, att något så att säga skulle kunna komma in i berget. Kan man tänka sig, att man begravde människor i berg så som vi begraver i jord? Var stenpackningen den nya bergsytan och det, som låg mellan stenen och berget, att betrakta som liggande i berget?

Många ord och begrepp har använts i diskussionen: stenklätt berg, stenpackning, stenmattor, harg. De tre förstnämnda är arkeologiska beskrivningar för något man ser, men inte förstår. Ordet *harg* däremot är ett begrepp med innehåll, en tolkning. Det står för en förhistorisk kultplats, byggd av sten, där olika kultiska aktiviteter föregått. Genom att använda det har jag tolkat Tuve 46 som en kultplats.

Begravningar och andra aktiviteter

På berget, hargen, föregick många aktiviteter. Den centrala verkade vara eldandet och av det är brandlager och skärvstenshögar rester. Man åt också eller åtminstone hade hand om mat. ”De flesta lämningar tolkar jag som spår av regelrätt tillredning (det vill säga kokning, rostning etcetera) i syfte att äta. På en plats som denna med uppenbart kultisk funktion

blir detta intressant såtillvida att det mycket väl kan röra sig om spår av någon form av kommunionsoffer – det vill säga ätande i gemenskap med gudar och/eller döda. Liknande offer finns också beskrivna från fornnordisk religion. Ytterligare en form av spår består av vad som kan tolka som mindre brandoffer av spannmål, och kanske annat växtmaterial. En mycket liknande fyndkombination av kommunionsoffer och brandoffer i samband med stenrösen och stenpackningar har tidigare identifierats vid samtida liknande lämningar vid ett berg vid Nibble utanför Enköping.” (Heimdahl bilaga 5). Vilka aktiviteter, som försiggick i kulthuset, är lite mer oklart.

Man begravde emellertid också människor på denna ceremoniella plats. Således har vi en plats som både var en kultplats och ett gravfält. Man kan i och för sig hävda att ett gravfält alltid är en kultplats, men den här ser i alla fall annorlunda ut. Bronsålderns gravar i området var huvudsakligen rösen och stensättningar, där rösen i första hand hörde ihop med äldre bronsålder och stensättningarna med yngre bronsålder och fortsättningsvis också äldre järnålder. Stenmattor innehåller ibland brända människoben, ibland inte. De verkar inte vara några regelrätta gravar eller gravfält, även om flera ligger vid gravfält. Är det fråga om olika typer av gravar/gravfält eller begravdes olika människogrupper på olika sätt? Vilka var i så fall de människor, som begravde på Tuve 46? En näraliggande tolkning är, att de var människor, som haft med kulten att göra.

Återkomst

Den andra intensiva perioden på Tuve 46 upphörde i förromersk järnålder. Emellertid visade keramiken från romersk järnålder och folkvandringstid, att man återkom till platsen och sannolikt även då ägnade sig åt något slags aktivitet. I alla fall spreds krukskärvor över hela berget och de fanns också i flera anläggningar. Det talar för att bruket av platsen fortsatte och att det fanns en kontinuitet i föreställningen om platsen, även om aktiviteterna fick en något annorlunda form.

Enligt Apel fanns bland det flintmaterial, som var spritt över berget, ett material, som inte hade med flintkoncentrationerna att göra. Det var ett material med en lägre nivå av hantverksskicklighet. Den flintan kanske slogs och spreds ut under äldre järnålder tillsammans med keramik som en fortsättning på kultutövandet.

Kommentar

Det hände således mycket på detta berg. Några av händelserna hör ihop. De, som skedde från yngre bronsålder och fram till folkvandringstid, verkar ha samband. Däremot var senneolitikums flintslagning sannolikt helt skild från de senare händelserna. Rimligen är det en tillfällighet, att dessa händelser skett på samma plats. Det som talar emot en sådan tillfällighet är, att det finns ett berg med nästan likadan fynduppsättning alldeles i närheten, Tuve 65. Är det alltså fråga om två tillfälligheter eller finns det

en förklaring till att dessa båda berg ligger just där de ligger?

Jämförelse med Tuve 65 – kultberget i Unnered

I denna rapport nämns fyndplatsen Tuve 65 på flera ställen. Dels var det minnet av den undersökningen, som gjorde att arbetsmetod och inriktning lades om i början av undersökningen av Tuve 46, dels nämndes den som den enda jämförbara lämningen hittills. Hur lika är då Tuve 46 och 65? De låg de bara en

Tabell 39. Jämförelse mellan lokalerna Tuve 65 och Tuve 46.

Stenklädda berg med brätte	Tuve 65	Tuve 46
Undersökt	1975 delar	2011 hela
Storlek	70×30 meter	60×40 meter
Stenpackning	Fyller ut svackor i berget, brätte	Fyller ut svackor i berget, brätte
Block med stenpackning runt	Nej	Cirka 5
Småstenspackning	Nej	Cirka 5
Gravar	2 stensättningar	3 stensättningar, 2 osäkra gravgömmor, 1 osäker grav
Skärvstenshögar	0	2
Skärvstensflak	0	2
Kulthus	0	1
Stenpackning på toppen	Ja	Ja
Stolphål	Nej	10
Gropar	Nej	10
Härdar	Nej	4
Kokgropar	Nej	2
Flinta	Ja, dominerande fyndkategori	Ja, dominerande fyndkategori
Flintdatering	Huvudsakligen bronsålder	Mesolitikum–äldre järnålder, mest senneolitisk
Flintkoncentrationer/depå med produktionsavfall/slagplats	1 eventuell slagplats	Cirka 20
Flathugget material	Bara några få kärnredskap	Ganska många avslag samt trasiga av redskap
Hela redskap	Ja	Nej
Trasiga redskap	Ja	Ja
Förarbete till pilspets (enkla skrapor, avslag med retusch).	Många avslag med retusch men oklart om det är samma typ som de på Tuve 46	Cirka 20 enkla skrapor, ett 80-tal avslag med retusch
Keramik	Ja i en del av berget	Ja över hela berget
Keramikdatering	Bronsålder–förromersk järnålder	Mellanneolitikum–folkvandringstid
Keramikkoncentrationer	Ett antal	Cirka 10
Lerkulor	Minst 4	1
Kvarts	Ja, finns naturligt	Ja, finns naturligt
14C	4, 2 till yngre bronsålder/förromersk järnålder, 1 till vikingatid och en till modern tid	17, 1 till senneolitikum, 15 till yngre bronsålder/förromersk järnålder, 1 till modern tid
Miljöanalys	Nej	Ja
Osteologi	Ja	Ja

Fig. 4. Med hjälp av måttband, tumstock och millimeterpapper ritas stenar och fynd in på en plan vid en utgrävning i Tuve 1975. Foto: Stina Andersson.

Figur 167. M. Lönn ritas plan för hand. Ur Andersson, Hall, Ragnesten & Wigforss (red.) 2005:5.

kilometer ifrån varandra och såg lika ut, men hur var det med fyndmaterial och annat? I nedanstående tabell har jag försökt göra en enkel jämförelse. Informationen om Tuve 65 är huvudsakligen hämtad från rapporten Andersson, S. Tuve 65. Stensättning. Bronsålder/äldre järnålder. Fynderapporter 1976. Rapporter över Göteborgs Arkeologiska Musei undersökningar, s. 85–144 samt Exkurs 2 ¹⁴C-analyser. En del frågor har också ställts muntligen till Stina Andersson, grävledare för Tuve 65.

Det är givetvis svårt att jämföra två undersökningar, där den ena gjordes 36 år efter den andra. Mycket har ändrats under dessa 36 år. Undersökningsmetoden 1975 innebar, att grovarbetare torvade av och när det var klart finrensade och fingrävde arkeologer. 2011 arbetade vi med grävmaskiner istället för grovarbetare. Det gav helt andra möjligheter att öppna större ytor. Inmätningssystemet var 2011 helt digitalt medan man 1975 mätte och ritade planer för hand. Det arkeologiska kunskapsläget var ett helt annat när Tuve 46 undersöktes och dessutom hade vi fördelen av att kunna hämta erfarenhet från Tuve 65. Även ekonomisk var skillnaden stor delvis beroende på skillnader i inställning till arkeologiska undersökningars kostnader. Trots att vi ansåg budgeten knapp för Tuve 46, vilket den var, var den i

alla fall bättre tilltagen än den för Tuve 65. Så blev heller inte den senare färdiggrävd, det blev Tuve 46, även om vi kunnat göra det noggrannare och med mer eftertanke om vi haft mer pengar. ¹⁴C-datering var också i sin linda 1975. Dels behövdes ungefär så mycket kol, som rymdes i en tändsticksask för att kunna göra en datering, dels fanns ingen kalibrering. De ¹⁴C-analyser, som fanns med i rapporten från 1976 kalibrerades därför i efterhand. De båda proven med BP-värden i förromersk järnålder hamnade då i yngre bronsålder/förromersk järnålder. Provet med BP-värde i sen vendeltid hamnade i vikingatid.

Kommentar

Totalt sett verkade Tuve 46 vara mer komplex än Tuve 65 trots att de var lika stora och hade ungefär likadan stenpackning. Båda var byggda på en bergknalle där fördjupningar och sprickor var fyllda med sten och båda hade ett brätte. Det, som skiljde i fråga om stenpackningen, var att det låg småstenpackningar och block med packning runt på Tuve 46. Sådant fanns inte på Tuve 65 (muntligen Stina Andersson).

På Tuve 46 avbanades relativt stora ytor runt berget och då kom områden med allehanda mindre anläggningar fram. Om det fanns någon liknande yta på Tuve 65, vet vi inte, eftersom det inte fanns möjlighet att avbana utanför berget där och då. Således är det heller inte känt om skärvestensflaken, stolphålen, groparna, härdarna och kokgroparna på Tuve 46 hade motsvarigheter på Tuve 65. Det fanns dock spridda fynd av krukskärvor och bränd lera på ett par ställen utanför den yttre stenpackningen. Möjligen indikerade dessa en sådan yta.

På Tuve 46 fanns tydliga tecken på att stora delar av berget brändes och sådana tecken fanns även på Tuve 65, om än i mindre grad. Det fanns anteckningar om sotlager, skarpkantad sten och skörbränd sten i beskrivningen av områdena överst på berget (Andersson 1976, s. 92).

Även bortsett från de mindre anläggningarna utanför berget, fanns det fler anläggningar på Tuve 46 än på 65. Tre stensättningar, tre osäkra gravar, två skärvestenshögar, ett kulthus och en oklar stenpackning på toppen av bergsknallen hörde till Tuve 46 medan Tuve 65 hade en säker stensättning och en osäker samt två större stenpackningar i krönläge utan några gravindikationer. Gravdar i form av stensättningar och stenpackningar i krönläge hade de båda alltså gemensamt.

Andersson har daterade flintan till huvudsakligen bronsålder bland annat på grund av jämförelse med flintmaterialet från den så kallade Röra-boplatsen (Björlanda 289, tidigare benämnd 12:S 79, muntligen Stina Andersson). Det var de små, fina avslagen som i första hand låg bakom dateringen. Flintan på Tuve 46 hade en dateringsmässig spridning från mesolitikum till äldre järnålder. Det mesta av materialet hörde dock till senneolitikum och även äldre bronsålder. Det fanns en ¹⁴C-datering till senneolitikum från en av flintkoncentrationerna, som förstärker flint-dateringen.

En speciell sak, som noterades på Tuve 46, var att det inte fanns några hela redskap. Allt var trasigt, misslyckat eller ofärdigt. Det var bland annat ett par trasiga pilspetsar och olika fragment av dolkar. De ofärdiga var framför allt förarbetena till pilspetsar, som i registreringen kallades enkla skrapor eller avslag med retusch. I rapporten till Tuve 65 fanns flera avslag med retusch och några skrapor. Utan en närmare analys av materialet går det emellertid inte, att avgöra om något av det, som hittades på Tuve 65, var förarbeten till pilspetsar. På Tuve 46 också fanns ett yxämne och enligt Jan Apel tydde avslagen på, att man tillverkade yxor på platsen. På Tuve 65 fanns några hela och några fragmentariska redskap. Bland de hela var kärnborrar, borrarspets och mejslar och bland de fragmentariska fanns dolkskaft, mejsel, kärnyxa och kärnborr. Det flathuggna materialet uppmärksammades tidigt på Tuve 46. Det verkar inte finnas på samma sätt på Tuve 65.

De många depåerna med produktionsavfall på Tuve 46 var en källa till diskussion. Var de slagplatser eller inte? De flesta var antagligen inte det, men det verkar ändå som om det förkom tillverkning av flintredskap på platsen, i första hand pilspetsar och yxor. Även på Tuve 65 slog man flinta. På krönet av berget fanns en stor koncentration av flintor, vilken tolkades som rester av flintslagning. Om det fanns fler flintkoncentrationer under de delar av stenpackningen, som inte undersöktes, kan bara en ny undersökning visa.

Keramikmaterialet var mer omfattande på Tuve 46 än på 65. Här ska man dock ha i minne, att stora delar av stenpackning på Tuve 65, inte minst brättet, inte undersöktes. Fördelningen av keramiken var också olika. På Tuve 46 låg den över hela anläggningen, på Tuve 65 var den huvudsakligen koncentrerad till den sydvästra delen av berget. Dateringsmässigt fanns också skillnader. På Tuve 65 hade keramiken en date-

ringperiod från mellanneolitikum till folkvandrings-tid, med absolut störst mängd i yngre bronsålder och äldre förromersk järnålder. Keramiken från Tuve 65 hade en mer begränsad datering till bronsålder och förromersk järnålder.

Keramikkoncentrationer diskuterades för Tuve 46 som möjliga brandoffer, alltså krukor med bränt växtmaterial. Ett par större sådana koncentrationer noterades också på Tuve 65, men eftersom ingen makrofossilanalys gjordes, går det inte jämföra materialen.

Ett annat tecken på kult kan vara lerkulorna, som hittades på båda platserna dock fler på Tuve 65 än på 46. På Tuve 65 fanns minst fyra och på Tuve 46 bara en.

Även kvarts fanns i både naturlig och slagen form på båda platserna. Den slagna andelen av materialet var dock mycket liten.

Från Tuve 46 analyserades 17 ¹⁴C-dateringar varav en gav senneolitikum, 15 yngre bronsålder/tidig förromersk järnålder och en modern tid. Från Tuve 65 analyserades fyra kolprover. Två gav yngre bronsålder/förromersk järnålder, ett gav vikingatid och ett modern tid. De båda moderna bör komma ifrån sentida aktiviteter på platserna. Sammanlagt 17 dateringar gav yngre bronsålder/förromersk järnålder, vilket borde vara anläggningarnas primära bruksperiod. Utifrån de dateringar, som fanns, ser det dock ut som om Tuve 65 var något lite yngre än Tuve 46. Den vikingatida dateringen från Tuve 65 står helt utan förklaring.

Sammanfattningsvis finns givetvis en hel del olikheter mellan Tuve 46 och Tuve 65, men likheterna överväger. De var samma typ av lämning och hade i stort ungefär samma typ av material även om Tuve 46 var mer komplex.

Tolkningen gick åt det kultiska hållet för båda. För Tuve 46 var det ingen tvekan och det fanns flera skäl för det. Dels har kunskapen omkring förhistorisk kult utvecklats mycket under senare tid och det fanns många tydliga tecken på kult på berget. Det kan också vara viktigt att se, att forskning omkring kult är aktuell trend i arkeologi just nu. Annorlunda var det när Tuve 65 undersöktes. Då var kult som tolkning inte lika gångbar utan sågs mest som en förklaring i brist på bättre. Den kultiska aspekten fanns dock med i tolkningen, även om det mer var som ett förslag. På sidan 102 i rapporten står: ”Det är osäkert om berget med sina stenpackningar ursprungligen är en gravanläggning. Kanske har det lilla uppstickande

berget med sitt ganska markerade läge i skärningen mellan två dalgångar och inom en fornlämningsrik bygd haft en mer ceremoniell funktion, där man eldat, slagit flinta och kanske lagt ner offer i form av flintredskap. Lerkärl och små samlingar av lerkulor.” Platsen kallas också *Kultberget i Unnered*.

I fråga om en annan viktig aspekt tolkades lokalerna olika. Tuve 65 sågs som en anläggning, där flintmaterialet, stenpackningen och keramiken hörde ihop, även om de inte var exakt samtida. Tuve 46 tänktes innehålla flera, icke sammanhörande aktiviteter, en mesolitisk närvaro, en neolitisk aktivitet med flintbearbetning, en period under yngre bronsålder med kultiska aktiviteter som byggande av stenpackning, eldning och begravingar. Denna senare hade en fortsättning under perioden fram till folkvandringstid. Man kan förstå, att skillnaden i syn åtminstone delvis har arkeologihistoriska orsaker. Sättet att tänka i händelser var inte poängterat på samma sätt 1975, som det är nu. Man funderade naturligtvis på vad som varit först och vad som skett senare på en lokal, men utvecklingen av single-context-metod och -tänkande skedde långt senare. Likaså är det idag helt

accepterat, att en väldigt stor del av fornlämningslokalerna innehåller ett blandat material. Boplatser utan samband ligger på samma plats, gravar ligger på boplatser och tvärtom. De fanns givetvis en kunskap om sådant även 1975, men jag vill påstå, att man inte såg det som lika vanligt då.

Inte desto mindre är aspekten kontinuitet eller skilda aktiviteter viktig. Om det var en sammanhörande anläggning på båda ställena, hur förstår man då tidsskillnaden och de olika typerna av aktiviteter på framför allt Tuve 46? Om lokalerna innehöll flera olika anläggningar, vad hörde då ihop? Den mesolitiska närvaron på Tuve 46 kan man lyfta ur resonemanget, den kan man förstå som en händelse helt vid sidan om de eller den senare. Frågan är om flintslagningen hörde ihop med stenpackning, gravar och annat. Om det var två företeelser på samma plats, var det då en tillfällighet att kombinationen flintslagning och stensatt berg med brätte och gravar hamnade på två ställen så nära varandra om de inte alls hade med varandra att göra? (Psykoanalytikern Carl-Gustav Jung skulle inte acceptera det.) Om det inte var en tillfällighet, vad var då orsaken?

Referenser

- Andersson, S. & Urwitz, L. 1972. 14:46 Holm, Göteborg, Boplatssområde bronsålder. I kapitlet: Holm Göteborg. Boplatssområde gravfält sonderingsgravningar. Fyndrapporter 1972, s. 273–295. Rapporter över Göteborgs Arkeologiska Musei undersökningar. Göteborg.
- Andersson, S. 1976. Tuve 65. Stensättning. Bronsålder/äldre järnålder. Fyndrapporter 1976. Rapporter över Göteborgs Arkeologiska Musei undersökningar, s. 85–144. Göteborg.
- Andersson, S. 2005. Bronsgjutare och bönder. I: Andersson, S.; Hall, B.; Ragnesten, U. & Wigforss, J. (red.) Fångstfolk och bönder. Om forntiden i Göteborg. Göteborgs stadsmuseum, s. 115–149. Göteborg.
- Andersson, S.; Hall, B.; Ragnesten, U. & Wigforss, J. (red.) 2005. Fångstfolk och bönder. Om forntiden i Göteborg. Göteborgs stadsmuseum. Göteborg.
- Andrén, A. 2004. I skuggan av Ygdrasil. Trädet mellan idé och realitet i nordisk tradition. I: Andrén, A.; Jennbert, K. & Raudvere, C. (red.) Ordning mot kaos. Studier av nordisk förkristen kosmologi. Vågar till Midgård 4, s. 389–430. Lund.
- Apel, J. & Darmark, K. 2007. Den flathuggna pilspetsens fylogeni. Mellansvenskt stenhantverk ur ett kulturevolutionistiskt perspektiv.
- Apel, J. 2001. Daggers, Knowledge & Power. The Social Aspects of Flint-Dagger Technology in Scandinavia 2350–1500 cal BC. Coast to Coast books no 3. Uppsala.
- Apel, J. 2011. Tracing pressure-flaked arrowheads in Europe. I: Prescott, C. & Glörstad, H. (red.), Becoming European: the transformation of third millennium Northern and Western Europe. Oxbow Books. Oxford.
- Arcini, C. & Lönn, M. 2009. Tvärvetenskap länkar bålplats till grav. In *Situ Archeologica 2007–2008*.
- Arcini, C. 2007. Elden utplånar inte allt. Brandgravar och bålplatser vid Gualöv. I: Vågar till Vätland. Artursson, M. (red.). Riksantikvarieämbetet. Regionmuseet Kristianstad, s. 169–186. Lund och Kristianstad.
- Claesson, P. 2004. Den rituella handlingens praxis. I: Claesson, P. & Munkenberg, B-A. (red.) Gravar och ritualer. Projektet Gläborg – Rabbalshede. Bygden innanför fjordarna 3. Bohusläns museum. Uddevalla.
- Darmark, K. & Apel, J. 2008. The Dogma of Immaculate Perception. An experimental study of bifacial arrowheads and a contribution to the discussion on the relationship between personal experience and formalised analysis in experimental archaeology. I: Sörensen, M. & Desrosiers, P. (red.), Technology in Archaeology. Publications from the National Museum Studies in Archaeology & History 14. Copenhagen.
- Eriksen, B. V. 2007. Travelling Craftsmen in Early bronze Age Denmark – addressing the evidence of leftover lithics. I: Hårdh, B., Jennbert, K. & Olausson, D. (red.), On the Road. Studies in honour of Lars Larsson. Almqvist & Wiksell International. Stockholm.
- Gerdin, A-L. 1999. Rösen – Uttryck för makt eller platser där himmel och jord möts i det kosmiska rummet. I: Olausson, M. (red.) Spiralens öga. Tjugo artiklar kring aktuell bronsåldersforskning. Riksantikvarieämbetet Arkeologiska undersökningar Skrifter 25, s. 47–74. Stockholm.
- Gustafsson, L.; Heibreen T. & Martens J. (red.) 2005. De gåtefulle kokegroper. Artikkelsamling. Varia 58. Kulturhistorisk Museum Fornminneseksjonen. Oslo.
- Hansen, P.V. & Madsen, B. 1983. Flint Manufacture in the Neolithic. An Experimental Investigation of a Flint Axe Manufacture Site at Hastrup Vaenget, East Zealand. *Journal of Danish Archaeology* 2, s. 43–59.
- Heimdahl, J. 2011. De dödas skörd. Arkeobotaniska funderingar kring profant och skralt. I: Nibble. En bronsåldersmiljö i Uppland. Särskild undersökning 2007. E18 sträckan Sagaån–Enköping. Uppland, tillinge socken, Tillinge–Nibble 1:9 och Tillinge–Mälby 5:1. UV Rapport 2011:111, s. 415–426. Riksantikvarieämbetet. Stockholm.

- Högberg, A. & Olausson, D. 2007. *Scandinavian Flint: An Archaeological Perspective*. Aarhus University Press. Aarhus.
- Högberg, A. 1998. Manual till referenssamling för flinta. Analys av avslag från tillverkningen av firsidiga yxor och bifacialt dolkämne. Malmö Museer. Malmö.
- Kaliff, A. 1992. Brandskick och föreställningsvärld. En religionsarkeologisk diskussion. *Societas Archaeologica Upsaliensis*. Uppsala.
- Kaliff, A. 2007. Fire, Water, Heaven and Earth, ritual practice and cosmology in ancient Scandinavia, an Indo-European perspective. Stockholm.
- Karlenby, L. 2011. Stenbärarna. Kult och rituell praktik i skandinavisk bronsålder. Uppsala universitet. Uppsala.
- Kraft, A. 2013. Formspråk, färg och symbolik hos gravar. I: Kraft, A. & Ängeby, G. Symbolik i gravar. Riksantikvarieämbetet, Arkeologiska uppdragsverksamheten (UV), s. 7–68. Mölndal.
- Kragh, A. 1964. Mand og flint. Rhodos. Copenhagen.
- Lindqvist, M. & Toreld, C. 2005. 5. Gravav, skålgropsstenar och en neolitisk boplatz vid Saltkällefjorden. Bohuslän, Munkedals kommun, Foss socken, Saltkällans säteri 1:2, RAÄ 239. I: Mellan fjord och fjäll. Boplatser från stenålder, gravar från brons- och järnålder. Teknisk rapport över de arkeologiska slutundersökningarna för E6 Smäröd–Saltkällan, RAÄ 424, 425, 239 och 240. Foss socken i Munkedals kommun. Landskapet Bohuslän i Västra Götalands län. Bohusläns museum. Rapport 2005:50. Uddevalla.
- Lundqvist, L. 1991. Undersökta skärvestenshögar i Västsverige. I: Arkeologi i Sverige. Ny följd 1, s. 43–60. Riksantikvarieämbetet. Stockholm.
- Lönn, M. 2007. Bohuslänska kokgropar. I: Lönn, M. & Claesson, P. (red.). Vistelser vid vatten. Gropkeramiska platser och kokgropar från bronsålder och järnålder. Riksantikvarieämbetet Arkeologiska undersökningar Skrifter 69. Stockholm.
- Lönn, M. 2009. Grav och bålplats. Bohuslän, Norums socken, Holm 1:5, del av RAÄ 202. UV Väst Rapport 2009:21. Arkeologisk undersökning. Riksantikvarieämbetet. Avdelningen för arkeologiska undersökningar. Mölndal.
- Lönn, M. 2010. Vardagsmat och åkallan. I: *In Situ Archeologica* 2008, s. 29–56.
- Malmer, M.P. 1955. Kultplats och gravplats. Utgrävningar i Råbelöv och Bromölla. Handlingar angående Villands Härad 12.
- Munkenberg, B.-A. 2012. Stenpackningar. Lämnningar efter många företeelser och fenomen. *In Situ* 2011–2012, s. 39–63.
- Murdock, G.P. & Provost, C. 1973. Factors in the Division of Labour by Sex: A Cross-Cultural Analysis. *Ethnology* 12 (2), s. 203–225.
- Nieminen, J. & Nordström, K. 2006. Arkeologi i Stora Holm. Väster om Stora Holm i Tuve. Boplatser och aktivitetsytor. Utredning. Göteborgs kommun. Göteborgs Stadsmuseum. Arkeologisk rapport 2006:7. Göteborg.
- Pelegriñ, J. 2006. Long blade technology in the old world: an experimental approach and some archaeological results. I: Apel, J. & Knutsson, K. (red.), *Skilled Production and Social Reproduction*. Societas Archaeologica Upsaliensis. Uppsala.
- Sarauw, T. 2007. Male Symbols or Warrior identities? The 'Archery Burials' of the Danish Bell Beaker Culture. *Journal of Anthropological Archaeology* 26, s. 65–87.
- Streiffert, J. 2012. I fokus: daterade kokgropar från Halland. *In Situ Archeologica* 2011–2012.
- Vandkilde, H. 1996. From Stone to Bronze. The Metalwork of the Late neolithic and Earliest Bronze Age in Denmark. *Jutland Archaeological Society*. Aarhus.
- Wikipedia. www.wikipedia.org.
- Viktor, H. Med graven som granne. Om bronsålderns kulthus. *AUN* 30. 2002.
- Åberg, J. 2008. Söder om Bönekullen. Boplatser och gravfält vid Stora Holm. Arkeologisk förundersökning. Tuve 46, 63, 134, 167 samt Bpy 1, 2, 3, 4, 5, 6. Tuve 1:10 m fl, Tuve socken, Göteborgs kommun. Bohusläns museum. Rapport 2008:13. Uddevalla.
- Ängeby, G. 2013. Två bilder av världens ordning. I: Kraft, A. & Ängeby, G. Symbolik i gravar med arkeologiska undersökningar som grund. Riksantikvarieämbetet, Arkeologiska uppdragsverksamheten (UV), s. 69–108.

Administrativa uppgifter

Riksantikvarieämbetets dnr: 3.1.1-00146-2011
(tidigare 423-146-2011).

Länsstyrelsens dnr: 431-12170-2010.

Riksantikvarieämbetets projektnummer: 11934.

Exploatörens id: Göteborgs stad.

Intrasisprojekt: UV2011:003.

Undersökningstid: 11 maj–8 juli 2011.

Projektgrupp: Arkeologer: Jessica Andersson, Linda Andersson, Torun Atterberg, Pia Claesson (Bohusläns museum), Cecilia Falkendal, Anders Kjellin, Lotten Haglund, Gundela Lindman, Marianne Lönn, Betty-Ann Munkenberg, Jörgen Streiffert och Gisela Ängeby. Maskinförare: Mikael Karlsson och Sven-Erik Hillar (Schakt & Transport i Borås Entreprenad).

För den publika verksamheten svarade Göteborgs Stadsmuseum. Arbetet leddes av Mari Wickerts och gjordes inom stadsmuseets projekt Stora Holm. Flera av de personer, som deltog i den publika verksamheten, var och med och grävde. Särskilt ska Kristin Amfors och Sissel Thurán Wallstedt nämnas.

Underkonsulter: Schakt & Transport i Borås Entreprenad. Ångströmlaboratoriet, Uppsala. Torbjörn Brorsson, Kontoret för keramiska studier. Jens Heimdal, Riksantikvarieämbetet, UV Mitt (miljöanalys). Visby fosfatlaboratorium.

Exploateringsyta: cirka 9000 kvadratmeter.

Undersökt yta: cirka 9000 kvadratmeter.

Läge: Fastighetskartan, blad 7B 2d, digital version.

Koordinatsystem: Sweref 99.

Koordinater för undersökningsytans sydvästra hörn:
x 6505665.46 y 143696.74.

Höjdsystem: RT 2000.

Dokumentationshandlingar som förvaras i Antikvarisk-topografiska arkivet (ATA), RAA, Stockholm: 9 blad med profilirtningar i skala 1:20.

Digital dokumentation: förvaras på Riksantikvarieämbetet, Avdelningen för arkeologiska undersökningar. Häribland finns foton med Unr 4962: 1–83.

Fynd: F1–2729 förvaras på UV Väst i väntan på fyndfördelning.

Bilagor

Bilaga 1. Fyndtabeller

Fyndtabell

Fnr	Intrasisid	Material	Sakord	Vikt (g)	Antal	Fragm.	Anmärkning
1	5000008	Keramik		4	2	Defekt	
2	5000009	Keramik	Kärl	14	5	Defekt	
3	5000010	Keramik		2	1	Defekt	
4	5000011	Keramik	Kärl	8	2	Defekt	
5	5000013	Flinta	Avslag	4	1		
6	5000014	Flinta	Avslag	3	1		
7	5000016	Flinta	Avslag	2	1		
8	5000017	Flinta	Övrig slagen flinta	1	1		
9	5000018	Flinta	Pilspets	1	1		Flathuggen, avslagen spets
10	5000019	Flinta	Avslagsfragment	1	1		
11	5000020	Flinta	Avslagsfragment	1	1		
12	5000021	Flinta	Avslag	5	1		
13	5000022	Flinta	Övrig slagen flinta	16	1		
14	5000023	Flinta	Splitter	1	1		
15	5000024	Flinta	Avslag	2	1		
16	5000025	Flinta	Övrig slagen flinta	4	1		
17	5000026	Flinta	Avslagsfragment	1	1		
18	5000027	Flinta	Avslag	2	1		
19	5000028	Flinta	Övrig slagen flinta	1	1		
20	5000029	Flinta	Splitter	1	1		
21	5000030	Flinta	Övrig slagen flinta	1	2		
22	5000031	Flinta	Avslag	1	1		
23	5000032	Flinta	Splitter	1	1		
24	5000033	Flinta	Splitter	1	1		
25	5000034	Flinta	Övrig slagen flinta	1	1		
26	5000035	Flinta	Avslag	15	1		
27	5000036	Flinta	Övrig slagen flinta	1	1		
28	5000037	Flinta	Avslagsfragment	1	1		
29	5000038	Flinta	Övrig slagen flinta	2	1		
30	5000039	Flinta	Övrig slagen flinta	8	1		Nötningsretusch
31	5000040	Flinta	Övrig slagen flinta	5	1		
32	5000041	Flinta	Övrig slagen flinta	1	1		svallad
33	5000042	Flinta	Övrig slagen flinta	3	1		
34	5000043	Flinta	Avslagsfragment	1	1		
35	5000044	Flinta	Övrig slagen flinta	6	1		

Fnr	Intrasisid	Material	Sakord	Vikt (g)	Antal	Fragm.	Anmärkning
36	5000045	Flinta	Avslagsfragment	1	1		
37	5000046	Flinta	Spånfragment	1	1		
38	5000047	Flinta	Avslag	2	1		
39	5000048	Flinta	Avslag	1	1		
40	5000049	Flinta	Övrig slagen flinta	2	2		
41	5000050	Flinta	Övrig slagen flinta	1	1		
42	5000051	Flinta	Avslag	1	1		
43	5000052	Flinta	Övrig slagen flinta	3	2		
44	5000053	Flinta	Avslagsfragment	1	1		
45	5000054	Flinta	Avslag	9	2		
46	5000055	Flinta	Avslag	3	1		
47	5000056	Flinta	Splitter	1	1		
48	5000057	Flinta	Splitter	1	1		
49	5000058	Flinta	Avslag	2	1		Nötningsretusch
50	5000059	Flinta	Kärnfragment	17	1		
51	5000060	Flinta	Övrig slagen flinta	15	1		
52	5000061	Flinta	Avslag	1	1		
53	5000062	Bergart	Avslag	18	1		
54	5000063	Flinta	Avslag	3	1		Kristianstadsflinta
55	5000064	Flinta	Övrig slagen flinta	2	1		
56	5000065	Flinta	Övrig slagen flinta	11	1		
57	5000066	Flinta	Avslag	1	1		
58	5000067	Flinta	Avslag	2	1		
59	5000068	Flinta	Avslag	1	1		
60	5000069	Flinta	Övrig slagen flinta	4	1		
61	5000070	Flinta	Splitter	1	1		
62	5000071	Flinta	Splitter	1	1		
63	5000072	Flinta	Övrig slagen flinta	1	1		
64	5000073	Flinta	Avslag	1	1		
65	5000074	Flinta	Avslag	3	1		Nötningsretusch
66	5000075	Flinta	Splitter	1	1		
67	5000076	Flinta	Övrig slagen flinta	23	1		Nötningsretusch
68	5000077	Flinta	Splitter	1	1		
69	5000078	Flinta	Splitter	1	1		
70	5000079	Flinta	Splitter	1	1		
71	5000080	Flinta	Avslag	1	1		
72	5000081	Flinta	Splitter	1	1		
73	5000082	Flinta	Övrig slagen flinta	20	2		
74	5000083	Flinta	Övrig slagen flinta	12	1		Nötningsretusch
75	5000084	Flinta	Avslag	2	1		
76	5000085	Flinta	Avslagsfragment	1	1		
77	5000086	Flinta	Övrig slagen flinta	71	1		
78	5000087	Flinta	Övrig slagen flinta	9	2		

Fnr	Intrasisid	Material	Sakord	Vikt (g)	Antal	Fragm.	Anmärkning
79	5000088	Flinta	Avslag	3	1		
80	5000089	Flinta	Avslag	1	1		
81	5000090	Flinta	Avslag	2	1		
82	5000091	Flinta	Splitter	1	1		
83	5000092	Flinta	Övrig slagen flinta	2	1		
84	5000093	Flinta	Avslagsfragment	1	1		
85	5000094	Flinta	Splitter	1	1		
86	5000095	Flinta	Splitter	1	1		
87	5000096	Flinta	Avslag	3	1		
88	5000097	Flinta	Övrig slagen flinta	1	1		
89	5000098	Flinta	Kärnfragment	13	1		
90	5000099	Flinta	Övrig slagen flinta	9	1		Nötningsretusch
91	5000100	Flinta	Övrig slagen flinta	2	1		
92	5000101	Flinta	Avslagsfragment	2	1		
93	5000102	Flinta	Splitter	1	3		
94	5000103	Flinta	Splitter	1	2		
95	5000104	Flinta	Övrig slagen flinta	30	1		Nötningsretusch
96	5000105	Flinta	Avslag	15	1		Bränd
97	5000106	Flinta	Övrig slagen flinta	20	2		
98	5000107	Flinta	Övrig slagen flinta	8	1		
99	5000108	Flinta	Splitter	1	1		
100	5000109	Flinta	Övrig slagen flinta	9	1		
101	5000110	Flinta	Splitter	1	2		
102	5000111	Flinta	Splitter	1	1		
103	5000112	Flinta	Avslag	1	1		
104	5000113	Flinta	Övrig slagen flinta	2	1		
105	5000114	Flinta	Splitter	1	1		
106	5000115	Flinta	Övrig slagen flinta	2	1		
107	5000116	Flinta	Övrig slagen flinta	4	1		
108	5000117	Flinta	Avslag	6	1		
109	5000118	Flinta	Splitter	1	1		
110	5000119	Flinta	Övrig slagen flinta	48	1		
111	5000120	Flinta	Avslag	1	1		
112	5000121	Flinta	Övrig slagen flinta	48	4		
113	5000122	Kvarts	Avslag/avfall	1	1		
114	5000123	Flinta	Avslag	1	1		
115	5000124	Flinta	Avslagsfragment	1	1		Bränd
116	5000125	Flinta	Avslag	6	1		Nötningsretusch
117	5000126	Flinta	Avslag	4	1		
118	5000127	Flinta	Övrig slagen flinta	2	1		
119	5000128	Flinta	Övrig slagen flinta	1	1		
120	5000129	Flinta	Avslag	5	1		Spånliknande
121	5000130	Flinta	Övrig slagen flinta	40	4		

Fnr	Intrasisid	Material	Sakord	Vikt (g)	Antal	Fragm.	Anmärkning
122	5000131	Flinta	Övrig slagen flinta	2	1		
123	5000132	Flinta	Splitter	1	1		
124	5000133	Flinta	Övrig slagen flinta	6	3		
125	5000134	Flinta	Avslag	6	1		
126	5000135	Flinta	Övrig slagen flinta	14	1		
127	5000136	Flinta	Övrig slagen flinta	3	2		
128	5000137	Flinta	Avslag	4	1		
129	5000138	Flinta	Splitter	1	1		
130	5000139	Flinta	Skrapa	5	4		Fragment
131	5000140	Flinta	Övrig slagen flinta	9	2		
132	5000141	Flinta	Övrig slagen flinta	5	4		
133	5000142	Flinta	Splitter	1	1		
134	5000143	Flinta	Övrig slagen flinta	7	1		
135	5000144	Flinta	Splitter	1	1		
136	5000145	Flinta	Avslag	11	4		
137	5000146	Flinta	Övrig slagen flinta	1	1		
138	5000147	Flinta	Avslagsfragment	3	1		
139	5000148	Flinta	Råmaterial	229	1		Halverad knuta
140	5000149	Flinta	Avslag	1	1		
141	5000150	Flinta	Avslag med retusch	8	1		
142	5000151	Flinta	Avslag	2	1		
143	5000152	Keramik	Kärl	2	1	Defekt	
144	5000153	Flinta	Splitter	1	1		
145	5000154	Flinta	Splitter	1	1		
146	5000155	Flinta	Övrig slagen flinta	5	1		
147	5000156	Flinta	Avslag	9	2		
148	5000157	Flinta	Övrig slagen flinta	37	1		Svallad
149	5000158	Flinta	Avslag	2	1		
150	5000159	Flinta	Övrig slagen flinta	15	1		
151	5000160	Flinta	Övrig slagen flinta	9	1	Fragment	Bränd
152	5000161	Flinta	Övrig slagen flinta	9	1		
153	5000162	Flinta	Övrig slagen flinta	2	1		
154	5000163	Flinta	Övrig slagen flinta	3	1		
155	5000164	Flinta	Övrig slagen flinta	3	1		
156	5000165	Flinta	Övrig slagen flinta	16	1		
157	5000166	Flinta	Övrig slagen flinta	2	1		
158	5000167	Flinta	Avslag	5	1		
159	5000168	Flinta	Övrig slagen flinta	68	4		
160	5000169	Flinta	Övrig slagen flinta	1	1		
161	5000170	Flinta	Splitter	1	1		
162	5000171	Flinta	Övrig slagen flinta	2	1		
163	5000172	Flinta	Övrig slagen flinta	1	1		
164	5000173	Flinta	Övrig slagen flinta	4	1		

Fnr	Intrasisid	Material	Sakord	Vikt (g)	Antal	Fragm.	Anmärkning
165	5000174	Flinta	Övrig slagen flinta	34	1		
166	5000175	Flinta	Övrig slagen flinta	2	1		
167	5000176	Flinta	Avslag	18	1		Svallad
168	5000177	Flinta	Avslag	1	1		
169	5000178	Flinta	Avslagsfragment	1	1		
170	5000179	Flinta	Avslag	1	1		
171	5000180	Flinta	Avslag	1	1		
172	5000181	Flinta	Övrig slagen flinta	5	1		
173	5000182	Flinta	Övrig slagen flinta	1	1		
174	5000183	Flinta	Övrig slagen flinta	4	1		
175	5000184	Flinta	Avslag	3	1		
176	5000185	Flinta	Övrig slagen flinta	26	1		
177	5000186	Flinta	Avslag	2	1		
178	5000187	Flinta	Övrig slagen flinta	3	1		
179	5000188	Flinta	Kärnfragment	46	1		
180	5000189	Flinta	Övrig slagen flinta	14	1		
181	5000190	Flinta	Avslag	2	1		
182	5000191	Flinta	Flathugget redskap av obe- stämbar typ	29	1		Spetsovalt tvärsnitt
183	5000192	Flinta	Övrig slagen flinta	25	1		
184	5000193	Flinta	Övrig slagen flinta	3	1		Bränd
185	5000194	Flinta	Övrig slagen flinta	30	1		
186	5000195	Flinta	Övrig slagen flinta	110	1		
187	5000196	Flinta	Övrig slagen flinta	277	11		
188	5000197	Keramik	Kärl	2	1	Defekt	
189	5000198	Kvarts	Avslag/avfall	1	1		
190	5000199	Metall	Mynt	6	1		
191	5000200	Metall	Mynt	5	1		
192	5000201	Metall	Mynt	2	1		10 öre 1881
193	5000202	Flinta	Avslag	2	2		
194	5000203	Flinta	Övrig slagen flinta	18	1		
195	5000204	Flinta	Övrig slagen flinta	3	1		
196	5000205	Flinta	Avslag	5	1		
197	5000206	Flinta	Avslag	8	2		
198	5000207	Flinta	Avslag	2	1		
199	5000208	Flinta	Splitter	1	3		
200	5000209	Flinta	Avslag	72	5		
201	5000210	Flinta	Avslag	1	1		
202	5000211	Flinta	Avslag	8	1		Nötningsretusch
203	5000212	Flinta	Avslag	1	1		
204	5000213	Flinta	Avslag	1	2		
205	5000214	Flinta	Splitter	1	1		
206	5000215	Flinta	Splitter	4	6		
207	5000216	Flinta	Avslag	8	1		

Fnr	Intrasisid	Material	Sakord	Vikt (g)	Antal	Fragm.	Anmärkning
208	5000217	Flinta	Avslag	3	1		
209	5000218	Flinta	Avslag	1	1		
210	5000219	Flinta	Övrig slagen flinta	14	1		
211	5000220	Flinta	Avslag	1	3		
212	5000221	Flinta	Övrig slagen flinta	1	1		
213	5000222	Flinta	Avslag	1	1		
214	5000223	Flinta	Övrig slagen flinta	1	1		
215	5000224	Flinta	Avslag	1	2		
216	5000225	Flinta	Avslag	3	1		
217	5000226	Flinta	Splitter	1	3		
218	5000227	Flinta	Avslag	7	1		
219	5000228	Flinta	Splitter	1	1		
220	5000229	Flinta	Avslag	6	1		
221	5000230	Flinta	Avslag	1	1		
222	5000231	Flinta	Övrig slagen flinta	2	2		
223	5000232	Flinta	Övrig slagen flinta	12	1		
224	5000233	Flinta	Övrig slagen flinta	13	1		
225	5000234	Flinta	Splitter	1	2		
226	5000235	Flinta	Avslag	1	1		
227	5000236	Flinta	Övrig slagen flinta	1	1		
228	5000237	Flinta	Avslag	1	3		
229	5000238	Flinta	Avslag	11	6		
230	5000239	Flinta	Avslag	9	1		
231	5000240	Flinta	Avslag	1	1		
232	5000241	Flinta	Avslag	3	1		Nötningsretusch
233	5000242	Flinta	Splitter	1	1		
234	5000243	Flinta	Övrig slagen flinta	2	1		
235	5000244	Flinta	Övrig slagen flinta	1	1		
236	5000245	Flinta	Avslag	1	1		
237	5000246	Flinta	Övrig slagen flinta	1	1		
238	5000247	Flinta	Avslag	1	2		
239	5000248	Flinta	Avslag	9	1		
240	5000249	Flinta	Avslag	3	1		
241	5000250	Flinta	Avslagsfragment	10	1		
242	5000251	Flinta	Avslag	1	2		
243	5000252	Flinta	Avslag	1	1		
244	5000253	Flinta	Övrig slagen flinta	2	2		
245	5000254	Flinta	Avslag	32	1		
246	5000255	Flinta	Övrig slagen flinta	2	1		
247	5000256	Flinta	Avslag	1	1		
248	5000257	Flinta	Avslag	2	2		
249	5000258	Flinta	Avslag	6	2		
250	5000259	Flinta	Avslag	2	3		

Fnr	Intrasisid	Material	Sakord	Vikt (g)	Antal	Fragm.	Anmärkning
251	5000260	Flinta	Avslag	5	2		
252	5000261	Flinta	Avslag	1	2		
253	5000262	Flinta	Splitter	1	2		
254	5000263	Flinta	Avslag	3	2		
255	5000264	Flinta	Avslag	8	1		
256	5000265	Flinta	Avslag	8	1		
257	5000266	Flinta	Avslag	2	3		
258	5000267	Flinta	Avslag	1	1		
259	5000268	Flinta	Avslag	1	1		
260	5000269	Flinta	Avslag	2	1		
261	5000270	Flinta	Avslag	1	2		
262	5000271	Flinta	Övrig slagen flinta	3	2		
263	5000272	Flinta	Avslag	7	1		
264	5000273	Flinta	Övrig slagen flinta	6	1		
265	5000274	Flinta	Avslag	1	1		
266	5000275	Flinta	Avslag	18	1		
267	5000276	Flinta	Avslag	1	1		
268	5000277	Flinta	Avslag	4	1		
269	5000278	Keramik		15	4	Defekt	
270	5000279	Keramik	Kärl	1	1	Defekt	
271	5000280	Keramik	Kärl	2	1	Defekt	
272	5000281	Keramik	Kärl	5	1	Defekt	
273	5000282	Keramik	Kärl	2	1	Defekt	
274	5000283	Keramik	Kärl	7	1	Defekt	
275	5000284	Keramik	Kärl	1	1	Fragment	
276	5000285	Keramik	Kopp	8	3	Defekt	
277	5000286	Keramik	Kärl	2	1	Defekt	
278	5000287	Keramik	Kärl	1	1	Fragment	
279	5000288	Keramik	Kopp	2	1	Defekt	
280	5000289	Keramik	Kopp	7	3	Defekt	
281	5000290	Keramik	Kärl	14	1	Defekt	
282	5000291	Keramik	Kärl	7	2	Defekt	
283	5000292	Keramik	Kärl	1	1	Fragment	
284	5000293	Keramik	Kärl	2	1	Defekt	
285	5000294	Metall	Mynt	1	1		
286	5000295	Flinta	Avslag	32	1		Svallad
287	5000296	Flinta	Splitter	1	2		
288	5000298	Flinta	Avslag	5	4		
289	5000299	Flinta	Övrig slagen flinta	3	1		
290	5000300	Flinta	Avslag	5	1		
291	5000301	Flinta	Avslag	3	1		
292	5000302	Flinta	Övrig slagen flinta	2	1		
293	5000303	Flinta	Avslag	1	2		

Fnr	Intrasid	Material	Sakord	Vikt (g)	Antal	Fragm.	Anmärkning
294	5000304	Flinta	Övrig slagen flinta	8	1		Svallad
295	5000305	Flinta	Avslag	1	1		
296	5000306	Flinta	Övrig slagen flinta	1	1		Bränd
297	5000307	Flinta	Avslag	4	2		
298	5000308	Flinta	Övrig slagen flinta	1	1		
299	5000309	Flinta	Avslag	1	1		
300	5000310	Flinta	Avslag	6	5		
301	5000311	Flinta	Avslag	10	7		
302	5000312	Flinta	Avslag/avfall	26	16		
303	5000313	Flinta	Övrig slagen flinta	4	2		
304	5000314	Flinta	Avslag	3	9		
305	5000315	Flinta	Splitter	1	4		
306	5000316	Flinta	Övrig slagen flinta	7	1		
307	5000317	Flinta	Avslag/avfall	15	26		
308	5000318	Flinta	Övrig slagen flinta	107	1		
309	5000319	Flinta	Avslag	1	2		
310	5000320	Flinta	Övrig slagen flinta	3	3		
311	5000321	Flinta	Avslag	1	1		
312	5000322	Flinta	Övrig slagen flinta	1	1		
313	5000323	Flinta	Avslag	1	1		
314	5000324	Flinta	Avslag	4	2		
315	5000325	Flinta	Kärnfragment	11	2		1 avslag
316	5000326	Flinta	Avslag/avfall	19	5		
317	5000327	Flinta	Avslag	2	1		
318	5000328	Flinta	Avslag med retusch	1	1		
319	5000329	Flinta	Avslag	9	4		
320	5000330	Flinta	Avslag	11	2		
321	5000331	Flinta	Avslag	1	2		
322	5000332	Flinta	Övrig slagen flinta	18	1		
323	5000333	Flinta	Avslag	2	1		
324	5000334	Flinta	Övrig slagen flinta	2	3		
325	5000335	Flinta	Avslag	1	1		
326	5000336	Flinta	Avslag	4	1		
327	5000337	Flinta	Avslag	18	12		
328	5000338	Flinta	Avslag/avfall	40	5		
329	5000339	Flinta	Flintkoncentration	48	129		Se bilaga 7
330	5000340	Flinta	Splitter	4	9		
331	5000341	Flinta	Splitter	1	3		
332	5000342	Flinta	Flintkoncentration	119	78		Se bilaga 7
333	5000343	Flinta	Avslag/avfall	37	9		
334	5000344	Flinta	Avslag	7	5		
335	5000345	Flinta	Avslag	37	18		
336	5000346	Flinta	Avslag	5	2		

Fnr	Intrasisid	Material	Sakord	Vikt (g)	Antal	Fragm.	Anmärkning
337	5000347	Flinta	Avslag	10	6		
338	5000348	Flinta	Avslag	8	2		
339	5000349	Keramik	Kärl	2	1	Defekt	
340	5000350	Flinta	Avslag	8	3		
341	5000351	Flinta	Avslag/avfall	12	2		
342	5000352	Flinta	Avslag/avfall	8	5		
343	5000353	Flinta	Avslag/avfall	3	1		
344	5000354	Flinta	Avslag	2	1		
345	5000355	Flinta	Övrig slagen flinta	4	1		
346	5000356	Flinta	Övrig slagen flinta	3	1		
347	5000357	Flinta	Splitter	1	1		
348	5000358	Flinta	Övrig slagen flinta	4	1		
349	5000359	Flinta	Avslag	1	1		
350	5000360	Flinta	Splitter	1	1		
351	5000361	Flinta	Splitter	1	1		
352	5000362	Flinta	Övrig slagen flinta	6	1		Svallad
353	5000363	Flinta	Avslag	1	1		
354	5000364	Flinta	Avslag	1	1		
355	5000365	Flinta	Spånfragment	2	1		
356	5000366	Flinta	Splitter	1	1		
357	5000367	Flinta	Splitter	1	1		
358	5000368	Flinta	Övrig slagen flinta	3	1		
359	5000369	Flinta	Splitter	1	1		
360	5000370	Flinta	Avslag	1	1		
361	5000371	Flinta	Splitter	1	1		
362	5000372	Flinta	Avslag	2	2		
363	5000373	Flinta	Övrig slagen flinta	1	1		
364	5000374	Flinta	Avslag	2	1		
365	5000375	Flinta	Övrig slagen flinta	12	1		
366	5000376	Flinta	Avslag	3	1		
367	5000377	Flinta	Avslag	7	1		
368	5000378	Flinta	Avslag	49	17		
369	5000379	Flinta	Avslag	12	4		
370	5000380	Flinta	Avslag	1	1		
371	5000381	Flinta	Avslag/avfall	4	2		
372	5000382	Keramik	Kärl	8	1	Defekt	
373	5000383	Keramik		3	1	Defekt	
374	5000384	Flinta	Övrig slagen flinta	31	1		
375	5000385	Flinta	Avslagsfragment	1	1		
376	5000386	Flinta	Avslag	13	1		
377	5000387	Bergart	Avslag	2	1		
378	5000388	Flinta	Avslag	3	1		
379	5000389	Flinta	Avslag	4	1		

Fnr	Intrasisid	Material	Sakord	Vikt (g)	Antal	Fragm.	Anmärkning
380	5000390	Flinta	Splitter	3	1		
381	5000391	Flinta	Avslag	1	1		
382	5000392	Flinta	Avslag	11	1		
383	5000393	Flinta	Avslagsfragment	9	2		
384	5000394	Flinta	Avslag	1	1		
385	5000395	Flinta	Övrig slagen flinta	30	1		
386	5000396	Flinta	Övrig slagen flinta	3	1		Bränd
387	5000397	Flinta	Avslag	9	1		
388	5000398	Flinta	Avslag	2	1		
389	5000399	Flinta	Avslag	8	2		
390	5000400	Flinta	Avslag	25	1		
391	5000401	Flinta	Övrig slagen flinta	5	1		
392	5000402	Flinta	Övrig slagen flinta	5	1		
393	5000403	Flinta	Avslag	3	2		
394	5000404	Flinta	Avslag/avfall	7	6		
395	5000405	Flinta	Övrig slagen flinta	1	1		
396	5000406	Flinta	Splitter	1	2		
397	5000407	Flinta	Avslag	9	2		Nötningsretusch
398	5000408	Flinta	Avslag	5	1		
399	5000409	Flinta	Övrig slagen flinta	11	8		
400	5000410	Flinta	Övrig slagen flinta	1	3		
401	5000411	Flinta	Splitter	1	1		
402	5000412	Flinta	Övrig slagen flinta	1	1		
403	5000413	Flinta	Avslag	30	1		
404	5000414	Flinta	Avslag	10	1		Bränd
405	5000415	Flinta	Splitter	1	1		
406	5000416	Flinta	Övrig slagen flinta	1	1		Bränd
407	5000417	Flinta	Övrig slagen flinta	1	1		
408	5000418	Flinta	Avslagsfragment	1	1		
409	5000419	Flinta	Avslag	4	1		
410	5000420	Flinta	Splitter	1	1		
411	5000421	Flinta	Övrig slagen flinta	2	1		
412	5000422	Flinta	Avslag	1	1		
413	5000423	Flinta	Övrig slagen flinta	44	1		Nötningsretusch
414	5000424	Flinta	Avslag	3	1		
415	5000425	Flinta	Avslag	6	1		
416	5000426	Flinta	Övrig slagen flinta	13	4		
417	5000427	Flinta	Avslag	2	2		
418	5000428	Flinta	Avslag	1	2		
419	5000429	Flinta	Avslag/avfall	8	2		
420	5000430	Flinta	Avslag	1	1		
421	5000431	Flinta	Avslag	1	1		
422	5000432	Flinta	Avslag	1	1		

Fnr	Intrasisid	Material	Sakord	Vikt (g)	Antal	Fragm.	Anmärkning
423	5000433	Flinta	Splitter	1	1		
424	5000434	Flinta	Splitter	1	1		
425	5000435	Flinta	Splitter	1	1		
426	5000436	Flinta	Splitter	1	1		
427	5000437	Flinta	Avslag	1	1		
428	5000438	Flinta	Övrig slagen flinta	3	1		
429	5000439	Flinta	Avslag	4	1		
430	5000440	Flinta	Övrig slagen flinta	3	1		
431	5000441	Flinta	Kärnfragment	121	1		
432	5000442	Flinta	Avslag	9	3		
433	5000443	Flinta	Avslag	3	1		
434	5000444	Flinta	Avslagsfragment	1	1		
435	5000445	Flinta	Avslag	1	1		
436	5000446	Flinta	Avslag	1	1		
437	5000447	Flinta	Avslagsfragment	1	1		
438	5000448	Flinta	Splitter	1	1		
439	5000449	Flinta	Avslag	1	1		
440	5000450	Flinta	Övrig slagen flinta	3	1		
441	5000451	Flinta	Splitter	1	2		
442	5000452	Flinta	Avslag	3	5		
443	5000453	Flinta	Kärnfragment	14	7		
444	5000454	Flinta	Övrig slagen flinta	15	1		
445	5000455	Flinta	Övrig slagen flinta	2	1		
446	5000456	Flinta	Övrig slagen flinta	13	2		
447	5000457	Flinta	Övrig slagen flinta	13	2		
448	5000458	Flinta	Avslag	30	1		
449	5000459	Flinta	Övrig slagen flinta	1	1		
450	5000460	Flinta	Avslag	2	1		
451	5000461	Flinta	Avslagsfragment	1	1		
452	5000462	Flinta	Avslag	5	4		
453	5000463	Flinta	Avslag	6	1		
454	5000464	Flinta	Övrig slagen flinta	2	1		
455	5000465	Flinta	Avslag	1	1		
456	5000466	Kvarts	Avslag/avfall	2	1		
457	5000467	Flinta	Avslag	2	4		
458	5000468	Flinta	Avslag	5	1		
459	5000469	Flinta	Avslag	1	1		
460	5000470	Flinta	Avslag	3	4		
461	5000471	Flinta	Avslag	1	1		
462	5000472	Flinta	Knacksten	449	1		
463	5000473	Flinta	Avslag	11	2		
464	5000474	Flinta	Avslag	12	4		
465	5000475	Flinta	Avslag	13	1		

Fnr	Intrasisid	Material	Sakord	Vikt (g)	Antal	Fragm.	Anmärkning
466	5000476	Flinta	Avslag	15	1		
467	5000477	Flinta	Avslagsfragment	1	1		
468	5000478	Flinta	Avslag	1	2		
469	5000479	Flinta	Avslag	14	5		
470	5000480	Flinta	Avslag	15	12		
471	5000481	Flinta	Avslag	44	38		
472	5000482	Flinta	Avslagsfragment	3	4		
473	5000483	Flinta	Avslag	6	4		
474	5000484	Flinta	Avslag/avfall	49	30		
475	5000485	Bergart	Avslag	19	1		
476	5000486	Flinta	Avslag	4	4		
477	5000487	Flinta	Avslag	8	2		
478	5000488	Flinta	Övrig slagen flinta	5	1		
479	5000489	Flinta	Avslagsfragment	1	1		
480	5000490	Flinta	Avslagsfragment	1	1		
481	5000491	Flinta	Övrig slagen flinta	1	1		
482	5000492	Flinta	Avslag	2	1		
483	5000493	Flinta	Övrig slagen flinta	5	2		
484	5000494	Flinta	Avslag	3	1		
485	5000495	Flinta	Avslag	1	1		
486	5000496	Flinta	Splitter	1	3		
487	5000497	Flinta	Övrig slagen flinta	1	1		Bränd
488	5000498	Flinta	Splitter	1	3		
489	5000499	Flinta	Avslagsfragment	1	1		
490	5000500	Flinta	Övrig slagen flinta	54	1		
491	5000501	Kvarts	Avslag/avfall	7	1		
492	5000502	Flinta	Avslag	1	1		
493	5000503	Flinta	Splitter	1	2		
494	5000504	Flinta	Avslag	10	1		
495	5000505	Flinta	Övrig slagen flinta	30	29		
496	5000506	Flinta	Övrig slagen flinta	12	10		
497	5000507	Flinta	Övrig slagen flinta	14	8		
498	5000508	Flinta	Splitter	1	1		
499	5000509	Bergart	Avslag	10	9		
500	5000510	Flinta	Övrig slagen flinta	6	3		
501	5000511	Flinta	Avslag/avfall	2	3		
502	5000512	Flinta	Avslag	3	1		
503	5000513	Flinta	Övrig slagen flinta	1	1		
504	5000514	Flinta	Övrig slagen flinta	1	1		
505	5000515	Flinta	Avslag	17	3		
506	5000516	Flinta	Splitter	1	3		
507	5000517	Flinta	Övrig slagen flinta	3	1		
508	5000518	Flinta	Avslag	2	1		

Fnr	Intrasisid	Material	Sakord	Vikt (g)	Antal	Fragm.	Anmärkning
509	5000519	Flinta	Avslag/avfall	22	39		
510	5000520	Flinta	Avslag/avfall	19	12		
511	5000521	Flinta	Avslag	8	14		
512	5000522	Flinta	Avslag	18	17		
513	5000523	Flinta	Övrig slagen flinta	6	8		
514	5000524	Flinta	Övrig slagen flinta	2	2		Bränd
515	5000525	Flinta	Avslagsfragment	2	1		
516	5000526	Flinta	Avslag/avfall	18	28		Koncentration
517	5000527	Flinta	Avslag/avfall	23	17		
518	5000528	Flinta	Avslag	6	6		
519	5000529	Flinta	Avslag	30	20		
520	5000530	Flinta	Avslag	30	12		
521	5000532	Flinta	Avslag/avfall	92	7		
522	5000533	Flinta	Övrig slagen flinta	3	1		
523	5000534	Flinta	Avslag	1	1		
524	5000535	Flinta	Avslag	1	1		
525	5000536	Flinta	Avslag	12	1		Nötningsretusch
526	5000537	Keramik	Kärl	4	1	Defekt	
527	5000538	Keramik	Kärl	2	1	Defekt	
528	5000539	Keramik	Kärl	10	2	Defekt	
529	5000540	Keramik		8	1	Defekt	
530	5000541	Keramik	Kärl	9	2	Defekt	
531	5000542	Keramik	Kärl	5	2	Defekt	
532	5000543	Keramik	Kärl	15	2	Defekt	
533	5000544	Flinta	Avslag	1	2		
534	5000545	Flinta	Splitter	5	12		
535	5000546	Flinta	Avslag	18	5		
536	5000547	Flinta	Avslag	5	1		
537	5000548	Flinta	Avslag	38	4		
538	5000549	Flinta	Avslag/avfall	1	3		
539	5000550	Flinta	Splitter	2	6		
540	5000551	Flinta	Avslag/avfall	78	2		
541	5000552	Flinta	Övrig slagen flinta	1	1		
543	5000554	Flinta	Avslag	1	1		
544	5000555	Flinta	Avslag	6	1		
545	5000556	Flinta	Avslag	2	2		
546	5000557	Flinta	Splitter	2	7		
547	5000570	Keramik	Kärl	1	1	Defekt	
548	5000571	Keramik	Kopp	2	1	Defekt	
549	5000572	Keramik	Kopp	5	2	Defekt	
550	5000573	Keramik	Kärl	1	3	Defekt	
551	5000574	Keramik	Kopp	5	2	Defekt	
552	5000575	Keramik	Kopp	7	2	Defekt	

Fnr	Intrasisid	Material	Sakord	Vikt (g)	Antal	Fragm.	Anmärkning
553	5000576	Keramik	Kärl	4	3	Defekt	
554	5000577	Keramik	Kärl	6	3	Defekt	
555	5000578	Keramik	Kärl	185	20	Defekt	
556	5000579	Keramik	Kärl	4	2	Defekt	
557	5000580	Keramik	Kärl	4	1	Defekt	
558	5000581	Keramik	Silkärl	3	1	Defekt	
559	5000582	Keramik	Kärl	1	1	Defekt	
560	5000583	Keramik	Kärl	7	1	Defekt	
561	5000584	Keramik	Kärl	2	1	Defekt	
562	5000585	Keramik	Kärl	7	1	Defekt	
563	5000586	Keramik	Kärl	4	1	Defekt	
564	5000587	Keramik	Kärl	3	1	Defekt	
565	5000588	Keramik	Kärl	11	2	Defekt	Flera recenta brott
566	5000589	Keramik	Kärl	14	2	Defekt	
567	5000590	Keramik	Kärl	1	1	Defekt	
568	5000591	Keramik	Kärl	20	3	Defekt	
569	5000592	Keramik	Kärl	1	1	Defekt	
570	5000593	Flinta	Avslag	9	1		
571	5000594	Flinta	Avslag	2	1		
572	5000595	Flinta	Spånfragment	1	1		
573	5000596	Flinta	Avslag	5	8		
574	5000597	Flinta	Övrig slagen flinta	1	3		
575	5000599	Keramik	Kärl	42	16	Defekt	
576	5000600	Keramik	Kärl	4	1	Defekt	
577	5000601	Keramik	Kärl	1	1	Defekt	
578	5000602	Keramik	Kärl	7	1	Defekt	
579	5000603	Keramik	Kärl	6	2	Defekt	
580	5000604	Keramik	Kärl	6	1	Defekt	
581	5000605	Keramik	Kärl	1	1	Fragment	
582	5000606	Keramik	Kärl	4	1	Defekt	
583	5000607	Keramik	Kärl	3	1	Defekt	
584	5000609	Keramik	Kärl	2	2	Defekt	
585	5000610	Keramik	Kopp	1	1	Defekt	
586	5000611	Keramik	Kärl	15	2	Defekt	
587	5000612	Keramik	Kärl	3	2	Defekt	
588	5000613	Keramik	Kärl	1	1	Defekt	
589	5000614	Keramik	Kärl	1	3	Fragment	
590	5000615	Keramik	Kärl	7	4	Defekt	
591	5000616	Keramik	Kärl	8	1	Defekt	
592	5000617	Keramik	Kärl	9	4	Defekt	
593	5000618	Keramik	Kärl	10	4	Defekt	
594	5000619	Keramik	Kärl	5	1	Defekt	
595	5000620	Keramik	Kärl	18	1	Defekt	

Fnr	Intrasisid	Material	Sakord	Vikt (g)	Antal	Fragm.	Anmärkning
596	5000621	Keramik	Kärl	6	2	Defekt	
597	5000622	Keramik	Kärl	2	1	Defekt	
598	5000623	Keramik	Kärl	22	5	Defekt	
599	5000624	Keramik	Kärl	2	1	Defekt	Samma som F600
600	5000625	Keramik	Kärl	1	1	Defekt	Samma som F599
601	5000626	Keramik	Kärl	6	1	Defekt	
602	5000627	Keramik	Kärl	9	1	Defekt	
603	5000628	Keramik	Kärl	2	1	Defekt	
604	5000629	Keramik	Kärl	32	1	Defekt	
605	5000630	Keramik	Kärl	1	1	Defekt	
606	5000631	Keramik	Kärl	2	1	Defekt	
607	5000632	Keramik	Kärl	7	1	Defekt	
608	5000633	Keramik	Kärl	11	2	Defekt	
609	5000634	Keramik	Kärl	4600	63	Defekt	Ett kärl
610	5000635	Keramik	Kärl	958	86	Defekt	
611	5000636	Keramik	Kärl	1088	91	Defekt	
612	5000637	Keramik	Kärl	693	245	Defekt	
613	5000638	Keramik	Kärl	316	18	Defekt	
614	5000639	Keramik	Kärl	3	1	Defekt	
615	5000640	Keramik	Kärl	4	1	Defekt	
616	5000641	Keramik	Kärl	5	1	Defekt	
617	5000642	Keramik	Kärl	3	1	Defekt	
618	5000643	Keramik	Kärl	19	6	Defekt	Kan vara fat
619	5000644	Keramik	Kärl	11	1	Defekt	
620	5000645	Keramik	Kärl	6	1	Defekt	
621	5000646	Keramik	Kärl	7	2	Defekt	
622	5000647	Keramik	Kärl	9	1	Defekt	
623	5000648	Keramik	Kärl	30	5	Defekt	
624	5000649	Keramik	Kärl	2	1	Defekt	
625	5000650	Keramik	Kärl	1	1	Defekt	
626	5000651	Flinta	Avslag	1	1	Fragment	
627	5000652	Keramik	Kärl	1	2	Fragment	
628	5000653	Keramik	Kärl	4	1	Defekt	
629	5000654	Keramik	Kärl	8	1	Defekt	
630	5000655	Keramik	Kärl	1	1	Fragment	
631	5000656	Flinta	Avslag	7	1		
632	5000657	Keramik	Kärl	2	1	Defekt	
633	5000658	Bränd lera	Lerfigur	32	1	Defekt	Botten/sockel. Fin lera
634	5000659	Flinta	Kärnfragment	21	1		Svallad
635	5000660	Keramik	Kärl	17	2	Defekt	
636	5000661	Keramik	Kärl	1	1	Defekt	
637	5000662	Keramik	Kärl	2	1	Defekt	
638	5000663	Keramik	Kärl	31	2	Defekt	

Fnr	Intrasisid	Material	Sakord	Vikt (g)	Antal	Fragm.	Anmärkning
639	5000664	Keramik	Kärl	9	4	Defekt	
640	5000665	Keramik	Kärl	6	1	Defekt	
641	5000667	Keramik	Kärl	3	1	Defekt	
642	5000668	Keramik	Kärl	90	126	Fragment	
643	5000669	Keramik	Kärl	10	1	Defekt	
644	5000670	Keramik	Kärl	11	2	Defekt	
645	5000671	Keramik	Kärl	61	5	Defekt	Recenta brott
646	5000672	Flinta	Avslag	1	2		
647	5000673	Keramik	Kärl	98	20	Defekt	Flera recenta brott
648	5000674	Keramik	Kärl	2	2	Defekt	
649	5000675	Keramik	Kärl	8	1	Defekt	
650	5000676	Keramik	Kärl	6	2	Defekt	
651	5000677	Keramik	Kopp	5	1	Defekt	
652	5000678	Flinta	Avslag	5	4		
653	5000679	Keramik	Kärl	1	2	Fragment	
654	5000680	Keramik	Kärl	2	2	Defekt	
655	5000681	Flinta	Avslag	1	1		
656	5000682	Bränd lera	Lerklump	3	1		Lätt
657	5000683	Bränd lera	Lerklump	2	1		Packning?
658	5000685	Bränt ben	Fragment	1	1		0,4 gram
659	5000686	Bränt ben	Fragment	1	2		0,4 gram
660	5000687	Bränt ben	Fragment	1	1		0,2 gram
661	5000688	Bränt ben	Fragment	1	2		0,1 gram
662	5000690	Bränt ben	Fragment	1	3		1,4 gram
663	5000691	Bränt ben	Fragment	1	0		3,5 gram
664	5000692	Bränt ben	Fragment	1	1		0,1 gram
665	5000693	Bränt ben	Fragment	1	1		0,1 gram
666	5000694	Bränt ben	Fragment	1	1		0,2 gram
667	5000695	Bränt ben	Fragment	1	1		1 gram
668	5000696	Bränt ben	Fragment	1	1		0,2 gram
669	5000697	Bränt ben	Fragment	1	1		0,1 gram
670	5000698	Bränt ben	Fragment	1	0		6,2 gram
671	5000699	Bränt ben	Fragment	12	0		12 gram
672	5000750	Keramik	Kärl	2	1	Defekt	
673	5000751	Keramik	Kärl	2	1	Defekt	
674	5000752	Keramik	Kärl	4	1	Defekt	
675	5000753	Keramik	Kärl	2	1	Defekt	
676	5000754	Keramik	Kopp	5	1	Defekt	
677	5000755	Bränd lera	Lerkula	1	1	Defekt	1,2 g. 11,22 mm stor
678	5000756	Keramik	Kopp	2	1	Defekt	
679	5000757	Keramik	Kärl	1	2	Fragment	Troligtvis kopp
680	5000758	Keramik	Kärl	1	1	Defekt	Nytt brott
681	5000759	Keramik	Kärl	1	1	Defekt	

Fnr	Intrasisid	Material	Sakord	Vikt (g)	Antal	Fragm.	Anmärkning
682	5000760	Keramik	Kärl	44	1	Defekt	
683	5000761	Bränd lera	Lerklump	16	1	Defekt	Fin lera, avtryck av halm
684	5000762	Keramik	Kärl	8	1	Defekt	
685	5000763	Keramik	Kärl	6	2	Defekt	
686	5000764	Keramik	Kärl	10	2	Defekt	
687	5000765	Keramik	Kärl	1	1	Defekt	
688	5000766	Keramik	Kärl	16	3	Defekt	
689	5000767	Keramik	Kärl	18	6	Defekt	
690	5000768	Keramik	Kärl	15	2	Defekt	
691	5000769	Keramik	Kärl	15	2	Defekt	
692	5000770	Keramik	Kärl	10	4	Defekt	
693	5000771	Keramik	Kärl	120	4	Defekt	
694	5000772	Keramik	Kärl	59	23	Defekt	
695	5000773	Bränd lera	Lerklump	7	2	Defekt	Fin lera. Keramiklera
696	5000774	Keramik	Kärl	1	1	Defekt	
697	5000775	Keramik	Kärl	1	1	Defekt	
698	5000776	Keramik	Kopp	2	1	Defekt	
699	5000777	Keramik	Kärl	2	1	Defekt	
700	5000778	Keramik	Kärl	34	1	Defekt	
701	5000779	Keramik	Kärl	8	1	Defekt	
702	5000780	Keramik	Kärl	4	1	Defekt	
703	5000781	Keramik	Kärl	3	1	Defekt	
704	5000782	Keramik	Kopp	4	1	Defekt	
705	5000783	Keramik	Kärl	2	1	Defekt	
706	5000784	Keramik	Kärl	5	1	Defekt	
707	5000785	Keramik	Kärl	5	2	Defekt	Står FK6465 på påsen
708	5000786	Keramik	Kärl	6	1	Defekt	
709	5000787	Keramik	Kärl	8	2	Defekt	
710	5000788	Keramik	Kärl	3	1	Defekt	
711	5000789	Keramik	Kärl	1	1	Fragment	
712	5000790	Keramik	Kärl	7	1	Defekt	
713	5000791	Keramik	Kärl	10	1	Defekt	Samma som F714
714	5000792	Keramik	Kärl	7	3	Defekt	Samma som F713
715	5000793	Keramik	Kopp	10	1	Defekt	
716	5000794	Keramik	Kärl	10	4	Defekt	
717	5000795	Keramik	Kopp	35	9	Defekt	
718	5000796	Keramik	Kärl	21	4	Defekt	
719	5000797	Keramik	Kärl	18	4	Defekt	
720	5000798	Keramik	Kopp	14	8	Defekt	Kan vara FRJÅ
721	5000799	Keramik	Kärl	5	4	Defekt	
722	5000800	Keramik	Kärl	38	14	Defekt	
723	5000801	Keramik	Kopp	8	4	Defekt	
724	5000802	Flinta	Spån	4	1		

Fnr	Intrasisid	Material	Sakord	Vikt (g)	Antal	Fragm.	Anmärkning
725	5000803	Bränt ben	Fragment	1	2		0,6 gram
726	5000804	Keramik	Kärl	3	2	Defekt	
727	5000808	Flinta	Avslag	23	5		
728	5000809	Flinta	Splitter	1	2		
729	5000810	Flinta	Avslag	338	106		
730	5000811	Flinta	Avslag/avfall	26	2		
731	5000812	Flinta	Avslag/avfall	1	1		Bränd
732	5000813	Flinta	Avslag/avfall	30	1		
733	5000814	Flinta	Avslag	4	1		
734	5000815	Flinta	Avslag	1	1		
735	5000816	Flinta	Avslag	1	1		
736	5000817	Flinta	Avslag	1	1		
737	5000818	Flinta	Avslag/avfall	1	1		
738	5000819	Flinta	Kärnfragment	21	1		
739	5000820	Flinta	Avslag	2	2		
740	5000821	Flinta	Avslag/avfall	2	2		
741	5000822	Flinta	Avslag	2	1		
742	5000823	Flinta	Avslag	1	1		
743	5000824	Flinta	Avslag/avfall	44	2		
744	5000825	Flinta	Avslag	1	1		
745	5000826	Flinta	Avslag	12	4		
746	5000827	Flinta	Avslag	1	1		
747	5000828	Flinta	Avslag/avfall	3	1		
748	5000829	Flinta	Avslag	4	3		
749	5000830	Flinta	Avslag	7	3		
750	5000831	Flinta	Spånfragment	1	1		
751	5000832	Flinta	Avslag	1	3		
752	5000833	Flinta	Avslag	2	4		
753	5000834	Flinta	Avslag	1	1		
754	5000835	Flinta	Avslag	1	1		
755	5000836	Flinta	Avslag/avfall	1	1		
756	5000837	Flinta	Avslag/avfall	4	1		
757	5000838	Flinta	Avslag	3	2		Bränd
758	5000839	Flinta	Avslag/avfall	39	1		
759	5000840	Flinta	Avslag	1	1		
760	5000841	Flinta	Avslagsfragment	2	2		
761	5000842	Flinta	Avslag/avfall	7	2		
762	5000843	Flinta	Avslag	3	3		
763	5000844	Flinta	Avslag/avfall	10	4		
764	5000845	Flinta	Avslag	4	10		
765	5000846	Flinta	Avslag	16	19		
766	5000847	Flinta	Spånfragment	2	1		
767	5000848	Flinta	Avslag/avfall	5	4		

Fnr	Intrasisid	Material	Sakord	Vikt (g)	Antal	Fragm.	Anmärkning
768	5000849	Flinta	Avslag	6	9		
769	5000850	Flinta	Avslag med retusch	19	1		
770	5000851	Flinta	Avslag	4	2		
771	5000852	Flinta	Avslag	9	3		
772	5000853	Flinta	Avslag/avfall	4	3		
773	5000854	Flinta	Avslag/avfall	28	1		
774	5000855	Flinta	Avslag/avfall	13	2		
775	5000856	Flinta	Avslag	2	1		
776	5000857	Flinta	Avslag	3	3		
777	5000858	Flinta	Avslag	4	1		
778	5000859	Flinta	Avslag	2	1		
779	5000860	Flinta	Avslag	5	1		
780	5000861	Flinta	Avslag	1	1		
781	5000862	Flinta	Avslag	1	3		
782	5000863	Flinta	Splitter	1	2		Bränd
783	5000864	Flinta	Avslag/avfall	6	7		Bränd
784	5000865	Flinta	Avslag/avfall	2	3		Bränd
785	5000866	Flinta	Avslag	1	3		
786	5000867	Flinta	Splitter	7	11		Bränd
787	5000868	Flinta	Avslag	1	1		
788	5000869	Flinta	Avslag/avfall	5	4		
789	5000870	Flinta	Avslag/avfall	1	2		
790	5000871	Flinta	Avslag/avfall	1	1		
791	5000872	Flinta	Splitter	1	2		Bränd
792	5000873	Flinta	Avslag	1	3		
793	5000874	Flinta	Avslag	1	5		
794	5000875	Flinta	Avslag	1	3		Bränd
795	5000876	Flinta	Splitter	3	9		
796	5000877	Flinta	Avslag/avfall	1	2		
797	5000878	Flinta	Avslag	5	2		
798	5000879	Flinta	Avslag/avfall	53	1		
799	5000880	Flinta	Splitter	1	1		
800	5000881	Flinta	Avslag	2	1		
801	5000882	Flinta	Avslag	1	1		
802	5000883	Flinta	Skrapa	3	1		Fragment av avslagsskrapa
803	5000884	Flinta	Avslag/avfall	45	4		
804	5000885	Flinta	Avslag	2	1		
805	5000886	Flinta	Avslag	1	1		
806	5000887	Flinta	Avslag/avfall	17	2		
807	5000888	Flinta	Avslag	3	6		
808	5000889	Flinta	Avslag/avfall	1	1		Bränd
809	5000890	Flinta	Avslag/avfall	6	2		
810	5000891	Flinta	Avslag	4	2		

Fnr	Intrasisid	Material	Sakord	Vikt (g)	Antal	Fragm.	Anmärkning
811	5000892	Flinta	Splitter	2	4		
812	5000893	Flinta	Avslag	6	1		
813	5000894	Flinta	Avslag/avfall	2	2		Bränd
814	5000895	Flinta	Avslag	5	1		
815	5000896	Flinta	Avslag	3	3		
816	5000897	Flinta	Avslag/avfall	7	2		
817	5000898	Flinta	Avslag	4	1		
818	5000899	Flinta	Avslag/avfall	7	7		
819	5000900	Flinta	Splitter	1	1		
820	5000901	Flinta	Avslag/avfall	7	3		
821	5000902	Flinta	Redskap	42	1		Fragment av dolk (eller trindyxa), bränd, patienterad
822	5000903	Flinta	Avslag/avfall	17	1		
823	5000904	Flinta	Avslag	5	2		
824	5000905	Flinta	Splitter	1	2		
825	5000906	Flinta	Avslag/avfall	236	1		
826	5000907	Flinta	Avslag	5	1		
827	5000908	Flinta	Avslagsfragment	1	1		
828	5000909	Flinta	Avslagsfragment	1	1		
829	5000910	Flinta	Avslag	1	1		
830	5000911	Flinta	Avslagsfragment	2	1		
831	5000912	Flinta	Avslag/avfall	43	2		
832	5000913	Flinta	Avslagsfragment	10	1		
833	5000914	Flinta	Avslag	5	1		
834	5000915	Flinta	Avslag	1	2		
835	5000916	Flinta	Avslag/avfall	6	2		
836	5000917	Flinta	Avslagsfragment	2	1		
837	5000918	Flinta	Avslag	1	1		
838	5000919	Flinta	Avslag	191	60		I blandade storlekar
839	5000920	Flinta	Avslag	1	2		
840	5000921	Flinta	Avslag/avfall	7	1		
841	5000922	Flinta	Avslag	1	1		
842	5000923	Flinta	Splitter	1	4		Bränd
843	5000924	Flinta	Avslag	1	5		
844	5000925	Flinta	Splitter	1	2		
845	5000926	Flinta	Avslag/avfall	2	2		
846	5000927	Flinta	Avslag/avfall	5	4		
847	5000928	Flinta	Avslag	6	1		
848	5000929	Flinta	Avslag	1	1		
849	5000930	Flinta	Avslag	1	1		
850	5000931	Flinta	Avslag	14	1		
851	5000932	Flinta	Avslag/avfall	1	1		
852	5000933	Flinta	Avslag/avfall	14	1		
853	5000934	Flinta	Avslag	1	1		

Fnr	Intrasisid	Material	Sakord	Vikt (g)	Antal	Fragm.	Anmärkning
854	5000935	Flinta	Avslag/avfall	3	1		
855	5000936	Flinta	Avslag	1	1		
856	5000937	Flinta	Avslag	1	1		
857	5000938	Flinta	Övrig slagen flinta	34	1		
858	5000939	Flinta	Kärnfragment	82	1		
859	5000940	Flinta	Avslag/avfall	6	1		
860	5000941	Flinta	Avslag	17	1		
861	5000942	Flinta	Avslag	4	1		Patinerad
862	5000943	Flinta	Avslagsfragment	2	1		
863	5000944	Flinta	Övrig slagen flinta	9	1		Svallad
864	5000945	Flinta	Avslag med retusch	3	1		
865	5000946	Flinta	Splitter	1	1		
866	5000947	Flinta	Avslag	5	1		
867	5000948	Flinta	Avslag	9	2		
868	5000949	Flinta	Avslag	6	1		
869	5000950	Flinta	Avslag/avfall	2	2		
870	5000951	Flinta	Avslag/avfall	6	2		
871	5000952	Flinta	Avslag	1	1		
872	5000953	Kvarts	Avslag/avfall	70	1		
873	5000954	Flinta	Avslag/avfall	14	1		
874	5000955	Flinta	Övrig slagen flinta	9	1		Svallad
875	5000956	Flinta	Avslag	2	1		
876	5000957	Flinta	Avslag	1	1		
877	5000958	Flinta	Avslag	1	1		
878	5000959	Flinta	Borr	23	1		
879	5000960	Flinta	Avslag	1	1		
880	5000961	Flinta	Avslag	11	1		
881	5000962	Flinta	Avslag	1	1		
882	5000963	Flinta	Övrig slagen flinta	1	1		
883	5000964	Flinta	Övrig slagen flinta	3	1		
884	5000965	Flinta	Avslag	5	1		
885	5000966	Flinta	Avslag	2	1		
886	5000967	Flinta	Övrig slagen flinta	6	1		Svallad
887	5000968	Flinta	Övrig slagen flinta	19	1		Bränd
888	5000969	Flinta	Avslagsfragment	1	1		
889	5000970	Flinta	Avslag/avfall	6	1		
890	5000971	Flinta	Avslag	1	1		Bränd
891	5000972	Flinta	Avslag	1	1		
892	5000973	Flinta	Övrig slagen flinta	34	1		Svallad
893	5000974	Flinta	Avslag	1	1		
894	5000975	Flinta	Avslagsfragment	1	1		
895	5000976	Flinta	Övrig slagen flinta	4	1		
896	5000977	Flinta	Avslag	1	1		

Fnr	Intrasisid	Material	Sakord	Vikt (g)	Antal	Fragm.	Anmärkning
897	5000978	Flinta	Avslag	6	3		
898	5000979	Flinta	Avslag	1	3		
899	5000980	Flinta	Avslagsfragment	1	3		
900	5000981	Flinta	Avslag	2	1		
901	5000982	Flinta	Avslag	1	1		
902	5000983	Flinta	Avslag	3	4		
903	5000984	Flinta	Avslag/avfall	5	1		
904	5000985	Flinta	Avslag	5	1		
905	5000986	Flinta	Avslag med retusch	8	1		
906	5000987	Flinta	Avslag/avfall	2	2		
907	5000988	Flinta	Avslag	14	1		
908	5000989	Flinta	Övrig slagen flinta	3	1		
909	5000990	Flinta	Avslag/avfall	1	1		
910	5000991	Flinta	Spånfragment	1	1		Bredd 9 mm. Patinerad
911	5000992	Flinta	Avslag	2	2		
912	5000993	Flinta	Avslag	4	4		
913	5000994	Flinta	Övrig slagen flinta	6	1		
914	5000995	Flinta	Avslag	4	1		
915	5000996	Flinta	Avslag	1	2		
916	5000997	Flinta	Avslag	17	1		Patinerad
917	5000998	Flinta	Avslag	1	2		
918	5000999	Flinta	Avslagsfragment	2	2		
919	5001000	Flinta	Avslag	34	1		Nötningsretusch
920	5001001	Flinta	Avslag/avfall	16	1		
921	5001002	Flinta	Avslag	5	3		
922	5001003	Flinta	Avslag/avfall	4	2		
923	5001004	Flinta	Avslag	1	1		
924	5001005	Flinta	Avslag	2	3		
925	5001006	Flinta	Övrig slagen flinta	7	1		
926	5001007	Flinta	Avslag	1	1		
927	5001008	Flinta	Avslag	1	1		
928	5001009	Flinta	Avslag/avfall	2	1		
929	5001010	Flinta	Avslag	2	2		
930	5001011	Flinta	Kärnfragment	18	1		
931	5001012	Flinta	Splitter	1	1		
932	5001013	Flinta	Avslag/avfall	1	1		
933	5001014	Flinta	Avslag/avfall	1	1		
934	5001015	Flinta	Avslag/avfall	21	1		
935	5001016	Flinta	Avslag	2	1		
936	5001017	Flinta	Avslag	5	2		
937	5001018	Flinta	Kärnfragment	8	1		
938	5001019	Flinta	Avslagsfragment	2	3		
939	5001020	Flinta	Avslagsfragment	1	1		

Fnr	Intrasisid	Material	Sakord	Vikt (g)	Antal	Fragm.	Anmärkning
940	5001021	Flinta	Avslag/avfall	3	2		
941	5001022	Flinta	Avslag/avfall	4	2		
942	5001023	Flinta	Avslag	10	1		
943	5001024	Flinta	Avslagsfragment	2	1		
944	5001025	Flinta	Avslag	1	1		
945	5001026	Flinta	Avslag	1	1		
946	5001027	Flinta	Övrig slagen flinta	22	1		
947	5001028	Flinta	Övrig slagen flinta	6	1		
948	5001029	Flinta	Splitter	1	2		Bränd
949	5001030	Flinta	Avslag	4	3		
950	5001031	Flinta	Avslag	1	2		
951	5001032	Flinta	Avslag	1	1		
952	5001033	Flinta	Avslag	1	1		
953	5001034	Flinta	Avslagsfragment	2	1		
954	5001035	Flinta	Avslag	1	1		
955	5001036	Flinta	Avslag/avfall	3	4		
956	5001037	Flinta	Avslag	4	1		
957	5001038	Flinta	Avslag	54	10		
958	5001039	Flinta	Avslag	7	6		
959	5001040	Flinta	Avslag	1	1		
960	5001041	Flinta	Avslag	5	1		
961	5001042	Flinta	Avslagsfragment	1	1		
962	5001043	Flinta	Avslag	1	1		
963	5001044	Flinta	Avslag	2	4		
964	5001045	Flinta	Avslag	1	2		
965	5001046	Flinta	Kärnfragment	28	1		
966	5001047	Flinta	Avslag	6	6		Bränd
967	5001048	Flinta	Övrig slagen flinta	3	1		
968	5001049	Flinta	Avslag	33	4		
969	5001050	Flinta	Avslag	4	5		
970	5001051	Flinta	Övrig slagen flinta	3	1		
971	5001052	Flinta	Avslag	1	1		
972	5001053	Flinta	Splitter	1	1		
973	5001054	Flinta	Splitter	1	1		
974	5001055	Flinta	Splitter	1	1		
975	5001056	Flinta	Splitter	1	1		
976	5001057	Flinta	Splitter	1	1		
977	5001058	Flinta	Splitter	1	1		
978	5001059	Flinta	Splitter	1	1		
979	5001060	Flinta	Avslag	2	1		
980	5001061	Flinta	Avslag/avfall	1	1		
981	5001062	Flinta	Övrig slagen flinta	11	1		
982	5001063	Flinta	Övrig slagen flinta	1	1		

Fnr	Intrasisid	Material	Sakord	Vikt (g)	Antal	Fragm.	Anmärkning
983	5001064	Flinta	Avslag med retusch	13	1		
984	5001065	Flinta	Avslag med retusch	9	1		
985	5001066	Flinta	Avslag	1	1		
986	5001067	Flinta	Avslag	1	1		
987	5001068	Flinta	Avslag	7	1		
988	5001069	Flinta	Avslag	14	1		
989	5001070	Flinta	Avslag	1	1		
990	5001071	Flinta	Avslag	1	2		
991	5001072	Flinta	Avslag med retusch	13	1		
992	5001073	Flinta	Splitter	1	1		Bränd
993	5001074	Flinta	Avslag/avfall	2	5		
994	5001075	Flinta	Avslag/avfall	2	5		
995	5001076	Flinta	Avslag/avfall	8	6		
996	5001077	Flinta	Övrig slagen flinta	6	3		Bränd, patierad
997	5001078	Flinta	Avslag/avfall	6	3		
998	5001079	Flinta	Avslag/avfall	2	6		
999	5001080	Flinta	Avslag	1	1		
1000	5001081	Flinta	Avslag med retusch	7	1		
1001	5001082	Flinta	Avslag	2	1		
1002	5001083	Flinta	Avslag/avfall	6	4		
1003	5001084	Flinta	Avslag	1	1		
1004	5001085	Flinta	Avslag	2	1		
1005	5001086	Flinta	Avslag	4	2		
1006	5001087	Flinta	Avslag	1	1		
1007	5001088	Flinta	Avslag	11	6		
1008	5001089	Flinta	Avslag	6	1		
1009	5001090	Flinta	Avslag	9	2		
1010	5001091	Flinta	Avslag	97	1		
1011	5001092	Flinta	Övrig slagen flinta	10	2		
1012	5001093	Flinta	Avslag	9	1		
1013	5001094	Flinta	Avslag	1	3		
1014	5001095	Flinta	Avslag	27	1		
1015	5001096	Flinta	Avslag	8	1		
1016	5001097	Flinta	Avslag/avfall	5	4		
1017	5001098	Flinta	Avslag	1	1		
1018	5001099	Flinta	Avslag	7	3		
1019	5001100	Flinta	Kärnfragment	282	1		
1020	5001101	Kvarts	Bearbetat	10	1		
1021	5001102	Kvarts	Bearbetat	3	1		
1022	5001103	Flinta	Avslag	6	1		
1023	5001104	Flinta	Avslag	2	1		
1024	5001105	Flinta	Avslagsfragment	1	1		
1025	5001106	Keramik	Kärl	4	1	Defekt	

Fnr	Intrasisid	Material	Sakord	Vikt (g)	Antal	Fragm.	Anmärkning
1026	5001107	Flinta	Övrig slagen flinta	6	2		Svallad
1027	5001108	Flinta	Avslag	6	2		
1028	5001109	Flinta	Splitter	1	1		Bränd
1029	5001110	Flinta	Avslag	8	1		Nötningsretusch
1030	5001111	Keramik	Kärl	1	1	Defekt	
1031	5001112	Flinta	Övrig slagen flinta	2	1		
1032	5001113	Flinta	Splitter	1	1		Bränd
1033	5001114	Flinta	Avslag	4	1		Spånliknande
1034	5001115	Flinta	Övrig slagen flinta	9	1		
1035	5001116	Keramik	Kärl	2	1	Defekt	
1036	5001117	Flinta	Avslag	2	1		
1037	5001118	Flinta	Avslag	2	1		
1038	5001119	Flinta	Övrig slagen flinta	5	1		
1039	5001120	Flinta	Avslag	1	1		
1040	5001121	Flinta	Avslag	6	1		Nötningsretusch
1041	5001122	Flinta	Avslagsfragment	2	1		
1042	5001123	Flinta	Avslagsfragment	1	1		
1043	5001124	Flinta	Splitter	1	1		Bränd
1044	5001125	Flinta	Spånfragment	55	1		Med retusch och slitglans, sk "lövkniv"
1045	5001126	Flinta	Avslag/avfall	11	3		
1046	5001127	Flinta	Avslag	2	1		
1047	5001128	Flinta	Avslag	8	5		
1048	5001129	Flinta	Splitter	1	1		Bränd
1049	5001130	Flinta	Avslag	1	1		
1050	5001131	Flinta	Avslag	1	2		
1051	5001132	Flinta	Avslag	18	2		
1052	5001133	Flinta	Avslagsfragment	1	2		
1053	5001134	Flinta	Avslag med retusch	2	1		
1054	5001135	Flinta	Avslag	3	3		
1055	5001136	Flinta	Kärnfragment	34	1		
1056	5001137	Flinta	Avslag/avfall	45	9		
1057	5001138	Flinta	Avslag/avfall	16	8		
1058	5001139	Flinta	Spån	1	2		
1059	5001140	Keramik	Kärl	8	1	Defekt	
1060	5001141	Flinta	Avslag	2	3		
1061	5001142	Flinta	Avslag	50	7		
1062	5001143	Flinta	Avslag	3	2		
1063	5001144	Flinta	Avslagsfragment	2	1		
1064	5001145	Flinta	Övrig slagen flinta	2	1		
1065	5001146	Flinta	Avslag	3	2		
1066	5001147	Flinta	Avslag med retusch	1	1		
1067	5001148	Flinta	Avslag	2	2		
1068	5001149	Flinta	Avslag	24	2		

Fnr	Intrasisid	Material	Sakord	Vikt (g)	Antal	Fragm.	Anmärkning
1069	5001150	Flinta	Avslagsfragment	2	2		
1070	5001151	Flinta	Avslag	4	1		
1071	5001152	Flinta	Avslag	2	1		
1072	5001153	Flinta	Avslagsfragment	2	1		
1073	5001154	Flinta	Övrig slagen flinta	9	1		
1074	5001155	Flinta	Avslag	1	1		Bränd
1075	5001156	Flinta	Avslagsfragment	3	1		
1076	5001157	Flinta	Avslag	1	2		
1077	5001158	Flinta	Övrig slagen flinta	1	1		Bränd
1078	5001159	Flinta	Avslagsfragment	3	2		
1079	5001160	Flinta	Avslag	2	1		
1080	5001161	Flinta	Avslag	35	1		
1081	5001162	Flinta	Avslag med retusch	6	1		
1082	5001163	Flinta	Avslag med retusch	15	1		Med kraftig slitglans
1083	5001164	Flinta	Avslag	2	2		
1084	5001165	Flinta	Övrig slagen flinta	2	1		
1085	5001166	Flinta	Avslag	1	1		
1086	5001167	Flinta	Avslagsfragment	6	2		
1087	5001168	Flinta	Avslag	1	1		
1088	5001169	Flinta	Kärnfragment	6	1		
1089	5001170	Flinta	Avslag	1	1		
1090	5001171	Flinta	Avslag	1	1		
1091	5001172	Flinta	Avslag	4	1		
1092	5001173	Flinta	Övrig slagen flinta	2	1		
1093	5001174	Flinta	Övrig slagen flinta	47	5		
1094	5001175	Flinta	Avslag	2	1		
1095	5001176	Flinta	Avslag	1	1		
1096	5001177	Flinta	Avslag	4	2		
1097	5001178	Flinta	Splitter	1	1		Bränd
1098	5001179	Flinta	Avslag	1	1		
1099	5001180	Flinta	Splitter	1	1		
1100	5001181	Flinta	Avslag	1	1		
1101	5001182	Flinta	Övrig slagen flinta	1	1		
1102	5001183	Flinta	Avslag	1	1		
1103	5001184	Flinta	Avslag	1	1		
1104	5001185	Flinta	Avslag	2	2		
1105	5001186	Flinta	Avslag	2	12		
1106	5001187	Flinta	Kärnfragment	12	1		
1107	5001188	Flinta	Splitter	1	1		
1108	5001189	Flinta	Splitter	1	1		
1109	5001190	Flinta	Avslag	1	1		
1110	5001191	Kvarts	Avslag/avfall	2	1		
1111	5001192	Flinta	Övrig slagen flinta	26	1		

Fnr	Intrasisid	Material	Sakord	Vikt (g)	Antal	Fragm.	Anmärkning
1112	5001193	Flinta	Avslag	9	1		
1113	5001194	Kvarts	Avslag/avfall	4	1		
1114	5001195	Flinta	Avslag/avfall	16	3		
1115	5001196	Flinta	Avslag	1	1		
1116	5001197	Flinta	Avslag	1	1		
1117	5001198	Flinta	Övrig slagen flinta	35	1		
1118	5001199	Flinta	Avslag	1	1		
1119	5001200	Flinta	Avslag/avfall	25	2		
1120	5001201	Flinta	Avslag	30	1		
1121	5001202	Flinta	Avslag/avfall	25	1		
1122	5001203	Flinta	Avslag	2	1		
1123	5001204	Flinta	Avslag	1	2		
1124	5001205	Flinta	Avslag	1	1		
1125	5001206	Flinta	Avslag	1	1		
1126	5001207	Flinta	Avslag	1	2		
1127	5001208	Flinta	Avslag	1	1		
1128	5001209	Flinta	Avslag/avfall	2	2		
1129	5001210	Flinta	Avslag	5	1		
1130	5001211	Flinta	Avslag	13	1		
1131	5001212	Flinta	Avslag	1	1		
1132	5001213	Flinta	Avslag	6	3		
1133	5001214	Flinta	Avslag	3	1		
1134	5001215	Flinta	Avslag	9	2		
1135	5001216	Flinta	Avslag	2	2		
1136	5001217	Flinta	Övrig slagen flinta	4	1		
1137	5001218	Flinta	Avslag	1	1		
1138	5001219	Flinta	Avslag	3	1		
1139	5001220	Flinta	Avslag	1	1		
1140	5001221	Flinta	Splitter	1	1		
1141	5001222	Flinta	Avslag	4	1		
1142	5001223	Flinta	Avslag	2	1		
1143	5001224	Flinta	Avslag	2	1		
1144	5001225	Flinta	Avslag	4	1		
1145	5001226	Flinta	Avslag	1	2		
1146	5001227	Kvarts	Avslag/avfall	5	1		
1147	5001228	Flinta	Avslag	1	1		
1148	5001229	Flinta	Splitter	1	1		
1149	5001230	Flinta	Avslagsfragment	1	1		
1150	5001231	Flinta	Avslag	1	1		
1151	5001232	Flinta	Avslag	24	6		
1152	5001233	Flinta	Avslag	10	1		
1153	5001234	Flinta	Avslag	1	1		
1154	5001235	Flinta	Avslagsfragment	1	1		

Fnr	Intrasisid	Material	Sakord	Vikt (g)	Antal	Fragm.	Anmärkning
1155	5001236	Flinta	Flintkoncentration	223	258		Se bilaga 7
1156	5001237	Flinta	Övrig slagen flinta	131	1		
1157	5001238	Flinta	Avslag	13	4		
1158	5001239	Flinta	Avslag	4	2		
1159	5001240	Bergart	Avslag/avfall	35	1		
1160	5001241	Flinta	Avslag	1	3		
1161	5001242	Flinta	Avslag	1	2		
1162	5001243	Flinta	Avslagsfragment	1	2		
1163	5001244	Flinta	Avslag	4	1		
1164	5001245	Flinta	Avslagsfragment	2	2		
1165	5001246	Flinta	Övrig slagen flinta	89	1		
1166	5001247	Flinta	Avslag	1	1		
1167	5001248	Flinta	Avslag/avfall	2	2		
1168	5001249	Flinta	Avslag/avfall	29	5		
1169	5001250	Flinta	Avslag	1	1		
1170	5001251	Flinta	Avslag	6	8		
1171	5001252	Flinta	Avslag	1	2		
1172	5001253	Flinta	Avslag	13	3		
1173	5001254	Flinta	Avslag	5	1		
1174	5001255	Flinta	Avslag med retusch	5	1		
1175	5001256	Flinta	Avslag	1	2		
1176	5001257	Flinta	Avslag	1	1		
1177	5001258	Flinta	Övrig slagen flinta	9	1		
1178	5001259	Flinta	Avslag/avfall	18	4		
1179	5001260	Flinta	Avslag	1	4		
1180	5001261	Flinta	Avslag med retusch	16	1		
1181	5001262	Flinta	Övrig slagen flinta	7	4		Svallad
1182	5001263	Flinta	Avslag	2	1		
1183	5001264	Flinta	Avslag	2	3		
1184	5001265	Flinta	Övrig slagen flinta	74	1		Svallad
1185	5001266	Flinta	Avslag	23	4		
1186	5001267	Flinta	Avslag	12	7		
1187	5001268	Flinta	Avslag	96	5		
1188	5001269	Flinta	Avslagsfragment	13	3		
1189	5001270	Flinta	Avslag med retusch	21	1		
1190	5001271	Flinta	Avslag	1	3		
1191	5001272	Flinta	Övrig slagen flinta	12	2		
1192	5001273	Flinta	Övrig slagen flinta	4	1		
1193	5001274	Flinta	Avslag	15	3		
1194	5001275	Flinta	Avslag	25	2		
1195	5001276	Flinta	Avslagsfragment	1	2		
1196	5001277	Flinta	Avslag	2	2		
1197	5001278	Flinta	Avslag	15	8		

Fnr	Intrasisid	Material	Sakord	Vikt (g)	Antal	Fragm.	Anmärkning
1198	5001279	Flinta	Avslag	12	2		
1199	5001280	Flinta	Avslag	3	1		
1200	5001281	Flinta	Avslag	116	1		
1201	5001282	Flinta	Avslag	2	1		
1202	5001283	Flinta	Splitter	1	3		
1203	5001284	Flinta	Avslag	4	2		
1204	5001285	Flinta	Avslag	1	1		
1205	5001286	Flinta	Avslag	3	1		
1206	5001287	Flinta	Övrig slagen flinta	1	1		
1207	5001288	Flinta	Avslag	1	1		
1208	5001289	Flinta	Avslag	1	1		
1209	5001290	Flinta	Splitter	1	1		
1210	5001291	Flinta	Avslag	1	1		
1211	5001292	Flinta	Avslag	1	2		
1212	5001293	Flinta	Övrig slagen flinta	53	2		
1213	5001294	Flinta	Övrig slagen flinta	1	1		
1214	5001295	Flinta	Övrig slagen flinta	2	2		
1215	5001296	Flinta	Avslagsfragment	2	1		
1216	5001297	Flinta	Avslag	1	2		
1217	5001298	Flinta	Avslagsfragment	1	3		
1218	5001299	Flinta	Avslag	15	1		Nötningsretusch
1219	5001300	Flinta	Splitter	1	1		
1220	5001301	Flinta	Splitter	1	1		
1221	5001302	Flinta	Avslag	1	1		
1222	5001303	Flinta	Avslag	1	1		
1223	5001304	Flinta	Övrig slagen flinta	3	1		
1224	5001305	Flinta	Övrig slagen flinta	45	1		
1225	5001306	Flinta	Övrig slagen flinta	2	1		
1226	5001307	Flinta	Splitter	1	1		
1227	5001308	Flinta	Avslag	1	1		
1228	5001309	Flinta	Avslag	1	1		
1229	5001310	Flinta	Splitter	1	1		
1230	5001311	Flinta	Avslagsfragment	1	1		
1231	5001312	Flinta	Övrig slagen flinta	1	1		
1232	5001313	Flinta	Avslagsfragment	1	1		
1233	5001314	Flinta	Avslag	1	1		
1234	5001315	Flinta	Avslag	1	1		
1235	5001316	Flinta	Avslagsfragment	1	1		
1236	5001317	Flinta	Splitter	1	1		Bränd
1237	5001318	Flinta	Avslagsfragment	1	1		
1238	5001319	Flinta	Övrig slagen flinta	1	1		
1239	5001320	Flinta	Avslagsfragment	1	1		
1240	5001321	Flinta	Avslag	1	2		

Fnr	Intrasisid	Material	Sakord	Vikt (g)	Antal	Fragm.	Anmärkning
1241	5001322	Flinta	Avslag	2	1		
1242	5001323	Flinta	Avslag med retusch	9	1		
1243	5001324	Flinta	Avslagsfragment	3	1		
1244	5001325	Flinta	Övrig slagen flinta	23	1		
1245	5001326	Flinta	Avslag	5	2		
1246	5001327	Flinta	Avslag	4	2		
1247	5001328	Flinta	Övrig slagen flinta	1	1		
1248	5001329	Flinta	Avslag	1	1		
1249	5001330	Flinta	Avslagsfragment	1	1		
1250	5001331	Flinta	Övrig slagen flinta	22	1		
1251	5001332	Flinta	Avslag	1	1		
1252	5001333	Flinta	Avslag	1	1		
1253	5001334	Flinta	Övrig slagen flinta	5	1		
1254	5001335	Flinta	Avslagsfragment	1	1		
1255	5001336	Flinta	Avslag	1	1		
1256	5001337	Flinta	Avslag	1	1		
1257	5001338	Flinta	Avslag	1	1		
1258	5001339	Flinta	Avslag	2	1		
1259	5001340	Flinta	Avslag	1	1		
1260	5001341	Flinta	Övrig slagen flinta	35	2		
1261	5001342	Flinta	Avslag	1	2		
1262	5001343	Flinta	Övrig slagen flinta	8	1		
1263	5001344	Flinta	Avslag	30	2		Bränd
1264	5001345	Flinta	Avslag	2	1		Bränd
1265	5001346	Flinta	Övrig retuscherad spets	1	1		
1266	5001347	Flinta	Avslag	5	1		
1267	5001348	Flinta	Avslagsfragment	2	1		
1268	5001349	Flinta	Avslag	1	1		
1269	5001350	Flinta	Avslag	1	1		
1270	5001351	Flinta	Avslagsfragment	1	1		
1271	5001352	Flinta	Avslag	7	1		
1272	5001353	Flinta	Avslag	5	1		
1273	5001354	Flinta	Yxa	38	1		Fragment av slipad flintyxa
1274	5001355	Flinta	Avslag	3	1		
1275	5001356	Flinta	Avslag	8	1		
1276	5001357	Flinta	Avslag	1	1		
1277	5001358	Flinta	Avslag	3	1		
1278	5001359	Flinta	Avslagsfragment	2	1		
1279	5001360	Flinta	Avslagsfragment	1	1		Svallad
1280	5001361	Flinta	Avslag	7	1		
1281	5001362	Flinta	Avslag	1	1		
1282	5001363	Flinta	Avslag	1	1		
1283	5001364	Flinta	Avslag	9	2		

Fnr	Intrasisid	Material	Sakord	Vikt (g)	Antal	Fragm.	Anmärkning
1284	5001365	Flinta	Avslag	2	1		
1285	5001366	Flinta	Avslagsfragment	1	1		
1286	5001367	Flinta	Övrig slagen flinta	3	2		
1287	5001368	Flinta	Avslag	27	1		
1288	5001369	Flinta	Avslag	1	1		
1289	5001370	Flinta	Övrig slagen flinta	4	1		Med fossil
1290	5001371	Flinta	Övrig slagen flinta	16	1		
1291	5001372	Flinta	Övrig slagen flinta	1	1		
1292	5001373	Flinta	Avslag	1	1		
1293	5001374	Flinta	Avslag	1	1		
1294	5001375	Flinta	Avslag	1	1		
1295	5001376	Flinta	Avslagsfragment	1	1		
1296	5001377	Flinta	Övrig slagen flinta	2	1		
1297	5001378	Flinta	Splitter	1	1		
1298	5001379	Flinta	Avslag med retusch	8	1		
1299	5001380	Flinta	Splitter	1	1		
1300	5001381	Flinta	Splitter	1	1		
1301	5001382	Flinta	Avslagsfragment	1	1		
1302	5001383	Flinta	Splitter	1	1		
1303	5001384	Flinta	Splitter	1	1		
1304	5001385	Flinta	Splitter	1	1		
1305	5001386	Flinta	Splitter	1	1		
1306	5001387	Flinta	Splitter	1	1		
1307	5001388	Flinta	Avslag	2	1		
1308	5001389	Flinta	Splitter	1	1		
1309	5001390	Flinta	Splitter	1	1		
1310	5001391	Flinta	Övrig slagen flinta	1	1		
1311	5001392	Flinta	Avslag	8	2		Bränd
1312	5001393	Flinta	Avslag	2	1		
1313	5001394	Flinta	Avslag	2	1		
1314	5001395	Flinta	Övrig slagen flinta	8	1		
1315	5001396	Flinta	Avslag	3	1		
1316	5001397	Flinta	Splitter	1	1		
1317	5001398	Flinta	Avslagsfragment	1	2		Varav ett med slipyta
1318	5001399	Flinta	Avslag/avfall	8	2		
1319	5001400	Flinta	Avslag/avfall	1	2		
1320	5001401	Flinta	Avslag	1	2		
1321	5001402	Flinta	Splitter	1	1		
1322	5001403	Flinta	Skrapa	41	1		Avslagsskrapa, enkel
1323	5001404	Flinta	Splitter	1	2		
1324	5001405	Flinta	Övrig slagen flinta	1	2		
1325	5001406	Flinta	Övrig slagen flinta	11	1		
1326	5001407	Flinta	Övrig slagen flinta	1	2		Bränd

Fnr	Intrasisid	Material	Sakord	Vikt (g)	Antal	Fragm.	Anmärkning
1327	5001408	Flinta	Avslagsfragment	1	1		
1328	5001409	Flinta	Splitter	1	1		
1329	5001410	Flinta	Avslag	1	2		
1330	5001411	Flinta	Övrig slagen flinta	2	2		
1331	5001412	Flinta	Avslag	1	1		
1332	5001413	Flinta	Avslag	1	1		
1333	5001414	Flinta	Övrig slagen flinta	2	2		
1334	5001415	Flinta	Avslag	1	1		
1335	5001416	Flinta	Avslagsfragment	1	1		
1336	5001417	Flinta	Avslagsfragment	2	1		
1337	5001418	Flinta	Övrig slagen flinta	19	1		
1338	5001419	Flinta	Avslagsfragment	1	1		
1339	5001420	Flinta	Övrig slagen flinta	1	1		Bränd
1340	5001421	Flinta	Avslag	1	1		
1341	5001422	Flinta	Avslagsfragment	1	1		
1342	5001423	Flinta	Avslag	2	2		
1343	5001424	Kvarts	Avslag/avfall	1	1		
1344	5001425	Flinta	Avslag	1	1		
1345	5001426	Flinta	Avslag	1	1		
1346	5001427	Flinta	Avslag	68	7		
1347	5001428	Flinta	Övrig slagen flinta	7	1		
1348	5001429	Flinta	Avslag	1	3		
1349	5001430	Flinta	Avslag	2	2		
1350	5001431	Flinta	Avslag	1	3		
1351	5001432	Flinta	Avslag	1	4		
1352	5001433	Flinta	Avslag	9	1		
1353	5001434	Flinta	Splitter	1	1		
1354	5001435	Flinta	Avslag	2	2		
1355	5001436	Flinta	Avslag	6	2		
1356	5001437	Flinta	Avslag	1	1		
1357	5001438	Flinta	Avslag	16	4		
1358	5001439	Flinta	Avslag	7	2		
1359	5001440	Flinta	Avslag med retusch	15	1		
1360	5001441	Flinta	Avslag	10	2		
1361	5001442	Flinta	Avslag	1	1		
1362	5001443	Flinta	Avslag	5	2		
1363	5001444	Flinta	Avslag	1	2		
1364	5001445	Flinta	Avslag	1	1		
1365	5001446	Flinta	Avslag	3	1		
1366	5001447	Flinta	Avslag	4	1		
1367	5001448	Flinta	Avslag	1	1		
1368	5001449	Flinta	Avslag	1	3		
1369	5001450	Flinta	Avslag	1	1		

Fnr	Intrasisid	Material	Sakord	Vikt (g)	Antal	Fragm.	Anmärkning
1370	5001451	Flinta	Avslag	9	3		
1371	5001452	Flinta	Avslag	1	3		
1372	5001453	Flinta	Avslag	3	2		
1373	5001454	Flinta	Avslag	2	1		
1374	5001455	Flinta	Avslag	3	2		
1375	5001456	Flinta	Övrig slagen flinta	1	1		
1376	5001457	Flinta	Avslag	1	1		
1377	5001458	Flinta	Avslagsfragment	1	1		
1378	5001459	Flinta	Avslag	26	1		Nötningsretusch
1379	5001460	Flinta	Avslag	19	5		
1380	5001461	Flinta	Avslag	7	4		
1381	5001462	Flinta	Avslag	15	3		
1382	5001463	Flinta	Avslagsfragment	1	1		
1383	5001464	Flinta	Avslag	3	1		
1384	5001465	Flinta	Skrapa	8	1		Avslagskrapa, enkel
1385	5001466	Flinta	Avslag	2	2		
1386	5001467	Flinta	Avslag med retusch	14	1		
1387	5001468	Flinta	Avslag	5	3		
1388	5001469	Flinta	Avslag	1	1		
1389	5001470	Flinta	Avslag	16	14		
1390	5001471	Flinta	Avslag	7	7		
1391	5001472	Flinta	Avslag	53	18		
1392	5001473	Flinta	Avslag med retusch	7	1		
1393	5001474	Flinta	Avslag	1	1		
1394	5001475	Flinta	Avslag	4	1		
1395	5001476	Flinta	Avslag	14	11		
1396	5001477	Flinta	Avslag med retusch	14	1		
1397	5001478	Flinta	Avslag	1	1		
1398	5001479	Flinta	Avslagsfragment	1	1		
1399	5001480	Flinta	Avslag	1	1		
1400	5001481	Flinta	Avslag	20	1		
1401	5001482	Flinta	Avslag	8	1		
1402	5001483	Flinta	Avslag	2	1		
1403	5001484	Flinta	Avslag	2	1		
1404	5001485	Flinta	Avslag	2	1		
1405	5001486	Flinta	Avslag	4	1		
1406	5001487	Flinta	Avslag	2	1		
1407	5001488	Flinta	Avslag	1	1		
1408	5001489	Flinta	Avslag med retusch	33	1		Med slitglans
1409	5001490	Flinta	Avslagsfragment	2	1		
1410	5001491	Flinta	Avslag	1	1		
1411	5001492	Flinta	Avslag	10	1		
1412	5001493	Flinta	Övrig slagen flinta	30	1		Svallad naturflinta, vackert blårandig

Fnr	Intrasisid	Material	Sakord	Vikt (g)	Antal	Fragm.	Anmärkning
1413	5001494	Flinta	Kärna	134	1		
1414	5001495	Flinta	Avslag	1	1		
1415	5001496	Flinta	Avslagsfragment	1	1		
1416	5001497	Flinta	Övrig slagen flinta	1	1		
1417	5001498	Flinta	Avslag	3	1		
1418	5001499	Flinta	Splitter	1	1		
1419	5001500	Flinta	Avslagsfragment	1	1		
1420	5001501	Flinta	Avslag	1	1		
1421	5001502	Flinta	Avslag	1	2		
1422	5001503	Flinta	Avslag	1	1		
1423	5001504	Flinta	Splitter	1	1		
1424	5001505	Flinta	Avslagsfragment	1	1		
1425	5001506	Flinta	Övrig slagen flinta	24	1		
1426	5001507	Flinta	Avslag	1	1		
1427	5001508	Flinta	Avslag	2	1		
1428	5001509	Flinta	Övrig slagen flinta	4	1		
1429	5001510	Flinta	Avslag	1	2		
1430	5001511	Flinta	Övrig slagen flinta	2	1		
1431	5001512	Flinta	Avslag	1	1		
1432	5001513	Flinta	Avslag	1	1		
1433	5001514	Flinta	Avslag	2	2		
1434	5001515	Flinta	Avslag	1	1		
1435	5001516	Flinta	Avslagsfragment	1	1		
1436	5001517	Flinta	Övrig slagen flinta	2	1		Svallad
1437	5001518	Flinta	Avslag	25	1		
1438	5001519	Flinta	Avslag	3	1		
1439	5001520	Flinta	Övrig slagen flinta	4	1		Svallad
1440	5001521	Flinta	Avslag	2	1		
1441	5001522	Flinta	Övrig slagen flinta	6	2		
1442	5001523	Flinta	Avslag	1	1		
1443	5001524	Flinta	Avslag med retusch	26	2		
1444	5001525	Flinta	Avslag	5	2		
1445	5001526	Flinta	Skrapa	12	1		Avslagsskrapa, enkel
1446	5001527	Flinta	Avslag	8	1		Svallad
1447	5001528	Flinta	Avslag/avfall	86	3		
1448	5001529	Flinta	Avslag	1	1		
1449	5001530	Flinta	Avslag/avfall	11	3		
1450	5001531	Flinta	Avslag	2	1		
1451	5001532	Flinta	Avslag med retusch	8	1		
1452	5001533	Flinta	Avslag	2	1		
1453	5001534	Flinta	Avslag	10	1		Nötningsretusch
1454	5001535	Flinta	Avslag	1	1		
1455	5001536	Flinta	Avslag	3	3		

Fnr	Intrasisid	Material	Sakord	Vikt (g)	Antal	Fragm.	Anmärkning
1456	5001537	Flinta	Kärna	36	1		
1457	5001538	Flinta	Avslag/avfall	3	6		
1458	5001539	Flinta	Skrapa	7	1		Spånskrapa
1459	5001540	Flinta	Avslag	3	2		
1460	5001541	Flinta	Avslag med retusch	3	1		
1461	5001542	Flinta	Avslagsfragment	10	4		
1462	5001543	Flinta	Avslag	6	6		
1463	5001544	Flinta	Avslag	1	3		
1464	5001545	Flinta	Avslag/avfall	5	3		Bränd
1465	5001546	Flinta	Avslag	1	2		
1466	5001547	Flinta	Avslag	6	3		Bränd
1467	5001548	Flinta	Avslag	10	2		
1468	5001549	Flinta	Avslag	26	12		
1469	5001550	Flinta	Avslag	34	1		
1470	5001551	Flinta	Avslag	3	4		
1471	5001552	Keramik	Kärl	2	1	Defekt	
1472	5001553	Flinta	Övrig slagen flinta	4	1		
1473	5001554	Flinta	Avslagsfragment	1	2		
1474	5001555	Flinta	Avslag	8	1		Nötningsretusch
1475	5001556	Flinta	Övrig slagen flinta	2	1		Sprucket fragment
1476	5001557	Flinta	Avslag	6	2		
1477	5001558	Flinta	Övrig slagen flinta	1	1		Bränd
1478	5001559	Flinta	Avslag	10	1		
1479	5001560	Flinta	Avslag	21	13		
1480	5001562	Flinta	Avslag	1	1		
1481	5001564	Flinta	Avslag	4	1		
1482	5001566	Flinta	Avslag	2	3		
1483	5001567	Flinta	Avslag	1	1		
1484	5001568	Flinta	Avslag/avfall	53	10		
1485	5001569	Flinta	Avslag	9	1		
1486	5001570	Flinta	Avslag	1	1		
1487	5001571	Flinta	Flintkoncentration	226	92		Se bilaga 7
1488	5001572	Flinta	Avslag	1	1		
1489	5001573	Flinta	Avslag	1	1		
1490	5001574	Flinta	Avslag	19	1		
1491	5001575	Flinta	Övrig slagen flinta	10	1		
1492	5001576	Flinta	Avslagsfragment	1	1		
1493	5001577	Flinta	Avslag	1	1		
1494	5001578	Flinta	Avslag	3	1		
1495	5001579	Flinta	Avslagsfragment	3	1		Bränd
1496	5001580	Flinta	Avslag	1	1		
1497	5001581	Flinta	Avslag	1	1		
1498	5001582	Flinta	Avslag med retusch	24	1		

Fnr	Intrasisid	Material	Sakord	Vikt (g)	Antal	Fragm.	Anmärkning
1499	5001583	Flinta	Övrig slagen flinta	26	2		
1500	5001584	Bergart	Bearbetad	160	1		Skiva, rund, 11 cm diam, 4 mm tj
1501	5001585	Flinta	Avslag	12	1		
1502	5001586	Flinta	Avslag	3	2		Bränd
1503	5001587	Flinta	Avslag	15	2		Nötningsretusch
1504	5001588	Flinta	Skrapa	7	1		Spånskrapa
1505	5001589	Flinta	Kärnfragment	18	1		
1506	5001590	Flinta	Avslag	17	22		
1507	5001591	Flinta	Avslag	5	1		
1508	5001592	Flinta	Avslag	7	1		
1509	5001593	Flinta	Splitter	1	2		
1510	5001594	Flinta	Avslag	4	1		
1511	5001595	Flinta	Avslag	10	6		
1512	5001596	Flinta	Avslag/avfall	17	2		
1513	5001597	Flinta	Avslag	1	1		
1514	5001598	Flinta	Övrig slagen flinta	3	2		
1515	5001599	Flinta	Övrig slagen flinta	8	1		
1516	5001600	Flinta	Avslag	7	1		
1517	5001601	Flinta	Avslag	1	1		
1518	5001602	Flinta	Avslag	3	1		
1519	5001604	Flinta	Avslag	2	2		
1520	5001605	Flinta	Avslag	4	1		
1521	5001606	Flinta	Avslag	5	1		
1522	5001613	Flinta	Övrig slagen flinta	8	1		
1523	5001614	Flinta	Avslag	6	1		
1524	5001615	Flinta	Avslag	1	1		
1525	5001616	Flinta	Övrig slagen flinta	38	1		
1526	5001617	Flinta	Avslag	4	1		
1527	5001618	Flinta	Avslag med retusch	13	1		
1528	5001619	Flinta	Övrig slagen flinta	1	1		
1529	5001620	Flinta	Avslag med retusch	14	1		
1530	5001621	Flinta	Avslag	2	1		
1531	5001622	Flinta	Avslag	4	1		
1532	5001623	Flinta	Avslag med retusch	29	1		
1533	5001624	Flinta	Avslag	2	1		
1534	5001625	Flinta	Avslag	1	1		
1535	5001626	Flinta	Kärnfragment	27	1		
1536	5001627	Flinta	Avslag med retusch	9	1		Svallat före användning
1537	5001628	Flinta	Avslag	58	2		
1538	5001629	Flinta	Avslag	13	1		
1539	5001630	Flinta	Avslag med retusch	2	1		
1540	5001631	Flinta	Avslag/avfall	11	2		
1541	5001632	Flinta	Redskap	14	1		Avslagen del, med kantretuscher, med slipyta

Fnr	Intrasisid	Material	Sakord	Vikt (g)	Antal	Fragm.	Anmärkning
1542	5001633	Flinta	Avslag	2	2		
1543	5001634	Flinta	Övrig slagen flinta	1	1		
1544	5001635	Flinta	Avslag	2	1		
1545	5001636	Flinta	Kärnfragment	27	2		
1546	5001637	Flinta	Spånfragment	1	1		
1547	5001638	Flinta	Avslag/avfall	11	3		
1548	5001639	Flinta	Avslag	1	1		
1549	5001640	Flinta	Övrig slagen flinta	34	1		
1550	5001641	Flinta	Avslag	19	3		
1551	5001642	Flinta	Avslag	84	1		
1552	5001643	Flinta	Avslag	19	1		
1553	5001644	Flinta	Avslag	2	2		
1554	5001645	Flinta	Avslag	29	1		
1555	5001646	Flinta	Övrig slagen flinta	1	1		
1556	5001647	Flinta	Avslagsfragment	2	1		
1557	5001648	Flinta	Övrig slagen flinta	4	1		
1558	5001649	Flinta	Avslag	49	1		
1559	5001650	Flinta	Avslag med retusch	45	2		
1560	5001651	Flinta	Avslag/avfall	49	2		
1561	5001652	Flinta	Avslag	2	2		
1562	5001653	Flinta	Avslag	2	1		
1563	5001654	Flinta	Avslag	68	1		
1564	5001655	Flinta	Övrig slagen flinta	16	2		Kritfragment
1565	5001656	Flinta	Övrig slagen flinta	26	1		
1566	5001657	Flinta	Avslag	4	1		
1567	5001658	Flinta	Övrig slagen flinta	24	1		
1568	5001659	Flinta	Avslag	2	1		
1569	5001660	Flinta	Avslag	1	1		
1570	5001661	Flinta	Övrig slagen flinta	13	1		
1571	5001662	Flinta	Avslag	14	2		
1572	5001663	Flinta	Avslag/avfall	16	4		
1573	5001664	Flinta	Avslag/avfall	14	4		
1574	5001665	Flinta	Avslag	1	1		
1575	5001666	Flinta	Övrig slagen flinta	1	1		
1576	5001667	Flinta	Kärna	914	1		
1577	5001668	Flinta	Övrig slagen flinta	1	1		Svallad
1578	5001669	Flinta	Avslag/avfall	23	2		
1579	5001670	Flinta	Avslag	1	1		
1580	5001671	Flinta	Avslag	6	5		
1581	5001672	Flinta	Avslag	58	1		Nötningsretusch
1582	5001673	Flinta	Avslag	11	1		
1583	5001674	Flinta	Avslag/avfall	36	7		
1584	5001675	Flinta	Redskap	66	1		Förarbete? el. kärna, med slipyta

Fnr	Intrasisid	Material	Sakord	Vikt (g)	Antal	Fragm.	Anmärkning
1585	5001676	Flinta	Övrig slagen flinta	1	1		
1586	5001677	Flinta	Avslag	26	4		
1587	5001678	Keramik	Kärl	3	1	Defekt	
1588	5001679	Flinta	Avslag med retusch	31	1		
1589	5001680	Flinta	Övrig slagen flinta	4	1		
1590	5001681	Flinta	Avslagsfragment	4	1		
1591	5001682	Flinta	Avslag	12	1		Nötningsretusch
1592	5001683	Flinta	Avslag	21	1		
1593	5001684	Flinta	Övrig slagen flinta	4	1		
1594	5001685	Flinta	Övrig slagen flinta	4	1		
1595	5001686	Flinta	Övrig slagen flinta	1	1		
1596	5001687	Flinta	Avslag	1	1		
1597	5001688	Flinta	Övrig slagen flinta	19	1		
1598	5001689	Flinta	Övrig slagen flinta	1	1		
1599	5001690	Flinta	Övrig slagen flinta	1	1		
1600	5001691	Flinta	Avslag	3	1		
1601	5001692	Flinta	Avslag	1	1		
1602	5001693	Flinta	Avslagsfragment	1	1		
1603	5001694	Flinta	Avslag	4	1		
1604	5001695	Flinta	Avslag	1	2		
1605	5001696	Flinta	Avslag	8	1		Nötningsretusch
1606	5001697	Flinta	Avslag	14	2		
1607	5001698	Flinta	Avslag	1	1		
1608	5001699	Flinta	Övrig slagen flinta	9	2		
1609	5001700	Flinta	Avslag	2	1		
1610	5001701	Flinta	Avslag	2	2		
1611	5001702	Flinta	Flintkoncentration	2995	439		Se bilaga 7
1612	5001703	Flinta	Flintkoncentration	114	67		Se bilaga 7
1613	5001704	Flinta	Flintkoncentration	494	225		Se bilaga 7 under A6438.
1614	5001705	Flinta	Flintkoncentration	151	193		Se bilaga 7 under A6438.
1616	5001707	Flinta	Flintkoncentration	6058	2838		Se bilaga 7
1617	5001708	Flinta	Avslag med retusch	19	2		
1618	5001709	Flinta	Avslag	1	1		
1619	5001710	Flinta	Avslag	1	1		
1620	5001711	Flinta	Skrapa	20	1		Avslagsskrapa, enkel
1621	5001712	Flinta	Övrig slagen flinta	3	1		
1622	5001713	Flinta	Avslag/avfall	1	2		
1623	5001714	Flinta	Övrig slagen flinta	4	1		
1624	5001715	Flinta	Avslag	12	2		
1625	5001716	Flinta	Avslag	1	1		
1626	5001717	Flinta	Avslag	2	1		
1627	5001718	Flinta	Övrig slagen flinta	2	1		
1628	5001719	Flinta	Avslag	1	1		

Fnr	Intrasisid	Material	Sakord	Vikt (g)	Antal	Fragm.	Anmärkning
1629	5001720	Flinta	Övrig slagen flinta	1	1		
1630	5001721	Flinta	Avslag	1	1		
1631	5001722	Flinta	Avslag	1	1		
1632	5001723	Flinta	Avslagsfragment	4	2		
1633	5001724	Flinta	Kärnfragment	5	1		
1634	5001725	Flinta	Avslag	4	1		
1635	5001726	Flinta	Avslag	1	1		
1636	5001727	Flinta	Avslag	3	1		
1637	5001728	Flinta	Övrig slagen flinta	22	2		
1638	5001729	Flinta	Avslag/avfall	2	3		
1639	5001730	Flinta	Avslag	1	1		
1640	5001731	Flinta	Övrig slagen flinta	1	1		
1641	5001732	Flinta	Avslag	1	1		
1642	5001733	Flinta	Splitter	1	1		
1643	5001734	Flinta	Avslagsfragment	1	1		
1644	5001735	Flinta	Avslagsfragment	1	2		
1645	5001736	Flinta	Avslag	1	1		
1646	5001737	Flinta	Avslag	1	2		
1647	5001738	Flinta	Kärnfragment	18	1		
1648	5001739	Flinta	Avslag	2	1		
1649	5001740	Flinta	Avslag	1	1		
1650	5001741	Flinta	Avslag	1	1		
1651	5001742	Flinta	Avslag	1	2		
1652	5001743	Flinta	Splitter	1	1		
1653	5001744	Flinta	Splitter	1	1		
1654	5001745	Flinta	Avslag	1	2		
1655	5001746	Flinta	Avslag	1	2		
1656	5001747	Flinta	Avslag	1	2		Bränd
1657	5001748	Flinta	Avslag	1	1		
1658	5001749	Flinta	Avslag	2	2		
1659	5001750	Flinta	Avslag	4	2		
1660	5001751	Flinta	Skrapa	24	1		Avslagsskrapa, enkel
1661	5001752	Flinta	Övrig slagen flinta	14	2		
1662	5001753	Flinta	Avslag	1	1		
1663	5001754	Flinta	Flintkoncentration	84	26		Se bilaga 7
1664	5001755	Flinta	Flathugget redskap av obe- stämbar typ	16	1		Fragment
1665	5001756	Flinta	Avslag	43	21		
1666	5001757	Flinta	Avslag med retusch	11	1		
1667	5001758	Flinta	Avslag	35	20		
1668	5001759	Flinta	Avslag	73	31		
1669	5001760	Flinta	Avslag	22	4		
1670	5001761	Flinta	Avslag	5	2		
1671	5001762	Bergart	Avslag/avfall	113	1		

Fnr	Intrasisid	Material	Sakord	Vikt (g)	Antal	Fragm.	Anmärkning
1672	5001763	Flinta	Flathugget redskap av obestämbar typ	4	1		Fragment av dolk eller skära
1673	5001764	Flinta	Avslag	8	7		
1674	5001765	Flinta	Spånfragment	1	1		11 mm brett
1675	5001766	Flinta	Flintkoncentration	540	289		Se bilaga 7
1676	5001767	Flinta	Avslag med retusch	5	1		
1677	5001768	Kvarts	Avslag/avfall	1	1		
1678	5001769	Flinta	Avslag	3	1		
1679	5001770	Flinta	Avslag	2	1		
1680	5001771	Flinta	Skrapa	6	1		Avslagsskrapa, enkel
1681	5001772	Flinta	Avslag	1	1		
1682	5001773	Flinta	Avslag	8	5		
1683	5001774	Flinta	Avslag med retusch	22	1		
1684	5001775	Flinta	Avslag	1	1		
1685	5001776	Flinta	Avslag	2	1		
1686	5001777	Flinta	Övrig slagen flinta	1	1		
1687	5001778	Flinta	Kärnfragment	37	1		
1688	5001779	Flinta	Övrig slagen flinta	4	1		Bränd
1689	5001780	Flinta	Avslag/avfall	5	2		
1690	5001781	Flinta	Övrig slagen flinta	2	2		
1691	5001782	Flinta	Avslag	2	1		
1692	5001783	Flinta	Övrig slagen flinta	1	1		
1693	5001784	Flinta	Övrig slagen flinta	1	1		
1694	5001785	Flinta	Avslag	1	1		
1695	5001786	Flinta	Splitter	1	1		Bränd
1696	5001787	Flinta	Avslag	2	1		
1697	5001788	Flinta	Avslag	2	1		
1698	5001789	Flinta	Avslag	2	1		Nötningsretusch
1699	5001790	Flinta	Övrig slagen flinta	14	1		Med sekundär retusch, svallad
1700	5001791	Flinta	Kärna	129	1		Lätt svallad
1701	5001792	Flinta	Avslagsfragment	1	1		
1702	5001793	Flinta	Avslag	1	1		
1703	5001794	Flinta	Avslag	1	1		
1704	5001795	Flinta	Avslag	3	3		
1705	5001796	Flinta	Avslag	1	1		
1706	5001797	Flinta	Redskap	252	1		Förarbete till spetsovalt, 11,5x5,5 cm
1707	5001798	Flinta	Avslag	11	4		
1708	5001799	Flinta	Avslag med retusch	5	1		
1709	5001800	Flinta	Avslag	1	1		
1710	5001801	Flinta	Avslag	3	1		
1711	5001802	Flinta	Övrig slagen flinta	1	1		
1712	5001803	Flinta	Avslag	2	1		
1713	5001804	Flinta	Avslag	3	1		
1714	5001805	Flinta	Kärnfragment	16	1		

Fnr	Intrasisid	Material	Sakord	Vikt (g)	Antal	Fragm.	Anmärkning
1715	5001806	Flinta	Avslag	3	1		
1716	5001807	Flinta	Avslag	1	1		
1717	5001808	Flinta	Avslag	3	3		
1718	5001809	Flinta	Skrapa	29	1		Avslagsskrapa, enkel
1719	5001810	Flinta	Avslag	1	1		
1720	5001811	Flinta	Övrig slagen flinta	1	1		
1721	5001812	Flinta	Övrig slagen flinta	1	1		Med slipyta
1722	5001813	Flinta	Övrig slagen flinta	1	1		Svallad
1723	5001814	Metall	Föremål	20	1		
1724	5001815	Flinta	Övrig slagen flinta	23	2		Svallad
1725	5001816	Flinta	Avslag	26	1		Nötningsretusch
1726	5001817	Flinta	Övrig retuscherad spets	22	1		
1727	5001819	Flinta	Avslag	4	1		
1728	5001820	Flinta	Avslag	12	1		
1729	5001821	Flinta	Avslag	19	2		
1730	5001822	Flinta	Övrig slagen flinta	8	1		
1731	5001823	Flinta	Avslag	2	1		
1732	5001824	Flinta	Övrig slagen flinta	7	1		Med slipyta
1733	5001825	Flinta	Avslag	1	1		
1734	5001826	Flinta	Avslag	1	1		
1735	5001827	Flinta	Avslag	9	1		
1736	5001828	Flinta	Avslag med retusch	16	1		
1737	5001829	Flinta	Avslagsfragment	1	2		
1738	5001830	Flinta	Övrig slagen flinta	5	2		
1739	5001831	Flinta	Övrig slagen flinta	67	1		
1740	5001832	Flinta	Avslag	1	1		
1741	5001833	Flinta	Avslag	12	1		
1742	5001834	Flinta	Övrig slagen flinta	10	1		Bränd
1743	5001835	Flinta	Splitter	1	1		
1744	5001836	Flinta	Avslag	1	1		
1745	5001837	Flinta	Avslag	19	1		
1746	5001838	Flinta	Övrig slagen flinta	1	1		
1747	5001839	Flinta	Splitter	1	1		Bränd
1748	5001840	Flinta	Avslag	17	1		Nötningsretusch
1749	5001841	Flinta	Avslag	1	1		
1750	5001842	Flinta	Avslag	5	1		
1751	5001843	Flinta	Avslag	2	1		
1752	5001844	Flinta	Avslag	3	1		
1753	5001845	Flinta	Avslag	1	1		
1754	5001846	Flinta	Avslag	1	1		
1755	5001847	Flinta	Avslag	16	1		Nötningsretusch
1756	5001848	Flinta	Avslag	1	1		
1757	5001849	Flinta	Övrig slagen flinta	3	1		

Fnr	Intrasisid	Material	Sakord	Vikt (g)	Antal	Fragm.	Anmärkning
1758	5001850	Flinta	Avslag	2	1		
1759	5001851	Flinta	Avslag	2	1		Bränd
1760	5001852	Flinta	Övrig slagen flinta	64	1		Svallad
1761	5001853	Flinta	Avslag	1	1		
1762	5001854	Flinta	Avslag	1	1		
1763	5001855	Flinta	Avslag	1	2		
1764	5001856	Flinta	Avslag	1	2		
1765	5001857	Flinta	Avslag	16	2		
1766	5001858	Flinta	Avslag	2	1		
1767	5001859	Flinta	Avslagsfragment	1	1		
1768	5001860	Flinta	Avslag	3	1		
1769	5001861	Flinta	Avslag	1	1		Svallad
1770	5001862	Flinta	Avslag	4	2		
1771	5001863	Flinta	Avslag	1	1		
1772	5001864	Flinta	Avslag	7	2		
1773	5001865	Flinta	Avslag	1	1		
1774	5001866	Flinta	Avslag	2	1		
1775	5001867	Flinta	Avslag	1	1		
1776	5001868	Flinta	Avslag	1	1		
1777	5001869	Flinta	Avslag	5	1		
1778	5001870	Flinta	Avslag	3	1		
1779	5001871	Flinta	Avslag	1	1		
1780	5001872	Flinta	Avslag	3	1		
1781	5001873	Flinta	Avslag	2	1		
1782	5001874	Flinta	Avslagsfragment	1	1		
1783	5001875	Flinta	Avslagsfragment	4	1		
1784	5001876	Flinta	Avslag	16	1		
1785	5001877	Flinta	Avslag	4	1		Bränd
1786	5001878	Flinta	Avslag	25	4		
1787	5001879	Flinta	Avslag	10	1		
1788	5001880	Flinta	Avslag med retusch	14	1		Bränd
1789	5001881	Flinta	Avslag	11	2		
1790	5001882	Flinta	Övrig retuscherad spets	1	1		
1791	5001883	Flinta	Avslag	3	1		
1792	5001884	Flinta	Övrig slagen flinta	1	1		
1793	5001885	Flinta	Avslag	15	1		
1794	5001887	Flinta	Avslag	11	1		
1795	5001888	Flinta	Avslag	20	4		
1796	5001889	Flinta	Avslag	3	1		
1797	5001890	Flinta	Avslag	13	2		
1798	5001891	Flinta	Övrig slagen flinta	60	1		
1799	5001892	Flinta	Avslag	5	1		
1800	5001894	Flinta	Avslag	5	1		

Fnr	Intrasisid	Material	Sakord	Vikt (g)	Antal	Fragm.	Anmärkning
1801	5001895	Flinta	Avslagsfragment	1	1		
1802	5001896	Flinta	Avslag	9	1		
1803	5001897	Flinta	Avslag	2	1		
1804	5001898	Flinta	Avslag	12	2		
1805	5001899	Flinta	Övrig slagen flinta	52	1		
1806	5001900	Flinta	Avslag	10	4		
1807	5001902	Flinta	Skrapa	48	1		Avslagsskrapa, avlång 11x3 cm
1808	5001903	Flinta	Avslagsfragment	1	1		
1809	5001904	Flinta	Avslag	1	1		
1810	5001905	Kvarts	Kärna	25	1		
1811	5001906	Flinta	Redskap	80	1		Förarbete till flathugget redskap?
1812	5001907	Flinta	Övrig slagen flinta	8	1		
1813	5001908	Flinta	Avslag	26	2		
1814	5001909	Flinta	Avslag	6	1		
1815	5001910	Flinta	Avslag	1	1		
1816	5001911	Flinta	Övrig slagen flinta	2	3		
1817	5001912	Flinta	Avslag	1	2		
1818	5001913	Flinta	Avslag	6	1		
1819	5001914	Flinta	Avslag	1	1		Bränd
1820	5001915	Flinta	Avslag	24	1		
1821	5001916	Flinta	Avslag	5	2		
1822	5001917	Flinta	Avslag	5	2		
1823	5001918	Flinta	Avslag	1	2		
1824	5001919	Flinta	Övrig slagen flinta	7	2		
1825	5001920	Flinta	Avslag	3	3		
1826	5001921	Flinta	Avslag	1	1		
1827	5001922	Flinta	Avslag	3	1		
1828	5001923	Flinta	Kärnfragment	55	2		
1829	5001924	Flinta	Avslag/avfall	7	7		
1830	5001925	Flinta	Övrig slagen flinta	2	2		
1831	5001926	Flinta	Övrig slagen flinta	6	1		Svallad
1832	5001927	Flinta	Övrig slagen flinta	3	2		
1833	5001928	Flinta	Avslag	7	1		
1834	5001929	Flinta	Avslag	85	3		
1835	5001930	Flinta	Avslag	1	1		
1836	5001931	Flinta	Splitter	1	1		
1837	5001932	Flinta	Övrig slagen flinta	12	1		
1838	5001933	Flinta	Avslagsfragment	1	1		Bränd
1839	5001934	Flinta	Avslag med retusch	16	1		
1840	5001935	Flinta	Splitter	1	1		
1841	5001936	Flinta	Kärnfragment	33	1		
1842	5001937	Flinta	Avslag	11	2		Nötningsretusch
1843	5001938	Flinta	Avslag	12	1		

Fnr	Intrasisid	Material	Sakord	Vikt (g)	Antal	Fragm.	Anmärkning
1844	5001939	Flinta	Avslag	1	1		
1845	5001940	Flinta	Kärnfragment	67	1		
1846	5001941	Flinta	Avslag	1	1		
1847	5001942	Flinta	Avslag	1	1		
1848	5001943	Flinta	Avslag	8	1		
1849	5001944	Flinta	Avslag	1	2		
1850	5001945	Flinta	Avslag	4	1		
1851	5001946	Flinta	Avslag	7	1		
1852	5001947	Flinta	Övrig slagen flinta	1	1		
1853	5001948	Flinta	Avslag	1	1		
1854	5001949	Flinta	Övrig slagen flinta	10	1		
1855	5001950	Kvarts	Avslag/avfall	14	1		
1856	5001951	Flinta	Avslag	37	1		
1857	5001952	Flinta	Avslag	6	3		
1858	5001953	Flinta	Avslag	5	1		
1859	5001954	Flinta	Avslag	1	1		
1860	5001955	Flinta	Övrig slagen flinta	1	1		
1861	5001956	Flinta	Avslagsfragment	1	1		
1862	5001957	Flinta	Avslag	6	1		
1863	5001958	Flinta	Övrig slagen flinta	3	1		
1864	5001959	Flinta	Övrig slagen flinta	13	3		
1865	5001960	Flinta	Avslag	18	2		Bränd
1866	5001961	Flinta	Kärna	115	1		
1867	5001962	Flinta	Avslag	3	5		
1868	5001963	Flinta	Avslag	12	1		
1869	5001964	Flinta	Övrig slagen flinta	22	1		Svallad
1870	5001965	Flinta	Avslag	8	1		
1871	5001966	Flinta	Avslag	3	1		
1872	5001967	Flinta	Avslag	10	3		
1873	5001968	Flinta	Övrig slagen flinta	17	1		
1874	5001969	Flinta	Avslag/avfall	3	2		
1875	5001970	Flinta	Avslag	1	1		
1876	5001971	Flinta	Avslag	13	2		
1877	5001972	Flinta	Avslag	3	2		
1878	5001973	Flinta	Avslag	2	1		
1879	5001974	Kvarts	Avslag/avfall	1	1		
1880	5001975	Kvarts	Avslag/avfall	4	2		
1881	5001976	Flinta	Avslag med retusch	18	1		
1882	5001977	Flinta	Avslag	3	1		
1883	5001978	Flinta	Avslagsfragment	1	1		
1884	5001979	Flinta	Avslag/avfall	8	1		Nötningsretusch
1885	5001980	Flinta	Avslag	1	1		
1886	5001981	Kvarts	Avslag/avfall	1	1		

Fnr	Intrasisid	Material	Sakord	Vikt (g)	Antal	Fragm.	Anmärkning
1887	5001982	Kvarts	Avslag/avfall	17	1		
1888	5001983	Flinta	Avslag	1	1		
1889	5001984	Flinta	Avslag	5	2		
1890	5001985	Flinta	Avslag/avfall	20	2		
1891	5001986	Flinta	Avslag med retusch	36	1		
1892	5001987	Flinta	Avslag	2	1		
1893	5001988	Kvarts	Avslag/avfall	6	1		
1894	5001989	Flinta	Avslag med retusch	20	1		
1895	5001990	Flinta	Avslag	1	1		
1896	5001991	Flinta	Avslagsfragment	2	1		Patinerad
1897	5001992	Flinta	Övrig slagen flinta	1	1		Svallad
1898	5001993	Flinta	Splitter	1	1		
1899	5001994	Flinta	Avslag	5	3		
1900	5001995	Flinta	Avslag	1	1		
1901	5001996	Flinta	Avslagsfragment	1	1		
1902	5001997	Flinta	Splitter	1	1		
1903	5001998	Flinta	Avslag	1	1		
1904	5001999	Flinta	Avslag	1	1		
1905	5002000	Flinta	Avslag	1	1		
1906	5002001	Flinta	Avslag	30	1		
1907	5002002	Flinta	Kärnfragment	13	1		Svallad
1908	5002003	Flinta	Avslag	1	1		
1909	5002004	Flinta	Avslag	19	2		
1910	5002005	Flinta	Övrig slagen flinta	139	1		
1911	5002006	Flinta	Avslag	6	1		
1912	5002007	Flinta	Avslag	1	1		Bränd
1913	5002008	Flinta	Kärnfragment	33	1		
1914	5002009	Flinta	Avslag	8	1		
1915	5002010	Flinta	Avslag	1	1		
1916	5002011	Flinta	Övrig slagen flinta	2	1		
1917	5002012	Flinta	Splitter	1	1		
1918	5002013	Flinta	Splitter	1	1		
1919	5002014	Flinta	Avslag	1	1		
1920	5002015	Flinta	Avslag	13	1		
1921	5002016	Flinta	Avslag	1	1		
1922	5002018	Flinta	Avslag	1	1		
1923	5002019	Flinta	Avslag	1	1		
1924	5002020	Flinta	Avslag	1	1		
1925	5002021	Flinta	Övrig slagen flinta	2	2		
1926	5002022	Flinta	Avslagsfragment	1	1		
1927	5002023	Flinta	Avslag	1	1		
1928	5002024	Flinta	Splitter	1	1		
1929	5002025	Flinta	Avslag	1	1		

Fnr	Intrasisid	Material	Sakord	Vikt (g)	Antal	Fragm.	Anmärkning
1930	5002026	Flinta	Skrapa	5	1		Avslagsskrapa, enkel
1931	5002027	Flinta	Splitter	1	1		
1932	5002028	Flinta	Övrig slagen flinta	1	1		
1933	5002029	Flinta	Avslag	1	1		
1934	5002030	Flinta	Splitter	1	1		
1935	5002031	Flinta	Splitter	1	1		
1936	5002032	Flinta	Avslag	1	1		
1937	5002033	Flinta	Övrig slagen flinta	1	1		
1938	5002034	Flinta	Avslag	1	2		
1939	5002035	Flinta	Avslag	1	1		
1940	5002036	Flinta	Kärnfragment	16	1		
1941	5002037	Flinta	Avslag	1	1		
1942	5002038	Flinta	Avslag	27	1		
1943	5002039	Flinta	Avslag	5	1		
1944	5002040	Flinta	Avslag	1	1		
1945	5002041	Flinta	Avslag	1	1		
1946	5002042	Flinta	Övrig slagen flinta	117	1		
1947	5002043	Flinta	Övrig slagen flinta	88	1		
1948	5002044	Flinta	Avslag	7	1		
1949	5002045	Kvarts	Avslag/avfall	8	2		
1950	5002046	Flinta	Avslag	4	1		
1951	5002047	Flinta	Avslag	1	1		
1952	5002048	Flinta	Övrig slagen flinta	2	1		
1953	5002049	Flinta	Avslagsfragment	1	2		
1954	5002050	Flinta	Avslag/avfall	21	5		
1955	5002051	Flinta	Splitter	1	1		
1956	5002052	Flinta	Övrig slagen flinta	2	1		
1957	5002053	Flinta	Avslag	3	1		
1958	5002054	Flinta	Avslag	2	2		
1959	5002055	Flinta	Kärna	54	1		
1960	5002056	Flinta	Avslagsfragment	3	3		
1961	5002057	Flinta	Övrig slagen flinta	2	1		
1962	5002058	Flinta	Övrig slagen flinta	1	1		
1963	5002059	Flinta	Avslag	6	2		Bränd
1964	5002060	Flinta	Övrig slagen flinta	1	1		
1965	5002061	Flinta	Avslag	3	2		
1966	5002062	Flinta	Avslagsfragment	1	1		
1967	5002063	Flinta	Avslag	1	1		
1968	5002064	Flinta	Avslag	1	1		
1969	5002065	Flinta	Övrig slagen flinta	4	1		
1970	5002066	Flinta	Avslag	11	1		
1971	5002067	Flinta	Avslag	1	1		
1972	5002068	Flinta	Kärna	10	1		

Fnr	Intrasisid	Material	Sakord	Vikt (g)	Antal	Fragm.	Anmärkning
1973	5002069	Flinta	Övrig slagen flinta	2	1		Svallad
1974	5002070	Flinta	Avslag	3	1		
1975	5002071	Flinta	Avslag	1	1		
1976	5002072	Flinta	Avslag	7	1		
1977	5002073	Flinta	Övrig slagen flinta	2	1		
1978	5002074	Flinta	Avslag	3	4		
1979	5002075	Flinta	Avslag	1	1		
1980	5002076	Flinta	Avslag	1	1		
1981	5002077	Flinta	Övrig slagen flinta	3	1		Svallad
1982	5002078	Flinta	Avslag	2	1		
1983	5002079	Flinta	Övrig slagen flinta	3	1		
1984	5002080	Flinta	Avslag	12	1		
1985	5002081	Flinta	Avslag	2	1		
1986	5002082	Flinta	Avslag	1	1		
1987	5002083	Flinta	Övrig slagen flinta	1	1		
1988	5002084	Flinta	Avslag	1	1		
1989	5002085	Flinta	Avslag	2	1		
1990	5002086	Flinta	Avslag	1	1		
1991	5002087	Flinta	Avslag	1	1		
1992	5002088	Flinta	Avslag	3	2		
1993	5002089	Flinta	Avslagsfragment	1	2		
1994	5002090	Flinta	Avslag	1	1		
1995	5002091	Flinta	Avslag/avfall	2	2		
1996	5002092	Flinta	Avslag	5	1		
1997	5002093	Flinta	Avslag	2	2		
1998	5002094	Flinta	Avslag	2	1		
1999	5002095	Flinta	Avslag	2	1		
2000	5002096	Flinta	Övrig slagen flinta	15	1		
2001	5002097	Flinta	Avslag	12	2		
2002	5002098	Flinta	Avslag	22	2		
2003	5002099	Flinta	Övrig slagen flinta	90	1		Svallad
2004	5002100	Flinta	Avslag	1	1		
2005	5002101	Flinta	Avslag	1	1		
2006	5002102	Flinta	Avslag	2	2		
2007	5002103	Flinta	Avslag	2	1		
2008	5002104	Flinta	Avslag	6	1		
2009	5002105	Flinta	Övrig slagen flinta	102	1		Svallad
2010	5002106	Flinta	Avslag med retusch	28	1		
2011	5002107	Flinta	Avslag	11	2		
2012	5002108	Flinta	Avslag	2	2		
2013	5002109	Flinta	Avslag	3	5		
2014	5002110	Flinta	Avslag	2	1		
2015	5002111	Flinta	Kärnfragment	27	1		

Fnr	Intrasisid	Material	Sakord	Vikt (g)	Antal	Fragm.	Anmärkning
2016	5002112	Flinta	Avslag	1	2		
2017	5002113	Flinta	Avslag	1	1		
2018	5002114	Flinta	Övrig slagen flinta	2	2		
2019	5002115	Flinta	Avslag	1	2		
2020	5002116	Flinta	Avslag	24	2		
2021	5002117	Flinta	Avslagsfragment	1	1		
2022	5002118	Flinta	Avslag	5	3		
2023	5002119	Flinta	Avslag	1	1		
2024	5002120	Flinta	Avslag	1	1		
2025	5002121	Flinta	Avslag	16	2		
2026	5002122	Flinta	Avslagsfragment	1	1		
2027	5002123	Flinta	Avslagsfragment	1	1		
2028	5002124	Flinta	Avslag	1	1		
2029	5002125	Flinta	Avslag	1	1		
2030	5002126	Flinta	Avslag	1	1		
2031	5002127	Flinta	Avslag	17	3		
2032	5002128	Flinta	Avslag	3	3		
2033	5002129	Flinta	Avslag	1	2		
2034	5002130	Flinta	Avslag	2	2		
2035	5002131	Flinta	Avslag/avfall	1	1		
2036	5002132	Flinta	Övrig slagen flinta	1	1		Bränd
2037	5002133	Flinta	Övrig slagen flinta	14	1		Bränd
2038	5002134	Flinta	Övrig slagen flinta	1	1		
2039	5002135	Flinta	Avslag med retusch	36	1		
2040	5002136	Flinta	Avslag	1	1		
2041	5002137	Flinta	Avslag	8	1		
2042	5002138	Flinta	Övrig slagen flinta	6	1		
2043	5002139	Flinta	Avslagsfragment	1	1		
2044	5002140	Flinta	Övrig slagen flinta	1	1		
2045	5002141	Flinta	Avslag	10	1		
2046	5002142	Flinta	Avslag	10	1		
2047	5002143	Flinta	Övrig slagen flinta	17	2		
2048	5002144	Flinta	Avslag	1	1		
2049	5002145	Flinta	Avslag	1	1		
2050	5002150	Flinta	Övrig slagen flinta	1	1		
2051	5002151	Flinta	Kärna	320	1		
2052	5002152	Flinta	Övrig slagen flinta	137	1		
2053	5002153	Flinta	Kärnfragment	5	1		
2054	5002154	Flinta	Övrig slagen flinta	10	4		
2055	5002155	Flinta	Övrig slagen flinta	12	1		
2056	5002156	Flinta	Avslag	3	1		
2057	5002157	Flinta	Avslag	11	2		
2058	5002158	Flinta	Övrig slagen flinta	85	3		

Fnr	Intrasisid	Material	Sakord	Vikt (g)	Antal	Fragm.	Anmärkning
2059	5002159	Flinta	Övrig slagen flinta	64	1		
2060	5002160	Flinta	Övrig slagen flinta	30	3		
2061	5002161	Flinta	Övrig slagen flinta	1	1		
2062	5002162	Flinta	Avslag	2	1		
2063	5002163	Flinta	Övrig slagen flinta	7	1		Svallad
2064	5002164	Flinta	Avslag	3	1		
2065	5002165	Flinta	Avslag	30	1		Nötningsretusch
2066	5002166	Flinta	Övrig slagen flinta	6	1		
2067	5002167	Flinta	Övrig slagen flinta	1	1		Svallad
2068	5002168	Flinta	Avslag	1	2		
2069	5002169	Flinta	Övrig slagen flinta	1	1		
2070	5002170	Flinta	Övrig slagen flinta	63	2		
2071	5002171	Flinta	Avslag med retusch	48	1		
2072	5002172	Flinta	Avslag med retusch	52	1		
2073	5002173	Flinta	Övrig slagen flinta	1	3		
2074	5002174	Flinta	Avslag med retusch	33	1		
2075	5002175	Flinta	Avslag	36	1		
2076	5002176	Flinta	Avslag	1	1		
2077	5002177	Flinta	Avslag	4	2		Nötningsretusch
2078	5002178	Flinta	Kärnfragment	59	1		
2079	5002179	Flinta	Avslag	2	2		
2080	5002180	Flinta	Avslagsfragment	2	1		
2081	5002181	Flinta	Avslag	1	1		
2082	5002182	Flinta	Övrig slagen flinta	25	1		
2083	5002183	Flinta	Avslag	1	1		
2084	5002184	Flinta	Avslag	1	1		
2085	5002185	Flinta	Övrig slagen flinta	7	1		
2086	5002186	Flinta	Övrig slagen flinta	80	1		
2087	5002187	Flinta	Avslag	1	1		
2088	5002188	Flinta	Avslag med retusch	18	2		
2089	5002189	Flinta	Kärna	134	1		
2090	5002190	Flinta	Avslag	57	1		
2091	5002191	Flinta	Kärna	52	1		
2092	5002192	Flinta	Avslag	11	1		
2093	5002193	Flinta	Övrig slagen flinta	6	1		
2094	5002194	Flinta	Avslag	1	1		
2095	5002195	Flinta	Skrapa	57	1		Avslagsskrapa, enkel
2096	5002196	Flinta	Avslag	14	1		
2097	5002197	Flinta	Avslag	1	1		
2098	5002198	Flinta	Kärna	127	1		Kölskrapa, på berget under stenpackningen, svallad
2099	5002199	Flinta	Avslag	33	6		Under stenpackningen
2100	5002200	Flinta	Avslag	10	1		Svallad
2101	5002201	Flinta	Avslag	1	1		

Fnr	Intrasisid	Material	Sakord	Vikt (g)	Antal	Fragm.	Anmärkning
2102	5002202	Flinta	Övrig slagen flinta	7	1		
2103	5002203	Flinta	Övrig slagen flinta	17	4		
2104	5002204	Flinta	Avslag	149	13		
2105	5002205	Flinta	Övrig slagen flinta	215	1		
2106	5002206	Bergart	Yxa	601	1		Halv skafthålsyxa, lager 5 C4327
2107	5002207	Flinta	Avslag	16	1		Nötningsetusch, svallad
2108	5002208	Flinta	Avslag	4	2		
2109	5002209	Flinta	Avslag	9	2		
2110	5002210	Flinta	Avslag	17	4		Lager 3 C4327
2111	5002211	Flinta	Övrig slagen flinta	28	3		
2112	5002212	Flinta	Flintkoncentration	37	21		Se bilaga 7
2113	5002213	Flinta	Avslag	8	1		
2114	5002214	Flinta	Avslag/avfall	35	3		
2115	5002215	Flinta	Avslag	1	1		
2116	5002216	Flinta	Avslag	3	1		
2117	5002217	Flinta	Avslag	1	4		
2118	5002218	Flinta	Avslag	1	1		
2119	5002219	Flinta	Avslag	3	3		
2120	5002220	Flinta	Avslag/avfall	17	5		
2121	5002221	Flinta	Avslag	1	1		
2122	5002222	Flinta	Övrig slagen flinta	1	2		
2123	5002223	Flinta	Avslag	1	1		
2124	5002224	Flinta	Avslag	3	1		
2125	5002225	Flinta	Avslag med retusch	24	1		
2126	5002226	Flinta	Avslag	8	1		
2127	5002227	Flinta	Övrig slagen flinta	1	2		
2128	5002228	Flinta	Avslag	5	1		
2129	5002229	Flinta	Avslag	4	1		
2130	5002230	Flinta	Avslag	10	4		
2131	5002231	Flinta	Avslag	1	1		
2132	5002232	Flinta	Avslag	18	1		
2133	5002234	Flinta	Övrig slagen flinta	3	1		
2134	5002235	Flinta	Avslag	6	1		
2135	5002236	Flinta	Avslag	9	4		
2136	5002237	Flinta	Avslag	2	2		
2137	5002238	Flinta	Övrig slagen flinta	9	1		
2138	5002239	Flinta	Övrig slagen flinta	17	1		
2139	5002240	Flinta	Avslag med retusch	2	1		
2140	5002241	Flinta	Avslag/avfall	13	2		
2141	5002242	Flinta	Avslag	2	2		
2142	5002243	Flinta	Avslag	4	1		
2143	5002244	Flinta	Spån	3	1		12 mm brett
2144	5002245	Flinta	Avslag	34	7		

Fnr	Intrasisid	Material	Sakord	Vikt (g)	Antal	Fragm.	Anmärkning
2145	5002246	Flinta	Flintkoncentration	1198	1915		Se bilaga 7
2146	5002247	Flinta	Kärna	355	1		
2147	5002248	Flinta	Råmaterial	250	1		
2148	5002250	Flinta	Avslag	1	1		
2149	5002251	Flinta	Avslag/avfall	51	4		
2150	5002252	Flinta	Avslag	4	1		
2151	5002253	Flinta	Avslag	16	1		
2152	5002254	Flinta	Avslag	17	4		
2153	5002255	Flinta	Avslagsfragment	1	1		
2154	5002256	Flinta	Avslag	14	2		
2155	5002257	Flinta	Avslag	8	4		
2156	5002258	Flinta	Avslagsfragment	2	2		
2157	5002259	Flinta	Avslag	1	1		
2158	5002260	Flinta	Avslag	1	1		
2159	5002261	Flinta	Avslag	3	1		
2160	5002262	Bergart	Avslag	5	1		
2161	5002263	Flinta	Avslag/avfall	4	3		
2162	5002265	Flinta	Avslag	9	2		
2163	5002266	Flinta	Avslag	9	1		
2164	5002267	Flinta	Avslag	3	4		
2165	5002268	Flinta	Skrapa	15	1		Avslagsskrapa, fragment
2166	5002269	Flinta	Avslag	3	2		
2167	5002270	Flinta	Avslag	1	1		
2168	5002271	Flinta	Avslag	10	2		
2169	5002272	Flinta	Avslag	28	1		
2170	5002273	Flinta	Avslag	1	2		
2171	5002274	Flinta	Avslag	4	1		
2172	5002275	Flinta	Avslag	1	1		
2173	5002276	Flinta	Avslag	1	1		
2174	5002277	Flinta	Splitter	1	1		Bränd
2175	5002278	Flinta	Avslag	7	1		
2176	5002279	Flinta	Splitter	1	2		Bränd
2177	5002280	Flinta	Avslag	5	1		Nötningsretusch
2178	5002281	Flinta	Avslag	3	2		
2179	5002282	Flinta	Övrig slagen flinta	3	1		
2180	5002283	Flinta	Avslag	40	1		
2181	5002284	Flinta	Avslag	1	1		
2182	5002285	Flinta	Avslag	1	1		
2183	5002286	Keramik	Kärl	9	1	Defekt	
2184	5002287	Keramik	Kärl	5	1	Defekt	
2185	5002288	Keramik	Kärl	3	1	Defekt	
2186	5002289	Keramik	Kärl	7	1	Defekt	Mycket lik F2188
2187	5002290	Keramik	Kärl	1	1	Defekt	

Fnr	Intrasisid	Material	Sakord	Vikt (g)	Antal	Fragm.	Anmärkning
2188	5002291	Keramik	Kärl	6	1	Defekt	Mycket lik F2186
2189	5002292	Keramik	Kärl	1	1	Defekt	Kraftigt bränd på insidan
2190	5002293	Keramik	Kärl	6	1	Defekt	
2191	5002294	Keramik	Kärl	7	1	Defekt	
2192	5002295	Keramik	Kärl	2	1	Defekt	
2193	5002296	Keramik	Kärl	3	1	Defekt	
2194	5002297	Keramik	Kärl	2	1	Defekt	
2195	5002298	Keramik	Kärl	7	1	Defekt	
2196	5002299	Keramik	Kärl	8	1	Defekt	
2197	5002300	Keramik	Kärl	8	1	Defekt	
2198	5002301	Keramik	Kärl	21	4	Defekt	
2199	5002302	Keramik	Kärl	1	1	Fragment	
2200	5002303	Keramik	Kärl	22	2	Defekt	
2201	5002304	Bränd lera		2	2		800-900 grader
2202	5002305	Bränd lera		2	1		800-900 grader
2203	5002306	Keramik	Kärl	3	1	Defekt	
2204	5002307	Keramik	Kärl	2	2	Fragment	
2205	5002308	Flinta	Råmaterial	479	1		
2206	5002309	Flinta	Råmaterial	147	1		
2207	5002310	Flinta	Avslag	4	1		
2208	5002311	Flinta	Avslag	1	1		
2209	5002312	Flinta	Avslag	1	1		
2210	5002313	Flinta	Övrig slagen flinta	70	1		
2211	5002314	Flinta	Avslag	5	1		
2212	5002315	Flinta	Avslag	1	1		
2213	5002316	Flinta	Avslag	12	1		
2214	5002317	Flinta	Övrig slagen flinta	16	1		
2215	5002318	Flinta	Avslag	1	2		
2216	5002319	Flinta	Avslag	2	1		
2217	5002320	Flinta	Övrig slagen flinta	38	1		
2218	5002321	Flinta	Avslag	5	1		
2219	5002322	Flinta	Avslag/avfall	5	3		
2220	5002323	Flinta	Avslag	9	1		
2221	5002324	Flinta	Avslag	2	1		
2222	5002325	Flinta	Övrig slagen flinta	1	1		
2223	5002326	Flinta	Övrig slagen flinta	3	3		
2224	5002327	Flinta	Övrig slagen flinta	3	2		
2225	5002328	Flinta	Avslag	1	1		
2226	5002329	Flinta	Avslag	7	1		
2227	5002330	Flinta	Avslag	12	1		Nötningsretusch
2228	5002331	Flinta	Avslag	14	1		
2229	5002332	Flinta	Avslag	2	1		
2230	5002333	Flinta	Övrig slagen flinta	35	1		

Fnr	Intrasisid	Material	Sakord	Vikt (g)	Antal	Fragm.	Anmärkning
2231	5002334	Flinta	Avslag med retusch	9	1		
2232	5002335	Flinta	Övrig slagen flinta	1	1		
2233	5002336	Flinta	Avslagsfragment	3	1		
2234	5002337	Flinta	Avslag	1	1		
2235	5002338	Flinta	Avslag	5	1		
2236	5002339	Flinta	Övrig slagen flinta	2	1		Svallad
2237	5002340	Flinta	Avslag	2	1		
2238	5002341	Flinta	Övrig slagen flinta	1	1		
2239	5002342	Flinta	Avslag	8	1		
2240	5002343	Flinta	Avslag	29	1		
2241	5002344	Flinta	Avslag	1	1		
2242	5002345	Flinta	Avslag	18	1		Nötningsretusch
2243	5002346	Flinta	Avslag	4	1		
2244	5002347	Flinta	Avslag	4	2		
2245	5002348	Flinta	Avslag	3	2		
2246	5002349	Flinta	Avslag	2	2		
2247	5002350	Flinta	Övrig slagen flinta	26	3		
2248	5002351	Flinta	Övrig slagen flinta	35	3		
2249	5002352	Flinta	Avslag	8	3		
2250	5002353	Flinta	Spån	1	1		Med retusch
2251	5002354	Flinta	Avslag	11	3		
2252	5002355	Flinta	Pilspets	1	1		Flathuggen, med slipyta
2253	5002356	Flinta	Avslag	1	1		
2254	5002357	Flinta	Avslag	29	4		
2255	5002358	Flinta	Avslag	4	2		
2256	5002359	Flinta	Avslag	12	0		
2257	5002360	Flinta	Flintkoncentration	4627	1140		Se bilaga 7
2258	5002361	Flinta	Yxa	714	1		Yxämne, funnet i flintkonc F2257
2259	5002362	Flinta	Splitter	1	3		
2260	5002363	Flinta	Splitter	1	1		
2261	5002364	Flinta	Avslag	1	1		
2262	5002365	Flinta	Övrig slagen flinta	74	2		
2263	5002366	Flinta	Avslag	2	1		
2264	5002367	Flinta	Avslag	5	1		Med slipyta
2265	5002368	Flinta	Avslag	22	2		
2266	5002369	Flinta	Avslag	2	1		
2267	5002370	Flinta	Avslag	3	1		
2268	5002371	Flinta	Övrig slagen flinta	3	1		
2269	5002372	Flinta	Övrig slagen flinta	127	1		
2270	5002373	Flinta	Avslag	3	1		
2271	5002374	Flinta	Avslag	6	1		
2272	5002375	Flinta	Flintkoncentration	373	160		Se bilaga 7
2273	5002376	Flinta	Övrig slagen flinta	18	1		

Fnr	Intrasisid	Material	Sakord	Vikt (g)	Antal	Fragm.	Anmärkning
2274	5002377	Flinta	Avslagsfragment	12	1		Bränd, patinerad
2275	5002378	Flinta	Avslag	2	1		
2276	5002379	Flinta	Avslag	2	1		
2277	5002380	Flinta	Avslag	1	1		
2278	5002381	Flinta	Övrig slagen flinta	1	1		
2279	5002382	Flinta	Avslagsfragment	1	1		
2280	5002383	Flinta	Avslagsfragment	2	2		
2281	5002384	Flinta	Avslag	1	1		
2282	5002385	Flinta	Avslag	4	1		
2283	5002386	Flinta	Avslag	2	2		
2284	5002387	Flinta	Avslag med retusch	45	1		
2285	5002388	Flinta	Avslag	5	1		
2286	5002389	Flinta	Avslag	4	3		
2287	5002390	Flinta	Övrig slagen flinta	23	2		Svallad
2288	5002391	Flinta	Avslag	38	5		
2289	5002392	Flinta	Avslag	1	1		
2290	5002393	Flinta	Flintkoncentration	1472	214		Se bilaga 7
2291	5002394	Flinta	Avslag	2	2		
2292	5002395	Flinta	Avslag	1	1		
2293	5002396	Flinta	Avslag	1	1		
2294	5002397	Flinta	Kärna	197	1		
2295	5002398	Flinta	Avslag	13	3		
2296	5002399	Flinta	Avslag	5	1		
2297	5002400	Flinta	Flathugget redskap av obe- stämbar typ	2	1		Delvis flathugget spetsfragment
2298	5002401	Flinta	Avslagsfragment	1	1		Med retusch
2299	5002402	Flinta	Avslag med retusch	10	1		
2300	5002403	Flinta	Avslag med retusch	10	1		
2301	5002404	Flinta	Avslag	1	1		
2302	5002405	Flinta	Avslag med retusch	8	1		
2303	5002406	Flinta	Avslag	6	1		
2304	5002407	Flinta	Splitter	1	1		
2305	5002408	Flinta	Avslag	1	1		
2306	5002409	Flinta	Avslag med retusch	15	1		
2307	5002410	Flinta	Avslag	17	1		
2308	5002411	Flinta	Övrig slagen flinta	10	1		
2309	5002412	Flinta	Avslag med retusch	11	1		
2310	5002413	Flinta	Spånfragment	1	1		11 mm brett
2311	5002414	Flinta	Avslag	1	1		
2312	5002415	Flinta	Avslag	1	1		
2313	5002416	Flinta	Avslag med retusch	9	1		
2314	5002417	Flinta	Avslagsfragment	2	1		
2315	5002418	Flinta	Flintkoncentration	951	120		Se bilaga 7
2316	5002419	Flinta	Avslag	10	1		

Fnr	Intrasisid	Material	Sakord	Vikt (g)	Antal	Fragm.	Anmärkning
2317	5002420	Flinta	Avslag	1	1		
2318	5002421	Flinta	Avslag	3	1		
2319	5002422	Flinta	Avslag	1	1		
2320	5002423	Flinta	Avslagsfragment	2	1		
2321	5002424	Flinta	Avslag	2	2		
2322	5002425	Flinta	Övrig slagen flinta	13	1		Svallad
2323	5002426	Flinta	Övrig slagen flinta	6	1		Svallad
2324	5002427	Flinta	Avslagsfragment	1	1		
2325	5002428	Flinta	Övrig slagen flinta	6	1		
2326	5002429	Flinta	Avslag	1	1		
2327	5002430	Flinta	Övrig slagen flinta	7	2		
2328	5002431	Flinta	Avslag	3	2		
2329	5002432	Flinta	Avslagsfragment	1	2		
2330	5002433	Flinta	Avslag	2	2		
2331	5002434	Flinta	Kärnfragment	91	1		
2332	5002435	Flinta	Övrig slagen flinta	33	3		
2333	5002436	Flinta	Övrig slagen flinta	4	1		
2334	5002437	Flinta	Avslag	1	1		
2335	5002438	Flinta	Övrig slagen flinta	4	2		Svallad
2336	5002439	Flinta	Avslag	1	1		
2337	5002440	Flinta	Avslag	2	1		
2338	5002441	Flinta	Avslag	5	1		Bränd
2339	5002442	Flinta	Avslag	2	1		
2340	5002443	Flinta	Kärna	480	1		
2341	5002444	Flinta	Avslag med retusch	1	1		
2342	5002445	Flinta	Avslagsfragment	1	1		
2343	5002446	Flinta	Övrig slagen flinta	26	1		
2344	5002447	Flinta	Avslag med retusch	10	1		Svallad
2345	5002448	Flinta	Avslag	3	1		
2346	5002449	Flinta	Övrig slagen flinta	17	1		Med retusch
2347	5002450	Flinta	Avslag	1	1		
2348	5002451	Flinta	Avslag	2	2		
2349	5002452	Flinta	Avslag	2	2		
2350	5002453	Flinta	Avslag	3	3		
2351	5002454	Flinta	Avslag	5	1		
2352	5002455	Flinta	Avslag	1	1		
2353	5002456	Flinta	Avslag	2	1		
2354	5002457	Flinta	Övrig slagen flinta	1	1		
2355	5002458	Flinta	Avslag	6	3		
2356	5002459	Flinta	Avslag	113	7		
2357	5002460	Flinta	Kärnfragment	48	1		
2358	5002461	Flinta	Avslag	1	1		
2359	5002462	Flinta	Avslag	31	2		

Fnr	Intrasisid	Material	Sakord	Vikt (g)	Antal	Fragm.	Anmärkning
2360	5002463	Flinta	Avslag	3	2		
2361	5002464	Flinta	Avslag	10	2		
2362	5002465	Flinta	Avslag	86	11		
2363	5002466	Flinta	Övrig slagen flinta	30	1		
2364	5002467	Flinta	Skrapa	22	1		Omarbetat redskap, skrapa med konkav form, bränd, patinerad
2365	5002468	Flinta	Avslag	12	1		
2366	5002469	Flinta	Avslag	1	1		
2367	5002470	Flinta	Avslag	2	1		
2368	5002471	Flinta	Avslagsfragment	15	1		
2369	5002472	Flinta	Avslag	5	3		
2370	5002473	Flinta	Avslag	4	1		
2371	5002474	Flinta	Råmaterial	105	1		Svallad
2372	5002475	Flinta	Avslag	25	2		
2373	5002476	Flinta	Avslag	25	4		
2374	5002477	Flinta	Råmaterial	63	1		Fragment
2375	5002478	Flinta	Avslag	19	2		
2376	5002479	Flinta	Avslag	5	3		
2377	5002480	Flinta	Avslag	1	1		
2378	5002481	Flinta	Avslag	20	1		Nötningsretusch
2379	5002482	Kvarts	Avslag/avfall	53	3		
2380	5002483	Kvarts	Avslag/avfall	54	3		
2381	5002484	Flinta	Avslag	26	4		
2382	5002485	Flinta	Avslag	68	9		
2383	5002486	Flinta	Avslag	71	13		
2384	5002487	Flinta	Avslag/avfall	51	4		
2385	5002488	Flinta	Avslag	24	8		
2386	5002489	Flinta	Avslag	23	6		
2387	5002490	Flinta	Avslag/avfall	29	1		
2388	5002491	Flinta	Avslag	6	1		
2389	5002492	Flinta	Avslagsfragment	9	2		
2390	5002493	Flinta	Övrig slagen flinta	19	2		
2391	5002494	Flinta	Övrig slagen flinta	165	9		
2392	5002495	Flinta	Avslag/avfall	27	5		
2393	5002496	Flinta	Avslag	17	1		
2394	5002497	Flinta	Avslagsfragment	1	1		
2395	5002498	Flinta	Kärnfragment	13	1		
2396	5002499	Flinta	Avslag med retusch	1	1		Med slipyta
2397	5002501	Flinta	Avslag	2	2		
2398	5002502	Flinta	Avslag	9	11		
2399	5002503	Flinta	Avslag	29	9		Bränd
2400	5002504	Flinta	Avslag	8	1		
2401	5002505	Flinta	Avslag/avfall	3	2		Bränd
2402	5002506	Flinta	Avslag/avfall	45	6		

Fnr	Intrasisid	Material	Sakord	Vikt (g)	Antal	Fragm.	Anmärkning
2403	5002507	Flinta	Övrig slagen flinta	14	5		Bränd
2404	5002508	Flinta	Råmaterial	423	1		Flintknuta
2405	5002509	Flinta	Avslag	9	1		Bränd
2406	5002510	Flinta	Avslag	4	5		Bränd
2407	5002511	Flinta	Avslag	1	1		Bränd
2408	5002512	Flinta	Övrig slagen flinta	4	2		Bränd
2409	5002513	Flinta	Avslag	6	2		
2410	5002514	Flinta	Avslag	6	1		
2411	5002515	Flinta	Avslag	6	1		Bränd
2412	5002516	Flinta	Avslag	8	2		
2413	5002517	Flinta	Splitter	1	1		Bränd
2414	5002518	Flinta	Avslag	1	1		
2415	5002519	Flinta	Avslag	1	1		
2416	5002520	Flinta	Övrig slagen flinta	1	1		Bränd
2417	5002521	Flinta	Avslag	15	2		
2418	5002522	Flinta	Splitter	1	1		
2419	5002523	Flinta	Övrig slagen flinta	16	2		
2420	5002524	Flinta	Avslag	1	1		
2421	5002525	Flinta	Splitter	1	1		Bränd
2422	5002526	Flinta	Avslagsfragment	1	1		
2423	5002527	Flinta	Avslag	3	1		
2424	5002528	Flinta	Avslag	4	1		
2425	5002529	Flinta	Avslag	1	1		Bränd
2426	5002530	Flinta	Kärnfragment	59	1		
2427	5002531	Flinta	Avslagsfragment	1	1		
2428	5002532	Flinta	Avslag	23	1		
2429	5002533	Flinta	Övrig slagen flinta	1	1		
2430	5002534	Flinta	Övrig slagen flinta	2	1		
2431	5002535	Flinta	Avslag	8	1		
2432	5002536	Flinta	Avslag	7	3		
2433	5002537	Flinta	Avslag/avfall	13	4		Bränd
2434	5002538	Flinta	Avslag	104	2		
2435	5002539	Flinta	Avslag	1	1		
2436	5002540	Flinta	Avslag	10	1		
2437	5002541	Flinta	Avslag	2	1		
2438	5002542	Flinta	Råmaterial	95	1		Svallad
2439	5002543	Flinta	Avslag	1	1		
2440	5002544	Flinta	Avslag	1	1		
2441	5002545	Flinta	Övrig slagen flinta	339	183		Krossade bitar, vissa brända, bränd
2442	5002546	Flinta	Avslag	40	6		
2443	5002547	Flinta	Avslag med retusch	32	4		
2444	5002548	Slagg	Slagg	4	1		Förslaggat växtmaterial
2445	5002549	Flinta	Flintkoncentration	929	376		Bränd, se textfält för beskrivning

Fnr	Intrasisid	Material	Sakord	Vikt (g)	Antal	Fragm.	Anmärkning
2446	5002550	Flinta	Avslag	4	3		
2447	5002551	Flinta	Avslag	10	2		
2448	5002552	Flinta	Övrig slagen flinta	3	1		Bränd
2449	5002553	Flinta	Avslag	47	5		
2450	5002554	Flinta	Avslag	22	4		
2451	5002555	Flinta	Avslag	3	2		
2452	5002556	Flinta	Avslag	23	7		
2453	5002557	Flinta	Avslag/avfall	107	20		Delvis brända
2454	5002558	Bergart	Slipsten	104	1		Tre slipytor på rektangulärt formad sten
2455	5002559	Flinta	Avslag	3	1		
2456	5002560	Flinta	Avslag	6	1		
2457	5002561	Flinta	Övrig slagen flinta	3	1		
2458	5002562	Flinta	Skrapa	22	1		Avslagsskrapa, enkel
2459	5002563	Flinta	Avslag	1	1		
2460	5002564	Flinta	Avslagsfragment	1	1		
2461	5002565	Flinta	Avslag	54	1		
2462	5002566	Flinta	Avslag	1	1		
2463	5002567	Flinta	Övrig slagen flinta	1	1		Svallad
2464	5002568	Flinta	Avslag	1	1		
2465	5002569	Flinta	Avslag	1	1		
2466	5002570	Flinta	Avslag med retusch	8	1		
2467	5002571	Flinta	Avslag med retusch	10	1		
2468	5002572	Flinta	Övrig slagen flinta	2	1		
2469	5002573	Flinta	Avslag med retusch	4	1		
2470	5002574	Flinta	Avslag	5	1		
2471	5002575	Flinta	Övrig slagen flinta	2	1		
2472	5002576	Flinta	Avslag	1	1		Med slipyta
2473	5002577	Flinta	Övrig slagen flinta	34	1		
2474	5002578	Flinta	Avslag	4	1		Spånliknande
2475	5002579	Flinta	Splitter	1	1		
2476	5002580	Flinta	Splitter	1	1		
2477	5002581	Flinta	Avslag	1	1		
2478	5002582	Flinta	Splitter	1	1		
2479	5002583	Flinta	Avslag	1	1		
2480	5002584	Flinta	Avslag	1	1		
2481	5002585	Flinta	Splitter	1	1		
2482	5002586	Flinta	Avslag	2	1		
2483	5002587	Flinta	Avslag	1	2		
2484	5002588	Flinta	Avslag	3	1		
2485	5002589	Flinta	Avslag	2	1		
2486	5002590	Flinta	Avslag	8	1		
2487	5002591	Flinta	Avslag	5	1		
2488	5002592	Flinta	Kärna	416	1		Svallad

Fnr	Intrasisid	Material	Sakord	Vikt (g)	Antal	Fragm.	Anmärkning
2489	5002593	Flinta	Avslag	1	1		
2490	5002594	Flinta	Avslag	2	1		
2491	5002595	Flinta	Övrig slagen flinta	3	1		
2492	5002596	Flinta	Avslag	7	1		
2493	5002597	Flinta	Avslag	18	1		
2494	5002598	Flinta	Kärnfragment	9	1		Med retusch
2495	5002599	Flinta	Avslag	5	1		
2496	5002600	Flinta	Avslag	19	1		
2497	5002601	Flinta	Avslag	1	1		
2498	5002602	Flinta	Avslag	3	1		
2499	5002603	Flinta	Avslag	26	2		
2500	5002604	Flinta	Avslag	1	1		
2501	5002605	Flinta	Övrig slagen flinta	1	1		
2502	5002606	Flinta	Redskap	20	1		
2503	5002607	Flinta	Övrig slagen flinta	6	1		Svallad
2504	5002608	Flinta	Avslag	1	1		
2505	5002609	Flinta	Avslag	1	1		
2506	5002610	Flinta	Avslag	5	1		
2507	5002611	Flinta	Avslag/avfall	2	2		
2508	5002612	Flinta	Avslag	1	1		
2509	5002613	Flinta	Avslag	3	1		
2510	5002614	Flinta	Avslag med retusch	25	1		
2511	5002615	Flinta	Avslag	20	2		
2512	5002616	Flinta	Avslag	2	3		
2513	5002617	Flinta	Avslag	1	1		
2514	5002618	Flinta	Avslag	6	2		
2515	5002619	Flinta	Avslag	3	3		
2516	5002620	Flinta	Avslag med retusch	41	1		Med slitglans
2517	5002621	Flinta	Avslag	12	1		
2518	5002622	Flinta	Avslag med retusch	84	1		
2519	5002623	Flinta	Avslag	5	1		
2520	5002624	Flinta	Avslag	14	1		
2521	5002625	Flinta	Kärnfragment	377	2		
2522	5002626	Flinta	Övrig slagen flinta	158	1		
2523	5002627	Flinta	Avslag	4	1		
2524	5002628	Flinta	Avslag	4	3		
2525	5002629	Flinta	Avslag	1	1		
2526	5002630	Flinta	Avslag	2	1		
2527	5002631	Flinta	Avslag	1	1		
2528	5002632	Flinta	Avslag	63	1		
2529	5002633	Flinta	Avslag/avfall	22	3		
2530	5002634	Flinta	Avslag	1	1		
2531	5002635	Flinta	Avslag	2	1		

Fnr	Intrasid	Material	Sakord	Vikt (g)	Antal	Fragm.	Anmärkning
2532	5002636	Flinta	Övrig slagen flinta	30	1		Svallad
2533	5002637	Flinta	Avslag/avfall	13	2		
2534	5002638	Flinta	Avslag	14	2		
2535	5002639	Flinta	Avslag med retusch	12	1		
2536	5002640	Flinta	Skrapa	5	1		Av obestämbart typ
2537	5002641	Flinta	Avslag/avfall	19	5		Krackelerade
2538	5002642	Flinta	Avslag	1	1		
2539	5002643	Flinta	Avslag	1	1		
2540	5002644	Flinta	Avslag	6	1		
2541	5002645	Flinta	Avslag med retusch	6	1		
2542	5002646	Flinta	Övrig slagen flinta	1	1		
2543	5002647	Flinta	Avslag	1	1		
2544	5002648	Flinta	Övrig slagen flinta	19	1		
2545	5002649	Flinta	Avslag	2	1		
2546	5002650	Flinta	Avslag	2	1		
2547	5002651	Flinta	Avslag	2	1		Svallad
2548	5002652	Flinta	Avslagsfragment	3	1		
2549	5002653	Flinta	Avslag	1	1		
2550	5002654	Flinta	Övrig slagen flinta	2	1		
2551	5002655	Flinta	Avslag	1	1		
2552	5002656	Flinta	Avslag med retusch	61	1		
2553	5002657	Flinta	Övrig slagen flinta	4	1		
2554	5002658	Bergart	Yxa	265	1		Trindyxa
2555	5002659	Flinta	Avslag	49	5		
2556	5002660	Flinta	Avslag	17	2		
2557	5002661	Flinta	Skrapa	75	1		Avslagsskrapa, enkel
2558	5002662	Flinta	Avslag	67	12		
2559	5002663	Flinta	Avslag	8	2		
2560	5002664	Flinta	Avslag	12	5		Bränd
2561	5002665	Flinta	Avslag	1	1		
2562	5002666	Flinta	Avslag	12	3		
2563	5002667	Flinta	Avslag med retusch	11	1		
2564	5002668	Flinta	Avslag	1	1		
2565	5002669	Fossil	Sjöborre	13	1		
2566	5002670	Flinta	Avslag	1	1		
2567	5002671	Flinta	Flintkoncentration	487	312		Se bilaga 7
2568	5002672	Flinta	Avslag/avfall	261	26		Bränd
2569	5002673	Flinta	Avslag	1	2		
2570	5002674	Flinta	Avslag	1	1		bränd
2571	5002675	Flinta	Avslag	2	1		
2572	5002676	Flinta	Avslag	9	4		
2573	5002677	Flinta	Avslag	1	1		
2574	5002678	Flinta	Avslag	2	1		

Fnr	Intrasisid	Material	Sakord	Vikt (g)	Antal	Fragm.	Anmärkning
2575	5002679	Flinta	Flintkoncentration	118	60		Se bilaga 7
2576	5002680	Flinta	Splitter	1	2		
2577	5002681	Flinta	Avslag	1	2		
2578	5002682	Flinta	Avslagsfragment	2	1		
2579	5002683	Flinta	Avslag	8	2		
2580	5002684	Flinta	Avslag med retusch	6	1		
2581	5002685	Flinta	Avslag med retusch	38	1		
2582	5002686	Flinta	Avslag	9	1		
2583	5002687	Flinta	Övrig slagen flinta	98	1		
2584	5002688	Flinta	Avslag med retusch	5	1		
2585	5002689	Flinta	Övrig slagen flinta	9	1		
2586	5002690	Flinta	Övrig slagen flinta	2	1		Bränd
2587	5002691	Flinta	Avslag	2	1		
2588	5002692	Flinta	Avslagsfragment	5	1		Med slipyta
2589	5002693	Flinta	Avslag	1	1		
2590	5002694	Flinta	Avslag	8	7		
2591	5002695	Flinta	Avslag	23	4		
2592	5002696	Flinta	Avslag	1	3		
2593	5002697	Flinta	Avslag	7	1		
2594	5002698	Flinta	Flintkoncentration	2434	68		Se bilaga 7
2595	5002699	Flinta	Flintkoncentration	1243	1022		Se bilaga 7
2596	5002700	Flinta	Kärna	274	1		
2597	5002701	Flinta	Avslag med retusch	68	2		Tillhör A6438
2598	5002702	Flinta	Avslag	4	1		
2599	5002703	Flinta	Avslag	7	4		
2600	5002704	Flinta	Avslag med retusch	34	2		
2601	5002705	Flinta	Flintkoncentration	315	300		Se bilaga 7 under A6438.
2602	5002706	Flinta	Flintkoncentration	46	45		Se bilaga 7 under A6438.
2603	5002707	Flinta	Avslag	37	8		
2604	5002708	Flinta	Flintkoncentration	158	59		Se bilaga 7 under A6438.
2605	5002709	Flinta	Flintkoncentration	163	71		Se bilaga 7 under A6438.
2606	5002710	Flinta	Avslag	38	5		
2607	5002711	Flinta	Avslag	24	9		
2608	5002712	Flinta	Avslag	16	7		
2609	5002713	Flinta	Avslag med retusch	5	1		
2610	5002714	Flinta	Skrapa	9	1		Avslagsskrapa, enkel
2611	5002715	Flinta	Avslag	4	3		
2612	5002716	Flinta	Avslag	27	12		
2613	5002717	Flinta	Avslag	12	4		
2614	5002718	Flinta	Avslag	26	9		
2615	5002719	Flinta	Avslag	1	1		
2616	5002720	Flinta	Avslag	2	5		
2617	5002721	Flinta	Avslag	2	1		

Fnr	Intrasisid	Material	Sakord	Vikt (g)	Antal	Fragm.	Anmärkning
2618	5002722	Flinta	Avslag	22	4		
2619	5002723	Flinta	Avslag	13	3		
2620	5002724	Flinta	Flintkoncentration	142	70		Se bilaga 7 under A6438.
2621	5002725	Flinta	Flintkoncentration	1855	172		Se bilaga 7
2622	5002726	Flinta	Avslag/avfall	29	3		
2623	5002727	Flinta	Avslag	2	6		
2624	5002728	Flinta	Avslag	7	3		
2625	5002729	Flinta	Avslag	2	1		
2626	5002730	Flinta	Övrig slagen flinta	9	1		
2627	5002731	Flinta	Avslagsfragment	1	1		
2628	5002732	Flinta	Avslag/avfall	61	3		
2629	5002733	Flinta	Avslag	25	2		
2630	5002734	Flinta	Avslag	6	2		
2631	5002735	Flinta	Avslag	19	5		
2632	5002736	Flinta	Avslag/avfall	51	7		
2633	5002737	Flinta	Avslag	86	4		
2634	5002738	Flinta	Avslag	14	1		
2635	5002739	Flinta	Avslag	2	1		Svallad
2636	5002740	Flinta	Kärna	180	1		Svallad
2637	5002741	Flinta	Avslag	4	1		
2638	5002742	Flinta	Skrapa	15	1		Fragmenterad
2639	5002743	Flinta	Avslag	8	1		
2640	5002744	Kvarts	Avslag/avfall	9	1		
2641	5002745	Flinta	Avslag	2	3		
2642	5002746	Flinta	Avslag	2	1		Med slipyta
2643	5002747	Flinta	Splitter	1	2		
2644	5002748	Flinta	Avslag	1	1		
2645	5002749	Flinta	Avslag/avfall	5	3		
2646	5002750	Flinta	Avslag	18	4		Patinerad
2647	5002751	Flinta	Övrig slagen flinta	1	1		
2648	5002752	Kvarts	Avslag/avfall	10	1		
2649	5002753	Flinta	Avslag	4	5		
2650	5002754	Flinta	Avslag	4	2		
2651	5002755	Flinta	Avslag	1	1		
2652	5002756	Flinta	Övrig slagen flinta	6	1		Svallad
2653	5002757	Flinta	Övrig slagen flinta	7	1		
2654	5002758	Flinta	Avslag	1	1		
2655	5002759	Flinta	Övrig slagen flinta	1	1		Svallad
2656	5002760	Flinta	Avslagsfragment	1	1		
2657	5002761	Flinta	Avslag	1	1		Med slipyta
2658	5002762	Flinta	Övrig slagen flinta	3	1		
2659	5002763	Kvarts	Avslag/avfall	4	2		
2660	5002764	Flinta	Avslag/avfall	10	3		Bränd

Fnr	Intrasisid	Material	Sakord	Vikt (g)	Antal	Fragm.	Anmärkning
2661	5002765	Flinta	Avslag	7	1		
2662	5002766	Flinta	Övrig slagen flinta	31	2		
2663	5002767	Flinta	Avslag	1	1		
2664	5002768	Flinta	Avslag	13	2		
2665	5002769	Flinta	Avslag	5	2		
2666	5002770	Flinta	Övrig slagen flinta	67	1		Svallad
2667	5002771	Flinta	Övrig slagen flinta	42	1		
2668	5002772	Flinta	Avslag	5	1		
2669	5002773	Flinta	Avslag	2	1		
2670	5002774	Flinta	Avslag	33	9		
2671	5002775	Flinta	Avslag	11	1		
2672	5002776	Flinta	Avslag	5	1		
2673	5002777	Flinta	Övrig slagen flinta	16	1		Svallad
2674	5002778	Flinta	Avslag	1	1		
2675	5002779	Flinta	Kärna	62	1		
2676	5002780	Flinta	Råmaterial	103	1		
2677	5002781	Flinta	Avslag	6	1		
2678	5002782	Flinta	Avslag	19	1		Nötningsretusch
2679	5002783	Flinta	Avslag	1	1		
2680	5002784	Flinta	Avslag	54	3		
2681	5002785	Flinta	Avslag	2	1		
2682	5002786	Flinta	Råmaterial	11	0		Svallad
2683	5002787	Flinta	Avslag	8	2		
2684	5002788	Flinta	Avslag	1	2		
2685	5002789	Flinta	Avslag	13	1		Bränd
2686	5002790	Flinta	Avslag	1	1		
2687	5002791	Flinta	Avslag	6	2		
2688	5002792	Flinta	Kärna	120	1		Övrig kärna med plattform, svallad
2689	5002793	Flinta	Avslag	2	1		
2690	5002794	Flinta	Avslag	1	1		
2691	5002795	Flinta	Övrig slagen flinta	30	1		Krackelerad
2692	5002796	Flinta	Avslag	2	2		
2693	5002797	Flinta	Avslag	3	1		
2694	5002798	Flinta	Avslag	1	1		
2695	5002799	Flinta	Avslag	1	1		
2696	5002800	Flinta	Övrig slagen flinta	30	1		Svallad
2697	5002801	Flinta	Avslag	45	1		
2698	5002802	Flinta	Avslag	3	2		
2699	5002803	Flinta	Avslag med retusch	2	1		Ev. fragm. av flathugget föremål
2700	5002804	Flinta	Övrig slagen flinta	60	3		
2701	5002810	Flinta	Avslag	1	1		
2702	5002811	Keramik	Kärl	7	3	Defekt	
2703	5002812	Keramik	Kärl	1	1	Defekt	

Fnr	Intrasisid	Material	Sakord	Vikt (g)	Antal	Fragm.	Anmärkning
2704	5002813	Keramik	Kärl	1	5	Fragment	
2705	5002814	Bränt ben	Fragment	1	1		0,1 gram
2706	5002815	Bränt ben	Fragment	1	0		2,2 gram
2707	5002816	Bränt ben	Fragment	1	1		0,6 gram
2708	5002817	Bränt ben	Fragment	1	3		0,4 gram
2709	5002818	Bränt ben	Fragment	1	2		0,4 gram
2710	5002819	Bränt ben	Fragment	1	1		0,1 gram
2711	5002820	Bränt ben	Fragment	1	3		1 gram
2712	5002821	Bränt ben	Fragment	1	2		0,2 gram
2713	5002822	Bränt ben	Fragment	1	3		0,1 gram
2714	5002823	Bränt ben	Fragment	1	1		0,1 gram
2715	5002824	Bränt ben	Fragment	1	6		1,2 gram
2716	5002825	Bränt ben	Fragment	1	1		0,1 gram
2717	5002826	Bränt ben	Fragment	1	1		0,1 gram
2718	5002827	Bränt ben	Fragment	1	1		0,1 gram
2719	5002828	Bränt ben	Fragment	45	0		45 gram
2720	5002829	Bränt ben	Fragment	90	0		90 gram
2721	5002830	Bränt ben	Fragment	35	1		34,5 gram
2722	5002833	Flinta	Kärna	71	1		Cylindrisk m 2 plattf
2723	5002834	Flinta	Skrapa	23	1		Avslagsskrapa, enkel
2724	5002835	Flinta	Skrapa	40	1		Avslagsskrapa, enkel
2725	5002836	Flinta	Skrapa	12	1		Avslagsskrapa, enkel
2726	5002837	Flinta	Flintkoncentration	142	37		Se bilaga 7
2727	5002838	Flinta	Avslag med retusch	15	1		
2728	5002839	Flinta	Kärnfragment	47	1		
2729	5002840	Flinta	Avslag	130	16		
2730	5002883	Flinta	Flintkoncentration	2364	0		Se bilaga 7

Specialregistrering av keramikmaterialet från Tuve 46

Fnr	Intrasisid	Sakord	Vikt (g)	Antal	Skärvtj. (mm)	Största korn (mm)	Magr. mat.	Magr. and.	Ytbe-handl.	Kärldel	Mynn. form	Dekor	Dekor-plac.	Dat.	Övrigt
1	5000008		4	2	7	1,45	Naturligt	Medel	Fint glättad	Buk	-	-	-	Frjä-Fvt	-
2	5000009	Kärl	14	5	-	1,57	Krossad bergart	Medel		Buk	-	-	-	Frjä-Fvt	-
3	5000010		2	1	-	1,93	Krossad bergart	Lite		Buk	-	-	-	Frjä-Fvt	-
4	5000011	Kärl	8	2	6	1,18	Sand	Medel	Fint glättad	Buk	-	-	-	Frjä-Fvt	-
143	5000152	Kärl	2	1	-	3,23	Krossad bergart	Medel	Glättad		-	-	-	Äjä	-
188	5000197	Kärl	2	1	4	1,43	Sand	Medel	Glättad	Buk	-	-	-	Frjä-Fvt	-
269	5000278		15	4	7	1,85	Krossad bergart	Medel	Rabbad	Buk	-	-	-	Äfrjä	-
270	5000279	Kärl	1	1	4	1,96	Krossad bergart	Lite	Glättad	Buk	-	-	-	Frjä-Fvt	-
271	5000280	Kärl	2	1	4	1,84	Krossad bergart	Medel	Glättad	Buk	-	-	-	Yfrjä	-
272	5000281	Kärl	5	1	7	1,69	Sand	Medel	Fint glättad	Buk	-	-	-	Frjä-Fvt	Kan var samma som F281
273	5000282	Kärl	2	1	7	1,09	Krossad bergart	Lite	Glättad	Buk	-	-	-	Frjä-Fvt	-
274	5000283	Kärl	7	1	-	1,18	Sand	Lite	-	Mynn.	-	-	-	Frjä-Fvt	Troligtvis FVT
275	5000284	Kärl	1	1	-	0,96	Naturligt	Medel	-	Buk	-	-	-	Frjä-Fvt	-
276	5000285	Kopp	8	3	4	0,46	Naturligt	Lite	Fint glättad	Hals	-	-	-	Fvt	-
277	5000286	Kärl	2	1	4	1,22	Sand	Medel	Glättad	Buk	-	-	-	Frjä-Fvt	-
278	5000287	Kärl	1	1	6	1,59	Krossad bergart	Medel	Glättad	Buk	-	-	-	Frjä-Fvt	-
279	5000288	Kopp	2	1	4	1,2	Naturligt	Medel	Fint glättad	Mynn.	-	-	-	Äfvt	-
280	5000289	Kopp	7	3	5	0,77	Naturligt	Llite	Fint glättad	Mynn.	-	-	-	Äfvt	-
281	5000290	Kärl	14	1	7	1,24	Sand	Medel	Fint glättad	Hals	-	Får i band och vågband?	Hals	Äfvt	Kan vara samma som F272. Kan vara BÅ
282	5000291	Kärl	7	2	8	3,5	Krossad bergart	Stor	Glättad	Buk	-	Grop	Hals	Mn	Uppbyggd med N-teknik.
283	5000292	Kärl	1	1	7	1,12	Sand	Medel	Glättad	Buk	-	-	-	Frjä-Fvt	-
284	5000293	Kärl	2	1	7	1,12	Sand	Medel	Glättad	Buk	-	-	-	Frjä-Fvt	-
339	5000349	Kärl	2	1	5	1,22	Sand	Lite	Fint glättad	Buk	-	-	-	Frjä-Fvt	-
372	5000382	Kärl	8	1	6	2,62	Krossad bergart	Lite	Glättad	Botten	-	-	-	Frjä-Fvt	-
373	5000383		3	1		1,51	Krossad bergart	Medel	Glättad	Buk	-	-	-	Frjä-Fvt	-
526	5000537	Kärl	4	1	6	1,59	Krossad bergart	Lite	Glättad	Mynn.	-	-	-	Yfrjä	-
527	5000538	Kärl	2	1	6	1,14	Naturligt	Lite	Fint glättad	Mynn.	-	-	-	Rjä-Fvt	-
528	5000539	Kärl	10	2	7	1,67	Krossad bergart	Lite	Rabbad	Buk				Äfrjä	

Fnr	Intrasisid	Sakord	Vikt (g)	Antal	Skärvtj. (mm)	Största korn (mm)	Magr. mat.	Magr. and.	Ytbe-handl.	Kärldel	Mynn. form	Dekor	Dekor-plac.	Dat.	Övrigt
529	5000540		8	1	8	1,88	Krossad bergart	Lite	Rabbad	Buk				Äfrjä	
530	5000541	Kärl	9	2	7	1,33	Sand	Medel	Glättad	Mynn.				Yfrjä/ Äfvt	
531	5000542	Kärl	5	2	9	1,62	Krossad bergart	Lite	Glättad	Buk				Frjä-Fvt	
532	5000543	Kärl	15	2	7	1,08	Naturligt	Lite	Glättad	Buk				Fvt	Hårt bränd
547	5000570	Kärl	1	1	6	1,69	Krossad bergart	Medel	Fint glättad	Buk				Frjä-Rjä	
548	5000571	Kopp	2	1	5	1,78	Krossad bergart	Medel	Fint glättad	Mynn.	Ut			Rjä-Fvt	
549	5000572	Kopp	5	2	4	1,1	Sand	Medel	Fint glättad	Mynn.	Ut			Äfvt	
550	5000573	Kärl	1	3		1,55	Sand	Lite	Fint glättad	Buk				Rjä-Fvt	
551	5000574	Kopp	5	2	5	0,892	Sand	Lite	Fint glättad	Buk				Rjä-Fvt	
552	5000575	Kopp	7	2	4	1,16	Sand	Lite	Fint glättad	Mynn.	In			Äjä	Tre olika kärl i F34668?
553	5000576	Kärl	4	3	5	2,05	Sand	Medel	Glättad					Äjä	
554	5000577	Kärl	6	3		2,57	Krossad bergart	Medel	Rabbad					Ybå-Äfrjä	
555	5000578	Kärl	185	20	9	2,73	Krossad bergart	Medel	Rabbad	Botten				Ybå-Fjä	Delrabbad
556	5000579	Kärl	4	2		1,86	Krossad bergart	Medel		Buk				Ybå-Äjä	
557	5000580	Kärl	4	1		1,59	Sand	Medel	Glättad					Ybå-Äjä	
558	5000581	Silkärl	3	1	6	0,79	Naturligt	Medel	Glättad	Buk				Frjä-Rjä	
559	5000582	Kärl	1	1	4	1,03	Sand	Medel	Glättad	Mynn.	Rak			Frjä-Rjä	
560	5000583	Kärl	7	1		2,72	Sand	Medel		Buk				Ybå-Äjä	
561	5000584	Kärl	2	1	6	1,6	Sand	Medel	Glättad	Mynn.	Ut			Frjä	
562	5000585	Kärl	7	1	8	2,41	Krossad bergart	Medel	Glättad					Ybå-Äjä	
563	5000586	Kärl	4	1	7	2,02	Krossad bergart	Medel	Glättad	Mynn.	Rak			Frjä-Rjä	
564	5000587	Kärl	3	1	6	1,5	Krossad bergart	Lite	Glättad	Mynn.	Rak			Frjä	
565	5000588	Kärl	11	2	5	2,23	Naturligt	Stor	Fint glättad	Buk				Frjä-Rjä	Flera recenta brott
566	5000589	Kärl	14	2	10	2,25	Krossad bergart	Medel	Rabbad	Buk				Ybå-Frjä	Delrabbad
567	5000590	Kärl	1	1		1,51	Sand	Medel	Glättad	Buk				Äjä	
568	5000591	Kärl	20	3	8	2,62	Krossad bergart	Medel	Glättad	Buk				Äjä	
569	5000592	Kärl	1	1	6,34	1,44	Naturligt	Medel	Fint glättad	Buk				Yfrjä-Fvt	
575	5000599	Kärl	42	16	8,84	2,01	Krossad bergart	Medel	Rabbad	Buk				Ybå-Äfrjä	Möjligtvis två kärl
576	5000600	Kärl	4	1	7,97	3,84	Krossad bergart	Stor	Glättad	Buk				Neo	
577	5000601	Kärl	1	1	5,28	1,20	Sand	Medel	Fint glättad	Buk				Äjä	

Fnr	Intrasisid	Sakord	Vikt (g)	Antal	Skärvtj. (mm)	Största korn (mm)	Magr. mat.	Magr. and.	Ytbe-handl.	Kärldel	Mynn. form	Dekor	Dekor-plac.	Dat.	Övrigt
578	5000602	Kärl	7	1	8,31	1,51	Krossad bergart	Lite	Glättad	Skuldra				Bå-Äjä	
579	5000603	Kärl	6	2	5,56	2,13	Sand	Medel	Fint glättad	Buk				Frjä-Fvt	
580	5000604	Kärl	6	1	6,54	1,65	Krossad bergart	Lite	Rabbad	Buk				Ybå-Äfrjä	
581	5000605	Kärl	1	1		0,86	Sand	Medel		Buk				Ybå-Äjä	
582	5000606	Kärl	4	1	9,25	1,67	Krossad bergart	Lite		Buk				Ybå-Äjä	
583	5000607	Kärl	3	1		1,64	Krossad bergart	Medel		Buk				Bå-Äjä	
584	5000609	Kärl	2	2	7,27	0,78	Sand	Medel		Buk				Ybå-Äjä	
585	5000610	Kopp	1	1	3,81	0,97	Sand	Medel	Fint glättad	Mynn.	Ut			Frjä-Rjä	
586	5000611	Kärl	15	2	7,32	1,39	Krossad bergart	Medel	Fint glättad	Buk				Äjä	Växtmaterial i godset
587	5000612	Kärl	3	2		1,68	Krossad bergart	Medel		Buk				Ybå-Äjä	
588	5000613	Kärl	1	1	4,93	1,40	Sand	Lite	Fint glättad	Buk				Yfrjä-Fvt	
589	5000614	Kärl	1	3		1,68	Krossad bergart	Lite						Bå-Äjä	
590	5000615	Kärl	7	4	7,88	0,85	Sand	Medel	Fint glättad	Buk				Äjä	
591	5000616	Kärl	8	1	9,43	1,80	Krossad bergart	Lite	Rabbad	Buk				Ybå-Äfrjä	Delrabbad
592	5000617	Kärl	9	4	8,12	1,19	Sand	Medel	Fint glättad	Buk				Äjä	
593	5000618	Kärl	10	4		2,71	Krossad bergart	Medel	Glättad	Buk				Bå-Äjä	
594	5000619	Kärl	5	1	6,72	2,68	Krossad bergart	Lite	Glättad	Buk				Sn?	Kvarts
595	5000620	Kärl	18	1	6,58	2,16	Krossad bergart	Lite	Fint glättad	Hals				Frjä-Fvt	FVT?
596	5000621	Kärl	6	2		1,24	Krossad bergart	Lite	Fint glättad	Mynn.	Rak			Frjä-Fvt	
597	5000622	Kärl	2	1	5,08	1,13	Naturligt	Lite		Buk				Äjä	
598	5000623	Kärl	22	5	7,64	1,18	Krossad bergart	Lite	Glättad	Botten				Äjä	
599	5000624	Kärl	2	1		1,18	Krossad bergart	Medel		Buk				Bå-Äjä	Samma som F600
600	5000625	Kärl	1	1						Mynn.					Samma som F599
601	5000626	Kärl	6	1	7,62	1,99	Krossad bergart	Stor	Glättad	Buk				Neo-BÅ	
602	5000627	Kärl	9	1	8,49	2,62	Krossad bergart	Medel	Rabbad	Buk				Bå-Äfrjä	
603	5000628	Kärl	2	1	5,32	0,56	Sand	Medel	Fint glättad	Buk				Yfrjä-Fvt	
604	5000629	Kärl	32	1	13,40	1,73	Krossad bergart	Medel	Rabbad	Buk				Ybå-Äfrjä	Fin magring
605	5000630	Kärl	1	1		1,01	Sand	Medel	Glättad					Äjä	

Fnr	Intrasisid	Sakord	Vikt (g)	Antal	Skärvtj. (mm)	Största korn (mm)	Magr. mat.	Magr. and.	Ytbe-handl.	Kärldel	Mynn. form	Dekor	Dekor-plac.	Dat.	Övrigt
606	5000631	Kärl	2	1	4,57	0,73	Sand	Medel	Fint glättad	Buk				Äjä	
607	5000632	Kärl	7	1	7,07	0,91	Sand	Medel	Rabbad	Buk				Ybå-Äfrjä	
608	5000633	Kärl	11	2	7,62	1,08	Sand	Medel	Fint glättad	Buk				Äjä	
609	5000634	Kärl	4600	63	17	5,67	Krossad bergart	Stor	Glättad	Hel	Ut			Sn-Äbå	Samma som F611. Ett kärl.
610	5000635	Kärl	958	86	9,40	1,45	Krossad bergart	Medel	Rabbad	Hel	Rak			Bå V?	Rabbning till mynningskant. Form som är BÅ V-ÄFRJÅ
611	5000636	Kärl	1088	91	11,42	5,38	Krossad bergart	Stor	Glättad	Hel	Ut			Sn	Samma som F609
612	5000637	Kärl	693	245	11,68	2,45	Krossad bergart	Lite	Glättad	Buk				Frjä?	Kan vara äldre
613	5000638	Kärl	316	18	7,89	3,04	Krossad bergart	Medel	Rabbad	Hel	Rak			Bå Vi-Äfrjä	
614	5000639	Kärl	3	1	4,84	0,78	Naturligt	Medel	Fint glättad	Hals				Yfrjä-Fvt	
615	5000640	Kärl	4	1		1,64	Krossad bergart	Medel		Buk				Äbå?	Flera olika mineraler i godset
616	5000641	Kärl	5	1	5,95	1,29	Sand	Medel	Glättad	Buk				Ybå-Äjä	
617	5000642	Kärl	3	1	6,11	1,37	Krossad bergart	Lite	Glättad	Buk				Äjä	
618	5000643	Kärl	19	6	5,04	1,13	Sand	Medel	Polerad	Buk				Frjä-Rjä	Kan vara fat
619	5000644	Kärl	11	1	7,01	1,65	Naturligt	Medel	Fint glättad	Botten				Frjä-Rjä	
620	5000645	Kärl	6	1	8,52	1,71	Krossad bergart	Lite	Rabbad	Buk				Ybå-Äfrjä	
621	5000646	Kärl	7	2	4,82	1,34	Sand	Lite	Glättad	Buk				Frjä-Rjä	
622	5000647	Kärl	9	1	6,91	1,58	Krossad bergart	Lite	Glättad	Buk				Äjä	
623	5000648	Kärl	30	5	7,00	1,63	Krossad bergart	Medel	Rabbad	Buk				Bå V-Äfrjä	
624	5000649	Kärl	2	1	3,87	0,73	Sand	Medel	Fint glättad	Buk				Frjä-Rjä	
625	5000650	Kärl	1	1		3,17	Krossad bergart	Medel		Buk				Bå-Äjä	
627	5000652	Kärl	1	2		2,17	Krossad bergart							Bå-Äjä	
628	5000653	Kärl	4	1	6,87	2,49	Krossad bergart	Medel	Glättad	Buk				Äjä	
629	5000654	Kärl	8	1	8,62	1,58	Krossad bergart	Medel	Rabbad	Buk				Bå Vi-Äfrjä	Fin rabbning
630	5000655	Kärl	1	1										Bå-Äjä	
632	5000657	Kärl	2	1	6,11	1,52	Krossad bergart	Medel	Glättad	Buk				Äjä	
635	5000660	Kärl	17	2	5,77	1,25	Krossad bergart	Lite	Glättad	Buk				Bå-Äjä	
636	5000661	Kärl	1	1	5,32	1,45	Krossad bergart	Medel	Glättad	Mynn.	Ut			Frjä	

Fnr	Intrasisid	Sakord	Vikt (g)	Antal	Skärvtj. (mm)	Största korn (mm)	Magr. mat.	Magr. and.	Ytbe-handl.	Kärldel	Mynn. form	Dekor	Dekor-plac.	Dat.	Övrigt
637	5000662	Kärl	2	1		1,88	Krossad bergart	Medel						Bå-Äjä	
638	5000663	Kärl	31	2		6,04	Krossad bergart	Stor		Botten				Äbå	Kan vara SN
639	5000664	Kärl	9	4		2	Naturligt	Stor							Märkligt, full med kalk
640	5000665	Kärl	6	1	7,54	2,74	Krossad bergart	Medel	Glättad	Hals				Bå-Äjä	Kan vara ÄBÅ. Siktad magring
641	5000667	Kärl	3	1	5,40	0,73	Sand	Lite	Fint glättad	Buk				Frjä-Fvt	
642	5000668	Kärl	90	126	7,75	2,12	Krossad bergart	Medel	Rabbad	Buk				Bå-Äfrjä	
643	5000669	Kärl	10	1	10,22	1,72	Krossad bergart	Medel	Rabbad	Buk				Ybå-Frjä	
644	5000670	Kärl	11	2	7,44	0,84	Sand	Medel	Glättad	Buk				Ybå-Äjä	
645	5000671	Kärl	61	5	7,95	3,37	Krossad bergart	Stor	Glättad	Hals		Kam/Taggråd	Hals	Sn	Recenta brott
647	5000673	Kärl	98	20	8,75	1,88	Krossad bergart	Medel	Glättad	Mynn.	Rak			Frjä	Kan vara äldre. Flera recenta brott.
648	5000674	Kärl	2	2	5,42	1,45	Sand	Medel	Glättad	Buk				Ybå-Äjä	
649	5000675	Kärl	8	1	8,17	1,74	Krossad bergart	Medel	Rabbad	Buk				Bå-Frjä	
650	5000676	Kärl	6	2	7,98	1,82	Krossad bergart	Medel	Glättad	Buk				Ybå-Äjä	
651	5000677	Kopp	5	1	7,23	0,73	Naturligt	Medel	Fint glättad	Hals		Vertikala fåror	Hals	Rjä-Fvt	Troligtvis FVT
653	5000679	Kärl	1	2		1,86	Krossad bergart	Medel						Äjä	
654	5000680	Kärl	2	2	3,64	1,05	Sand	Stor	Glättad	Mynn.	Ut			Yfrjä-Fvt	Troligtvis FVT
672	5000750	Kärl	2	1		1,63	Sand	Medel		Buk				Äjä	
673	5000751	Kärl	2	1	6,68	1,36	Sand	Medel	Glättad	Buk				Äjä	
674	5000752	Kärl	4	1	3,87	1,17	Sand	Lite	Fint glättad	Mynn.	Formtyp 1c			Yfrjä	Något förtjockad
675	5000753	Kärl	2	1	6,38	1,38	Sand	Medel	Glättad	Buk				Ybå-Äjä	
676	5000754	Kopp	5	1	5,44	1,24	Naturligt	Medel	Fint glättad	Buk				Frjä-Fvt	
678	5000756	Kopp	2	1	4,23	0,67	Naturligt	Medel	Fint glättad	Buk				Frjä-Fvt	
679	5000757	Kärl	1	2					Fint glättad					Frjä-Fvt	Troligtvis kopp
680	5000758	Kärl	1	1	5,41	1,13	Krossad bergart	Medel	Rabbad	Buk				Ybå-Äfrjä	Nytt brott
681	5000759	Kärl	1	1		0,96	Sand	Medel		Buk				Ybå-Frjä	
682	5000760	Kärl	44	1	11,80	2,12	Krossad bergart	Medel	Glättad	Buk		Kamintryck, djup och bred	Buk	Mn	
684	5000762	Kärl	8	1	8,34	1,61	Sand	Medel	Glättad	Buk				Ybå-Fvt	
685	5000763	Kärl	6	2	5,25	1,23	Krossad bergart	Lite	Rabbad	Buk				Ybå-Äfrjä	

Fnr	Intrasisid	Sakord	Vikt (g)	Antal	Skärvtj. (mm)	Största korn (mm)	Magr. mat.	Magr. and.	Ytbe-handl.	Kärldel	Mynn. form	Dekor	Dekor-plac.	Dat.	Övrigt
686	5000764	Kärl	10	2	7	3,12	Krossad bergart	Lite	Glättad	Buk				Ybå-Fvt	
687	5000765	Kärl	1	1		1,47	Krossad bergart	Lite		Buk				Bå-Åjå	
688	5000766	Kärl	16	3	7,22	2,23	Krossad bergart	Medel	Fint glättad	Buk				Bå-Åjå	
689	5000767	Kärl	18	6	8,67	1,34	Sand	Medel	Glättad	Buk				Frjå-Fvt	
690	5000768	Kärl	15	2	7,43	1,51	Krossad bergart	Medel	Glättad	Mynn.	Ut			Frjå	
691	5000769	Kärl	15	2	8,64	1,55	Krossad bergart	Medel	Glättad			Streck	Nära botten	Ybå-Frjå	
692	5000770	Kärl	10	4		0,97	Naturligt	Stor	Rabbad	Buk				Ybå-Åfrjå	
693	5000771	Kärl	120	4	10,32	1,20	Sand	Medel	Rabbad	Buk				Ybå-Åfrjå	
694	5000772	Kärl	59	23	8	1,48	Krossad bergart	Lite	Rabbad	Mynn.	Ut			Ybå-Åfrjå	Delrabbad
696	5000774	Kärl	1	1		1,22	Krossad bergart	Lite		Buk				Bå-Åjå	
697	5000775	Kärl	1	1	5,34	1,12	Sand	Medel		Buk				Bå-Åjå	
698	5000776	Kopp	2	1		1,77	Krossad bergart	Lite	Glättad	Botten				Åjå	Kalk i magringen
699	5000777	Kärl	2	1		2,15	Krossad bergart	Medel		Buk				Bå-Åjå	
700	5000778	Kärl	34	1	10,16	2,28	Krossad bergart	Medel	Glättad	Buk		Vertikala fåror	Buk	Mn	
701	5000779	Kärl	8	1	6,51	1,11	Sand	Medel	Fint glättad	Buk				Frjå-Fvt	
702	5000780	Kärl	4	1	7,11	1,47	Krossad bergart	Lite	Rabbad	Buk				Ybå-Åfrjå	
703	5000781	Kärl	3	1	4,45	1,05	Naturligt	Medel	Fint glättad	Mynn.	In			Frjå	
704	5000782	Kopp	4	1	4,78	0,74	Naturligt	Medel	Fint glättad	Skuldra				Frjå-Rjå	
705	5000783	Kärl	2	1	5,49	1,50	Sand	Medel		Buk				Bå-Åjå	
706	5000784	Kärl	5	1	6,34	1,44	Sand	Lite	Fint glättad	Buk				Frjå-Fvt	
707	5000785	Kärl	5	2	6,19	1,56	Krossad bergart	Lite	Rabbad	Buk				Ybå-Åfrjå	
708	5000786	Kärl	6	1		1,19	Krossad bergart	Lite		Buk				Ybå-Åjå	Tröskmagrat? Växtmaterial på insidan
709	5000787	Kärl	8	2	9,86	1,45	Krossad bergart	Medel	Glättad	Buk				Ybå-Åjå	
710	5000788	Kärl	3	1		2,02	Krossad bergart	Lite		Buk				Ybå-Åjå	Siktad magring
711	5000789	Kärl	1	1		1,18	Naturligt	Medel		Buk				Åjå	
712	5000790	Kärl	7	1	6,42	0,92	Sand	Medel	Fint glättad	Buk		Streck	Buk	Frjå	
713	5000791	Kärl	10	1	8,04	1,43	Krossad bergart	Medel	Rabbad	Buk				Ybå-Åfrjå	Samma som F714
714	5000792	Kärl	7	3			Krossad bergart							Ybå-Åfrjå	Samma som F713

Fnr	Intrasisid	Sakord	Vikt (g)	Antal	Skärvtj. (mm)	Största korn (mm)	Magr. mat.	Magr. and.	Ytbe-handl.	Kärldel	Mynn. form	Dekor	Dekor-plac.	Dat.	Övrigt
715	5000793	Kopp	10	1	5,08	0,71	Naturligt	Lite	Fint glättad	Mynn.	Formtyp 1a			Äfrjä	Delrabbad?
716	5000794	Kärl	10	4	6,95	2,42	Krossad bergart	Medel		Mynn.	In			Frjä	Utsatt för hög värme
717	5000795	Kopp	35	9	4,85	0,98	Naturligt	Medel	Fint glättad	Botten				Frjä-Rjä	
718	5000796	Kärl	21	4	9,16	2,02	Krossad bergart	Medel	Rabbad	Buk				Ybå-Äfrjä	
719	5000797	Kärl	18	4	8,23	1,24	Sand	Medel	Glättad	Buk				Äjä	
720	5000798	Kopp	14	8	5,04	0,68	Naturligt	Medel	Polerad	Mynn.	Formtyp 0a			Fvt?	Kan vara FRJÅ
721	5000799	Kärl	5	4	6,94	1,70	Krossad bergart	Lite	Glättad	Mynn.	Ut			Frjä	
722	5000800	Kärl	38	14	6,63	0,99	Sand	Medel	Glättad	Mynn.	Rak			Frjä	
723	5000801	Kopp	8	4	3,72	1,17	Sand	Medel	Fint glättad	Mynn.	Formtyp 1a			Yfrjä	
726	5000804	Kärl	3	2	5,85	1,10	Krossad bergart	Lite	Glättad	Buk				Ybå-Äjä	
1025	5001106	Kärl	4	1	7	2,34	Krossad bergart	Medel	Glättad	Buk				Ybå-Äjä	
1030	5001111	Kärl	1	1		1,48	Krossad bergart	Medel	Glättad					Ybå-Äjä	
1035	5001116	Kärl	2	1	5	1,13	Naturligt	Stor	Fint glättad					Ybå-Äjä	
1059	5001140	Kärl	8	1	6	1,15	Naturligt	Stor	Fint glättad	Buk				Ybå-Äjä	
1471	5001552	Kärl	2	1		1,75	Krossad bergart	Medel	Fint glättad	Buk				Ybå-Äjä	
1587	5001678	Kärl	3	1		1,75	Krossad bergart	Stor		Buk				Bå-Äjä	
2183	5002286	Kärl	9	1	7	1	Naturligt	Medel	Fint glättad	Buk				Frjä-Fvt	
2184	5002287	Kärl	5	1		1,22	Krossad bergart	Lite	Rabbad	Buk				Ybå-Frjä	
2185	5002288	Kärl	3	1		1,34	Krossad bergart	Lite	Fint glättad	Buk				Ybå-Äjä	
2186	5002289	Kärl	7	1		1,55	Naturligt	Medel	Glättad	Skuldra				Frjä-Fvt	Mycket lik F2188
2187	5002290	Kärl	1	1	5	0,99	Krossad bergart	Medel	Glättad	Buk				Äjä	
2188	5002291	Kärl	6	1	6	1,55	Naturligt	Medel	Fint glättad	Buk				Frjä-Fvt	Mycket lik F2186
2189	5002292	Kärl	1	1	6	1,35	Krossad bergart	Medel	Glättad	Buk				Ybå-Äjä	Kraftigt bränd på insidan, sintring
2190	5002293	Kärl	6	1	7	2,53	Krossad bergart	Stor	Glättad	Mynn.	Ut			Bå	Delrabbat? YBÅ?
2191	5002294	Kärl	7	1	8	1,56	Krossad bergart	Medel	Rabbad	Buk				Ybå-Frjä	
2192	5002295	Kärl	2	1	7	1,55	Krossad bergart	Medel	Glättad	Buk				Bå-Äjä	
2193	5002296	Kärl	3	1		1,17	Naturligt	Stor						Bå-Äjä	
2194	5002297	Kärl	2	1	5	0,96	Naturligt	Medel		Buk				Ybå-Äjä	

Fnr	Intrasisid	Sakord	Vikt (g)	Antal	Skärvtj. (mm)	Största korn (mm)	Magr. mat.	Magr. and.	Ytbe-handl.	Kärldel	Mynn. form	Dekor	Dekor-plac.	Dat.	Övrigt
2195	5002298	Kärl	7	1	7	1,33	Krossad bergart	Lite	Glättad	Buk				Ybå-Åjä	
2196	5002299	Kärl	8	1	10	1,97	Krossad bergart	Lite	Rabbad	Buk				Ybå-Frjä	
2197	5002300	Kärl	8	1	10	2,15	Krossad bergart	Medel	Rabbad	Buk				Bå-Frjä	
2198	5002301	Kärl	21	4	8	1,80	Krossad bergart	Medel	Rabbad	Buk				Ybå-Frjä	
2199	5002302	Kärl	1	1		1,24	Krossad bergart	Medel				1		Bå-Åjä	
2200	5002303	Kärl	22	2	7	1,33	Krossad bergart	Medel		Hals		Vertikala fåror	Hals	Yfrjä-Rjä	Intill mynningen
2203	5002306	Kärl	3	1	9	1,38	Krossad bergart	Medel	Glättad	Buk				Åjä	
2204	5002307	Kärl	2	2											
2702	5002811	Kärl	7	3	8	1,5	Krossad bergart	Medel	Glättad	Buk				Bå-Frjä	
2703	5002812	Kärl	1	1	6	1,26	Krossad bergart	Lite	Glättad	Mynn.	Ut	Horisontell fåa, samt ver	Under mynning	Mn	Kan vara SN. Uppbyggd med N-teknik.
2704	5002813	Kärl	1	5			Naturligt		Polerad	Buk				Rjä-Fvt	

Bilaga 2. ¹⁴C-dateringar

Göran Possnert

I en av listorna över resultat har två prover förväxrats. Provet Ua-30404 hör till A478 och provet Ua-30408 hör till A452. För provet Ua-30418 har det blivit en felskrivning. Det ska vara A6203.

UPPSALA
UNIVERSITET

Uppsala 2012-02-07

Marianne Lönn
RAÄ, AU Väst
Kvarnbygatan 12
431 34 MÖLNDAL

Angströmlaboratoriet
Tandlaboratoriet

Göran Possnert

Besöksadress:
Angströmlaboratoriet
Lägerhyddsvägen 1
Rum 4143

Postadress:
Box 529
751 20 Uppsala

Telefon:
018 - 471 30 59

Telefax:
018 - 55 57 36

Hemsida:
<http://www.angstrom.uu.se>

E-post:
Goran.Possnert@Angstrom.uu.se

Resultat av ¹⁴C datering av träkol från Tuve, Västergötland.

Förbehandling av träkol och liknande material:

1. Synliga rotträdar borttages.
2. 1 % HCl tillsätts (8-10 timmar, under kokpunkten) (karbonat bort).
3. 1 % NaOH tillsätts (8-10 timmar, under kokpunkten). Löslig fraktion fälls genom tillsättning av konc. HCl. Fällningen som till största delen består av humusmaterial, tvättas, torkas och benämns fraktion SOL. Olöslig del, som benämns INS, består främst av det ursprungliga organiska materialet. Denna fraktion ger därför den mest relevanta åldern. Fraktionen SOL däremot ger information om eventuella föroreningars inverkan.

Före acceleratorbestämningen av ¹⁴C-innehållet förbränns, det tvättade och intorkade materialet surgjort till pH 4, till CO₂-gas, som i sin tur konverteras till fast grafit genom en Fe-katalytiskreaktion. I den aktuella undersökningen har fraktionen INS daterats.

RESULTAT

Labnummer	Prov	δ ¹³ C ‰ VPDB	¹⁴ C ålder BP
Ua-30353	Tuve 46 A411 PK 5259 (Björk)	-27,4	2 704 ± 30

Med vänlig hälsning

Göran Possnert/Ingela Sundström

RESULTAT

Labnummer	Prov	$\delta^{13}\text{C}$ ‰ VPDB	^{14}C ålder BP
Ua-30403	Tuve 46 A411 PK6007 (Al)	-26,1	2 698 ± 36
Ua-30404	Tuve 46 A452 FE4306 (Br ben)	-25,9	2 775 ± 92
Ua-30405	Tuve 46 A464 PK5332 (Björk)	-26,5	2 801 ± 35
Ua-30406	Tuve 46 A464 PK6471 (Harts)	-28,2	2 783 ± 41
Ua-30407	Tuve 46 A464 PK6485 (Ek)	-26,0	2 694 ± 35
Ua-30408	Tuve 46 A478 FE5660 (Br ben)	-25*	2 954 ± 160
Ua-30409	Tuve 46 A478 PK5809 (Björk)	-27,3	2 809 ± 35
Ua-30410	Tuve 46 A713 PK3284 (Björk)	-27,5	2 627 ± 35
Ua-30411	Tuve 46 A2448 PK3565 (Hassel)	-25,8	2 764 ± 35
Ua-30412	Tuve 46 A4362 PK5019 (Ek)	-27,4	3 778 ± 34
Ua-30413	Tuve 46 A44369 PK5000012 (Idegran)	-26,2	20 ± 33
Ua-30414	Tuve 46 A4655 PK5641 (Björk)	-27,5	2 762 ± 35
Ua-30415	Tuve 46 A5070 PK6000 (Al)	-26,1	2 447 ± 31
Ua-30416	Tuve 46 A5301 PK5539 (Al)	-26,4	2 586 ± 36
Ua-30417	Tuve 46 A5817 PK6314 (Al)	-27,2	2 694 ± 36
Ua-30418	Tuve 46 A6803 PK6251 (Al)	-27,1	2 712 ± 36

* Antaget värde, mycket litet prov

Provet Tuve 46 A452 PK4992 (Lövråd) löstes upp fullständigt under förbehandlingen och kunde ej dateras.

Med vänlig hälsning

Göran Possnert/Ingela Sundström

Bilaga 3. Vedartsanalys

Vedartsanalysen är gjord av Bo Strucke, UV Mitt

Analysprotokoll

Landskap: Västergötland	Socken: Tuve
Fastighet:	RAÄ nr: 46
Kategori:	
AnalysId: 9725	
Anläggning: 411 Skärvstenshög	Provnr: PK4349
Vikt (g): 0,5	Analyserad vikt (g): 0,5
Fragment: 4	Analyserat antal: 4
Art: En	Antal: 4
Material: Trä	
Kommentar: Endast ytligt bränt	
AnalysId: 9736	
Anläggning: 411 Skärvstenshög	Provnr: PK5259
Vikt (g): 0,8	Analyserad vikt (g): 0,8
Fragment: 9	Analyserat antal: 9
Art: Al	Antal: 1
Material: Träkol	
Kommentar:	
Art: Björk	Antal: 6
Material: Träkol	
Kommentar: Vald för datering	
Art: Lönn	Antal: 1
Material: Träkol	
Kommentar:	
Art: Salix sp	Antal: 1
Material: Träkol	
Kommentar:	
AnalysId: 9726	
Anläggning: 411 Skärvstenshög	Provnr: PK6007
Vikt (g): 3,9	Analyserad vikt (g): 3,9
Fragment: 24	Analyserat antal: 24
Art: Al	Antal: 13
Material: Träkol	
Kommentar: Vald för datering	
Art: Björk	Antal: 11
Material: Träkol	
Kommentar:	
AnalysId: 9724	
Anläggning: 452 Grav	Provnr: PK4992
Vikt (g): 0,2	Analyserad vikt (g): 0,2
Fragment: 11	Analyserat antal: 11
Art: Tall	Antal: 37
Material: Träkol	
Kommentar: cf Qurecus sp. Rötad och sammanpressad för e förbränning. Vald för datering.	
Art: Växtdelar (ört)	Antal: 10
Material: Obränd	
Kommentar: Kraftigt nedbruten rotfil	

Bilaga 4. Miljöanalys

Makroskopisk analys av jordprover från Tuve 46,
Stora Holm – teknisk rapport
Jens Heimdahl, Riksantikvarieämbetet UV Mitt

Bakgrund och syfte

Vid den arkeologiska undersökningen av det inklädda berget Tuve 46, Stora Holm på Hisingen, togs 29 jordprover från 24 anläggningar för makroskopanalys. Anläggningar som Tuve 46 innehåller stora jord- och stenkonstruktioner och för tolkningen är det viktigt, att skilja dessa från geologiska bildningar. För att bedöma platsen ur kvartärgeologiskt perspektiv och diskutera strategier för provtagning genomfördes också ett fältbesök 2011-06-28.

Fornlämningens funktion tolkades som övervägande kultisk huvudsakligen av tre skäl:

1. Den innehåller uppenbart kultiska konstruktioner i form av gravar.
2. Den innehåller en stor mängd spår av för oss obegripliga handlingar, som närmast förklaras genom att de är kultiska – till exempel inkläddandet av berget i jord och sten, skapandet av stenkonzentrationer etcetera.
3. Berget har inte använts som boplat. För tolkningen av det tredje skälet är det viktigt, att förhålla sig till tolkningen av de rika spåren av matlagning (kokgropar och härdar), som kan identifieras. Det finns också exempel på rika fynd av matrester från liknande lämningar (till exempel Heimdahl 2011), varför det finns skäl att undersöka denna fyndkategori även här. Om platsens funktion är kultisk, hur ska man då tolka spåren av matlagning och spannmålshandtering på platsen?

Utifrån denna utgångspunkt har två syften med makroprovtagningen ställts upp:

- Att generellt tolka syftet med mathanderingen på platsen.
- Att ge ett generellt stöd i tolkning av specifika anläggningars funktion.

När det gäller fynd av mat verkar risken låg för sentida kontamination. Vi tror, att man endast hanterat mat i området i förhistorisk tid. Frågan är då hur denna hantering sett ut, vilken omfattning den har haft och var den har skett? I vilken utsträckning kan det röra sig om vanlig matlagning (kokande och ätande)? Om platsen är rituell, kan vi ur detta kanske spåra kommunionsofferhandlingar (ätande i gemenskap med döda och eller gudomar)? I vil-

ken utsträckning kan vi urskilja brandoffer, alltså medvetet uppeldande av mat (säd, vegetabilier eller animalier) i syfte att på detta sätt överföra maten till döda/gudomar?

För att komma åt detta, har prov tagits från förmodade matlagningsplatser (kokgropar och härdar). Det är ett material, som ska jämföras med material vi tagit i och på gravanläggningar och andra anläggningar i området. Hur lika/olika är materialet? Hur skiljer dig det från matrester vi finner på samtida boplatser?

Analysen har genomförts under januari–februari 2012.

Metod

Provtagningen utfördes av arkeologerna under den pågående undersökningen. Proverna innehöll torrvolymen om omkring två liter och de togs ur stratigrafiskt definierade anläggningar och lager. Jordproverna vätsiktades och floterades enligt metod beskriven av Wasylikowa (1986). Det finare minerogena materialet samt förkolnade och färskväxtrester dekanterades under kontinuerlig vattentillförsel och vätsiktades genom en maskvidd på 0,25 millimeter. Efter floteringen förvarades proverna i vatten till dess de analyserades. Identifieringen av materialet skedde under ett stereomikroskop med 7–100 gångers förstoring. Den makroskopiska analysen har främst behandlat växtmakrofossil (som inte är ved eller träkol), men även puppor, fekalier, smältor, slagg, ben med mera har eftersökts.

Källkritiska aspekter

Samtliga proverna var tagna i biologiskt aktiva markhorisonter och innehöll rikligt med färsk (recenta) växtrester från markförna, framför allt rotträdar, humus, färsk fröbank (med bland annat mällor, trampört och jordrök), underjordiska svampkroppar av *Cenococcum geophilum* samt puppor och andra rester efter marklevande fauna. Den provtagna jorden är därmed att betrakta som omörd till följd av biologisk aktivitet (bioturbation), det vill säga färskt biologiskt material har kontinuerligt förts ner och blandats med de äldre arkeologiska lämningarna. Därför är det bara rimligt att knyta förkolnat botaniskt material till den arkeologiska lämningen. De icke förkolnade växtmakrofossil, som hittades i proverna, kan visserligen vara spår efter äldre växtsamhällen, men de kan inte särskiljas från de yngre växtresterna i den moderna fröbanken. Därför har generellt ingen hänsyn till

detta material tagits i tolkandet av de arkeologiska lämningarna, utan endast i tolkandet av de postdepositionella processer, som påverkat lämningarna i efterhand.

För tolkningen av det förkolnade materialet är det viktigt att notera att alla växtrester, som utsätts för brand eller hetta, inte bevaras genom förkolning. Det gäller framförallt fröer med stort fettinnehåll eller ömtålig struktur (till exempel flockblomstriga växter). Fröer och frukter som bevaras genom förkolning har ofta en liten kvot i förhållandet yta/volym (ex. sädeskorn) eller hårda skal (ex. mällor). Av detta följer att växtmaterialet, som bevarats genom förkolning, bara representerar en liten del av de växter som ursprungligen utsatts för hetta/brand.

Jordprovernans innehåll

I bifogade resultattabell har en del av materialet (det som inte är förkolnade fröer och frukter) kvantifierats enligt en grov relativ skala med 1–3 punkter, där 1 punkt innebär förekomst av enstaka (cirka 1–5) fragment i hela provet. 2 punkter innebär att materialet är vanligt – att det i stort sett hittas i alla genomletningar av de subsamplingar som görs. 3 punkter innebär att materialet dominerar provet, man hittar det var man än tittar.

Diskussion

Resultaten tolkas inledningsvis uppdelat efter de enskilda anläggningstyperna (varav några är svårkategoriserade) och därefter religionsfenomenologiskt efter de olika handlingsmönster, som kan urskiljas på platsen.

Härdar A713 och 805 och kokgrop A2448

Härdar är generellt nyckfulla vad det gäller bevarandepotential av makroskopiskt växtmaterial. En förekomst bekräftar att härden använts för matlagning, men en frånvaro av fynd utesluter inte ett matlagningssyfte. Det beror på att bevarat material lätt förstörs sekundärt, om härden eldas hårdare med högre temperatur eller om matlagning skett på sådant sätt att vegetabiliska rester inte spillts och förkolnats. Detta gäller för härd A805 och kokgrop A2448 som endast innehöll träkol.

Härd A713 innehöll tre förkolnade kornkärnor och måttligt med träkol. Två av kornen bestämdes till skalkorn, ett sädeslag som behöver rostas för att skalet ska lossna. Härdens innehåll gör det rimligt att tolka den som en rostningshärd, men det är möjligt

att den också använts för andra typer av matberedning.

Gropar A816, 1929, 1961 och 2530

I samtliga dessa gropar gjordes fynd, som tolkas som förkolnade spår efter matlagning. I tre av dem påträffades förkolnat spannmål och i två av dessa (A1929 och 2530) var enstaka kärnor så hårt brända, att de inte gick att identifiera. I den tredje däremot (A1961) var bevarandet bättre och nio spannmålskärnor samt ett par ogräs (råglosta och våtarv) kunde identifieras. Spannmålet utgörs främst av korn, både skalkorn och nakedkorn, samt en kärna av havre. Utan agndelar går det inte säkert att skilja mellan den odlade formen av havre och åkerogräset flyghavre. Det finns möjlighet att även ogräset råglosta behandlats som ett spannmål. I ett par av groparna (A816 och 1961) påträffades även förkolnade amorfa klumpar, som kan vara spår av bränd mat, kanske någon form av gröt eller gryta. I A816 fanns även fragment, som tolkades som rester av en bränd skorpa som suttit på insidan av ett kärl.

Analysen visar att samtliga provtagna anläggningar av denna typ är förknippade med matlagning. Kanske rör det sig om en form av grophärdar (i synnerhet A1961 och 2530 som innehöll stora träkolsmängder) eller gropar med en funktion i anslutning till andra matlagingsanläggningar.

Grav A478 och gravgömmorna A5643 och 5663

I två av proverna från grav och gravgömma (A478 och 5663) påträffades förkolnat spannmål i kombination med förkolnade amorfa klumpar, som kan vara spår av bränd mat (det tredje provet innehöll endast enstaka träkolsfragment). Matresterna i kombination med träkolet i proverna gör det möjligt att tolka resultatet som att matlagning ägt rum på gravarna eller, i fallet A5663 som utgörs av en fyllning, invid dessa. Det går också att tänka sig att rester av matlagning på en annan plats deponerats på eller i gravarna eller att spannmål och annan mat bränts på (eller invid, för att sedan deponeras på) gravarna.

Kulthus A464

Huset undersöktes med tre prover, två från golvlaget i huset (PM5329 och 6512) och ett från marken utanför huset (PM6567). Tillsammans innehåller dessa prover nära hälften (47 procent) av alla identifierade vegetabiliska fragment av matrester på platsen totalt. I synnerhet är prov PM6512, taget i

den nordöstra delen av huset mycket rik på material. Materialet domineras av spannmål, främst nakedkorn följt av skalkorn, men även skal- och nakedveten förekommer liksom ärt, enbär och hasselnöt. En mindre del av frömaterialet utgörs också av ogräs (sannolikt rester av åkerogräsen i spannmålen) som svinmålla, råglosta, trampört och kråkvicker. Ogräsen kan också spegla florans lokalt på platsen, vilket i så fall innebär, att det var ett flitigt besökt område med sliten mark och hög näringshalt i jorden (till följd av intensivt eldande, matlagning etcetera). De många förkolnade matresterna i golvhorisonten liksom den rika förekomsten av träkol indikerar att matlagning ägt rum i byggnaden och att man här främst konsumerat odlad spannmål men även insamlade vilda växter. Fyndet av ärt är intressant, då det är sällsynt till följd av att ärtor är känsligare och lättare förstörs vid förkolning. Detta innebär att ärtor i förhållande till spannmål är kraftigt underrepresenterade i arkeobotaniska material.

Skärvstenshög A411

Det förkolnade organiska materialet från skärvstenshögen innehöll bara träkol och kan alltså inte användas för att påvisa någon annan aktivitet än eldning i sig. Däremot är det värt att notera, att materialet i hög utsträckning utgjordes av en osorterad mineraljord med ursprung i morän. I tolkandet av skärvstenshögen måste denna jord tas med, det går till exempel inte bara att kalla materialet för ett avfall efter stenuppvärmning med eld, vilket skulle bestått av bara skärvsten och träkol. Mineraljorden som bygger upp högen måste vägas in i tolkningen och dess förekomst gör att högen snarare är att betrakta som en primär konstruktion än en sekundär avfallsdeponi.

Ett liknande förhållande konstaterades vid en ungefärligt likåldrig skärvstenshög vid Nibble utanför Enköping, och även här kunde konstateras, att även själva mineraljorden var brandpåverkad och att själva bränningen ägt rum på en helt annan plats (Heimdahl 2011).

Flintdepåer A2311 och 2376

Proverna från dessa flintdepåer hade ett likartat innehåll, där det förkolnade materialet främst utgjordes av förkolnade örtdelar och finare pinnar och kvistar, men endast en liten del träkol, i kombination med bränt spannmål. Vi skall här minnas, att förkolningsprocessen av säd och örtdelar är mycket känsligare än förkolningen av ved. Blir det för varmt förstörs säden och örterna och vi hittar inga spår av dem. För

att örtdelar skall förkolnas krävs att temperaturen i branden inte blir för hög och att branden inte blir för våldsam och långvarig. Vid matlagning eftersträvas en långvarig och låg temperatur, vilket erhålls av glöddande ved, men aldrig av pinnar/ris och örtdelar som möjligen endast används som tändmaterial. Spåren kan alltså tolkas som små korta bränder av strån, halm och kvistar tillsammans med spannmålsskärnor, vilket knappast kan ha haft till funktion att tillaga det senare, utan snarare att bränna det.

Keramikkoncentration A3103 och kruka A5000634

Det organiska, förkolnade materialet i keramikkoncentrationen liknar i viss mån den i flintdepåerna, men med en något större andel träkol och även med spår av bränd mat och mineralsmältor. Det är viktigt att notera, att det knappast är samma brand som gett upphov till mineralsmältorna som till de förkolnade örtdelarna, säden och matklumparna. Det beror på att smältor är tecken på högttemperaturbränder med aktiv syretillförsel, något som blir för hett för matlagning. Provet innehåller alltså både spår av en högttemperaturbrand och en lågtempererad brand, antingen en glödbädd för matlagning och/eller en mindre offerbrand (se ovan) som matats med kvistar och strån.

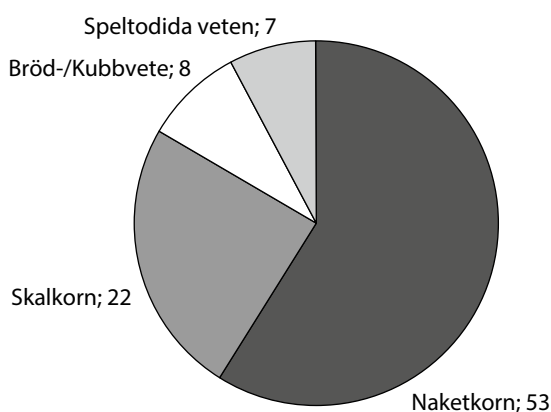
Materialet i krukans består delvis av förkolnad matskorpa, vilket antagligen är knutet till densamma. Det visar att krukans använts för någon form av matberedning, men av skorpan struktur går inte att avgöra vad.

Stenpackning A4312, block med brätte A5817, röse (oklar anläggning) A4521

I stenpackningen A4312 finns en liknande sammansättning som i keramikkoncentrationerna, men utan spår av spannmål eller annan mat. Uppenbarligen har man eldat gräs och örter på eller i packningen, men syftet är osäkert. Även i röse A4521 hittades liknande material, men här finns även rikligt med träkol och ett par förkolnade sädeskorn. Av sammansättningen går det inte att avgöra om det är spår av matlagning eller en liknande brandofferhandling, som påträffades i flintdepåerna.

I proverna från blocket med brättet (A5817) finns dock spår som mer tydligt kan sättas i samband med matlagning. Stora mängder träkol i kombination med förkolnade klumpar och totalt 17 stycken sädeskorn. Matlagningsplatser invid större block är inte helt

Figur 1. Procentfördelning mellan identifierade sädeslag på Tuve 46.

ovanliga, och det är troligt att blocket kan ha tjänat som värmereflektor.

Stengrund A1242

Denna anläggning innehåller mycket lite material, bara kol och något enstaka sädeskorn.

Sammantagen bild av resultaten

Områdets anläggningar är rika på lämningar efter vegetabilisk mathantering. I det makroskopiska materialet står detta i märklig kontrast till en total frånvaro av fragmenterat benmaterial. Normalt skulle en sådan frånvaro tolkas som en effekt av dåligt bevarande till följd av ett låga pH-värden i marken, men detta är inte fallet här, där jorden innehåller välbevarade fragment av kalksten, vilket innebär goda förutsättningar för bevarande av benmaterial. (Det är underligt och oklart varför miljöproven innehåller fragment av kalksten, eftersom sådan inte finns i Göteborg/Bohuslän. Tvärtom är jorden i området mycket kalkfattig och sur. Heimdahls första förklaring till avsaknaden av benmaterial bör därför vara riktig. M. Lönn anm.)

De flesta lämningar tolkar jag som spår av regelrätt tillredning (det vill säga kokning, rostning etcetera) i syfte att äta. På en plats som denna med uppenbart kultisk funktion, blir det intressant. Det kan mycket väl röra sig om spår av någon form av kommunionsoffer, alltså ätande i gemenskap med gudar och/eller

döda. Liknande offer finns också beskrivna från fornordisk religion. Ytterligare en form av spår består av vad som kan tolkas som mindre brandoffer av spannmål och kanske annat växtmaterial. En mycket liknande fyndkombination av kommunionsoffer och brandoffer i samband med stenrösen och stenpackningar har tidigare identifierats vid samtida liknande lämningar vid ett berg vid Nibble utanför Enköping (Heimdahl 2011).

Ser vi till den totala sammansättningen av spannmålen på platsen (havre och råg borträknat eftersom dessa är osäkra till bestämning och endast utgör någon procent av materialet, figur 1), är det svårt att tolka utan vidhängande dateringar. Naketkornet är typiskt i området under slutet av bronsåldern och under den perioden ökar också skalkornet successivt i betydelse för att slutligen helt ta över en bit in i förromersk järnålder (Grabowski 2011).

Det finns skäl att anta, att bilden med en blandning av skalkorn och naketkorn verkligen är representativ åtminstone under en period av områdets nyttjande, eftersom bägge sädeslagen förekommer i samma anläggningar, till exempel kokgropar, som knappast kan ha nyttjats under en längre tid. Det talar för en datering till sen bronsålder. Om lämningarna även innehåller anläggningar av senare datum, till exempel en bit upp i järnåldern avslöjas detta inte av fördelningen av spannmål i anläggningarna. Visserligen finns sådana där endast skalkorn hittas, men då bara enstaka.

Referenser

- Grabowski, R. 2011. Changes in cereal cultivation during the Iron Age in southern Sweden: a compilation and interpretation of the archaeobotanical material. *Vegetation History and Archaeobotany* 20(5), s. 479–494.
- Heimdahl, J. 2011. De dödas skörd. Arkeobotaniska funderingar kring sakralt och profant. I: Artursson, M.; Karlenby, L. & Larsson, F., *Nibble – en bronsåldersmiljö i Uppland*. Riksantikvarieämbetet.
- Wasylikowa, K. 1986. Analysis of fossil fruits and seeds. I: Berglund, B.E. (red.): *Handbook of Holocene Palaeoecology and Palaeohydrology*. John Wiley & Sons Ltd, s. 571–590.

Bilaga 5. Fosfatanalys

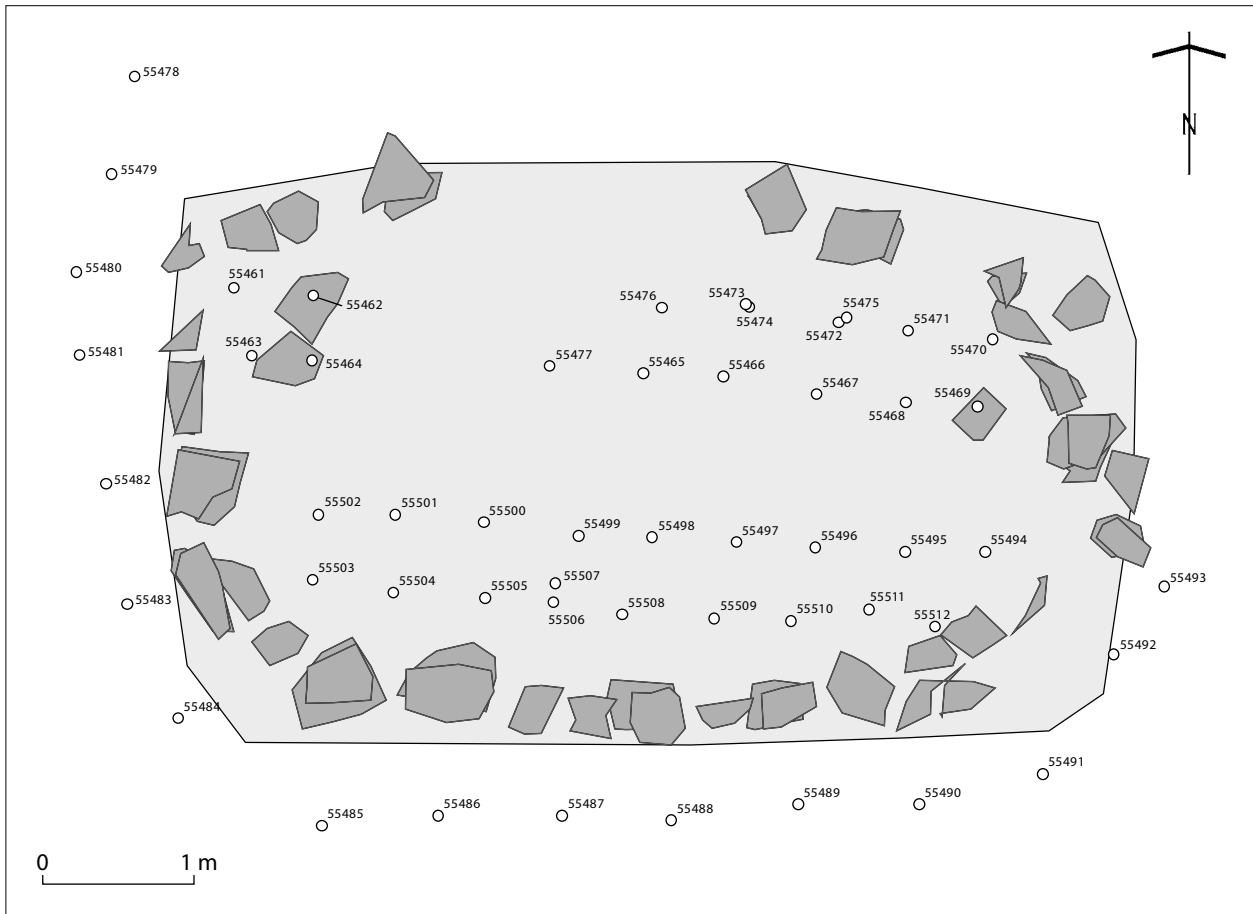
Fosfatanalysen gjordes av fosfatlaboratoriet, Gotlands Museum

(Efter tabellen läggs en bild. Finns i Manus/Bilagor/b5 fosfat.)

Tabell 1. Resultat av fosfatanalys från Tuve 46.

Id	Löpnr	P°	Provområde med mera
55461	1	39	RAÅ 46, Grav
55462	2	49	Tuve socken, Göteborgs kommun
55463	3	40	Provnr 55473 och 55507
55464	4	48	Saknas och utgår därför
55465	5	38	
55466	6	59	
55467	7	60	
55468	8	56	
55469	9	31	
55470	10	24	
55471	11	51	
55472	12	56	
55474	13	83	
55475	14	60	
55476	15	39	
55477	16	33	
55478	17	31	
55479	18	34	
55480	19	14	
55481	20	21	
55482	21	10	
55483	22	19	
55484	23	3	
55485	24	15	
55486	25	10	

Id	Löpnr	P°	Provområde med mera
55487	26	24	
55488	27	16	
55489	28	1	
55490	29	9	
55491	30	9	
55492	31	10	
55493	32	25	
55494	33	28	
55495	34	26	
55496	35	26	
55497	36	33	
55498	37	42	
55499	38	31	
55500	39	34	
55501	40	33	
55502	41	38	
55503	42	34	
55504	43	17	
55505	44	17	
55506	45	22	
55508	46	29	
55509	47	33	
55510	48	38	
55511	49	28	
55512	50	30	

Figur 1. Plan över tagna fosfatprover i kulthuset, A464, på Tuve 46. Skala 1:50. (?)

Bilaga 6. Osteologi

Osteologisk analys av benmaterialet från Tuve 46 SU 2011

Den osteologiska analysen av de brända benen från Tuve visar, att det mesta kom från människa, men från ett par fyndposter finns också djur. Vilken typ av djur går dock inte att fastställa. I F2720 fanns en hel del skalltaksfragment, vilka indikerar att den gravlagda var en äldre tonåring eller vuxen individ. I F2708 finns ett obränt benfragment, troligtvis ett revben, från ett mindre djur.

Tabell 1. De osteologiska bedömningarna från Tuve 46.

Fnr	Vikt (g), totalt	Vikt (g) best.	Bedömning
F658	0,4		Rörben av människa
F659	0,4		Rörben av människa
F660	0,2		Rörben av människa
F661	0,1		Rörben av människa
F662	1,4		Rörben av människa
F663	3,5		Rörben av människa
F664	0,1		Obestämbart
F665	0,1		Rörben av människa
F666	0,2		Rörben av människa
F667	1,0		Rörben av människa
F668	0,2		Obestämbart
F669	0,1		Rörben av människa
F670	6,2		Rörben av människa
F671	12		En del små fragment av spongiös vävnad, från antingen kroppens större leder eller kotor samt rörbensfragment från människa
F725	0,6		Rörben av människa
F2705	0,1		Rörben av djur
F2706	2,2	0,2	Två små skalltaksfragment och rörben av människa
F2707	0,6		Rörben av människa
F2708	0,4		Bränt benfragment obestämbart och obränt revensfragment från mindre djur
F2709	0,4		Rörben av människa
F2710	0,1		Rörben av människa
F2711	1		Rörben av människa
F2712	0,2		Rörben av människa
F2713	0,1		Rörben av människa
F2714	0,1		Rörben av människa
F2715	1,2		Rörben av djur
F2716	0,1		Obestämbart
F2717	0,1		Rörben av djur
F2718	0,1		Obestämbart
F2719	45		Rörben av både djur och människa
F2720	90	17,6	Skalltak och rörben av människa. Alla tre skalltaksskikten är observerbara och indikerar att den gravlagde var en äldre tonåring/vuxen individ

Bilaga 7. Sortering av flintmaterialet

Gundela Lindman

Ett mycket stort flintmaterial insamlades på Tuve 46. Den sammanlagda flintmängden uppgår till 61 kilogram fördelat på upp emot 16 000 flintor. Mest intressant är flintkoncentrationerna (se nedan). De utgör viktmissigt hälften av flintan (30 kilogram).

Flintorna tillvaratogs främst i och under stenpackningarna men även i gravarna. Några fynd kom också från ytorna intill gravfältet.

Materialet dominerades av avfallsprodukter i form av små, tunna avslag (oftast 1–1,5 centimeter stora). Dessa fanns strödda över stenpackningarna och förekom över hela ytan.

Den redskapstyp, som förekom mest frekvent i materialet och var spridd över området i stort, var avslag med retusch och enkla avslagsskrapor. Det fanns 24 avslagsskrapor och ett drygt 80-tal avslag med retusch, alltså sammanlagt mer än hundra red-

skap av denna karaktär. De senare låg uppenbart mycket bra i handen och var i princip av samma slag som avslagsskraporna, även om de definitions- mässigt inte hamnade i denna grupp. I flera av de nedan beskrivna depåfynden ingick en skrapa. (Jan Apel menar, att de här nämnda avslagsskraporna var förarbeten till pilspetsar. Se nedan *Flintan från Tuve 46*, Jan Apel. M. Lönn anm.)

De daterbara föremålen utgjordes till stor del av sådana, som kan hänföras till senneolitikum/äldre bronsålder. Hit hörde redskap eller fragment av redskap i flathuggningsteknik. Bland dessa märktes två flathuggna pilspetsar (F9 respektive F2252) och ett fragment av ett flathugget spetsredskap (F1672), sannolikt en dolk eller spjutspets. Ett annat fynd var sannolikt ett fragment av skaftet till en dolk (F821). Det hade spetsvalt tvärsnitt. De flathuggna redskapen var knutna till krönet och till ytorna i söder.

Till gruppen senneolitiska/äldre bronsåldersredskap hörde även en del av en avbruten skafthälsyx (F2106).

Av övrigt material i form av redskap förekom ett dolkfragment (F182), samt ytterligare ett fragment, som kan komma från en dolk (F1664). Ett fragment av ett oidentifierat redskap hade en viss flathuggning (F1541). Ett annat föremål, som kunde tolkas som förarbete till ett flathugget redskap (F1811) och dessutom fanns ett förarbete till ett spetsvalt redskap (F1706). Ytterligare några redskapsfragment bestämdes inte närmare.

Ett annat noterbart redskapsfynd var ett fragment av en slipad flintyxa (F1273). Möjligen tjänade den som råmaterial. På en hel del av avslagen hade kvarvarande slipytor noterats. Ett förarbete, yxämne, till

Figur 1. Flathuggen pilspets, F9. Foto: Anders Kjellin.

Figur 2. Fragment av dolk? F1664; fragment av oidentifierat redskap med viss flathuggning, F1541; flathugget spetsredskap, F1672 och flathuggen pilspets, F2252. Skala 1:1. Foto: Lena Troedson.

Figur 3. Möjligt fragment av skaftet till en dolk, F821. Skala 1:1. Foto: Lena Troedson.

Figur 6. Förarbete till flatbugget redskap, F1811. Skala 1:1. Foto: Lena Troedson.

Figur 4. Del av skafthålsyx i bergart, F2106. Skala 1:2. Foto: Lena Troedson.

Figur 7. Förarbete till spetsövalt redskap, F1706. Skala 1:1,25. Foto: Lena Troedson.

Figur 5. Dolkfragment, F182. Skala 1:1. Foto: Lena Troedson.

Figur 8. Fragment av slipad yxa, F1273. Skala 1:1. Foto: Lena Troedson.

*Figur 9. Yxämne, F2258.
Skala 1:2. Foto: Lena Troedson.*

Figur 10. Trindyxa, F2554. Skala 1:1. Foto: Lena Troedson.

Figur 11. Kölskrapa, F2098. Skala 1:1. Foto: Lena Troedson.

*Figur 12. Spånfragment med retuscher, F1044. Skala 1:1.
Foto: Lena Troedson.*

Figur 13. Skaftad lövkniv. Ur Wyszomirski 1979, s. 147.

en flintyxa påträffades i en av flintkoncentrationerna (F2258).

Några föremål kunde dateras till mesolitisk tid. De utgjordes av en trindyxa (F2554) och en kärna av den typ som förr kallades *kölskrapa* (F2098). Den senare hittades på berget under stenpackningen och den var svallad. Båda föremålen daterades till senmesolitisk tid.

Några spånkrapor med trolig datering till mellaneneolitisk tid fanns också i materialet. Särskilt anmärkningsvärt var ett påfallande stort spånfragment med retuscher och tydlig glans (F1044). Det kunde karakteriseras som vad som förr kallades *lövkniv* och användes sannolikt som skörderedskap (Wyszomirski 1979).

Kärnfragment förekom i viss utsträckning, men inga vackra, regelbundna kärnor av vanliga typer. I ett av depåfynden fanns en atypisk cylindrisk kärna med dubbla plattformar av den typ, som brukar hänföras till mellaneneolitikum.

Kärnorna hade en speciell spridningsbild. De förekom främst i utkanterna av undersökningsytan,

runt omkring berget. Avslagsmaterialet producerades dock sannolikt inte i någon större omfattning på platsen. Andelen *övrig slagen flinta* var mycket låg.

En mycket liten andel av flintan var bränd, patinerad eller svallad. Ett tiotal olika varianter av flintråvara noterades i fyndmaterialet, alltifrån i fin senonkvalitet till täta grå, gråvita och gråblå typer. Bränd flinta förekom i liten utsträckning, dels i några av flintkoncentrationerna, dels i materialet för övrigt.

De flinttyper som återfanns i depåfynden återkom i lika grad i de enskilt utspridda flintavslagen i stenpackningarna.

Registreringen gjordes enligt *Sorteringsschema för flinta* från Göteborgs Arkeologiska museum (Andersson, S., Rex Svensson, K. & Wigforss, J. 1978), med några modifieringar: Avslag och avslagsfragment separerades. Avslag/avfall fördes samman i vissa fyndposter där enstaka flintor inte motsvarat kraven på avslag.

Tabell 1. Sortering av flintmaterialet. Tillkommer splitter, som var för små att räkna.

Sakord	Totalt antal	Varav antal i flintkonc.
Avslag	7119	1326
Avslag med retusch	277	83
Avslag/avfall	591	168
Avslagsfragment	194	144
Borr	1	1
Flathugget redskap av obestämd typ	4	4
Flintkoncentration	30	30
Kärna	25	21
Kärnfragment	52	38
Knacksten	1	1
Övrig retuscherad spets	3	3
Övrig slagen flinta	5078	432
Pilspets	2	1
Råmaterial	10	10
Redskap	6	6
Sjöborre	1	1
Skrapa	37	24
Slipsten	1	1
Spån	5	4
Spånfragment	10	10
Splitter	2189	156
Yxa	3	3

Flintkoncentrationer

I områdets stenpackningar påträffades trettio flintkoncentrationer. I några fall insamlades flintorna stegvis så, att flera fyndnummer skall räknas till samma koncentration. Det rätta antalet flintkoncentrationer i området kan därför bedömas till cirka 20 stycken.

I de flesta fall föreföll flintkoncentrationerna kunna karaktäriseras som depåfynd. I flera fall var flintorna tätt sammanpackade i jorden och depån hade ett djup på någon eller några decimeter. En var limpformig i ytan och fyllde ut en klyfta i berget. Enstaka flintkoncentrationer kan alternativt tolkas som direkta slagplatser, även om man tycker att fynden i så fall skulle ha legat utspridda i ett tunt lager över ytan i stället för att ligga ihoppressade i jorden.

Flintkoncentrationerna innehöll alla fraktioner från allra minsta splittren i storleksordningen 1×1 millimeter i stigande storleksordning upp till 5–11 centimeter stora avslag. Vid närmare granskning framkom, att de innehöll klart separerbara grupper av olika typer av flintråvara, sannolikt motsvarande tillverkning av ett liknande antal föremål. Oftast innehöll depåerna 6–10 olika flinttyper. Det typiska var ett par typer av tät, grå eller blågrå flinta i större andelar samt ett urval av finare, glänsande eller genomskinliga, senonflinta i blått, gulbrunt eller beige (inte sällan prickiga, fläckiga eller randiga typer). Två till tre vita eller ljusa avslag ingick också ofta.

Den största flintkoncentrationen (F1616) innehöll drygt sex kilogram flinta och bestod av mer än 2800 flintor. Dessa fördelade sig klart i sju grupper av olika typer av flintråvara. Oftast kunde alla flintor sorteras in i grupperna utan något överblivet restmaterial.

Vikten har angetts i hela gram; många av de tunnaste avslagen vägde dock mindre än ett gram.

F329, A5002863

Totalt 129 flintor, 48 gram.

F332, A5002864

Totalt 78 flintor, 119 gram.

F1155, A5002865

Totalt 258 flintor av fem sorter med en sammanlagd vikt på 264 gram.

- Svagt blå, glänsande, prickiga, 48 stycken, 59 gram.

- Beige, glänsande, prickiga, 141 stycken, 53 gram.
  - Ljusa 11 stycken, 9 gram.
  - Brungrå, tät, 8 stycken, 27 gram.
  - Gråvit, tät, 50 stycken, 75 gram.
- Dessutom en avslagsskrapa (F2725).

F1487, A5000806

Totalt 92 flintor med en sammanlagd vikt på 226 gram. Huvudsakligen avslag.

- Beigebrun, glänsande, 6 stycken, 1 gram.
- Blå med prickar, glänsande, 17 stycken, 76 gram.
- Vit/grå, 3 stycken, 1 gram.
- Grå eller vitgrå, tät flinta av något olika typer: 66 avslag (inkl. några splitter och 1 mikrosplänliknande avslag), 1 svallad naturflinta, 3 kärnfragment, 148 gram.

Dessutom 1 avslagsskrapa F2725).

F1611, A6042

Totalt 439 flintor med en sammanlagd vikt på 2995 gram.

Danientyp: 2418 gram (303 stycken), varav 1932 gram (7 stycken) kärnor och råflinta, 219 gram (20 stycken större avslag), 267 gram (246 stycken avslag och 30 stycken splitter)

Senontyp: 136 stycken (577 gram), varav 2 stycken (223 gram) kärnor/kärnfragment, 134 stycken (355 gram) avslag, varav 30 stycken större avslag och 12 stycken splitter.

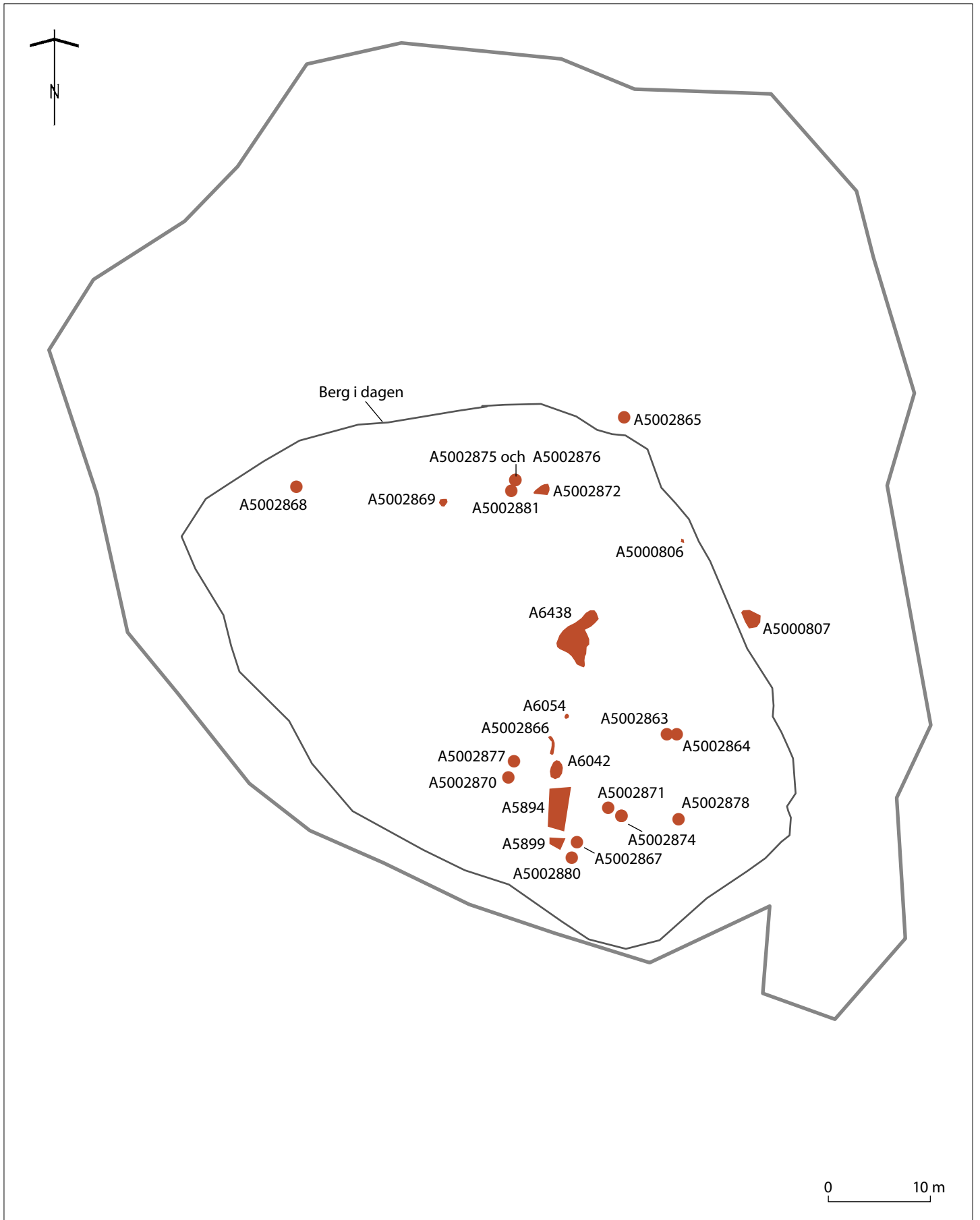
F1612, A6054

Totalt 67 stycken avslag/avfall i varierande storlekar omfattande 114 gram.

F1616 (+F1617), A5000807

Totalt 6058 gram bestående av 2838 stycken flintor. Den till ytan största flintkoncentrationen låg i stenpackningen norr om berget. Den upptog en yta av drygt två kvadratmeter (1,9×1,5 meter). Flintorna fördelade sig i sju olika grupper utifrån flintkaraktären.

- Grå, tät, finprickig flinta, 1056 gram bestående av 172 stycken (kärnor, avslag).
- Svagt blågrå, tät, finprickig flinta, 3014 gram bestående av 1989 stycken från ½–11 centimeter.
- Glansig blå senonflinta, 508 gram bestående av 194 stycken.

Figur 14. Plan över flintkoncentrationerna. Skala 1:500.

Figur 15. Sorterade flintor från A5002865, F1155. Foto: Gundela Lindman.

- Vitprickig, glansig blå senonflinta, 160 gram bestående av 52 stycken.
- Brunvit, glansig senonflinta, 207 gram bestående av 97 stycken.
- Oren, beigevit, tät flinta, 233 gram bestående av 89 stycken.
- Gråblå flinta, 805 gram bestående av 177 stycken avslag i storlek 1–7 centimeter. (Denna grupp innehåller enstaka av annan typ).
- Brända, krackelerade flintor, 59 gram bestående av 60 stycken.
- Osorterat småsplitter, 10 gram.
- Övriga, 6 gram bestående av 9 stycken avslag.
- 2 avslag med retusch (F1617).
- 1 keramikskärva (F2197).

F1663, A5002867

Flintkoncentration bestående av 18 avslag, 4 avslagsfragment och 4 övriga slagen flinta.

F1675, F1676, A2874

Flintdepå bestående av fyra (eventuellt sex) sorters flinta:

- Vitgrå, tät, småprickig flinta, 475 gram bestående av 241 avslag (ev. två olika sorter).
- Blågråbrun senonflinta, 56 gram bestående av 36 avslag och 1 liten kärna (ev. två sorter).
- Gråvit senonflinta, 5 gram bestående av 6 avslag.
- Vit flinta, 4 gram bestående av 5 avslag.

Dessutom ingick 1 avslag med retusch (F1676) och 1 litet kvartsavslag (F1677).

Figur 16. Flintorna före sortering. Foto: Gundela Lindman.

F2112, A5002868

Totalt 21 avslag av samma typ av flinta (blågrå, glansig) i olika storlekar.

F2145, A5002869

Totalt 1915 flintor med en sammanlagd vikt på 1198 gram. Flintkoncentrationen var placerad invid en låg bergskant och bestod av åtta typer av flinta. Bland avslagen fanns flera från tillverkning av yxor samt ett fragment av ett spetsredskap. Avslagen förekom i alla storlekar från dem på 5–6 centimeter till allra minsta splitter i storleksordningen 1,5×1,5 millimeter.

- Tät, blå, glanslös (med yxavslag), 171 stycken, 245 gram.
- Vitaktig, 201 stycken, 252 gram.
- Vitprickig, blå, glansig, 190 stycken, 158 gram.
- Grå, glansig, 191 stycken, 90 gram.

- Genomskinlig gulbrun (med spets), 167 stycken, 84 gram.
- Tät, grå, glanslös, 43 stycken, 65 gram.
- Tät, brungrå, 53 stycken, 52 gram.
- Grå, 186 stycken, 88 gram.
- Mörkblå, glansig, 109 stycken, 92 gram.

Dessutom:

- Osorterade småsplitter av de olika flinttyperna ovan 455 stycken, 23 gram.
- Brända, krackelerade fragment av olika flinttyper, 149 stycken, 49 gram.
- Ett antal små brända och krackelerade fragment av olika typer av flinta.

F2257, A5894

Totalt 1140 flintor med en sammanlagd vikt på 4627 gram. Flintkoncentrationen kunde fördelas i cirka

Figur 17. Sorterade flintor från A5002876, F2595. Foto: Gundela Lindman.

Figur 18. Sorterade flintor från A5002866, F1615.

Figur 19. Flintorna före sortering. Foto: Gundela Lindman.

Figur 20. Sorterade flintor från A6438, F2620. Foto: Gundela Lindman.

tio flinttyper. I en av dem ingick ett förarbete till en flintyxa (F2258).

- Ljust bruna, 144 stycken, 859 gram.
- Ljusgrå, fläckiga 210 stycken, 506 gram.
- Mörkgrå, tät, 127 stycken, 501 gram.
- Blågrå, tät, 80 stycken, 486 gram.
- Blågrå, glansig, 73 stycken, 204 gram.
- Gulbrun, lätt svallad, 6 stycken, 23 gram.
- Mörkblå, 9 stycken, 33 gram.
- Grå, småprickig, tät, 202 stycken, 1155 gram.
- Grå/gråblå, olika, 275 stycken, 1302 gram.
- Osorterade småsplitter av de olika flinttyperna ovan, 24 gram.

F2272, A5002870

Totalt 160 flintor med en sammanlagd vikt på 375 gram. Tre typer, avslag i storleksklasser från 5 centimeter till 0,25 centimeter. Grå, tät respektive glansig, blå och en gulvit.

- 141 stycken (342 gram) flintavslag av grå tät flinta i storleksordningen 0,25 centimeter till 5 centimeter.
- 18 stycken (30 gram) flintavslag av glansig, blå flinta.
- 1 stycken (1 gram) flintavslag i gulvit flinta.

F2290, A5899

Totalt 214 flintor med en sammanlagd vikt på 1472 gram. Flintkoncentration bestod av tio sorters flinta:

- Gråvit, finprickig, tät, 52 stycken, 437 gram.
- Ljust beigebrun med vita prickar, 44 stycken, 387 gram.
- Beigebrun, glansig, med vita prickar, 18 stycken, 52 gram.
- Vitgrå, strimmig, 7 stycken, 115 gram.
- Tät, blå, 21 stycken, 94 gram.
- Gulbrun, tät, 22 stycken, 192 gram.
- Tät, brun, 6 stycken, 23 gram.
- Ljusbeige, olika varianter, 18 stycken, 63 gram.
- Brun/blågrå, glansig, 23 stycken, 69 gram.
- Glansig, grå, 3 stycken, 40 gram.

F2315, A5002871

Totalt 120 flintor med en sammanlagd vikt på 951 gram. Består av:

- Grå, 69 stycken, 569 gram.
- Ljusgrå, 21 stycken, 153 gram.
- Blågrå, 6 stycken, 30 gram.
- Ljusgrå, tät, 16 stycken, 125 gram.
- Smutsvit, 3 stycken, 16 gram.

- Beige, genomskinlig med prickar, 2 stycken, 23 gram.
- Blå genomskinlig med prickar, 3 stycken, 35 gram.

F2445, A5002872

Flintkoncentration i lager 7 (under kulhuset, A464). Totalt 376 flintor med en sammanlagd vikt på 929 gram. Avslagen förekom i storleksklassen från 5–6 centimeter ner till 1×1 millimeter.

Flintorna var enligt uppgift insamlade från bottenlagret under stenpackningen i A464. Flintkoncentrationen skiljde sig från de övriga genom att en stor andel av flintorna var brända och krackelerade, men annars talade mycket för att det rörde sig om ett depåfynd av liknande slag som de andra. Bland flintorna fanns nämligen olika typer av flintråvara. På grund av att så många var eldskadade kunde ursprungligt råmaterial av flintan inte alltid bestämmas och flintorna kunde därför inte sorteras fullständigt i olika grupper. Det fanns ett fåtal fragment av glänsande, gulbrun flinta. Den relativa andelen mellan de olika sorterna liknade dem i de övriga depåfynden. Sex grupper sorterades fram, en av dem innehöll något olika typer som inte helt klart kunde separeras från varandra.

- Kraftigt vitbrända och krackelerade avfallsbitar och avslag, 259 stycken, 633 gram.
- Tät, blågrå, 10 stycken, 13 gram.
- Mörkblå till mellanblå av något olika typer, 95 stycken 257 gram.
- Vit- och blårandig, 2 stycken, 5 gram.
- Grå, 5 stycken 12 gram.
- Glänsande gulbrun, 5 stycken, 9 gram.

Bland flintorna fanns även ett litet benfragment (F2718).

F2567, A5002881

Totalt 376 stycken avslag med en sammanlagd vikt på 426 gram. Flintan förekom som avslag i storleksklassen från 1×1 millimeter till 4 centimeter. Det fanns tio grupper av olika identifierbara flinttyper:

- Svagt rödaktig, genomskinlig, 45 stycken, 14 gram.
- Gråblå, glättad (och krackelerad) 9 stycken, 32 gram.
- Gråblå, marmorerad, 13 stycken, 8 gram.
- Grå med rest av krita, 29 stycken, 40 gram.
- Mörkgrå, genomskinlig, 21 stycken, 8 gram.
- Gråblå, spruckna, 34 stycken, 36 gram.

- Grå, spruckna, 8 stycken, 29 gram.
- Gråblå, prickiga, 90 stycken, 136 gram
- Gråblå, genomskinliga, 56 stycken, 59 gram.
- Ljusgrå, småprickiga, 9 stycken, 3 gram.

Dessutom 55 gram små avslag och splitter av osorterade flinttyper av samma slag som de ovanstående samt 7 avslag av andra typer, 61 gram.

F2575, A5002882

Liten flintkoncentration inom en meter från ett markant block. Totalt 60 stycken avslag med en sammanlagd vikt på 121 gram. Bestående av fyra flinttyper:

- Glänsande mellanblå, 17 stycken, 41 gram.
- Glänsande grågul, 28 stycken, 50 gram.
- Tät, vitgrå-smutsig, 7 stycken, 11 gram.
- Tät, grå, 4 stycken, 16 gram.

Samt 1 bränt fragment, 1 vit och 2 ljust vitgrå (3 gram).

F2594, A5002875

Totalt 68 flintor med en sammanlagd vikt på 2434 gram. Består av:

- Rostfärgad, grå, tät (grovhuggna bitar), 33 stycken, 1120 gram.
- Blågrå med vita prickar, glänsande, 1 stycken, 6 gram.
- Mörkblå, tät, 5 stycken, 20 gram.
- Mörk med krita, 1 stycken, 14 gram.
- Mörkgrå, finprickig, 2 stycken, 210 gram.
- Grå, tät, grovt tillhuggna stycken, 11 stycken, 960 gram.
- Grågulvit med vita stänk, 6 stycken, 100 gram.
- Blandade sorter, 9 stycken, 4 gram.

F2594 och F2595 var flintkoncentrationer, som sannolikt tillhörde samma depå. De påträffades på 30 centimeters avstånd från varandra i bottenlagret på berget under kulthusets nordvästra hörn. Flera likadana flinttyper ingick i fyndigheterna.

F2595, A5002876

Totalt 1022 flintor med en sammanlagd vikt på 1243 gram. Bestod av cirka åtta typer av vilka tre hade eldskadade och krackelerade inslag.

- Rostfärgad, grå, tät, 111 stycken, 183 gram.
- Blågrå med vita prickar, glänsande, 4 stycken, 196 gram.
- Mörkblå, tät, 131 stycken, 190 gram.
- Beige med vita prickar, glänsande, 59 stycken, 83 gram.
- Genomskinlig, brun, 55 stycken, 22 gram.

- Mörkgrå, tät, 110 stycken, 126 gram.
- Gulgråvit, 66 stycken, 52 gram.
- Blå/grå (något blandade typer ingår), 264 stycken, 385 gram.
- Dessutom ingår splitter av alla sorter, 82 stycken, 6 gram.

F2621, A5002877

Totalt 172 stycken omfattande 1855 gram Tre sorter i storlek från 1 till 10 centimeter:

- Glänsande blå, vitprickig med cortex, 53 stycken, 365 gram.
- Gråblå med större vita fläckar, 26 stycken, 75 gram.
- Ljusbrungul, tät, 8 större råhuggna stycken, 85 avslag, 1415 gram.

F2726, A5002878

Koncentration vid ett block. Bestående av 37 flintor om totalt 142 gram Tre typer av flinta:

- Tät, grå 14 stycken, 60 gram.
- Vitaktig 19 stycken, 78 gram.
- Glänsande, beige, prickig 4 stycken, 4 gram.

Dessutom ett avslag med retusch (F2727).

F2730, A5002866

En av de två mest omfattande flintkoncentrationerna låg inbäddad i jorden i en grund svacka på bergets krön. Flintan låg sammanpackad i en limpformad koncentration på 1,85×0,3 meter. Den vägde totalt 2364 gram och bestod av 2349 flintor.

Flintkoncentrationen kunde sorteras i sju olika grupper utifrån flintkaraktären. Inom varje grupp fanns avslag i alla storlekar från 4–5 centimeter ner till de allra finaste splittren i storleksordningen 1×1 millimeter. Grupperna var distinkta och lättsorterade och praktiskt taget inga flintor föll utanför grupperna.

- Svagt ljusbrun, genomskinlig senonflinta, 255 gram bestående av 593 stycken flintor + småsplitter.
- Ljusgrå senonflinta, 80 gram bestående av 354 stycken flintor och småsplitter.
- Vitprickig blå glansig flinta, 285 gram bestående av 201 stycken flintor och småsplitter.
- Ljust blågrå flinta, 652 gram bestående av 410 stycken flintor och småsplitter.
- Vitgrå glansig flinta, 330 gram bestående av 384 stycken flintor och småsplitter.
- Grå, finprickig flinta, 558 gram bestående av 332 stycken flintor och småsplitter.

- Grå med beläggning, 197 gram bestående av 65 stycken flintor.
- 1 bränt spånfragment, 3 gram.
- Fragment av krusta, 2 gram, 9 stycken.
- Övrigt osorterat småsplitter, 2 gram.

F1613–F1614, A6438, område med flinta på krönet

F1613 och F1614, 6438 Tillhörde sannolikt samma depå, men hade vid undersökningen insamlats i enskilda enheter.

F1613, A6438

Bestod av 1 avslag med retusch, 37 gram, 156 avslag/avfall, 300 gram, 5 övrig slagen, 152 gram och 63 splitter, 5 gram. Totalt 225 stycken omfattande 494 gram.

F1614, A6438

Bestod av 100 mellanstora avslag, 91 små avslag/splitter samt 2 övrig slagen flinta. Totalt 193 stycken omfattande 151 gram.

I depån ingick även två avslag med retusch (F2597).

F2601, A6438

Totalt 300 stycken omfattande 315 gram.

- Vitaktig, 2 stycken, 1 gram.
- Ljusgrå, blandade, 38 stycken, 61 gram.
- Smutsvit, tät, 43 stycken, 65 gram.
- Genomskinlig, gulbrun, 145 stycken, 78 gram.
- Mörkgrå, tät, 12 stycken, 28 gram.
- Grå, tät, 50 stycken, 74 gram.
- Blå, genomskinlig, 10 stycken, 8 gram.

F2602, A6438

Totalt 45 stycken omfattande 46 gram.

- Grå, finprickig, 24 stycken, 30 gram.
- Ljus, finprickig, 4 stycken, 2 gram.
- Beige, genomskinlig, 3 stycken, 1 gram.
- Ljusedgul, glänsande, prickig, 3 stycken, 1 gram.
- Blå glänsande, prickig, 3 stycken, 3 gram.

- Vitgrå, 8 stycken, 9 gram.

F2604, A6438

Totalt 59 stycken omfattande 158 gram.

- Vitgrå, glansig, 4 stycken, 8 gram.
- Gråvit, 5 stycken, 4 gram.
- Glänsande, blågrå, 4 stycken, 12 gram.
- Blå glänsande, prickig, 5 stycken, 17 gram.
- Tät, grå, 6 stycken, 15 gram.
- Blågrå, olika, 35 stycken, 102 gram.

F2605, A6438

Totalt 71 stycken omfattande 163 gram.

- Grå, finprickig, 10 stycken, 30 gram.
- Glansig, blå, med prickar, 2 stycken, 13 gram.
- Grå, 20 stycken, 42 gram.
- Ljusgrå, marmorerad, 11 stycken, 14 gram.
- Grå, glansig, 5 stycken, 40 gram.
- Grå, olika, 23 stycken, 24 gram.

F2620, A6438

Tillhör A6438. Totalt 70 stycken omfattande 142 gram. Består av 6 typer av flinta:

- Finprickig, ljusgrå, 12 stycken, 35 gram.
- Ljusgrå 11 stycken, 12 gram.
- Mörkt grå, 23 stycken, 32 gram.
- Blågrå, tät, 11 stycken (varav en med retusch), 20 gram.
- Brunvit, 12 stycken, 20 gram.
- Glänsande, med kritfläckar, 12 stycken, 23 gram.

Referenser

- Andersson, S.; Rex Svensson, K. & Wigforss, J. 1978. Sorteringsschema för flinta. Fyndrapporter 1978. Rapporter över Göteborgs Arkeologiska Musei undersökningar. Göteborgs arkeologiska museum. Göteborg.
- Wyszomirski, M. 1979. Svenska depåfynd med s.k. lövknivar. Fornvännen 74.

Figur- och tabellförteckning

Figurer

Figur 1. Platsen för undersökningen markerad på utsnitt ur GSD-Översiktskartan, blad 253 Göteborg (skala 1:250 000), och GSD-Sverigekartan.	6
Figur 2. Undersökningsområdet markerat på utsnitt ur Fastighetskartan, blad 64D 0bN Tuve. Skala 1:10 000.....	8
Figur 3. Tuve 46 markerad på karta över Hisingen med tio meters strandlinje.	10
Figur 4. Tuve 46 markerad på karta över Hisingen med åtta meters strandlinje.....	11
Figur 5. Tuve 46 markerad på karta över Hisingen med fyra meters strandlinje.....	12
Figur 6. Fornlämningar i närområdet till Tuve 46.	14
Figur 7. Undersökta fornlämningar i närheten av Tuve 46.	15
Figur 8. Bergshöjden i mitten av undersökningsytan före avbaning. Med grävmaskin tas ris bort från delar av ytan. Foto: Marianne Lönn.....	17
Figur 9. Gärdesgård och en plan ytan norr om berget före avbaning. Foto: Marianne Lönn.....	17
Figur 10. Ris ligger kvar på undersökningsytans östra del. Foto: Marianne Lönn.....	18
Figur 11. Yta sydost om berget före avbaning. Foto: Marianne Lönn.....	18
Figur 12. Avbaningen påbörjas på den plana, nordvästra ytan. Foto: Marianne Lönn.	19
Figur 13. Den nordvästra, plana ytan och delar av berget avbanade. Sten börjas synas. Foto: Marianne Lönn.....	19
Figur 14. Kalibrerade ¹⁴ C-dateringar från Tuve 65.	20
Figur 15. Den sydöstra delen av berget grovt avbanad. Foto: Marianne Lönn.....	21
Figur 16. Smal kvartsgång vid bergets nordvästra sida. Foto: Marianne Lönn.....	21
Figur 17. Plan över undersökningsområdet med stenpackningar och anläggningar. Skala 1:500.	22
Figur 18. Flygfoto över Tuve 46. Foto: Marianne Lönn.....	24
Figur 19. Södra delen av berget när stenpackningen tagits bort med maskin. Foto: Marianne Lönn.	26
Figur 20. Norra delen av berget när stenpackningen tagits bort med maskin. Foto: Marianne Lönn.	26
Figur 21. Panorambild över berget. Foto, från sydöst: Gundela Lindman.....	28
Figur 22. Panorambild över berget. Foto, från nordväst: Gundela Lindman.....	28
Figur 23. Övertorvat berg. Foto: Marianne Lönn.....	30
Figur 24. Avtorvat men icke rensat berg. Foto: Marianne Lönn.....	30
Figur 25. Berg med rensad stenpackning. Foto: Marianne Lönn.....	31
Figur 26. Stenpackning på sydöstra delen av berget. Foto: Gundela Lindman.	31
Figur 27. Plan över undersökningsområdet med stenpackningen markerad som en grå yta. Enskilda mindre stenar och små ytor med gles packning är inte med. Skala 1:500.....	32
Figur 28. Stenpackningen följde bergets yta. Södra delen av berget. Foto: Gundela Lindman.	33
Figur 29. Även små sprickor kunde vara stenfyllda. Foto: Gundela Lindman.	33
Figur 30. Del av brättet på bergets nordöstra sida. Foto: Gundela Lindman.....	33
Figur 31. I stenpackningen fanns flinta, keramik och några andra fyndtyper. De flesta fynd mättes in enskilt. Om några låg precis intill varandra, blev de inmätta tillsammans och flintkoncentrationer mättes som en enhet. Foto: Anders Kjellin.....	33
Figur 32. Plan med flintfynd. Skala 1:500.....	34
Figur 33. Plan med keramikfynd. Skala 1:500.....	35
Figur 34. Plan med övriga fynd. Skala 1:500.....	36
Figur 35. Plan med småstenspackningar markerade. Skala 1:500.....	38
Figur 36. Packningen A4312/43028. Foto: Jessica Andersson.	39
Figur 37. De båda packningarna när översta stenlagret tagits bort. I nedre hörnet till vänster syns småstenspackningen A4321. Foto: Jessica Andersson.....	39
Figur 38. A4312 halvt undersökt. Foto: Jessica Andersson.....	39
Figur 39. Berget under A4312. Foto: Jessica Andersson.....	40
Figur 40. A43028 halvt undersökt. Foto: Jessica Andersson.....	40
Figur 41. Berget under A43028. Foto: Jessica Andersson.....	40
Figur 42. A4321. Foto: Jessica Andersson.....	41
Figur 43. Block med stenpackning. Foto: Marianne Lönn.....	41
Figur 44. Block med stenpackning. Foto: Marianne Lönn.....	41
Figur 45. Block med stenpackning. Foto: Gundela Lindman.....	41
Figur 46. Brättelös kant. Foto: Marianne Lönn.....	42
Figur 47. Brätte i nordost. Foto: Gisela Ångeby.....	43
Figur 48. Stenpackning och brätte i söder och sydväst. Foto: Marianne Lönn.....	43

Figur 49. Plan över stenpackningar utanför berget. Skala 1:100.....	45	Figur 76. Göteborgsinventeringens grav nr 1, vår skärvstenshög A411, i mitten till höger om markväg före avbaning. Foto: Marianne Lönn.....	67
Figur 50. Närbild av den östligaste av de gravliknande förhöjningarna (3265). Foto: Gundela Lindman.....	46	Figur 77. A411 avbanad men inte rensad. Foto: Marianne Lönn.....	67
Figur 51. Profil i södra kanten av stenpackningen 1242. Foto: Gundela Lindman.....	46	Figur 78. A411 rensad. Foto: Marianne Lönn.....	68
Figur 52. Översikt över den rektangulära stenpackningen och berget och resterna av markvägen emellan dem. Foto: Marianne Lönn.....	47	Figur 79. Närbild av stenpackningen i A411. Foto: Marianne Lönn.....	68
Figur 53. Plan med tre säkra stensättningar (A452, 478 och 5070), två osäkra gravgömmor (A864 och 872) och en osäker grav (4715). Skala 1:500.....	49	Figur 80. A441 efter att lager 3415 tagits bort och lager 55266 syns. Foto: Pia Claesson.....	69
Figur 54. Plan över grav A452. Skala 1:25.....	50	Figur 81. Närbild av lager 55266. Foto: Pia Claesson.....	69
Figur 55. A452 före avbaning syns till höger om markvägen. Foto: Marianne Lönn.....	51	Figur 82. A411 i profil. Foto: Kristin Amfors.....	70
Figur 56. A452 när stenarna rensats fram. Foto: Linda Andersson.....	52	Figur 83. Ritad profil av A411. Skala 1:50.....	70
Figur 57. Profil från A452. Foto: Cecilia Falkendahl.....	52	Figur 84. Tvärprofil i norra sidan av A411. Skala 1:50.....	70
Figur 58. Gravgömmen A5643 med keramik och ben i graven A452. Till vänster syns en sprucken sten, som är lockstenen till gravgömmen A5663. Foto: Linda Andersson.....	53	Figur 85. Plan över skärvstenshögen 5817. Skala 1:75.....	72
Figur 59. Samma vy som ovan men med lockstenen borttagen. Foto: Linda Andersson.....	53	Figur 86. Översikt över skärvstenshögen 5817 från öster. Foto: Marianne Lönn.....	73
Figur 60. Plan över grav 478. Skala 1:50.....	55	Figur 87. Den skadade västra kanten av skärvstenshögen. Foto: Marianne Lönn.....	73
Figur 61. Profil från A478. Skala 1:50.....	55	Figur 88. Skärvsten i lager 6084 överst och närmast stenblocket. Foto: Marianne Lönn.....	74
Figur 62. Graven A478 efter första rensningen. Foto: Marianne Lönn.....	56	Figur 89. Skärvstenshögen A5817 efter att lager 6084 tagits bort. Foto: Pia Claesson.....	74
Figur 63. Osäker stencirkel. Foto: Lotten Haglund.....	56	Figur 90. Del av profilen från A5817. Foto: Marianne Lönn.....	75
Figur 64. I profilen av A478 syns att stenen lagts direkt på berget. Foto: Lotten Haglund.....	58	Figur 91. Profil från A2662. Skala 1:20.....	76
Figur 65. Den sentida stenhögen från norr. Foto: Marianne Lönn.....	60	Figur 92. Plan över kulthuset, A464. Skala 1:50.....	79
Figur 66. Stenhögen från söder. Foto: Marianne Lönn.....	60	Figur 93. A464, kulthuset, framtaget men orensat. Foto: Cecilia Falkendahl.....	80
Figur 67. Grav A5070 syns under den sentida stenhögen. Foto: Marianne Lönn.....	60	Figur 94. Norra stenkanten. Foto: Gundela Lindman.....	80
Figur 68. Plan över A5070. Skala 1:50.....	61	Figur 95. Stenpackningen framrensad på halva ytan. Foto: Betty-Ann Munkenberg.....	81
Figur 69. Profil av A5070. Skala 1:50.....	61	Figur 96. Detalj av de dubbla stenraderna. Foto: Betty-Ann Munkenberg.....	81
Figur 70. Stensättningen A5070 från öster. Foto: Anders Kjellin.....	62	Figur 97. Mindre område med skärvig sten. Foto: Sissel Thurang Wallstedt.....	81
Figur 71. Stensättningen låg till största delen på ett lager av rödbrunt sandigt grus med sten, endast längst i norr på berg. Foto: Lotten Haglund.....	62	Figur 98. A464, profil. Skala 1:40, och nertill hela profilen i skala 1:80.....	82
Figur 72. Sten från kantkedjan ovanpå stenpackning. Foto: Lotten Haglund.....	62	Figur 99. Ett tjockare lager under A464, kulthuset, där berget bildade en hylla. Foto: Pia Claesson.....	82
Figur 73. Platsen där de båda anläggningarna (A864 och A872) låg alldeles bredvid varandra. Foto: Marianne Lönn.....	63	Figur 100. Plan över fosfatkartering. Skala 1:50.....	84
Figur 74. Plan över Tuve 46 med skärvstenshögar och skärvstensflak markerade. Skala 1:500.....	65	Figur 101. Karta över fosfatvärden i kulthuset. Skala 1:50.....	85
Figur 75. Plan över skärvstenshög 411 med lager, fynd och prover. Skala 1:50.....	66	Figur 102. Plan över A4521. Skala 1:150.....	87
		Figur 103. A4521 efter avbaning, men före rensning. Foto: Marianne Lönn.....	88
		Figur 104. A4521 efter andra rensningen. Ett lager sten har alltså tagits bort. Foto: Marianne Lönn.....	88
		Figur 105. Schaktplan från provundersökningen 1971. Ur Fyndrapporter 1972.....	89
		Figur 106. Del av kantkedja på norra sidan av A4521. Foto: Marianne Lönn.....	90

Figur 107. Sten lagd upp emot kantkedjan i A4521. Foto: Marianne Lönn.....	90
Figur 108. Flinta kommer fram under stenpackningen. Foto: Marianne Lönn.....	90
Figur 109. Profil från A4521. Skala 1:50 och skala 1:100.....	91
Figur 110. Plan över gropar. Skala 1:500.....	92
Figur 111. Profil av gropen A816. Skala 1:20.....	93
Figur 112. Gropen A816. Foto: Lotten Haglund.....	93
Figur 113. Profil av gropen A1929. Skala 1:20.....	94
Figur 114. Profil av gropen A1961. Skala 1:20.....	94
Figur 115. Gropen A1961. Foto: Cecilia Falkendahl/ Lotten Haglund.....	94
Figur 116. Profil av gropen A2530. Skala 1:20.....	95
Figur 117. Profil av gropen A2573. Skala 1:20.....	95
Figur 118. Profil av gropen A3186. Skala 1:20.....	95
Figur 119. Plan över härdar. Skala 1:500.....	96
Figur 120. Profil av härden A713. Skala 1:20.....	97
Figur 121. Härden A713. Foto: Anders Kjellin.....	97
Figur 122. Profil av härdresten A805. Skala 1:20.....	98
Figur 123. Härden A805. Foto: Lotten Haglund.....	98
Figur 124. Profil av A5301. Skala 1:20.....	98
Figur 125. Profil av A6203. Skala 1:20.....	98
Figur 126. Plan över kokgropar. Skala 1:500.....	99
Figur 127. Profil av kokgropen A2448. Skala 1:20.....	100
Figur 128. Kokgropen A2448. Foto: Lotten Haglund/ Cecilia Falkendahl.....	100
Figur 129. Profil av kokgropen A2496. Skala 1:20.....	100
Figur 130. Plan över stolphål. Skala 1:500.....	101
Figur 131. Profil av stolphål A766. Skala 1:20.....	102
Figur 132. Profil av stolphål 787. Skala 1:20.....	102
Figur 133. Profil av stolphål A1918. Skala 1:20.....	102
Figur 134. Stolphålet A1918. Foto: Anders Kjellin.....	102
Figur 135. Profil av A2185. Skala 1:20.....	102
Figur 136. Stolphålet A2185. Foto: Cecilia Falkendahl.....	102
Figur 137. Profil av A2192. Skala 1:20.....	103
Figur 138. Stolphålet A2192. Foto: Lotten Haglund.....	103
Figur 139. Profil av A2201. Skala 1:20.....	103
Figur 140. Profil av A2209. Skala 1:20.....	103
Figur 141. Profil av A2543. Skala 1:20.....	103
Figur 142. Profil av A2581. Skala 1:20.....	103
Figur 143. Profil av A3223. Skala 1:20.....	103
Figur 144. Ämne till en fyrsidig tjocknackig flintyxa (F2258) tillsammans med ett litet urval av avslag ur den flint- deposition (F2257) som yxan hittades invid. Sannolikt härstammar avslagen från produktionen av yxan. Skala 1:2. Foto: Jan Apel.....	106
Figur 145. Två flathuggna pilspetsar i flinta från Tuve 46 (F9 och 2252). Notera att de avslagsärr som format spetsarna inte når in till mitten, här framträder istället det ursprungliga avslaget yta. Skala 1:1. Foto: Jan Apel.....	106
Figur 146. Spets från en flintdolk från Tuve 46. Dolkbladet ger intryck av att ha haft sin största bredd nära spetsen vilket tyder på att dolken tillhör någon av de tidiga typer I–III och alltså sannolikt ska dateras till SN I (2350–1950 f.Kr.). Skala 1:1. Foto: Jan Apel.....	107
Figur 147. (a–c) Retuscherade avslag som sannolikt är förarbeten till bifaciala pilspetsar. Skala 1:1. Foto: Jan Apel.....	107
Figur 148. Typiska avslag från produktionen av fyrsidiga yxor från Tuve 46. Skala 1:1. Foto: Jan Apel.....	108
Figur 149. Plan över flintdepositionerna på Tuve 46. Skala 1:500.....	110
Figur 150. (a–b) Exempel på ytfunna flintor från Tuve 46 som mer eller mindre krossats med direkt hård teknik. Skala 1:1. Foto: Jan Apel.....	111
Figur 151. Keramik F609. Skala 1:2. Foto: Lena Troedson.....	113
Figur 152. Keramik F611. Skala 1:1. Foto: Lena Troedson.....	113
Figur 153. Keramik, F271, som daterats till senneolitikum och äldre bronsålder från Tuve 46. Skala 1:1. Foto: Maria Paring.....	113
Figur 154. Keramik F645. Skala 1:1. Foto: Lena Troedson.....	113
Figur 155. Keramik F282. Skala 1:1. Foto: Lena Troedson.....	114
Figur 156. Keramik F682. Skala 1:1. Foto: Lena Troedson.....	114
Figur 157. Keramik F691. Skala 1:1. Foto: Lena Troedson.....	114
Figur 158. Keramik F591. Skala 1:1. Foto: Lena Troedson.....	115
Figur 159. Keramik F610. Skala 1:1. Foto: Lena Troedson.....	115
Figur 160. Keramik F715. Skala 1:1. Foto: Lena Troedson.....	115
Figur 161. Keramik F651. Skala 1:1. Foto: Lena Troedson.....	116
Figur 162. Keramik F618. Skala 1:1. Foto: Lena Troedson.....	116
Figur 163. Keramik F558. Skala 1:1. Foto: Lena Troedson.....	116
Figur 164. Plan över keramikkoncentrationer på Tuve 46. Skala 1:500.....	118
Figur 165. Bild av ¹⁴ C-dateringarna.....	122
Figur 166. Tuve 46 med tre närliggande och någorlunda samtida boplatser. Skala 1:3000.....	124
Figur 167. M. Lönn ritar plan för hand. Ur Andersson, Hall, Ragnesten & Wigforss (red.) 2005:5.....	129
Bilaga 4	
Figur 1. Procentfördelning mellan identifierade sädeslag på Tuve 46.	214
Bilaga 5	
Figur 1. Plan över tagna fosfatprover i kulthuset, A464, på Tuve 46. Skala 1:50. (?).....	216
Bilaga 7	
Figur 1. Flathuggen pilspets, F9. Foto: Anders Kjellin.....	218
Figur 2. Fragment av dolk? F1664; fragment av oidentifierat redskap med viss flathuggning, F1541; flathugget spetsredskap,	

F1672 och flathuggen pilspets, F2252. Skala 1:1. Foto: Lena Troedson.....	218	Figur 10. Trindyxa, F2554. Skala 1:1. Foto: Lena Troedson.....	220
Figur 3. Möjligt fragment av skaftet till en dolk, F821. Skala 1:1. Foto: Lena Troedson.....	219	Figur 11. Kölskrapa, F2098. Skala 1:1. Foto: Lena Troedson.....	220
Figur 4. Del av skafthålsyx i bergart, F2106. Skala 1:2. Foto: Lena Troedson.....	219	Figur 12. Spånfragment med retuscher, F1044. Skala 1:1. Foto: Lena Troedson.....	220
Figur 5. Dolkfragment, F182. Skala 1:1. Foto: Lena Troedson.....	219	Figur 13. Skaftad lövkniv. Ur Wyszomirski 1979, s. 147.....	221
Figur 6. Förarbete till flathugget redskap, F1811. Skala 1:1. Foto: Lena Troedson.....	219	Figur 14. Plan över flintkoncentrationerna. Skala 1:500.....	223
Figur 7. Förarbete till spetsovalt redskap, F1706. Skala 1:1,25. Foto: Lena Troedson.....	219	Figur 15. Sorterade flintor från A5002865, F1155. Foto: Gundela Lindman.....	224
Figur 8. Fragment av slipad yxa, F1273. Skala 1:1. Foto: Lena Troedson.....	219	Figur 16. Flintorna före sortering. Foto: Gundela Lindman.....	225
Figur 9. Yxämne, F2258. Skala 1:2. Foto: Lena Troedson.....	220	Figur 17. Sorterade flintor från A5002876, F2595. Foto: Gundela Lindman.....	226
		Figur 18. Sorterade flintor från A5002866, F1615.....	226
		Figur 19. Flintorna före sortering. Foto: Gundela Lindman.....	227
		Figur 20. Sorterade flintor från A6438, F2620. Foto: Gundela Lindman.....	227

Tabeller

Tabell 1. Lista över närliggande fornlämningar. Referenser:

Andersson & Urwitz 1972, Nieminen & Nordström 2006, Åberg 2008 samt Riksantikvarieämbetets fornlämningsregister (FMIS).....	13
Tabell 2. ¹⁴ C-dateringar från stenpackningen.....	27
Tabell 3. Miljöprov från A43212.....	37
Tabell 4. ¹⁴ C-datering från A5000807.....	37
Tabell 5. Miljöprover från stenpackning A1242.....	44
Tabell 6. ¹⁴ C-dateringar från härd under stenpackning A1242.....	44
Tabell 7. Osteologiska resultat från A452.....	51
Tabell 8. Miljöanalys från A452.....	51
Tabell 9. ¹⁴ C-datering från A452.....	51
Tabell 10. Osteologiska resultat från A478.....	57
Tabell 11. Miljöanalys från A478.....	57
Tabell 12. ¹⁴ C-dateringar från A478.....	57
Tabell 13. Osteologiska resultat från A5070.....	59
Tabell 14. Miljöanalys från A5070.....	59
Tabell 15. ¹⁴ C-datering från A5070.....	59
Tabell 16. Osteologiska resultat från A411.....	71
Tabell 17. Miljöanalys från A411.....	71
Tabell 18. ¹⁴ C-dateringar från A411.....	71
Tabell 19. Osteologiska resultat från A5817.....	76
Tabell 20. Miljöanalys från A5817.....	76
Tabell 21. ¹⁴ C-datering från A5817.....	76
Tabell 22. Osteologiska resultat från A464.....	78
Tabell 23. Miljöanalys från A464.....	78
Tabell 24. ¹⁴ C-dateringar från A464.....	78
Tabell 25. Miljöanalys från A4521.....	87
Tabell 26. Miljöprov från A816.....	93

Tabell 27. Miljöanalys från A1929.....	94
Tabell 28. Miljöanalys från A1961.....	94
Tabell 29. Miljöanalys från A2530.....	95
Tabell 30. Miljöanalys från A713.....	97
Tabell 31. ¹⁴ C-datering från A713.....	97
Tabell 32. Miljöanalys från A805.....	98
Tabell 33. Miljöanalys från A2448.....	100
Tabell 34. ¹⁴ C-datering från A2448.....	100
Tabell 35. Flintdepositionerna på Tuve 46.....	109
Tabell 36. Keramikkoncentrationer (K-konc.) med vikt på 59 gram eller mer.....	119
Tabell 37. Tabell över daterade anläggningar och prover. Totalt 18 stycken varav 2 är bränt ben och 16 träkol. Ett prov kunde inte dateras på grund av att det löstes upp vid förbehandlingen (A452, PK4992).....	120
Tabell 38. Resultat av ¹⁴ C-dateringar.....	121
Tabell 39. Jämförelse mellan lokalerna Tuve 65 och Tuve 46.....	128

Bilaga 4

Tabell 1. Resultaten av miljöanalyser i tabellform.....	213
---	-----

Bilaga 5

Tabell 1. Resultat av fosfatanalys från Tuve 46.....	215
--	-----

Bilaga 6

Tabell 1. De osteologiska bedömningarna från Tuve 46.....	217
---	-----

Bilaga 7

Tabell 1. Sortering av flintmaterialet. Tillkommer splitter, som var för små att räkna.....	221
--	-----

Kultplatsen på Stora Holm

I maj 2011 började undersökningen av det som skulle bli en stor överraskning, en lämning så unik att den än så länge bara har en riktig like. Fornlämningen var Tuve 46 på Hisingen i Göteborg, ett stensatt berg med brätte. På berget fanns depåer med flintavslag, gravar, skärvstenshögar, kulthus och ett antal svårförståeliga anläggningar och konstruktionsdetaljer. Nedanför berget, och i någon mån också på det, fanns stolphål, gropar, kokgropar, skärvstenflak och härdar. Över hela området låg mycket spridd flinta, ganska mycket keramik och i mindre grad några andra typer av fynd. Det fanns fynd från mesolitikum till modern tid på och runt berget, men platsen brukades huvudsakligen under två perioder. Den ena var senneolitikum–äldre bronsålder då man tillverkade flintredskap och efterlämnade depåer av produktionsavfall. Den andra perioden var yngre bronsålder–äldsta delen av förromersk järnålder, då berget formades om med sten och användes för kultiska aktiviteter, bland annat eldande, matberedning och begravningar. Kultplatsen återbrukades sedan fram till folkvandringstid, men då på ett något annorlunda sätt.